

DİN
MAFYALARI
VE BİZ

1.BÖLÜM

1.Bölüm

İçindekiler

Önsöz	3
Nasıl Başladı.....	5
Mukaddes Kitapla Tanışıyorum	7
Mukaddes Kitabı Okumaya Kararlıyım	16
Kâmil olmak	22
Âdem'in Günahı	28
Kuranla Tanışıyorum.....	40
İsa çok kadınla evliliği yasakladı mı?	45
Ancak Allah anlar!	65
Eski adamı üzerinizden atın.....	72
Kuran, Şahitler ve Misafirperverlik.....	77
Yehova Şahitleri!.....	90
Zor Durumlar ve Hikmet.....	121

Önsöz

10 Aralık 2003

Bu kitapta bütün dünyada yaşayan ve bizzat herkesi ilgilendiren konuları işlemeye çalışacağım. Kendi başımdan geçen tecrübeleri yazarken, Kutsal Kitaplar dediğimiz Tevrat-Zebur-İncil ve Kuran'dan da ispatlar kullanacağım. Bu kitabı okurken Mukaddes Kitap ve Kurani muhakkak yanınızda bulundurun ve belirtilen yerleri açarak okuyun. Acaba bütün bunlar böyle midir diye kendiniz karar verin. Bu kitapla amacım kimseyi, ne camiye ne kiliseye ne sinagoga ne de başka bir tapınağa çekmek değil; tam tersine, bu kitap vasıtasıyla orada olanlara seslenmek istiyorum.

Amacım, -eğer mümkünse- bu kitap vasıtasıyla Allah'ın insanlığa verdiği özgürlüğü kullanmaya özendirmek olacak. Bunlar ancak benim temenni ve arzularım. Çok kişileri öfkelenendirip, çok kişilerin de nefretini kazanmak amacında değilim; eğer kazanmak ise, insanları yaratıcıları olan Allahları Rabbe kazandırmak için uğraşacağım. Bu yazıları Allah'ın sözlerinden esinlenerek ve zamanımıza da çok uyması gerçeğinden yola çıkarak yazmaya başladım.

Rab baktı, yeryüzünde insanın yaptığı kötülük çok, akli fikri hep kötülükte idi....Tanrı yeryüzüne baktı ve her şeyin ne denli bozulduğunu gördü....Tanrı Nuh'a: "insanlığa son vereceğim" dedi, "çünkü onlar yüzünden yeryüzü zorbalıkla doldu. Onlarla birlikte yeryüzünü de yok edeceğim." (Yeni çeviri Mukaddes Kitap Yaratılış ya da Tekvin bölümü, Bap 6 ayet 5 ve 12 -13)**Ey Tanrım başısla,... sapıtmışların yok olmasından başka bir şeylerini arttırma.** (Kuranın Nuh suresi, 71'inci sure 28'inci ayeti.)

Yukarıdaki sözler bizzat Allah'ın olup; peygamberleri vasıtasıyla yazdırtmış olduğu Tevrat-Zebur-İncil ve Kurandan alınmadır. Zamanımızla olan ilgisini birçok peygamberlerin sözlerinden okuyabileceğimiz gibi, burada sizlere ancak bir ayet daha göstermeye çalışacağım. İncilin Matta kitabında İsa Mesih son günlerle ilgili şöyle der:

Nuh'un günleri nasıl idi ise, insanoğlunun (yani İsa Mesih'in) gelişi de öyle olacaktır. Çünkü Nuh'un gemiye girdiği güne kadar, tufandan evvelki günlerde, insanlar yerler içerler, evlenirler ve kocaya varırlardı; tufan gelip hepsini alıncaya kadar nasıl bilmedilerse İnsanoğlunun gelişi de öyle olacaktır. Matta 24 Bap ya da bölümün 37-39 ayetleri

Lütfen okuduğunuz şeylerin bizzat sizi ilgilendirip ilgilendirmediğini bir düşünün. Allah'ın bizzat bütün

İnsanlıkla tek tek ve de yeryüzünle ilgilendiğinden şüphe ediyorsanız şu sözleri okuyun:

Bir yaprak düşmez ki onu bilmesin. Enam Suresi, 6'tıncı sure 59'uncu ayet
Ve sizin başınızın saçları bile hep sayılıdır. Mukaddes kitabın Matta kısmı, 11'inci Bap 30 ayeti.

Yeryüzündeki ağaçları düşünün, onlardan dökülen yaprakların sayısını hesap edebilir misiniz?

Yine yeryüzündeki bütün insanları düşünün ve onların saçlarının her gün ne kadar dökülüp, yerine de ne kadar yenisinin çıktığını; peki bunları sayabilir misiniz? Aslında bize göre imkânsız bir şey. Hem de yaşadığımız bu teknikte. Hatta lüzumsuz bile gelebilir. Hangi anne-baba çocuğunu sevdiği halde saçlarını saymıştır ve de sayısını her an tam biliyordur? Bütün bunlar bize saçma mı geliyor? Olabilir, fakat anlatmak istenilen yaratıcımızın bütün bunları bildiğidir. Bunun böyle olduğunu gösteren ayetleri yukarıda okuduk. Yüzlerce ayetin yanında sadece bu iki ayet bile O'nun ne kadar kudretli olduğunu ve bizzat bütün yaratıklarınla çok yakından ilgilendiğini gösteren ispatlar değil midir? Her birimizin

saçlarının sayısıyla ilgilenen bir Tanrı, yüreklerimizden geçen şeylerle, yaptıklarımızla, yapacaklarımızla, söylediklerimizle ilgilenmez mi? Evet, yaptıklarımıza, düşüncelerimize, davranış nedenlerimize, yüreğimizde kurduğumuz şeylere Allah çok daha önem veriyor.

Bunlar hakkında çocukluğumuzdan beri muhakkak bir şeyler duymuşuzdur. Her ne kadar dindar değilsek, dindar geçinenlerden de çok ağzımız yandıysa da, bizzat Allah'ın bizlerle ilgilendiği gibi olmasa da, fakat O'nun bizden beklediği şekilde O'nunla ilgilenelim. Biz Yaraticımızın saçlarını sayamayız, bu saçmalık olurdu. Fakat zaman ayırarak hakiki bilgiyi ararsak, bu bizim için hayat demek olacaktır.

Bu kitap vasıtasıyla, sizlere anlatmak istediğim şeyleri düşünerek okumanızı tavsiye edeceğim. Çünkü bizzat sizi de ilgilendiriyor. Çok şeylere, mesela politika, Türk-Kürt sorunu, Amerika-Irak, fakirlik, açlık, kadın erkek sorunları, dünya gidişi bizi ilgilendirmiyor diyebiliriz. Çoğu zaman gerçekten de ilgilendirmez. Çünkü genelde elimizden bir şey gelmez. Büyük çabalar sarf etsek de değiştiremeyiz. Fakat burada bahsi geçen konular her kim olursanız olun, bizzat sizi, evet bütün insanlığı ilgilendiriyor. Çünkü Allah ile aranızdaki ilişki, sizin için ya ebedi hayat ya da ebedi bir hüküm giymek demektir. Bizler ise çok şeyleri değiştiremesek de, kendimizi değiştirebiliriz. Çünkü aynı Nuh'un günlerinde olduğu gibi bir zamanda yaşıyoruz.

Okuyacağınız yorum ve anlayışlar peygamberlik değildir. Yani Allah bizzat benimle peygamberleriyle yaptığı gibi sözle konuşmadı. Ancak peygamberlerin sözlerinden araştırarak, doğru bir anlayışa sahip olmak için uğraşıyorum. Bunların günümüzde böyle olacağını da Allah önceden söyledi. Mukaddes Kitapta Daniel peygambere Bap 12 ayet 4'de Allah derki:

"Fakat sen ey Daniel, onun vaktine kadar bu sözleri sakla ve kitabı mühürle; birçok adamlar araştıracaklar ve bilgi çoğalacaktır".

İşte onun vaktinde yaşadığımızdan dolayıdır ki, sahip olduğum bilgileri herkese aktarmaya çalışacağım.

Zira davetinize bakın, ey kardeşler; bedene göre çok hikmetliler, çok kuvvetliler, çok asilzadeler, davet olunmamıştır; fakat Allah, hikmetlileri utandırmak için, dünyanın akılsız şeylerini seçti ve Allah kudretli şeyleri utandırmak için, dünyanın zayıf şeylerini seçti ve Allah olan şeyleri iptal etmek için, olmayan şeyleri, dünyanın adi ve hor görünen şeylerini, seçti; şöyle ki insanlardan hiçbiri Allah'ın huzurunda övünmesin. 1.Korintoslular 1:26-29 (Mukaddes Kitap)

Verilen ayetlerin yeri hakkında bir şey belirtilmediyse Mukaddes Kitabın eski ve de yeni çevirisinden alınmadır. Kuran hakkında ise yine bir şey belirtilmediyse, genellikle verilen ayetlerin çoğu Osman Nebioğlu'na, çok azı da Süleyman Ateş tercümesine aittir. Başka kaynaklar olursa, kitabımda bunları da belirterek yazacağım. Kitapta sözü geçen şahısların isimleri de değiştirilmiştir.

Nasıl Başladı

Bir şeyin iç yüzünü anlamak ne ise, ben de gençliğimde, 22-23 yaşlarındayken bu dünyanın sanki iç yüzünü anlamış ve ondan nefret etmişim. Allah hakkında bilgim olmamasına rağmen bir gücün olduğuna inanıyordum. Yatağıma yorgun bir şekilde yattığımda, içimden Allah ile konuşmaya başladım ve: "Allah'ım eğer sen varsan ve bu canı bana sen verdiysen, lütfen onu benden al, istemiyorum. Biliyorum ki yaşadığım müddetçe ancak acı olaylar beni bekleyecek. Gerçekten güldüğüm günler ise belki parmakla sayılacak. Lütfen ben şimdi yatağımda uyuduğum zaman bir daha hiç uyanmayayım. İyi bir insan değilim, bir sürü yanlış ve kötü yanlarım var. Bunları da biliyorum. Sen bizlere bu canı hediye diye vermedin mi? Ben ise istemiyorum. Acı çekmemek için de onu benden hissettirmeden al." dedim.

Benim artık bu dünyada bir amacım yoktu. Yemek, içmek, biriktirmek, bina etmek, toplamak, evlenmek sadece bunlar amaç olamazdı. Çünkü insanlık hep bunları yapmış ama mutlu olamamıştı. Bütün çekilen sıkıntılar, baskılar, kötülükler, kıskançlıklar, savaşlar, nefretler hep bunlar içindi. Kısacası **"bütün dünya para ve zevk için dönüyor"** demeleri boşuna söylenmiş söz değildi. Çirkin, iğrenç ama altında yatan gerçek ise insanlığın ne halde olduğunu tarif ediyordu. Binlerce sene kaç nesil tarafından denenmiş şeylerdi bunlar. Bunları ben mi değiştirebilecektim! Fakat bir şey beni şüphe içine sokuyordu. Eğer ben artık bu kadar amaçsız olduysam, dünyanın bana sunduğu hiç bir şey ilgimi çekmiyorsa, bunlardan dolayı da ölüm benim için en iyi gibi gözükene bir yolsa, belki de bu sadece benim gözümde böyleydi. Ayrıca bilmediğim, fakat bilince hiç de böyle düşünmeyeceğim şey yok muydu bu dünyada? Ölmek ve kurtulmak isteyen bir akıllı ben miydim? Ki eğer Allah var ise, bizleri tanımıyor muydu? Allah bizleri sadece acı çekip, kendisinden ölmek için yalvarışlarımızı işitmek için mi yarattı? Bu gibi sorular bu kadar akıllıca o zamanki kafamdan tam olarak geçerse de, aklımda bir açık kapının olabileceğini, en azından bunu Allah'ın bileceğine inanıyordum. Öyle ya, ölümü O'ndan istiyorsam, O Allah ise, kurtuluşu da yapamaz mıydı?

Fakat ben neden kurtulmalıyım? Hani bir hastalık, bedensel bir sıkıntı, hapis, çok sevdiğim ölümü falan gibi değildi ki benim sıkıntım. Tabii ki genç yaşta taşınması güç olan çok büyük yüklerin altındaydım. Yabancı bir ülkede, hiç de sevilmeyen bir ülkenin şahısları olarak yaşamalıydık. Evlilikler, tekrar ayrılıklar, geçimsizlik, iki ülke arasında yaşamaya çalışmak, okula gitmek ve sonunda dağ gibi bir borcun altında kıvrılmak. Çekilmesi gereken sıkıntılara değer miydi bunlar? Ne için bocalamalıyım? Hayat sadece bu mu demekti?

Hayallerimde, sanki önümde dünya vardı, ben de erişilebilecek ne varsa erişmişim ve sonunda da hiç mutlu olamamışım. Yattığım zaman hayallere dalıyordum. Bir insan neler tasavvur edebilirse, işte onlara sahip oluyordum. Fakat hayallere dalarken yavaş yavaş da gerçekçi olmaya başlamıştım. Hayallerimde dahi hep problemler ortaya çıkıyordu. Her istediğimi yapabildiğim halde orada dahi o problemler çözüleliyordu. Tabii ki bu hayaller üç yaşındaki bir çocuğun hayallerine benzemiyordu. Aslında bunlar gelecekte erişmek, yapmak istediğim şeylerdi. Hepimiz sahip olmak istediğimiz şeyin önceden hayalini kurmaz mıyız? Benimkisi de işte aynen öyleydi. Bazen, yabancı sevilmediğimiz bir ülkeden kurtulmak için içinden çıktığımız ülkeyi cennet haline sokmaya uğraşırken, bazen de sahip olmak istediğim bir arabayı, ya da hoşuma giden bir kıızı, ya da kimsede olmayan bir zekâyâ sahip olmayı düşünüyordum. Yine hayallerimde düşmanlarım önümde erirken, sevdiğime de her şeyi verebiliyordum. Fakat yine de ne ben ne de hayallerimdekiler mutlu değildik.

Çok zengin olmayı, dünyanın en zengin adamı olmayı kendime hedef etmişim. Fakat gerçekte zenginler mutlu değildi. Bunu kendileri açıkça itiraf ediyorlardı. Hayatlarını okuduğum sayılı dünya zenginleri: "Bana mutluluğu

verin, her şeyimi veririm" demelerinde onlar samimiydi. En çok eroin, uyuşturucu problemi bu zengin ailelerin çocuklarından çıkıyordu. Ben, her şeye sahip olanların, bir şeyi olmayanlardan daha mutsuz olduğunu gördüm. Artık benim için ne amaç olabilirdi ki? Çok karamsardım ve de artık sadece ölüm vardı kafamda. Yine de her şeyi bilemeyeceğimi düşünerek Allah'a duamın sonunda: "Eğer beni öldürmezsen, canımı almazsan, o zaman lütfen hayatımı değiştir" diyerek uyumuştum. İçimde, muhakkak beni dinleyen birinin var olduğunun duygusu vardı. Bu da Allah'tı. Öleceğimden o kadar emindim ki, sabah uyandığımda neden ölmediğime çok şaşırılmışım, fakat hemen de sevindim. Çünkü "o zaman hayatım değişecek" diyordum. Nasıl olacak, ne zaman olacak diye düşünemiyordum. Allah için her şey mümkündü. O benim hayatımı değiştirebilirdi. Buna inanarak sabah işe gittim.

Mukaddes Kitapla Tanışıyorum

Zihnimden istemediğim sesler geçiyordu. Kendi kendime "belki de deli oluyorum ben" diyordum. Fakat Allah'a dua ediyordum. Çünkü bu zihnimdeki küfürler isteğimin dışında olan şeylerdi. Allah'a ise duam da: "Allah'ım bize öğrettikleri fakat anlamını dahi bilmediğim bu duaları kabul et, kurtar beni bu sıkıntılardan" diyordum.

İlk ve ortaokulda ezberlediğimiz Arapça sureler vardı. Onları söylediğimde, kendimi çok değerli bir şey yaptığımı sanırdım. Arapça Fatiha, Kevser, Elham gibi surelerdi bunlar. Bir de çocukluktan kalma alışkanlıkla, sayısını bilemediğim kadar Bismillahirrahmanirrahim demek. O bile ne demekti bilmiyordum. Muhakkak çok iyi bir şeydi diye inanıyor ama anlamını bilmiyordum. Türkçesini çok sonra öğrendim. Bağışlayan esirgeyen Allah'ın adıyla demekmiş. Fakat bunu çok kimsenin de bilmediğini gördüm. Daha doğrusu tanıdığım hiç kimse bilmiyordu. Demek ki bu konuda onlar da benden farklı değillerdi. Hem de onlar hayatlarının 60-70 yaşlarına varıncaya kadar söyledikleri bu kelimenin anlamını bilmeden söylemişlerdi. Onlar da büyük sözler söylediklerine inanıyor, herhalde bu sözlerle ilahileştiklerini sanıyorlardı. Söz muhakkak büyük ve anlamlıydı, ama söyleyen ve de dinleyen için değil. Çünkü ne o söylediğinin manasını ne de öbürü dinlediğinin anlamını bilmiyordu ki. Bu durumda papağandan farklı yanları yok. Kişi belki güzel şeyler söylüyor ama bu anlamını bilmediği şeylerle ne kendisini ne de dinleyeni bina ediyor. Bu sözler onlar için anlamsız oluyor. Daha doğrusu sanki bir uğur, ya da nazar boncuğu, veya arabalara maskot gibi astıkları küçük Kuran gibi. Bütün bunlar, korunmak, şans getirmesi, başarılı olmak, dileklerin yerine gelmesi gibi amaçlarla yapılıyor. Bizzat Allah'tan beklenecek yardımı insanlar bu gibi şeylerden beklemekle, aslında o şeyleri Allah yerine koyuyorlar. Yani Allah'a eş tutuyorlar. Kısacası o şeyleri putlaştırıyorlar. Hâlbuki Kuran sayısızca ayetlerle Allah'a eş koşmanın çok kötü ve yanlış olduğunu vurgular. Hatta böyle birileriyle "evlenmeyin" bile der. Ben Kurandan tesadüfen bir sayfa açtım ve orada şu yazıyordu:

Allah'a eş koşan kadınlarla, (ya da erkeklerle) onlar iman etmedikçe evlenmeyin. Bu kadın (ya da erkek) hoşunuza gitse bile, iman etmiş bir kadın (ya da erkek) Allah'a eş koşan bir kadından daha hayırlıdır. (Osman Nebioğlu Tercümesi, Bakara 221. Parantez içindeki yazılar Kuran anlayışına yardım etmek için yazılmıştır, Kuranda yazmaz.)

Parantezlerde belirttiğim gibi tabii ki bu her iki cins için de geçerli bir kuraldır. Çünkü bu eş koşma, ya da Allah'ı başka şeyle eşitlemek hemen hemen Kuranın her yerinde yazıyor dersek sanırım yanlış olmaz.

Anlaşılmayan dillerle vaaz edip, bu vasıtayla Allah'a dua edilmesi hakkında ise resul Pavlus İncil'in 1.Korintoslulara mektubunda bahsederek Allah'tan aldığı ruhla derki: 1.Kor.14:4-33

...(yabancı) **dille söyleyen kendi kendini bina eder;** (kendisi anlamını biliyor ama halk, cemaat bilmiyor ise) **fakat peygamberlik eden kiliseyi bina eder.** (kilise: cemaat, imanlılar topluluğu anlamında) **İmdi siz hepinizin dillerle söylemenizi, fakat daha çok peygamberlik** (Allah'ın sözünü cemaatte bilinen dilde o insanlara ilan) **etmenizi isterim ve peygamberlik eden dillerle söyleyenden daha büyüktür, meğerki kilisenin bünyan alması** (ruhen gelişip kuvvet alması) **için tercüme etsin. Fakat şimdi, ey kardeşler, eğer size (bilmediğiniz) dillerle söyleyerek gelirim, eğer size ya vahiyle, ya ilimle, ya peygamberlikle, ya talimde söylemezsem, size ne faydam olur? Gerek kaval, gerek çenk (bir çalgı aleti) ses veren cansız şeyler bile, seslere fark vermezse, kaval ile yahut çenk ile çalınan şey nasıl bilinir? Çünkü boru da belirsiz ses verirse, çenk (savaş) için kim hazırlanır? Böylece eğer siz de dille açık söz söylemezseniz, söylenen şey nasıl bilinir?.... Ayet 16 -Yoksa eğer ruhla (yabancı dille) bereketlersem, avam yerini dolduran adam senin ne dediğini bilmediğinden dolayı, senin şükranına Âmini nasıl diyebilir? Çünkü vakıa sen güzel şükrediyorsun; fakat diğeri bina olunmuyor....Ayet 22 -Bundan dolayı**

diller, iman edenlere değil, ancak iman etmeyenlere, fakat peygamberlik, iman etmeyenlere değil, ancak iman edenlere alamet içindir. O halde (imdi) eğer bütün kilise (cemaat) bir yere toplanır, ve hepsi dillerle söylerler, ve avamdan olanlar, yahut iman etmeyenler girerlerse: Çıldıırıyorsunuz, demeyecekler mi? Fakat hepsi peygamberlik ederler, ve iman etmeyen, yahut avamdan olan biri girerse, hepsi tarafından ilzam (ikna), hepsi tarafından tahkik olunur (yargılanır), yüreğinin gizli şeyleri belli olur; ve böylece gerçek Allah aranızdadır diyerek ikrar ederek (açıkça söyleyerek) yüz üstü kapanıp Allah'a secde kılacaktır....ayet 33 -çünkü Allah karışıklık değil selamet (barış) Allah'ıdır.

Aynı düşünce de Kuranda desteklenerek Arap toplumuna şöyle denir:

Biz onu Arapça Kuran olarak gönderdik ki anlayıp düşünesiniz. Yusuf Suresi:2

Bu ayetlerden de anlaşılacağı gibi, o dilin bu toplum için açıkça anlaşılmasına önem verilir. Araplara tabii ki Arapça Kuran olacak! Yine Fussilet suresinin (41.sure) 44 ayetinde:

Eğer biz onu yabancı dilden bir Kuran yapmış olsaydık, onlar derlerdi ki: "Niçin O'nun ayetleri açıkça bildirilmedi? Bu nasıl iş? Araplara yabancı dille konuşuluyor".

Eğer bu sözler anlaşılmayan bir dilde gelmiş olsaydı, Kuran'da Arapların **"Bu nasıl iş? Araplara yabancı dille konuşuluyor"** gibi suçlamalarında da haklı olacakları vurgulanmazdı. Fakat Allah, sözünün anlaşılması için değil, tam tersine anlaşılması için insanlara göndererek, yine Zuhraf suresi (43):3 ayetinde:

Biz onu anlamanız için Arapça bir Kuran yaptık der. (Bütün ayetler Osman Nebioğlu Tercümesidir)

Evet, anlaşılması için. Bizlerde ise anlaşılması için uğraşıldı ve hâlâ da uğraşılmakta. Aynı problemleri de binlerce yıl Hıristiyanlık yaşadı. Tarihte onlar Mukaddes Kitabı okuyanları, tercüme etmeye kalkanları, diri diri yakıyorlardı. Bu konuda zaman bakımından Müslümanlar biraz daha geriden geliyor o kadar. Bu kitapların okunulmasına ve anlaşılmasına karşı gelmek için, üç aşağı beş yukarı hep aynı sistem ve yöntemler uygulanmış. Düşünsenize, "Mukaddes Kitap ve Kurani ille de orijinal dillerinde okuyun" denirse ki, bu mantık hem Hıristiyanlıkta hem de Müslümanlıkta var. O zaman hem İbrani'ce hem Aramice, hem Yunanca hem de Arapça öğrenmemiz gerekmektedir. Ben kendi adıma bunu imkânsız gibi görüyorum. Yaklaşık 35 seneden beri Almanya da yaşıyorum ama hâlâ, "Almancanın belkide yarısına bile kendi anadilim gibi hâkimim" diyemem. Düşünün ki Allah'ın sözlerini okuyup anlayabilmem için dört dili anadilimden daha iyi bilmem gerekli olursa! Bir de kendi anadilim beş. Bize Allah'ın söylediği sözleri hiç anlamayalım diye, ilk ve ortaçağ derebeyliğinden süregelen cahil kalma ve cahil bırakma politikasıyla bu gibi yasaklar toplumlara aşılansın. Aslında altında yatan amaç aynen İsa Mesih'in dediği gibi:

Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler (o zamanın bir din mezhebi), **ikiyüzlüler! Göklerin Egemenliğinin kapısını insanların yüzüne kapıyorsunuz; ne kendiniz içeri giriyor, ne de girmek isteyenleri bırakıyorsunuz! Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Tek bir kişiyi dininize döndürmek için denizleri, kıtaları dolaşırsınız. Dininize döneni de kendinizden iki kat cehennemlik yaparsınız.** Matta 23:13-15 (Yeni çeviri Mukaddes Kitap)

İster Hıristiyanlık ister Müslümanlık ve yeryüzündeki diğer dinler olsun, bu sözlere uygun işler çıkarmadılar mı? Onların binlerce yıldır tutum ve davranışları bunları göstermedi mi?

Çocukken elime tespih alır, içimden bismillah bismillah diye yüzlerce, binlerce kere söylerdim. Çok zahmetli bir iştir. O zamanlar daha 8-9 yaşlarındaydım. Ellerimi göğe doğru açar, yorganımın içinde saklı gibi gizlice dua ederdim. Küçük ellerime bakar ve içimden geçirirdim, "bu eller büyüyünce de böyle dua edecek mi?" diye. Bu soruyu sormamın nedeni ise çevremde gördüğüm insanlardı. Onların yaşamlarına, yaptıklarında baktıkça, bütün yüreklerini samimiyetle Allah'a açarak dua edebileceklerine

inanmıyordum. Gösteriş için namaz kılan insanları, ya da adet olsun diye namaz kılanları, ya da alışkanlık olduğu için namaz kılanları, belki de toplum korkusundan namaz kılarken ellerini açanları kastetmiyorum. Onlar benim gözümde sanki bir iş yapıyorlardı. Nasıl ki ben her gün okula gidiyorsa, başkaları da işe gidiyorsa, evdeki kadın da yemek yapıyorsa, o kişinin de namaz kılması bana öyle geliyordu. Sanki bu onlar için adet olmuştu. Ezbere yat yat kalk. Ne söylediğini de bilmeden ve anlamadan. Muhakkak inananları da vardır. Bu da benim sayısız kere bismillah çekmeme benzer! Demek istediğim, o çocuk yaşlarımdaki düşüncemde dua etmek sanki çocukların işiydi. Yani bu bir küçüklüktü. Büyüyünce insan güçlü kuvvetli olur, dua etmeye ihtiyaç duymazdı ki. O artık çocuk mu ki, Allah'a dua etsin! Bir de bu alay konusu olarak görülecek diye korkardım. Çünkü filmlerde bile, kötü bir adam sıkıştırılıp tam öldürüleceği zaman, "artık duanı et" gibi sözler söylenirdi. Dua etmek sanki bir alaydı.

Neyse, çocuklukta edindiğim tecrübelerime zaman zaman yine gelirim. Fakat 22-23 yaşlarındaki o sıkıntılarında Allah'a bütün yürekle dua ediyordum. Papağan gibi anlamını bilmediğim Arapça duaları söylesem bile, önceden O'na yüreğimi açıyordum. O anlamını bilmediğim şeylerle de sonradan yine bana yardım etmesi için yalvarıyordum. Önce kendi anladığım sözlerle yalvarıp, daha sonra Arapçalar. Anlamadan söylediğim o şeyler için de özür diliyor ama beni anlaması için de yalvarıyordum. Bu kuralı sanki kendim koymuştum. Ne yapacağımı bilmiyordum ki. Evliydim, ama bunları kime anlatabilirdim. Deli diyecekler diye korkum bir yana, beni kim anlar ve dinlerdi ki! Ancak Allah. Evet, eğer Allah var ise O anlardı. Hatta artık öyle dualar etmeye başladım ki:

"Allah'ım, hayallerimde bile işin içinden çıkamıyorum, ben ne isteyeceğimi nereden bileyim, onun için sen nasıl doğru buluyorsan bana o olsun" diyordum.

Eskiden dualarımda tamı tamına Allah'ın bana ne vermesini istiyorsam hep belirtirdim. Şimdi anlıyorum ki, bizler için sanki Allah Alaattin'in lambasından çıkan devdi. Allah isteklerimizi verebilirdi, ama bu istek eğer yanlış, sonucunda iyilik değil de tam tersine beni bir çıkmaza sokacaksa, bunu çok iyi düşünmeliydim. Onun için Allah'a olan isteklerimizde, sanki dua etmiyor da adeta emrediyorduk. Almak istediğimiz isteklerimizi, "aynen şöyle, ya da böyle olsun" diye şartla belirterek. Alaattin'in lambasındaki dev de çok kudretliydi ama Alaattin ona isteklerini harfi harfine bir yanlışlık yapmadan söylemeliydi. Bir komutanın askerine verdiği talimat gibi. Aman bir yanlışlık olmasın diye sanki komutanın çektiği kaygı gibi. Bizlerde farkında olmadan Allah ile olan ilişkilerimizde buna çok benziyoruz. Yani Allah da sadece kudret var ama biz ondan akıllıyız! Bu anlam çıkmıyor mu, yüreklerimiz böyle söylemiyor mu? Hep istek ve dileklerimizde bizim arzumuza göre olması için yalvarıyoruz. Allah'a: "Senin iraden olsun" demekten ödümüz kopuyor. Çünkü zihnimizin bir yerinde, bilinçaltımızda şu düşünce var: "Allah'ın iradesi olan şeyler sıkıcı, zevksiz, mutsuzluk verir". Kim ister artık Allah'ın iradesini! Aslında bir yerde: "Sen benim istediğimi ver, gerisine karışma" demek istiyoruz. Çocukları olanlar, ya da hepimiz bir zamanlar çocuk olduğumuzdan dolayı anne babamızdan istediğimiz, ısrarla istediğimiz şeyler hakkında bu durumları iyi biliriz. Mesela ısrarla istediğimiz bir şeyde, bazen onlar istediğimiz o şeyin bize zararı olan yan tesirlerini göstermeye uğraşırlar. Örneklerle anlatmaya çalışırlar. Yalvararak: "Aman öyle yapma!" derler. Yok, biz hiç ne duymak ne de dinlemek isteriz. Bütün kaprislerimizi ve onların sevgilerini de kullanıp, o istediğimiz şeyi nihayet elde ederiz. Sonunda ise onların haklı olduğunu gördüğümüz, yanıldığımız halde, hiç bunu belli bile etmek istemeyiz. Çünkü eğer bir kere hak verirsek, o zaman bunu anne babamızın öbür istekleri içinde yapmalıyız. Her zamanda ebeveynler haklı değildir ya. İşte bu savaş daha çocukken böyle başlıyor. Allah ile olan ilişkimiz de sanki bundan farklı mı olacak? Allah'ın sevgi dolu olup, biz insanlığa ebedi fayda sağlayacak bir şekilde ilgilendiğine kim iman eder? Yani sadece lafta değil, bütün yürekle demek istiyorum. Bilgisizlikten dolayı: "Eğer bir Allah var ise, bütün bu yeryüzünde olan bu

olaylara, haksızlıklara, gaddarlıklara, savaşlara, işkencelere, kavgalara, ölümlere neden müdahale etmiyor" diyerek isyan edenler de var. Aslında yerinde bir soru. Ben de mümkün olduğunca kitabımda bu gibi konulara zaman zaman yer vereceğim.

Ruhi bir bunalımdaydım fakat bu dualarım cevapsız kalmadı. Bir gün, bir pazar günü yalnız evdeyken sabahleyin kapı çalındı. Açtığımda yaşlı bir adamla kadın bir şeyler anlatıyorlardı. Ne anlattıklarını anlamadım ama içeriye davet ettim. Ne söyleyecekler ise içerde oturarak söylesinler diye düşünüdüm. Hem o insanların kapıda tutmak benim için çok ayıptı. Bu da annemden aldığımız bir misafirperverlik terbiyesi olacak. Hiç zararını görmedim. Sağ olsun annem. Böyle iyi şeyleri bizlere iyi ki aşılamış. Benim, belki sigortacıdır diye sandığım insanlar Yehova şahitleriymiş.

Bizler Almanya'da büyüdüsek de, dini konularla ilgili Almanca bir dilbilgisine sahip değildik. Peygamberin Almancası nedir bilmiyorduk. Ancak Allah'ın "Gott" olduğunu kilisenin de "Kirche" olduğundan başka Almanca bir şey bilmiyorduk dersem, herhalde yalan da söylemiş olmam. Caminin bile Almancasını çok yıllar sonra öğrendik. Okullarda, işyerlerinde Muhammed'e olan inançla kasıtlı bir şekilde alay edilirdi. Alman toplumuna dikkatle bakıldığında, onların bizlerden teknik konularda, zenginlik konusunda ilerde olduklarını, fakat insancılık konusunda hiç de öyle sevgi dolu olmadıklarını fark ediyordum. Tam tersine, ellerinde inandıklarını söyledikleri kitaptaki İbrahim'in misafirperverliği, İsa Mesih'in bağışlayıcı sevgisi, Allah'ın emri olan alçakgönüllülüğün izine bile rastlamak mümkün olmuyordu. İyi olan çok ama çok az kişiler vardı. Onların da dinle falan ilişkileri hemen hiç yoktu! Peki bizler, yani biz Müslümanlar nasıldık? Muhakkak farklıydık, fakat Allah'ın önünde her iki toplumda farklı ya da birbirinden daha iyi değildi. Ben şunu demek istiyorum; dış görünüşte evet, fakat iç yüzünde birbirimizden farklı değildik. İster Müslüman'ı olsun isterse de Hıristiyan'ı. Hele bu toplumlara Allah'ın gözüyle bakıldığında, hangisi daha iyi denilebilirdi? Çekememezlik, nedensiz düşmanlık, egoistlik, para sevgisi, menfaatlerin en ön planda gelmesi, göz kırpmadan yalan söylemek gibi şeyler her iki toplumunda benzer özellikleriydi. Fark sadece yetenek, bilgi, beceri, ekonomik avantajlardaydı. Yoksa hepimiz temelde aynıydık. Bütün insanlık dersek daha doğru olmaz mı? Osmanlı devleti de bir zamanlar çok güçlü kuvvetliymiş. Zaman değişmiş, bu başka bir devlet olmuş. Böyle tarihte bir sürü devletler, milletler var. O devirde hangisi güçlüyse, başlanmış o milletin halkı aşırı bir şekilde kendisini bir şey sanmaya. Artık kendilerine özel ırk mı deseler, öbürlerinden eşi benzeri olmayan üstün bir insanlık türü mü, yoksa da çok değerli olduklarından ilahları, Allahları sadece onlarla birlikte olduğundan dolayı mı onlar böyle. Öbür insanlar ise değersiz, pis, suçlu, kafasız, kötü mahlûklar. Uluslarda, toplumlarda böyle bir zihniyet başladı mı, genelde sonları da geliyor demektir. Bunlar benim görüşüm değil, tarih bilgileri ve gerçekler.

Farklı topluluklarda değil, bizzat şahsen kendimizde aramalıyız. Bizler bu gördüğümüz, eleştirdiğimiz, kötü dediğimiz şeyleri bizzat kendimiz de yapıyor isek, o kötülediğimiz kişilerin, toplumların, dinlerin, milletlerin, örgütlerin, organizasyonların aldığı aynı lekeleri de alacağız demektir. Bu iş güç meselesiyse, o ayrı bir konu. Bu da: "Ben yaparım ama sen yapamazsın" demektir. "Ben kanun yaparım kırmızı ışık koyarım, o senin içindir, benim için değil" diyen insanlık dünyası. "Sen durmazsan yakarım, ama ben hiç durmam, o seni ilgilendirmez" anlamındadır. Hesap sormak güç meselesiyse, güçlü olan hesap sorar, güçsüzün buna hakkı yoktur. Ancak başka bir güç ona bu hakkı tanırsa o ayrı. Aslında adalet çoğu yerde hemen hemen hiç yok. Bunlar tek tek millet ya da din sorunu değil. Müslüman'ı da Hıristiyan'ı da, Musevi'si de, Hindu'su da, Budist'i de, Türkü, Kürdü, Almanı, Amerikalısı, İngiliz'i ve daha ne kadar din ve millet var ise hepsi de. Yani sorun insanda, bizzat bizde, şahsen kendimizde.

Evet, Şahitler geldiklerinde onları dinledim. Onların dini konular hakkında konuştuklarını da anladım. Kiliseden falan geldiklerini düşündüm. Aynı ayrı mezhepler dinler hakkında ancak teoride duymuştum ama onlardan birileriyle şahsen hiç tanışmamıştım. Zaten beni ilgilendiren yan, kişilerin arkasında olanlar değil, yüz yüze konuştuğum o insanların bizzat kendileriydi. Hâlâ bu kafa ve görüş ile insanlarla ilişkimi sürdürmeye gayret ederim. Benim için önemli olan o şahsın bizzat kendisi olmalıdır. Sahip olduğu dini, dili, ırkı, parası, fakirliği, cahilliği, ya da etiketi falan değil. Böyle büyük konuşmak kolaydır da, gerçekte ise insanlar dış görünüşten, toplumların aşılmasından ve daha bir sürü nedenlerden dolayı etkilendikleri de büyük bir gerçektir. Zaten bu etki olmasaydı, koltukta oturup da figürleri ileri geri oynamak gibi o koca ulusları, insan kitlelerini, vatan, millet diye ölüme sürüklemek kolay olmazdı sanırım. Sanki insanlık satranç masasında, piyonlar da bizleriz. Bütün gayret de şahı kurtarmak. Ne pahasına da olursa olsun! İşte tam bu oyunun kuralına göre de dünya yönetilmiyor mu? Bu oyunu ilk öğrendiğimde, sanki her şey gerçekmiş gibi geldi bana. Bir taşımı bile kaybetmek istemiyordum. Ben şahtım ve onlar da beni mi koruyorlardı? Ben onları ölüme nasıl ittirirdim? O zamanlar yaşıam 21 de olsa çocuksu bir duyguydu bu. Bu oyunu bana öğreten arkadaşım ise, "işte şöyle ya da böyle yapsana" gibi taktikler veriyordu. Ben de: "Ama o zaman o taşı kırarsın" dediğimde, "kırılısın ne olur, önemli olan senin şahı koruman ve oyunu kazanman. Tavla oynamıyorsun ki, iş çok taş toplamakta değil. Bazen bütün taşların da olsa oyunu kaybedebiliyorsun. Sen şaha dikkat et." diyordu. Ben ise: "tabii, evet, doğru ya" falan diyorum ama içimdeki duygularım ise başkaydı, hep içimden "ah biri daha ölecek, nasıl ittireyim onu ölüme!" diye geçiriyordum. Anlatamazdım ki bunu o arkadaşıma. Gerçek hayata baktığımda, dünyanın da aynı o satranç oyunu gibi olduğunu gördüm. Bu oyunu oynasam dahi sırf bu yüzden hiç sevmem. Neden farklıydı o figürler? Hepsi de insan değil miydi onların? Neden hepsi piyon değil? Ya da neden hepsi şah değil? Eskiden biri böyle bir yazı yazsa, komünist diye içeri atarlardı! Dedim ya ben bu dünyaya göre çok akılsız biriyim diye, işte size ispatları. Dahası da var, eğer şu kitabı sonuna kadar dayanıp da bir okursanız, belki de en nefret edeceğiniz kişi bile olabilirim.

Yine Şahitlerle sohbetimize dönelim. Onları dinlerken içimden, "ben şunlara bir iki soru sorarım, ondan sonra bunlar zaten kaçır giderler" diye geçiriyordum. İlkokuldaki din dersi hocamız geldi aklıma. Dersin sonunda "sorunuz var mı" diye sormuştu. Kimsede çıt yok, bir sessizlik. Ben de üç buçuk sene sonra Almanya'dan tekrar Türkiye'ye dönmüştüm. Üç sene kaybederek ortaokulun sonuncu sınıfı yerine ilkokulun beşinci sınıfından başlamıştım. Türkiye'deyken nerede bıraktıysam, Almanya'dan geldiğimde de tekrar oradan başladım. Çünkü Almanya'dan aldığımız karnede hemen hemen hiç notumuz yoktu! Nasıl olsun. Hiç dilini bilmediğin bir ülkeye ırgat olarak gidiyorsun. Bizde onların çocuklarıdır. Okula gitmek mecburi ama not almak mecburi değil! Git de, ne yaparsan yap sanki. Yani ister uyu, ister hayallere dal! Öğretmen anlatıyor ama hiç, hem de hiç bir şey anlamadan öyle oturmalısın. Çıt da çıkarmadan, yıllarca, her gün. Hatırladıkça ne kadar sabırlıymışız diye şaşırıyorum. Bu da Alman kafası ve vicdanı!

Türkiye ise sözde bizlere acıyıp öğretmenler gönderdi! Bir de öğleden sonra okulu çıktı! Haftada bir Türk öğretmeni gelecekmiş. Ben sevindim. "Oh o bize Almanca'yı öğretir de buradaki insanlarla konuşur anlaşırız" diyordum. Meğerse gelen öğretmen otobüse bile binmesini bilmiyormuş. Bilet almak için derdini anlatamıyor ki. Neredeyse tek kelime bile Almanca bilmiyorlardı. Meğerse bu öğretmenler ta Türkiye'den bize, bizim kültür elden gitmesin de kurtarsınlar diye yardıma geliyorlarmış!!! Bir keresinde çok güldüm diye onun dersinde dayakta yemiştım. Almanlar ne iyiymiş, bu adam da nerden çıktı diye ne kadar kafam bozulmuştu. Hiç olmazsa Almanlar böyle direk dövmüyorlardı. Onlar hırslarını başka türlü alıyorlardı. Bunun yanında çok efendi, sağduyulu, görevini senin benim için değil de sevdiği, doğru olduğu için yapan bir iki alman öğretmenler de vardı. Hani "asılırsan Frenk sicimiyle asıl" diye bir laf vardır ya, işte öyle. Onlarda da belki sevgi yoktu ama kendilerine olan saygıları mıydı onlara bunları yaptıran,

doğruluk duygusu mu, yoksa da onları harekete geçiren aldıkları doğru vicdan eğitimi miydi? Bilmiyorum ama değerli insanlardı. Eğer iyi bir şey yapıp da, bize bir şey öğrettilerse, bunu kendi zamanlarını feda ederek yaptılar, mecbur oldukları için değil. Sonra nasıl kanunlar çıktı da bu yabancı çocuklara eğitim verildi bilmiyorum. O zamanda bilmiyordum, şimdide bilmiyorum. Ancak ben yaşadıklarımı, gördüklerimi, algıladıklarımı anlatıyorum. Hiçbir öğretmen bizlere tenezzül bile etmezken, içlerinden bir tanesi, hem de işi en çok olması ve vakti olmaması gereken biri, okulun müdürü bunu yaparsa, yaşımız 10 da olsa o kişinin fedakârlık yaptığını ve değerli biri olduğunu anlıyorduk insan. Tek bildiğim, Almanya'nın da Türkiye'nin de o çocuklara ne eğitim, ne de öğretim vermedikleridir. Almanlar yabancı işçileri ve çocuklarını getirdiler, fakat onlar hararetle tek bir noktayı düşündü, «bizim işimiz ucuz yoldan yürüsün». O yabancıların çocuklarını bir yük, sıkıcı bir sorumluluk, büyük bir dert gibi görüp, toplum da o çocuklara karşı ancak nefret körükledi. O çocukların büyüdükları zaman ne olduklarına bakınca, yine de hayret ediyorum. Ben çok korkunç olurlar sanıyordum, hâlâ da öyle sanıyorum. O çocukların en fazla tornacı, inşaatçı, çöpçü, temizlikçi olmalarından fazla ilerlememeleri için her biri ellerinden geleni yaptı. Hayret ki tam başaramadılar. Amerika'daki zencilere bakıp da bunun mümkün olmayacağını anlamaları gerekirdi aslında. Hem her zaman da bir Hitler gelip, "bu uyananların hepsini silelim, bize hizmet etmesi için yeni uşaklar, hizmetçiler getirelim" demez ki! Almanlar sonra da Türkiye'deki Kürt halkına yapılan insan haklarından bahsetti ve teröristleri besleyip, paralar yardımıyla bulundukları. Onlar da o paralar ile bomba, silah alıp, Türkiye'de patlattılar. Bunları bilmek de artık gizli bir şey değil. Bunu yapanların kendileri bile açıkça söylüyorlar.

Neyse diyeyim ve yine din dersindeki, beşinci sınıftaki konuya geleyim. Evet, öğretmenin "ne isterseniz sorun" demesi bana sanki samimi gibi geldi ve herkesinde sustuğunu görünce, amacım hem durumu kurtarmak, hem de gerçekten de bilmek istediğim bir soruyu sormaktı. Nitekim de sordum. "Öğretmenim neden biz duaları Arapça ezberliyoruz da Türkçe değil" dedim. Hiçbir şey demeden otur der gibi eliyle işaret yaptı, hemen oturdum. Benden cesaret almış olacaklar ki, benden üç yaş küçük o çocuklardan hemen başka biri de parmak kaldırdı ve buna benzer bir soruda o sordu. Ben sınıfın en çalışkanları pozisyonundaydım, onun için öğretmen gazabını direk bana göstermedi. Ama o soruyu soran çocuğa karşı hani yumdu gözünü açtı ağzını derler ya, aynen öyle. Anladım ki zaptanın hissesi bana da düşüyor. Nasıl bağırarak kızıyor bizlere. "Türkçe dua mı olurmuş!" ve daha hiç hatırlayamadığım bir sürü sözler. Ben utançtan yerin dibine geçtim. Ah neden sordum sanki böyle bir soru diye neredeyse sıranın altına gireceğim. İyi ki zil çaldı. Fakat ben bir şeyi anladım, din dersinde soru moru yoktu. Sallabaşı al maaşı gibi. Al notunu geç sınıfı. Hendek savaşı kaç yılında yapıldı? Mekke'den Medine'ye göç ne zamandı? Kevser'i oku bakıyorum. İlk peygamberlik geldiğinde peygamber kaç yaşındaydı? "En az beş uzun Arapça sure bilmeyeni yakarım" derdi. İşte bunlar din derslerimizdi. Hiçbir ruhi değer yoktu. Allah'a karşı verilen his ve duygu sıfırın da altındaydı. Öğretilerinde Allah'tan başka her şey vardı. Eğer Allah'ı öğretmeye kalktıklarında ise, O sanki sadece ceza vermek için bizi kollayan bir güçtü. Zaman ilerleyip de ben bilgi sahibi oldukça, anladım ki sorduğum sorunun cevabını sırf din derslerine giren o müdür de bilmiyordu. Ne yapsın adam, emir milli eğitimden nasıl geliyorsa o da öyle öğretiyordu.

İşte ben de bu tecrübelerden sonra "Şahitlere bir soru sorar, onlardan kurtulurum" diyordum. Allah hakkında bilgi sahibi olmaktan kaçtığım falan yoktu. Fakat çocukluktan beri kimse bize Allah'ı tanıtmamıştı ki. Sizlere din derslerimizin nasıl olduğunu anlattım. Bilgimiz ancak hayallerimiz dâhilinde olabilirdi ki, ben de Allah'ı hayal ettiğim şekilde nasılsa öyle tanıyordum. Bunu da ancak ben biliyordum. Doktor çıkan bir arkadaşımın dediği gibi; kaç tane Allah olabilir ki diye soru ve cevapla bir konuyu anlatırken, lafımı kesmiş ve "ne kadar insan varsa, o kadar da Allah vardır; çünkü hepsinin kafasındaki Allah farklıdır" dediği gibiydi benim durumum da herhalde. Kafamda canlandırdığım Allah muhakkak ki

herkesinkinden farklıydı. Herkesin de benimkinden farklıydı. Bir keresinde dua etmekle ilgili üvey babam: "Allah o kadar kişinin işiyle uğraşırken bir de senin duanı mı dinleyecek, ona vakti mi olur" demesinde alay mı ediyor diye yüzüne bakmıştım. O ise çok ciddi ve samimiydi. Allah'a öyle inandığı kesindi. Bu da onun kafasındaki Allah'tı. Gerçi ben bunu babamın cahilliğine verdim de ilerde Avrupa Amerika gibi yerlerde yaşayan insanların, bunların da içlerinde araştırmakta en iddialı olan Yehova'nın Şahitlerinin Allah hakkındaki bilgilerinde, "Allah'ın her şeyi görmediğine, hatta bakmadığına" inandıklarını bile öğrenecektim. Bu inancı da içlerindeysen zorla kabul etmelisin. Etmeyeni ise aralarından atarlar. Bunu da "bir daha hiç kurtulamazsın" diye yaparak. Neyse daha bu konuları şimdiden karıştırmayayım. Bu konulara ilerde etraflıca değineceğim.

Sorumu benim o bunalımlı günlerimde evimize gelen Şahitlere sordum. "Neden siz boynunuzda haç taşıyorsunuz" dedim. Ben onun öfkeleneyeceğini, daha doğrusu abuk sabuk konuşacağını bekliyordum. Çünkü Müslüman olarak yetişen bizler, Hıristiyanların bu adetlerini putperestlik olarak öğrenmiştik. O ise gayet sakin: "Biz boynumuzda haç falan taşımıyoruz" dedi. "Olurmu canım" dedim ben, "filmler de, sokaklarda, insanların taktıkları o şey haç değil mi? İsa'nın ölümünü simgeleyen şey değil mi o?" O ise, "hayır biz öyle şeyler yapmıyoruz" diye itiraz ediyordu. "Ya beni anlamıyor, ya da göz göre göre yalan söylüyor" diye içimden geçiriyordum. Fakat o bana soru sorarak bir örnek verdi. "Sen en çok kimi seviyorsun?" dedi. Ben de "annemi severim" demiştim. "Peki, biri anneni bıçak, ya da tabancayla öldürmüş olsa, sen o aletin maketini artık boynunda taşıyor musun?" demesine "hayır" demiştim. "Peki, o taşıyanlar, kiliselerde ve her yerde, onlar ne?" demem üzerine, "onlarla bizim alakamız yok. Onlar Allah'ın isteğine göre yaşamıyorlar" deyip Allah'ın Musa'ya verdiği on emirden bir tanesini açıp okudu, orada:

Kendin için oyma put, yukarda göklerde olanın, yahut aşağıda yerde olanın, yahut yerin altında sularda olanın hiç suretini yapmayacaksın; onlara eğilmeyeceksin ve onlara ibadet etmeyeceksin; çünkü ben senin Allah'ın Rabbim...Çıkkış 20:4-5 diye yazıyordu. Ben de bu yazıları bana çok ucuz bir fiyata ısmarladıkları, o zaman 16 mark olacak, Türkçe Mukaddes Kitaptan okudum. Çok ucuz dediğim bu kitabı hayatım boyunca hemen hemen herkese hediye vermişimdir. Parasını istediğim bazı kişiler ise maalesef hiç getirip de vermediler! Birinden, hatta Yehova Şahidiydi, yüzüzlük edip istediysen bile, yine de vermedi. Neyse, sohbetteki sorduğum soru ve aldığım cevap, hem de yerinden göstermeleri benim çok hoşuma gitmişti ve de çok şaşırmıştım. Çünkü hiç beklemiyordum. O zamana kadar ben hep dinlerde mantık yoktur diye inanırdım. Bu soru ve cevap ise çok mantıklıydı. Ben tabii ki bir soru ve cevapla hemen onlara iman etmemiştim. Bir soru daha sordum. Yine bildiğimiz kadarıyla, her kilisede İsa'yı gibi bir resim ya da haça gerilmiş bir heykel vardır. İçeriye giren de onun önünde elleriyle haç şeklinde göğüslerine işaret yaparlar. Bu harekete İstavroz çıkarması mı ne deniyor. Bizce bu da bir putperestliktir, Müslümanlarda ise camilerde hiç resim falan yoktur. Böyle kiliseleri ve o insanları filmlerde falan muhakkak görmüşsünüzdür. Bu doğrultuda Hıristiyanlar İsa'ya da Allah gibi taparlar. Gibisi fazla, aslında Allah diye taparlar. Onlar üç tane Allah olduğuna inanırlar. Bu üçünün de bir olduklarını vurgularlar. Hatta bunu anlatmak için üç kibrit çöpü alıp sorarlar, "elimde kaç kibrit var" diye. "Üç" dersin. Sonra hepsini birleştirip yakınca yine sorarlar, "kaç tane ateş görüyorsun?" diye! "Bir" dersin. "İşte üç Allah da böyledir" derler! Bu da demagojiyi tarif etmek için çok güzel bir örnektir (Demagoji: Yanlış bir şeyi doğruymuş gibi göstermeye çalışmak; eş anlamı lafebeliği). Allah, İsa Mesih ve Mukaddes ruh, bu üçü de onlara ve anlayışlarına göre Allah, binlerce senelerdir de bu hâlâ böyle. Sanırım bu konuda sadece Hıristiyan olarak Şahitler tek bir Allah'a inanıyorlar. Daha sonra başkalarının olduğunu da yazan ve beni kritize eden bir pastörün görüşünü de bu şekilde belirtmek gerek. Benim ikinci sorum da: "Siz neden İsa'ya tapıyorsunuz?" demek oldu. Onlar ise: "Biz İsa'ya tapmıyoruz, ancak Allah'a tapılır, başka kimseye tapılmaz, ibadet edilmez" dediler. Ve bana, Hıristiyan kiliselerinin öğrettiği gibi üç tane Allah'ın olmadığını anlattılar. Hem de

ayetlerle göstererek. Mesela İsa ele verilip de öldürüleceği gece, Allah'a dua ederken şöyle yalvarıyor:

"Ey Baba, eğer ben onu içmeden geçmesi mümkün değilse, senin iraden olsun" diye dua etti. (Matta:26:42) Eğer İsa kadiri mutlak Allah gibiyse, Allah Allah'a dua eder mi? Hele bir de senin iraden olsun der mi? Olmaz böyle saçma şey tabii. Yine başka bir yerde İsa:

" Dinle ey İsrail; Allah'ımız Rab bir olan Rabdir..." (Markos 12:29) demekle açıkça Musa'nın on emir diye bilinen yazılardaki sözleri tekrarlayarak, Allah'ın bir tane olduğuna, ama üç tane diye bir saçmalığın olmadığına dikkati çekiyor. Yahudiler de Allah'ın tek bir Tanrı olduğuna inanırlar Müslümanlar da. Ben o Şahidin söylediği ve yerinden göstererek okuduğu bu ayetlerle çok etkilenmiştim. Hani elimdeki kitap Türkçe olmasa, beni kandırıyorlar, ya da kafasından uyduruyor falan diyeceğim. Fakat getirdikleri ispatlara karşı hiç bir şey söyleyemedim. Zaten biz de böyle inanıyorduk, ama ispatlara dayanan bir bilgimiz yoktu. Benim sorduğum sorular da aslında Hıristiyanlara taş atmaktı. Onun verdiği mantıklı ve ispatlı cevaplar ise tatmin ediciydi. Ben onları kaçırdım derken biz yanılmıyorsam o gün 4 saat mi ne konuşmuştuk. Giderlerken "biz yine geliriz" demelerine karşılık, "tabii gelin" dedim.

Onlar gitti ama ben onların uyanık, akıllı ve de bilgili olduklarından dolayı benle böyle konuşmuş olabileceklerini düşündüm. Elleriindeki kitabı da iyi biliyorlardı. Ben her şeyden önce bu kitabı muhakkak okumalıyım. Doğru mu söylüyorlar, yoksa yanlış ya da yalan mı diye ancak ondan sonra karar verebilirdim. Fakat en önemli olanı, ben bu gibi bir sohbetten, anlatılan şeylerden, sorular ve cevaplardan çok hoşlanmışım. Yoksa ilgimi çekmeseydi, sadece o insanları imtihan etmek için, doğru mu yoksa yanlış mı söylüyorlar diye bir araştırma yapmaya girmezdim. Birincisi ortaya atılan konu ciddi bir konu olup bütün insanlığı ilgilendirdiği gibi, araştırmaya da muhakkak değerdi. Zaten elime Mukaddes Kitabı alınca kendi kendime şöyle düşündüm: "Ben o kadar kitap okudum, bazıları hatta ıvır zıvırdı. Bu ülkede yaşıyoruz, eğer biri bana soracak olsa: O insanlar neye inanıyordu? Hıristiyanlık ne demek? Gibi sorulara en azından cevap vermeliydim. Sadece bunun için bile bu kitap okunmaya değmez miydi?". En önemli bir neden de dincilerden çok çekmiştik. Onlara karşı ise hiç konuşamıyorduk. Onların: "Kâfir, murdar, gâvur, zındık, günah" dedikleri zaman ne diyeceğimi bilmiyordum. Ben yine içimden: "Bu kitabı okuyayım ve böylece bir haksızlıkta onları ancak kendi silahlarıyla vurabilirim" diye geçiriyordum. Eh, okumam için epeyi nedenlerim vardı. Fakat tek bir neden hakkında, bu kitabın benim hayatımı değiştirmekte büyük rol oynayacağını hiç düşünmemiştim. En önemlisi de beni mutlu edeceğini.

Elimdeki Mukaddes Kitapta eski Türkçe birçok kelimeler vardı ve çoğunu anlamıyordum. Bir de başlangıçta sık sık geçen o "ve ve ve" ler ile problemim vardı. Alışlagelmiş bir kitap üslubu (anlatım tarzı) yoktu. Fakat ben daha sonra sanki o "ve" ler yokmuş gibi okudum. Daha kolay anlaşılıyordu. Zaten ilk iki sayfa sonra o "ve" ler birden azalıyordu. Mukaddes Kitabı okumaya karar verdim. Bu kişiler bana bir kaç ziyaret daha yaptılar ve bu kitabı okuma isteği artık bende daha da kesinleşti. Ben her geldiklerinde sorular soruyordum. Adam ruhi düşünceli, mantıklı ve sakin biriydi. Karısı pek konuşmuyordu. Konuştuğu zaman da beni anlamadığını fark ediyordum. Ne demek istediğimi adam daha çabuk kavıyor, hikmetli (bilge) de cevaplar veriyordu.

Şimdi düşünüyorum da, elime Mukaddes Kitap geçmişti ve ben onu okuyabilecektim. Kur'anı ise kimse bize verip de: "Oku, anlamadığın yerleri de sor" dememişti. Kur'anı ancak evimizde, büyük bir zarf şeklinde kumaş bezin içinde duvarda asılı olduğunu hatırlıyorum. O zaman dahi çarpılmayalım diye elleyemedik! Bizi ellersek çarpmasın diye de kumaş kılıfın içine naftalin mi, şeker mi ne doldurulmuştu. Böyle şeyleri annem yapacak bir kadın değildi. O öz İstanbullu, adalıydı ama Rum değildi. Osmanlıdan kalmalar. Kuran için duvara asılacak o kılıflar muhakkak hazır satılıyordu ve öyle almışlardı. Zaten çok yıllar sonra elime aldığım o Kur'anı okumak mümkün bile değildi. Sadece Arap'çaydı. Kuran olup olmadığı

bile kesin belli değildi. Çünkü ben öyle Arapça çok kitaplar görmüştüm. Onlar da Kuran değildi. Bizler toplumumuzda Arapça ne görsek, "aman elleme, çarpılırsın", ya da "günah" gibi sözlerle karşılaşırđık. Annem dindar biri değildi, babam da değildi. Hiç unutmam, bir gün babam sabahın köründe beni uyandırdı, "haydi oğlum kalk, camiye gideceğiz" dedi. Uykulu uykulu "neden" dedim. O zamanda 3,5 yıl sonra ilk defa Almanya'dan Türkiye'ye izine gitmiştik. Babam Türkiye'de yaşıyordu. O Almanya'ya çalışmaya falan hiç gelmedi. Çok yıllar sonra sadece gezmeye geldi. Fısır fısır "bayram oğlum, kalk" demişti. Babamı zaten uzun zaman görmemiştim. Hayır demek bana çok ayıp geldi. Tam kalkıyordum ki annemin yatağından doğru "nereye" diye bir ses duydum. "Camiye gidecekmışiz anne" dedim. Annem babama bir bağırdı. "Yat oğlum, bırak sabahın köründe onlar kıçlarındaki boklarla camiye gitsinler" demesine, "oh yırttım" diye seviniyordum, ama öbür taraftan babamın zapartayı yemesine de üzölmüştüm. Annemle babam zaten çok korkunç kültür farkına sahip iki insandı. Hele annem genellikle hiç çekinmeden açık açık ne düşündüğünü söyleyiverirdi. Biri Anadolulun bağırından gelirken öbürü İstanbul'da doğmuş, o terbiye ve eğitimi almış, görgölü bir aileden geliyordu. Her ne kadar yokluklarla mücadele etmek zorunda kalmışlarsa da, eğitimleri, kültürleri çok farklıydı. Yıllar sonra din konusunda babamla konuşurken bu konu hakkında soru sordum. "Senin aslında dinle minle işin pek yok, niye çocukken bizi camiye götürmek istiyordun" dedim. Sadece bayramda, o da hayatımda bir kere oldu. Babam: "Oğlum herkes gidiyordu da onun için" dedi. Yani adet olduğu içindi. Büyük bir çoğunluk da muhakkak aynı amaçla gidiyordu. Belki de mübalağasız hepsi denilebilir. Toplum korkusuydu onları oraya toplayan, Allah sevgisi değil. Tanımıyorlar ki sevsinler. Bilmiyorlar ki tanısınlar. Hele bilmek ve de tanımak hiç istemiyorlardı, bu da ayrı bir konu. Yine ilerde muhakkak değineceğim konulardan biri.

Mukaddes Kitabı Okumaya Kararlıyım

Her gün Mukaddes kitabı okurken büyük bir zevk duyuyordum. Mukaddes Kitapla tanışmadan önce işten eve giderken, genellikle ne ile vaktimi geçireceğimi bilemezdim. Şimdi ise Mukaddes Kitabı okuyacağım diye o kadar sevinçle eve gidiyordum ki. Hafta sonlarında arkadaşlarla beraber olduğumda, onların canlarının sıkıldığını söylediklerini duyunca içimden, "Mukaddes Kitap olur da insanın canı mı sıkılırmış?" diye geçirirdim. Onlara bunu anlatamayacağımı biliyordum. Zaten ben bu kitabı okurken ancak sustum. Hiç kimseye bahsetmedim. Önce ben ikna olmalıydım. İkna olsam bile, bilgi sahibi de olmalıydım. Ben bu kitaplara karşı gelmek amacıyla onları okurken, tam tersine bende büyük bir sevgi ve inanç geliyordu. Hayatımın en sevinçli ve beni mutlu eden zamanı Mukaddes Kitabı okumakla geçti dersem, inanın çok doğru söylemiş olurum. Hani insana geriye dön deseler, hayatının hangi zamanına dönmek istersin diye sorsalar, muhakkak "hiçbirine" derim, ama "en çok ne ile mutlu oldun?" diye sorsalar, o zaman da "Mukaddes Kitabı okumakla" diye cevaplarım.

Şahitlerle ilişkim yavaş yavaş bu yaşlı karı kocayla başlamıştı. Fakat üçüncü ya da dördüncü görüşmemizdi sanırım, beni rahatsız eden ruhi bunalımımı ve içimdeki sesi onlara soracaktım. Diyorum ya, böyle şeyleri insan kimseye konuşmuyor. Hem insanın etrafında da devamlı akıllı, mantıklı, bilgili, her şeyden ziyade seni seven kimsesi de olmuyor ki. Akıllı olsa sevgisi olmuyor; sevse akılsız oluyor! Bir de sonradan adın deliye de çıkar. Belki sahiden de deliydim. Fakat deli, deli olduğunu bilir miydi? Kendisinin akıl hastası olduğunu fark eder miydi, bilmiyorum. Nerden bileyim, her gün delirip delirip de tekrar akıllanmıyordum ki böyle tecrübelerim olsun. Hem ben öyle ruhlar, cinler, periler falan gibi şeyleri de tam saçmalık bulan biriydim.

İçimden, "bunlar nasıl olsa yabancı ve ne söylersem söyleyeyim kimse duymaz; belki de bana yardım edebilirler" diye düşünerek ve de çekinerek adama derdimi anlattım. Zaten hep sorduğum sorulardan ve de aldığım cevaplardan etkilendiğim için olacak, bu adama karşı bir güven duymaya başlamıştım. Evde o anda karım falan da olsun istemiyordum. Karımdan boşanmıştık ama yine beraber yaşıyorduk. Böyle konulara karşı onun ilgisi falan zaten hiç yoktu. O gün de yanılmıyorsam havuza gitmişti. Daha doğrusu ben evden gitmesi için çok destekledim. Genelde çalışıyordu ama o günde inat gibi evdeydi işte. Neyse o da gitti ve ben adama, ismi Josef, derdimi açtım. "Ben bunu kimseye anlatmadım ama size anlatabilirim herhalde" dedim. "Ben içimde istemediğim sesleri duyuyorum. Hem de bazen Allah'a bile kötü sözler söylüyor. Beni rahatsız ediyor. Ben acı çeksem önemli değil de, Allah'a söylenen o sözleri ben istemiyorum ki. Ben istemediğim halde bu nasıl olabilir? Yoksa bu bir hastalık başlangıcı falan mı?" dedim. Josef'in alaylı güleceğini ve boş nasihatler vereceğini umuyordum. Her ne kadar birçok konularda beni şaşırttıysa da bu konuda da şaşırttı. Beni dinledikten sonra ciddiyetle Mukaddes Kitabı açtı ve bana da açmamı söyledi. Açtığı yer İncil'in Matta kısmıydı. Oradan okumaya başladı. Şöyle yazıyordu: Matta 4:1-11

O zaman İsa, İblis tarafından denenmek üzere, Ruh tarafından çöle sevk edildi. Ve kırk gün kırk gece oruç tuttuktan sonra acıktı. Ve Ayartıcı (İblis-Şeytan) gelip ona dedi: Eğer sen Allah'ın Oğlu isen söyle, bu taşlar ekme olsun.

İsa da cevap verip dedi: "İnsan yalnız ekmeyle yaşamaz, fakat Allah'ın ağzından çıkan her bir sözle yaşar" diye yazılmıştır. O zaman İblis onu mukaddes şehre götürdü ve mabedin kulesi üzerine koyup kendisine dedi: "Eğer sen Allah'ın Oğlu isen, kendini aşağıya at; çünkü yazılmıştır: "Meleklerine senin için emredecek ve ayağın bir taşla çarpmasın diye, elleri üzerinde seni taşıyacaklar."

İsa ona dedi: "Sen Allah'ın Rabbi denemeyeceksin" diye de yazılmıştır.

İblis İsa'yı çok yüksek bir dağa da götürdü ve ona dünyanın bütün ülkelerini ve onun izzetini gösterdi ve İblis ona dedi: Eğer yere kapanıp bana tapınırsan, bütün bu şeyleri sana veririm. O zaman İsa ona dedi: Çekil, Şeytan, çünkü: "Rab Allah'ına tapınacak yalnız ona kulluk edeceksin," diye yazılmıştır. O zaman İblis onu bıraktı ve işte melekler gelip ona hizmet ediyorlardı.

Josef bana bakıp sordu: "Burada İsa ile kim konuşuyordu?" "Şeytan" dedim. "Sence karşı karşıya bir adamla konuşur gibi mi?" dedi. "Öyle değil mi?" dedim. "İsterse öyle de olur ama Şeytan dediğimiz bu ruhi bir yaratık, yani bir meleken Allah'a başkaldırıp, isyan etmiş biri. Biz insanlar ise ruhi yaratıkları gözlerimizle göremeyiz" dedi. "Şeytan burada onunla konuştu ama bu konuşma İsa'nın zihninde oluyordu, ille de karşısında cismani birinin olduğunu aramamalıyız. Hatta peygamberlerin de zihinlerine konuşulmuş; Allah tarafından vahiy almak bu demek zaten. Onlar bu sesi yolda yürürken olsun, yatarken olsun, otururken olsun, işitmişler. Hatta televizyonda seyrederek gibi gelecekle ilgili görüşler görmüşler. Allah için her şey mümkün. Bu kitaplar bize onu gösteriyor" dedi. "Peki, benim zihnimdeki sesler kötü olduğuna göre, bu sesler Şeytandan mı geliyor" dedim. "İlle de Şeytan olması gerekmez. İncili okuduğun zaman birçok kere İsa'nın cinlerin baskısında olan insanları kurtarmasından bahseder" deyince, "cinler de kim?" dedim. "Onlar da ruhi yaratıklar ve hepsi bir zamanlar melekti. Ancak Allah'a itaatsiz olarak Şeytanın yolunu takip etmiş oldular. Şeytan bunların ilki. İblis ki, sözlük anlamında başkaldıran, isyankâr olarak geçer. Allah'a başkaldırması, isyan etmesinden ötürü İblis ya da Şeytan adını takmışlar" diyerek daha başka Şeytanın varlığını ispatlayıcı kanıtlar gösterdi. Mesela Mukaddes Kitaptaki Eyüp kitabının ilk iki sayfası, meleklerin önünde cereyan eden Şeytanla Allah arasındaki diyalogdan bahseder. Orada Şeytanın ortaya attığı bir dava konu edilir. O dava da: "Eğer menfaati olmazsa her insanın, ya da acı ve baskı altında olan her insanın Allah'a lanet edeceği" söz konusudur. İspat olarak Eyüp'ün denenmesine müsaade edilir. Davayı ise Allah kazanır. Bu olaylar M.Ö. yaklaşık 1600 yıllarında yaşanmış. Eyüp'ün başına gelenler, acılara göğüs germekte bize hâlâ çok büyük bir teşvik kaynağıdır. Zamanımızda bile çektiği acılardan bahsettiğimize göre, demek ki Allah Şeytanın Eyüp'ü denemesine boşuna müsaade etmemiş.

Bütün bu anlatılanlar benim ruhumda ve zihnimde büyük bir devrimdi. "Ben Şeytana inanmam ki" dediğimde ise, Josef yine çok mantıklı bir şey söyledi. "Düşmanımızı ne kadar iyi tanırsak, yenilmemek için bir o kadar daha hazırlıklı, dikkatli ve tetikte oluruz. Fakat düşmanımızın varlığını bile kabul etmemek, o ne kadar zayıf bile olsa, bizi bir o kadar daha kolay yenmesine neden olur. Senin Şeytana inanmaman ise, Şeytanın en çok istediği şeydir. Çünkü ne yaptırırsa sen kendin yaptığını sanacaksın. Öyle ya, onun varlığına inanmadığına göre..." Bu yazdığım sözler tamı tamına, kelimesi kelimesine böyle miydi bilmiyorum, fakat bu öğretiyi Şahitlerin öğretisi olduğu için araştırıp, onların yayınlarından bulabilirsiniz. Fakat doğrudur. Benim ise üzerimden sanki çok büyük bir yük gitmişti. Sesler tam yok olmasa da, ben artık o seslere aldırmadığım gibi, nereden geldiğini de öğrenmiştim. Zaten Mukaddes Kitabı hemen hemen her gün okuyordum. Anlatılan bu gerçeğin ispatlarını da o kitapta buluyordum. Okudukça, ileride bu Şeytan hakkında daha fazla bilgiye de sahip olacaktım.

Bazı insanlar, "Şeytan falan yok, bu ancak insanların palavrasıdır. Kendi kötülüklerini üzerlerinden atmak istedikleri uydurma bir yaratıktır o" derler. Evet, aslında kişi kendi yaptıklarından sorumludur. Bunu kim olursa olsun başkasının üstüne atmakla kurtulamaz. Fakat kötü bir arkadaş da insanı suça çok kolay götürür. Mahkemelerde bu ve buna benzer davalar çok görülmüştür. Aynı suçu işledikleri halde yargıç hepsine aynı cezayı vermez. En büyük ceza suça teşvik edene, önderlik edene verilir. Bu konuda bakın Allah da ne diyor:

Aldanmayın; fena arkadaşlıklar güzel ahlakı bozarlar. 1.Korintoslular 15:33

Gerçekten de öyle değil midir? Yine bir keresinde Josef bana bir soru sormuştu: "Bu dünyayı kim yönetiyor?" diye. Ben de kısa bir düşünüp, "Allah" demiştim. O da: "O zaman Allah çok kötü yönetiyor" demişti. Evet, ama bu biz insanların suçu dedim. Evet, insanların da suçuydu fakat yalnız insanların değil, bütün bu pisliklere neden olan bir güç de vardı.

Gençliğimde Aziz Nesin'in hemen hemen her kitabını okumuştum. Tatlı Betüş diye bir romanında, romanın kahramanı Betüş isimdeki kadın: "Ah! Şu pisliğin kaynağını bir bulabilsem" diyordu. Evet, romana göre kadın en aşağı yerden, beslemelikten başbakanların, cumhurbaşkanlarının metresi olmuştu. Hem yurt içinde hem de dışarıda. Aslında kadın öç alma isteğiyle dolu olmasına rağmen, öcünü almak istediği insanı tam bulduğunu sandığı zaman, onun da bir yerde kendisi gibi aciz, zaman zaman sevgi dolu ve akılsızca yanları olup, iyiliklerinin yanında yine her insan gibi kötülüklerinin de olduğunu görüyordu. Ayrıca o insanlara da kötülük yapılırken, onlar da başkalarına kötülük yapıyorlardı. Yani kısacası bütün dünyayı bu hale getiren tek bir insan değildi. Onun için kadın "Ah! Pisliğin kaynağını bir bulabilsem" diyordu. Ben de o zaman kendi kendime "kadın aslında haklı, pisliğin kaynağı neresi acaba" demiştim. Muhakkak bu kaynağı yalnız romanın kahramanı o kadın değil, yazar Aziz Nesin'de biliyordu, ya da bilmek istememişti.

Mukaddes Kitap ve Kuran bu soruların cevabını tam olarak verir. Allah'ın yeryüzü ve insanlıkla ilgili amacını, geçmişte ve de gelecekteki olayları bildiren, yeryüzünde insanlığın sahip olduğu en güvenilir kaynaklardır. Ayrıca yeryüzüne hâkim olan bu pisliğin kaynağını da açıklar. Bu kitaplar sanki bir şeyin kullanma kılavuzu gibidir. Dünyada nasıl yaşamalıyız, problemlerin üstesinden nasıl gelebiliriz, beklentimiz neler olmalı, ya da olmamalı, gibi bir sürü sayısız soruların cevaplarını, Allah bu kitaplar vasıtasıyla mesaj şeklinde insanlığa vermiştir.

Sanki şu anda bu fikre karşı gelecek o kadar çok insan sesi duyuyorum ki. Fakat bütün o karşı gelenlere, "daha iyisi ve doğrusu ne?" denildiğinde, felsefeye dalarak anlatmaya başlarlar. Darwin'den, maymundan insana tekâmül eden hikâyeler, hücrenin tekken nasıl böyle hale geldiği falan anlatır dururlar. Nereden bilirler tek bir hücrenin tarihini, nasıl çoğaldığını, kimin o hücreyi yarattığını? Bu konuda da Darwin'e cevap verdirirler. Darwin denilen adam da sıradan bir araştırmacı. Değerli bulguları da var, hataları da. Yalnız başına dağlarda, adalarda, ormanlarda kendi kendine, gözlemleriyle; evet sadece gözleriyle gördükleriyle bir tez ortaya atıyor. Bu adam denize bile o zamanlar çıplak gözle dalmak zorunda kalıyor. O zamanki imkânlar ancak o kadar. Bu tez öyle büyük bir teknik ile göz kamaştırıcı şimdiki laboratuvarlar yardımıyla, zamanımızdaki insandan insan yapan genlerin araştırıldığı gibi değil. Gözleriyle tabiata bakıyor, nasıl bakıp da Allah'ın hakikatini bir kenara itip, sadece biz bir hücreden, patlamalardan meydana geldik demesini ben anlıyorum da; anlayamadığım nokta, bir adamın gözlemleriyle ortaya tez atmasına, bunu da bütün dünyanın bayılıp kapmasına; işte buna aklım ermiyor! Bunun yanında Darwin'in kendisinin bile böyle bir iddiada bulunmadığını söyleyenler de var. Neyse, olabilir. Darwin ya da başkaları gibi herkes konuşmakta serbesttir ve de öyle olmalıdır. Darwin de o tecrübelerinden sonra ne derse der. Fakat bunu insanlık için büyük bir müjdeymiş gibi selamlanarak karşılanması, okullarda ve bütün dünyada gerçek bir öğretiymiş gibi kabul edilmesi, işte bu kalın kafama bir türlü girmiyor! (A.B.D. ve bazı ülkelerde ise bu eğitimin okullarda öğretilmesi yasak) Bir zamanlar kaplumbağanın, ya da öküzün boynuzlarındaki düz levha olan dünya öğretisi gibi. En ilginç yanı ise Darwin'in bu teorisini dindar geçinenler, Allah'a inanalar da öğretmeye başladı. Âdem ile Havva gerçeğini, Darwin teorisine uydurmaya uğraşanlar da az değildir. Fakat şunu da belirtmeliyim ki, eğer Darwinler olmasaydı, herkes sırf oturup, "bu doğrudur bundan başka doğru da yoktur" deseydi, birincisi özgürlük olmazdı, ikincisi insan denen bizler hiçbir hiçbir zaman gelişemedik. Bu gelişme belki çoğu zaman kötülük şeklinde sahneye çıktıysa

da, kötülüklerden de çok şeyler öğrendik diyemez miyiz? Eğer öyle olmasaydı, Allah kötülüğe müsaade etmezdi. Hem ben şunu da öğrendim ki, bir insanın "sadece benim dediğim, ya da benim kafama yatan şeyler doğrudur" demesi ancak insanlığı zindana sokmak, hapsedmek demektir. Olabilir, ben Darwin'in teorisini kabul etmeyebilirim, fakat bu adamın her söylediği şey benim için yanlış demek değildir ki. Böyle despot şeklinde kanun koyanlar, insanlara hükmetmeyi hobi edinenler, kendisinden başka her şeyin yanlış olduğunu savunup, yalnız savunmakla kalmayıp savaş dahi açanlar, işkenceler yapanlar, sahip olduğumuz günümüz dünyasını meydana getirdi. Tarihe bakıldığında insanlar binlerce yıldır aynı şeyleri yapıyorlar. Kalın kafalarımız almak istemiyor, hakikati göremiyoruz, görmek istemiyoruz, en önemlisi de göstermiyorlar.

Bütün bunlardan ötürü Darwin'i de selamlamak lazım. Adam araştırma yapmış. Araştırma yapmanın ne olduğunu en azından ben de bilirim. Kim diyebilir ki "sadece benim araştırmam mutlak bir doğruluktur" diye. Hepimiz en doğru sandığımız şeyde, çok daha sonra onun bazen ne kadar yanlış ya da değersiz veya hiç de o kadar aman aman bir bilgi, görüş, icat, inanç olmadığını da görmüşüzdür. Eğer insan zekâsının yüzde onunu dahi kullanamıyorsa, daha yüzde doksanlık boş bir yer var demektir. İnsanın bu yeteneklerinin buzluğa, derin şok dondurucularına sokma hakkını Allah kimseye vermemiştir. Biz ise bunları, dinlerde, ilimde ve ulusların Allah ile olan ilişkilerinde tam tersi olduğunu göreceğiz. İlim adamları denilenler kıskançlıktan birbirlerini yemişler. "Kimin dediği doğrudur" diyerek karşılıklı rekabete girmişler. Dinciler ise daha korkunç olmuş. İlim adamlarının birbirleriyle olan savaşı onların yanında solda sıfır kalmış. Devletler, krallar ise dini çok güzel bir budala yapma kaynağı olarak görmüşler ve bu doğrultuda onlarla işbirliği yapmışlar. O devletin gücü, dinciler ile işbirliğinin mümkün olmadığı yerde, dinciye de yok etmiş. Büyük balık küçük balık misali, büyük olan küçüğü yutmuş. Ondan büyük olan da onu yutmuş. Bunu da sadece balıklar değil, insanlar yapmış! Bunları yapmakla insanlık kendini çok kudretli, akıllı, yetenekli sandığında ise, aslında ancak balık kafalı olduklarını ispat etmişler.

Bu açıklamaları yapmalıyım. Yoksa benim davamı, çekişmeleri, tartışmaları, bu kitapta geçen konuyu anlatmam sizlere zor olur. Çünkü prensip aynı, konular değişebilir. Onlar ancak ayrıntılar olacak.

Ben Mukaddes Kitabı okurken çok çabuk biter diyordum. Fakat kâğıdının inceliği ve yazıların küçük oluşu beni aldatmıştı. Aslında, keşke hiç bitmeseydi demem daha doğru olurdu. Çalışırken işten eve gelir, yemek yer hemen yatar, yattığım yerden Mukaddes Kitabı okumaya devam ederdim. Ta ki uyuyana kadar ki, bu yorgunluğuma bağlıydı.

Bedenen ağır bir işte çalışıyordum. Çalıştığım yer bir kere iflas etmişti ve ben iflas edene kadar her yaz tatilinde orada çalışmıştım. Öğrencilik yıllarımda bana bu işyerinin çok faydası olmuştu. Yaz tatillerinde orada çalışarak kazandığım para bütün kış yetmese de, çok ihtiyaçlarımı, hatta lüks denecek şeylerimi bile karşılayabiliyordu. O işe ilk olarak on dört yaşında başlamıştım. Ben 21 yaşına geldiğimde iflas bildirmişti. Sonra küçük bir aile kuruluşu olarak tekrar başladıklarında, sadece yıllarca orada çalışmış bir kadınla bir de beni işe almışlardı. Yani sırf iki işçi, öbür üçü ise firmanın sahipleriydi. Bir oğulları benim yaşındaydı. Onunla beraber çalışıyorduk. Çalışırken bir ara ona Şahitleri tanıyıp tanımadığını sordum. "Aman! Sana da mı geldiler?" dedi. "Evet, ama neden?" diye sordum. "Sakin onları eve falan sokma" dedi. "Niye, ne yapıyorlar? Hırsız, katil falan mılar?" diye de çekindim. Fakat ne kaybedebilirdim ki. "Yok, ama bir gelmeye başladılar mı, artık hep gelirler" diyordu. Babaannesi de onlara inanmış, hatta 1974-75'de dünyanın sonu gelecek diye de beklemiş. Fakat son mon gelmemiş. Bu konuda birçokları gibi o da hayal kırıklığına uğradığından, bir daha onları görmek istememiş. Tabii o bunu anlatırken, hem babaannesinin kandırılmış olmasını vurguluyordu, hem de o dinlerin

sahtekâr ve boş inançlar taşıdıklarını. Eğer bütün risk buysa, bu benim için önemli değildi.

Ben bunları burada böyle basitçe yazarak anlatıyorum ama o zaman sanki sisle kapalı bir dünyada yaşıyordum. Tecrübe, bilgi falan yok ki. İnsan üzerinde nelerin nasıl etkiler yapıp ve ne gibi bir izler bırakabileceğini o yaşlarda insan kestiremiyor. Çalış ye iç yat, çalış ye iç yat. Yine kalk çalış ye iç yat ve ayrıca dünya kadar da borç. Benim o zamanki hesabıma göre bu borçlar, hiç açık vermezsek, ancak 6 sene sonra biterdi. O da benim hesabıma göre! Gerçi aradan 25 sene geçti, hâlâ borçlarım bitmedi! Olsun, insan alışıyor desem yalan olur, ben hiç ama hiç sevmedim ve de borca alışamadım. Fakat çok kolay borç yaptım. İşte böyle bir hayatta kendimi birazcık hayvanlara benzetiyordum. Fakat dünyanın öbür ülkelerine baktığımda, açlık, sefalet, yoklukla doluydu. Ben ise onlardan daha iyiydim. Acaba ben nankör müydüm? Böyle düşünmek nankörlük müydü? Bütün bir ömürleri böyle, işle ev, yemek ve yatmakla geçen insanlar vardı. Hatta ben Almanlar hakkında, "bunlar sadece çalışmak için yaşıyorlar, yaşamak için çalışmıyorlar" diyordum. Fakat bu onların bizlere ve birbirlerine karşı gösterdikleri yüzmüş, bunu ilerde anladım. Evet, bizim toplum gibi sorumsuz, tembel değillerdi. Mesela orospuluk etmek o kadar ayıp değildi ama uyumak onlar için çok ayıptı! Hiç vaktim yok diye hızlı hızlı koşuştururlarken, kimileri bir hobisine, saatlerce içki içilen bir yere, ya da uyumaya giderlerdi. Evlerine hiç habersiz gidersen, belli saatler dışındazili çalana pek kapıyı da açmazlar. Bu da bir kültür işte. Gerçekte ise her insan gibi onlar da çalışmaktan nefret eden tembel insanlardı. Fakat görünüşte ise hep çalışıyor izlenimi verme hastalığına sahipler. Bizim millette de tam tersidir. Onların gözünde de çalışmak kadar ayıp bir şey yoktur sanki. Arkadaşlarımız vardı, işyerlerine ziyarete giderdik. Çalışıyorsa eğer: "Vay! Çalışıyor musun?" dediğimizde, "yok canım öylesine işte" gibi cevaplar verirler ve aslında hiç bir şey yapmadıklarını söylemekle gurur duyarlardı. Hâlbuki çalıştığı halde, çalışmadığını; sanki sadece işçiler çalışıyor, öyle bir düzen kurmuş ki o hiç bir şey yapmıyor havasında. Çalışarak para kazanınca sanki küçülüyor da, marifet çalışmadan para kazanmada! Topluca bir araya geldiklerinde, bazen yalan da olsa, nerede rakı içtiklerini, hangi kadını şaaptıklarını, yedikleri yemekleri anlatır dururlar. Avrupalının da kadınları bu kafadadır. Çalışırsa da kocasına kuruş koklatmadan çalışır. Hep almayı daha çok severler. Almanlar ise bir araya geldi mi, başlarlar işlerinden bahsetmeye. Nasıl çalışıp, ne iş yaptıklarını, teknik konulardan anlatır dururlar. Onları de bazen yalan bile olsa, konuları bu kadar farklıdır. Tabii en ortak konuları yabancıları çekiştirmektir. Bu konuda hiç muhalefet görmezler. O anda artık hepsi birlik, kardeşlik içindedir. Hâlbuki kırk senedir birbirlerini tanıyorlarsa da, birbirlerinin evlerinde bir kahve bile içmemiştir bu kardeşler! En kötüsü de bir yabancı olarak, hele de bir Türk olarak yeni tanıdığın bir Almanla sohbet etmektir. Onlarla hiç normal sohbet edemezsin. "Aslında yabancıları sevdiğini, kimseyle kötü bir ilişkileri olmadığını, sen değil ama öbür yabancılar o kadar da iyi değil" diye başlarlar anlatmaya. Her yabancıya da aynı ağız: "Sen değil ama öbür Türkler..." Sanki başka konu yoktur. İlk soruları da, eğer yolda, asansörde, nerede olursa olsun karşılaşp da bir gülümsedin mi hemen: "Siz nereden geliyorsunuz?" demek olur. Ne demek istediklerini anlar ama hınzırlıktan, oturduğumuz köyün adını söylerdim. Eğer inatçıysa: "Yook, hangi ülkeden geliyorsunuz demek istedim" der ve söyleyince de şöyle yüzü bir ekşir. Ne kadar tutsa da kendini belli eder. Sonra kendini bir toparlar ve yine başlar anlatmaya. Komşuları varmış arka sokakta, onlar da Türk' müş! Türklerin olmadığı yer var mı? Eskimo'ya bile gitmişler de balıkçılık yapıyorlarmış. Amerika'dayken tanıştığım, yolcu gemisinde çalışan bir arkadaş söylemişti. Yani Türk'ün her yerde olduğu yeni bir şey değil ki. Yine devam eder, "Türkiye'ye bile gittim" der. Sohbet sadece bu doğrultuda olur. Diyorum ya, sanki dünyada başka bir konu yoktur. Belki de onlar başka bir konu sahiden bulamıyorlar. Ne konuşsun ki bizlerle. Tek bir konu var, o da künyeni okuyacaksın. Birbirlerini gördüklerinde ise çıt çıkmaz. Sanki

buzdolapları bir araya geldi. Artık yıldızlarına göre. Eğer derin dondurucysalar ağızlarını bıçak bile açmaz.

Bizimkiler ise birden kaynaşır, hemen de moku çıkar. Bunları da düşündüm. Bu adamlar da belki bir zamanlar böyleymiş. Yani bizler gibi, ama olmadığını görmüşler. Birbirlerinden ellerini eteklerini çekmişler. Kimseyle takışmakta hoş değil. Ancak selamını veriyor, bitti. Benim 21 yıldır oturduğum dar bir sokaktaki ilişkilerimiz böyle. 50 senede otursan yine hep aynı kalır. Fakat hakkındaki bilgileri aklını durdurur. Hiç tanımadığım, görmediğimi sandığım insanlar beni ezbere bilir, tanır. Ne yaptığımı, ne ile meşgul olup olmadığını. Demek ki haber, dedikodu ve yayıncılık kuvvetli çalışıyor! Kimisi selam bile vermez. Doğulular ise dik dik yüzüne öylece bakar. Selam da versen cevap vermez, fakat yüzüne dik dik bakmaya devam eder. Horoz dövüşlerinde görmüştüm ben böyle birbirlerine bakıp bakıp da saldırmaya hazırlananları. Dediğim gibi, değerli olan çok az insan var, ama bu her toplumda böyle. İnsanlık maalesef artık böyle oldu.

Türkiye'ye bir iş için gittiğim zaman turist teknesinde çocuklara sormuştum, en iyi turistler hangi ülkeden geliyor diye. Onlar ise anlatmaya tam tersinden başladılar. En kötülerini yerli turistlermiş. Hele İstanbul'dan gelenler, kendilerini beğenmiş, rüküş tavırlı oluyormuş. Ruslar hem terbiyesiz hem de pislermiş. Çöplerini denizin ortasına atıyorlarmış. Kadınlarına laf söylemedi, hepsi orospuymuş! Araplar pijamayla yemek yemeye gelirlermiş. Polonyalıсынı falan da saydı durdu, yine sonunda en iyisi Almanlar ama doğudan gelenleri hariç ve İngilizler dedi. Ben de aynı tecrübeyi yaptım. Çok menfaatçi olmalarıyla birlikte genelde Almanlar terbiyeliydiler ve görgüsüzlük yapmıyorlardı. Bizim de kurduğumuz işyerindeki en iyi tecrübelerimiz Alman müşterileriyle olacaktı. Hiç unutmam, 1990'lı yılların başında arabayla Türkiye'ye giderken Romanya sınırında 26 saat mi ne beklemiştik de, o pislikte, yoklukta beklerken içime ölüm gibi bir bunaltı gelmişti. Ne tuvalet vardı, ne su, ne de insan için en doğal gereksinimleri karşılayacak bir şey. Karşı tarafın kuyruğunda bekleyen Alman TIR şoförüyle konuşmuştum da, anamın oğlunu görseydim bu kadar sevinmezdim. Benim onunla 3-5 dakikalık konuşmamla sanki moralim yerine gelmişti. Alman falan olması beni hiç ilgilendirmiyordu. Adamın TIR kamyonu temiz, kendi temizdi. O pisliğin, yokluğun içinde tıraşını nasıl olmuşsa olmuş, tertemiz bidonunla da yolda yüzünü yıkıyordu. Bunlardı beni o adama çeken. Bir arkadaşımın ilk görüştüğümüzde, sırf temiz diye arkadaşlık etmeye başlamıştım. Hâlbuki iyi, sözüne güvenilir biri de değildi. Olsun temizdi ya. Onun bu temiz ve titizliği benim için birçok kötülüğünü örtüyordu.

Bu yazdıklarımı sakın "kesin kurallar ve herkes böyledir" diye okumayın. Bunlar sadece benim izlenimlerim, gördüğüm ve yaşadığım bu kültürlerin negatif ve pozitif yanları. Muhakkak ki bu genellemenin dışında olan birçok insanlar da vardır.

Kâmil olmak

O zamanlar ve de şimdi, Şahitleri seven kişiye pek rastlamadım. Bu ise ilgimi daha çok çekti. Onlar hakkındaki suçlamalar da bence çok yersiz şeylerdi. Hem beni asıl ilgilendiren şey Şahitler değildi. Sadece Allah'ı tanımak çok hoşuma gidiyordu. Mukaddes Kitapta ya da başka bir kitapta geçen olayları okurken, kendimi hep o kişilerin yerine koymaya çalışırım. Hırsızla hırsız, polisle polis olmaya çalışırım ki, onları daha iyi anlayabileyim. Çünkü kim ne yapmışsa, neden yapmış, hangi şey ona onu yapmaya zorlamış, gibi soruların nedenini bilmek, en önemlisi de anlamak isterim. Mesela Âdem ve Havva'nın Allah'a olan itaatsizliklerini okurken, önce Havva oldum sonra da Âdem. Okumadığım zamanlarda da düşünürdüm. Ben Havva olsam, böyle bir durumda ne yapardım diye. Niye hemen kocasına koşup söylemedi de yedi? Peki, Âdem neden yedi? Yine kendi kendime "ben olsam yemeden önce Allah'a muhakkak anlatırdım ve 'bu yılanmış gibi konuşan şey, bizi rahatsız ediyor' derdim". Fakat yılanın konuşmayacağını Havva bilmiyor muydu? Cennette bütün yılanlar konuşuyor muydu? Muhakkak hayır diyordum. Yılanın böyle bir özelliği yoktu. Aslında Allah'ın onları Şeytana karşı uyardığını, ilerde Kurandan öğrenecektim. Kuranı okumayan, sadece Mukaddes Kitapta kalan, bu hakikati bilmez. Araf suresi 22 de, Allah Âdem ve Havva'ya yasak meyveden yedikten sonra:

"...ben size bu ağacı yasak etmedim mi? Şeytan sizin açıkça düşmanınızdır demedim mi?" diye onları azarlar. Demek ki Allah Şeytanın kendilerine düşman olduğunu ve onu dinlememeleri gerektiğini önceden söylemiş. Mukaddes Kitap ise:

"Gerçek Rab Yehova peygamber kullarına sırrını açmadıkça bir şey yapmaz" der Amos 3:7'de. Mukaddes Kitaptaki bu açıklama da yukarıdaki Kuranın ayetini destekler biçimdedir. Aslında, «bu Allah'ın bir prensibidir » demek daha doğru olur.

Bu hakikatler tabii ki birçok soruya ışık tutuyor. Havva artık Âdem'e: "Bak bu bana ne diyor" diye nasıl desin. Çünkü ne cevap alacağını biliyor. İlk önce Âdem yaratıldı. Kaç sene sonra Havva yaratıldı bilmiyoruz. Fakat Âdem'in tecrübesi Havva'dan daha fazlaydı. Allah ile olan ilişkisi de Havva'dan daha fazlaydı. Onun için Şeytan da ilk önce Havva ile uğraşıyor. Tecrübede, bilgide, güçte Havva Âdem gibi değildi. Peki, Âdem Allah'a ne desin? Allah önceden zaten ikisini de uyarılmış. "Allah'ım bu bize şöyle, böyle diyor" dese. Allah da: "Onu dinlemeyin demedim mi?" diye sormaz mı? Hem zaten Allah onların bilmeleri gereken şeyleri önceden söylemişse, cevabı bilinen soruyu da sormak anlamsızdır. Kısacası Havva yılanın arkasındaki konuşan şahsın Şeytan olduğunu çok iyi biliyordu. Onun için de gizli gizli düşündü. Hemen o meyveden alıpta yemedi, fakat düşüncelerinde Şeytanın sözlerini o kadar kurdu ki, artık dayanamadı. Gelin, Mukaddes Kitap Havva'nın bu durumunu nasıl tarif ediyor yerinden okuyalım.

Ve kadın gördü ki, ağaç yemek için iyi ve gözlere hoş ve anlayışlı kılmak için arzu olunur bir ağaçtı ve onun meyvesinden aldı ve yedi ve kendisiyle beraber kocasına da verdi, o da yedi. Tekvin-Yaratılış 3:6 .

Daha sonra İncil'de, Havva ve onun gibi olanların başına ne geleceğini, bu günah denilen şeyin önce insanın zihninde nasıl başladığını ve sonra insana nasıl hâkim olabileceğini, İncilin sonlarına doğru Yakup'un Mektubunda 1:14-15 de şöyle anlatıyor:

Fakat herkes kendi arzusu tarafından sürüklenerek ve aldanarak tecrübe olunur. Sonra arzu gebe kalarak günah doğurur; ve günah kâmil olunca, ölüm hâsıl eder.

Muhakkak Havva aynen böyle bir durumun gelişmesine müsaade etti. Şeytanın içine soktuğu günah düşüncesi olgunlaşınca kadar onu zihninde kurdu. Bu da yalnız kendini değil bütün insanlığı ölüme götürdü. Âdem'in ise neden karısının sözünü dinleyip de yediği konusunda ancak fikir yürütebiliriz. Mukaddes Kitapta ve Kuran'da bu konuda «neden karısının sözünü dinleyip de yasak olan bir şeyi aldığı ve yediği» hakkında Âdem'in düşünceleri

derinlemesine açıklanmıyor. Belki de Âdem o meyvenin hemen ölüm etkisi göstereceğini umuyordu. Çünkü Allah: **"Yediğiniz günde mutlaka ölürsünüz"** demişti. (Tekvin-Yaratılış 2:17) Hâlbuki onlar için zihinlerindeki bir gün, yaşadıkları dünyanın eksenini etrafında döndüğü 24 saattir. Fakat Allah'ın yaşadığı yer sanki dünyamıydı da O'nun "gün" dediği zaman birimi 24 saat olsun? Tabii ki Allah bizlerin ve o zaman da Âdem'in bazı şeyleri yanlış anladığını biliyordu. İşte tam bu şeylerle de imanımız, sabrımız, dayanma gücümüz ve sevgimiz denenmiş oluyor. İşin aslına bakıldığında, onlar yasak meyveden yedikleri andan itibaren ebedi hayatı kaybedip ölümlü oldular, fakat bunu ilerde fark edeceklerdi. Nitekim Havva "al bak ben yedim" diyerek ona da vermesiyle, sanki kendisine bir şey olmadığını, o anda ölmediğini gösterdi. İşte buradaki Allah'a olan güven söz konusuydu. Eğer o an kendinden ve şüphesinden daha fazla Allah'a güvenseydi, o zaman muhakkak yemeyecekti. En azından Allah'ın yalan söylediğinden şüphe bile ediyorsa, bunu yemeden önce Allah'a açıkça söyleyemez miydi? Evet, söyleyebilirdi. Hem bir de şunu düşündüm; eğer kadın o meyveden yiyip de acılarıyla kıvrılarak kendini yere atsaydı, Âdem yine alır da onu yer miydi? Muhakkak ki hayır diyordum. Çünkü bazı dini organizasyonlar (Şahitler), "Âdem karısını sevdiğinden dolayı, nasıl olsa karısı ölecekse, beraber de ölmeleri için yedi" diyerek eski Türk filmlerindeki «batsın bu dünya» gibi bir senaryo sergilemeye uğraşıyorlar!

Aslında sonraki ayetler bize Âdem ve Havva'nın Allah ile olan ilişkilerinde, sanki bir dost, bir baba oğul ilişkisine sahip oldukları izlenimini veriyor. Bizlere öğrettikleri gibi, sadece ceza ve hüküm vermek için üzerimize gözünü dikmiş bir yaratıcıya sahip değiliz. Bu iyi ilişkinin ancak günah işledikten sonra bozulduğunu görüyoruz. Âdem, Allah'ın geldiğini duyunca saklanıyor. Demek ki Allah Âdem'le devamlı bir diyalog içersindeydi. Bahçede çıkan seslerden gelenin Allah olduğunu Âdem anlıyor. (Tekvin 3:8) Aynı zamanda da Âdem'in saklanması, kâmil de olsa Allah hakkında çok bir bilgiye sahip olmadığını açıkça gösteriyor.

Burada kâmil ne demek kısa bir açıklama yapmak zorundayız. Çünkü çok kişiler kâmil, yani kusursuz, günahsız olmayı, sanki Kadiri Mutlak Allah gibi olmakla karıştırıyor! Kâmil demek her şeyi bilir demek değildir. Bilgi, bu sonsuz bir şeydir, aynen yaratıcımızı tanımak gibi. Nasıl ki O kendini **"başlangıcı ve sonu olmayan bir Allah"** olarak tanıttıysa, bilgi edinmenin de sonu olmayacaktır.

O zaman **kâmil** olmak ne demek? Kâmil olmak demek, Allah'ın gözünde günahsız olmak demektir, her şeyi bilen demek değil. Çünkü biz Âdem'in saklanması, şimdiki bilgilerimizle çok çocuksu bulmuyor muyuz? Allah'tan saklanılır mı? Fakat Âdem'in elinde bizim gibi, sadece insanlık ve Allahla ilgili konuda dört bin beş yüz yıldan fazla bir zamanı içeren yazılmış kitapları yoktu. (Tevrat-Zebur-İncil-Kuran) Âdem, bizim gibi binlerce yıl içeren, insanlıkla Allah arasında geçen tarihsel bu bilgilere sahip değildi. Bizler de ancak yaşanmış bu örnekler ve tecrübeler sayesinde Allah'ı tanıyabildik. Şöyle söyleyeyim: Allah hakkındaki bilgi konusunda, Âdem'e nazaran kıyas edilemeyecek kadar çok bir bilgiye sahibiz. Fakat o zamanki Âdem'den çok bilmemiz bizi kâmil yapmaz; o zamanki Âdem'in şimdiki bizlere kıyasla az bilmesi ise Âdem'i nakâmil yapmaz. Kısacası, bilgi kâmillik için bir ölçü değildir. Bu açıklamalarla da bu bilgilerin zamanımızda çok kolay bulunabileceğini vurguluyorum. Fakat onları edinmek için de okumak, düşünmek gerek. Bunu da maalesef çok az insan yapıyor.

Aslında devamlı yeni bilgiler edinmek çok zevkli bir şeydir. Yoksa her şey çok sıkıcı olurdu. Öyle ya, bu bizim için -artık hiç yeni bir şey yok- demek olurdu. Eğer her şeyi bilir de bilmemiz gereken hiç bir şey kalmazsa, ondan sonra ne yaparız? Bunun yanında da çok kişiler için bilgi edinmek adeta bir işkence gibidir. "Beni vur, öldür ama bana bir şey öğren deme" derler. Bunun da birçok nedenleri var. Birincisi, dünyamızda bilgi edinmek, hep zorla, zevksiz, anlamsız, ceza verici, o kişiyi küçültücü gibi bir sürü barikatlarla dolu. Bir de en büyük neden, zaman baskısı. Her şey acele

olmalı! Çünkü ömür kısa. Bir insanı düşünün. Yedi yaşında okula başlıyor. Her gün organize edilmiş bir plana göre ona bir şeyler öğretiliyor. Bu öğretimin içinde üniversiteye kadar gelip onu da bitirmiş olsa, kişi ekmek nasıl yapıldığını bilmez ve de yapamaz. Yapsa da bunu muhakkak okuldan başka bir yerde öğrenmiştir. En basit olan vücuduyla ilgili önemsiz rahatsızlıklarda bile ne yapılacağını yine bilemez. Eskiden insanlık bu kadar büyük bir bilgi imkânına sahip değildi. Şimdi en küçük bir hücrenin yapısını araştırıp, onun da nasıl çoğaltılabileceğini bilen bir bilgiye ve imkânlarına sahibiz. Bunu ben bilgisiz aklımla böyle tarif ediyorum ki, daha da ilerde oldukları kesin. Fakat okullarda öğretilen şeyler rezalettir. Biyolojiden ikmale kaldığım lise ikinci sınıfın imtihanında, sümüklü böceğin içini ve yapısını çizmiştim! Fakat kendi vücudum hakkında hiç faydalı bir şey bilmiyordum. Ne biliyorsak da çevremizden, ailemizden duyduğumuz kulak dolması bir bilgiydi. Belki ilerlemiş ülkelerde bilgisayarlar falan öğretiliyor, teknik konularda zehir gibi olan o küçük çocuklar bizleri hayrete düşürürken, dikkatle bakıldığında o çocukların en basit şeyleri yapamadıklarını görüyor insan. Mesela çamaşır makinasına kirli çamaşırını atıp da yıkayamıyor. Yıkarsa da rezil ediyor. Çorabını bile giymesini bilemeyenler, bilgisayar başında kılı kırk yarıyorlar! Demek istediğim şu, güncel yaşam için gerekli şeylerde bilgileri yok, ama belki de hayat ve mutluluk için gerekli olmayan çok şeyleri öğreniyorlar. Ömür kısa ama zihinlerimize çöp dolduruyorlar. Kurdukları eğitim düzenleri ile zihnimiz adeta zorla çöplerle, ya da gereksiz bir sürü ıvır zıvırla dolmalı. Bu da genelde hep teoride olarak gerçekleşiyor. Öğrettikleri faydalı şeyler çok ama çok az. Allah ise insanı muhakkak daima bilgi edinmesi ve bunu da zevkle yapması için yarattı. Bildiğini uygulayacak, bundan da hem kendisi hem de etrafı fayda ve mutluluk görecekti. Bunun ispatı hem Kuranda hem de Mukaddes Kitapta şöyle geçer:

Rab Allah her kır hayvanını ve göklerin her kuşunu topraktan yaptı; ve onlara ne ad koyacağını görmek için adama getirdi; ve adam her birinin adını ne koydu ise, canlı mahlûkun adı o oldu. Ve adam bütün sığırlara ve göklerin kuşlarına ve her kır hayvanına ad koydu...Tekvin-Yaratılış 2:19-20
Kuranda da:

O, : "Ey Âdem! Bunların adlarını onlara bildir," buyurdu. Âdem de bildirdi. Bakara (sure 2):33 ayeti.

Bütün o hayvanları düşünün, Âdem'in o hayvanların özelliklerine göre bilgece verdiği isimler karşısında melekler bile şaşırıyorlar. Âdem'in ise Allah'tan aldığı bu görevi sevinçle yaptığı kesin.

Kuranda bu konuya daha fazla ışık tutuluyor. Allah'ın : **"Ben yeryüzünde bir yönetken (insan) yaratacağım"** demesi üzerine. (Bakara ayet 30 da) Melekler Allah'ın insanı yaratmasına adeta karşı gelir gibi, Allah'ın neden insan yaratacağını, o insanın savaşlar çıkarıp, yeryüzünde bozgunculuk yapan bir yaratık olacağını bilerek, yapılıp mı bu demek istiyorlar. Buna da karşı gelir gibi bir soru soruyorlar. Allah ise: **"Ben sizin bilmediğinizi bilirim"** diyerek cevap veriyor. (Bakara sure, 2:30)

Hıristiyan âlemi bu ayetleri kritik konusu yaparlar. "Daha dünyada insan yaratılmadığı halde, melekler insanların ne yapacağını nereden biliyorlarmış" diyerek. Allah'ın yaratıklarıyla olan ilişkisi büyük bir özgürlük ve bilgi verici şekilde. Yoksa melekler bu soruyu O'na sorabilir miydi? Ayrıca melekler gelecekte insanlığın yapacakları şeylerin bilgisine de sahiptiler. Hem de insan denen varlık daha yokken.

İlerde Allah'ın İbrahim'le olan ilişkisinde de aynı özgürlüğü ve ona verdiği değeri görüyoruz. Hem de nakâmil, yani kusurlu, günahkâr bir insanla olan ilişkisinde. Evet, Allah bir yerde:

Ve Rab dedi: Ben yapmakta olduğum şeyi İbrahim'den gizleyecek miyim? Tekvin 18.17 der ve yapacağı şeyi anlatır. Hatta Allah'ın Sodom ve Gomorra kentlerini günahları yüzünden yok etmesiyle ilgili bu konuyu yerinden okursanız, İbrahim adeta Allah'ın adaletinden şüphe ediyormuş gibi konuşurken, bir de sanki Allah ile pazarlık eder. "Kaç kişiyi, ya da salihî" öldüreceksin diyerek sorular sorar. O zamanki İbrahim'den amacını gizlemeyen Allah, neden meleklerden gelecekte olacak gerçekleri gizlemiş olsun? Bu ayetlerden açıkça anlıyoruz ki, Allah zaman zaman yaratıklarına amacını, ileride gerçekleşecek şeyleri önceden de bildirmiştir. Zaten bütün

Mukaddes Kitap ve Kuran nelerden bahseder? Gelecekte olacak olaylardan da bahsetmez mi? Allah gelecekte göklerde olacak değişiklikleri, cin olan melekleri, Şeytanın gelecekteki sonunu insanlara bildiriyor ve bu saçma olmuyor da, meleklerin insanlar hakkında Allah'tan bilgi almaları neden saçma oluyor? Aslında bunlar ile hem Allah'ın yaratıklarına verdiği değeri, hem de onları ne kadar serbest ve özgür bıraktığını görüyoruz. Despot bir Allah'a sahip değiliz. İnsandan önce meleklerin yaratıldığını biliyoruz. Allah'ın meleklerine yeryüzünde yaratacağı insandan bahsetmesine, sonra da o insanlığın ne yapacağı hakkında peygamberlik şeklinde bilgi vermiş olmasına, Hıristiyanlar ve Kuranı kritik yapanlar neden bu kadar şaşırırlar? Kuran onlar için bu nedenden dolayı da saçmalaktır! Allah'ın geleceği önceden söylemiş olması saçmalık ise, bütün Mukaddes Kitap peki nedir? Böyle soru sorunca da donuk donuk bakar, anlamsızca kafalarını sallarlar! Bu Hıristiyanlar içindi, Müslüman geçinenlerin de saçmalıklarına ilerdeki konularda değineceğim.

Evet, öğrenim konusunda zaman baskısı var demiştim. İnsan kısa olan ömründe öğrenecek, hayata atılıp para kazanacak, ardından gelen yaşlılık ile her şeyden elini ayağını çekecek. Eğer bu 60 yaşında oluyorsa ki, bu bazı ülkelerde daha fazlayken, Türkiye de çok daha önce bile olabilir. Neyse ortalama 60 diyelim. Genelde 7 yaşında okula başlar. Demek ki 53 sene içinde bir mücadele başlıyor ve de her şey bitiyor. Korkunç kısa bir zaman. Bunun içinde bir de öyle uzun okullara giderse, tıp falan gibi, yandı. Ancak 25 yaşında hayata, para kazanmaya başlayacak. Erkekse bu işin bir de askerliği falan var. Sonra beş kuruşsuz, ya da büyük borçlarla bir iş yeri kur ve çalış babam çalış, borç öde. Otuzunda evlenebilir mi? Evlenirse de o da başka bir yangınlık! En güzel dediğimiz yaşları bir an gibi geçip gidivercek. Moruklaşacak, artık hiç bir şeyden zevk almamaya başlayan yaşa doğru ilerleyecek. Ondan sonrası da mâlum. Bunlar konumuz değil fakat insanın öğrenmesi için yaşantısında çok az bir zamana sahip olduğu bir gerçek. Bir de zamanımızın haftada bir değişen tekniğini işin içine katarsak, dikkat edilmezse neredeyse televizyonu açmak için bile sokaktan birini çağırman gerekebilir! Gel de her çıkan yeniliği öğrenmeğe ayak uydur!

Yine bütün bu açıklamalardan sonra kâmilliğe dönecek olursak; kâmil olan birinin günah işlemesi, yani Allah'ın iradesi dışına çıkması için kendini zorlaması gerekir. Bizler için günah işlemek nasıl ki işlememekten daha kolay ise, kâmil biri için de bu durum tam tersine. Fakat bu onun hiç günah işleyemez anlamına gelmez. Ancak doğru olanı yapmak için, şimdiki bizler gibi kendisi acı çekmiyor demektir. Tam tersine, bunu sanki tabiatıyla, istekle yapar. Bizler ise, hele doğruluk konusunda tecrübemiz ve eğitimimiz de yoksa, iyi bir şey yapacağımız zaman kıvrılır dururuz. Sanki acı çekiyormuşuz gibi doğru olan şeyi yapmak çok zor gelir bize. İnsanların Allah'tan bucağın kaçması da bunun yüzünden değil midir? Allah insanlıktan imkânsız şeyler istemese de, O'nun istekleri nakâmil, günahkâr bizlere zor gelir. Gerçek ise tam tersine, O'nun isteklerini yapmak, bu dünyanın gittiği yolda gitmekten çok daha kolaydır. Aslında en büyük engeller dünyanın düzeninden, Şeytanın dünyası olduğundan kaynaklanır. Allah da bunu bildiği için, o düzen içinde yaşarken bize kolaylık sağlayan emirler, kanunlar, nasihatler vermiştir.

Şöyle düşünün; yalan söylemek mi daha kolay, doğruyu söylemek mi? Aslında doğruyu söylemek daha kolaydır. Çünkü dikkat etmek gerekmez. Neyse o aynen öyle söylenir. Fakat insan bir kere yalan söyledi mi, artık her şeyde, her ona bağlı konularda da açık vermemek için canı çıkar. Ne kadar canı çıkarsa da ama yine de açık verir. Ortaya çıkması sadece zaman meselesidir. Tabii ki insanlar çoğu zaman hakikati, getireceği ceza korkusundan, bedelini ödeme korkusundan dolayı söylemiyor ve yalana başvuruyor. Baskılar büyük. Kim hiç yalan söylememiştir? Yalanı aslında hepimiz söyledik ve bilerek de bilmeyerek de halen söylüyoruz. Oranlar muhakkak değişik olabilir. Eğer orantıya vuracak olursak, en çok yalan söyleyen birinin konuşmalarının yüzde 90'ı palavraya; bu dünyanın en iyi en doğrucusunun da oranı palavra

konusunda hiçbir zaman sıfır olamaz. Muhakkak o da yalan söyledi ve de söylüyor. Hem de bilerek! Kâmil insan ise yalan söylemez. Çünkü yalan hakkında İncil'de, "Şeytan yalanın babasıdır" diye geçer. (Yuhanna 8:44) Yani bu «yalan» ilk ondan çıkmıştır ve yayılmıştır. Allah'ın da kabul etmediği bir şey olduğuna göre, kâmil insan yalan söyleyemez. Ancak kendini zorlar da günah işlerse o başka. Yani kâmil olan birinin bu işi kendini zorlayarak yapması lazımdır. O zaman da artık ona kâmil, yani kusursuz denmiyor. Bu özelliğini kaybediyor, kusurlu, yani nakâmil oluyor.

Mesele yine Âdem ve Havva konusu hakkında Hıristiyanların çok büyük bir bölümü, o yasak meyvenin aslında cinsel ilişki olduğunu yorumlarlar. Bilmeyen kişi, ya da derin düşünmeyen biri bunu da hemen kabul eder. Fakat bu düşüncenin bir sürü açık yanları vardır. Eğer o yasak meyve cinsel ilişki idiyse, Allah neden Âdem'e başka cinsten birini yaratıp verdi? Yardımcı olarak yine bir erkek daha yapamaz mıydı? En önemlisi de, Allah Âdem'e kadını verip, onları evlendirerek şöyle de emirler veriyor:

Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. Böylece insan Tanrı suretinde yaratılmış oldu. İnsanları erkek ve dişi olarak yarattı. Onları kutsayarak, "Verimli olun ve çoğalın" dedi. Yeryüzünü doldurun... Tekvin-Yaratılış 1:27-28

Eğer cinsel ilişki yasak olan meyve ise, bu insanlara Allah "**semereleli olun ve çoğalın**" diye nasıl emir verebilir? Yani hem yapın diye emredecek, hem de Allah yasak mı koyacak! Onları evlendiren ise zaten Tanrının kendisiydi. İşte Hıristiyanlığın yaydığı bu gibi saçma yorumlara da kulağım hep açıktı. Ayrıca insan bu yorumlar vasıtasıyla öğrenip gelişiyor. Çünkü bu yorumlar beni daha çok araştırmaya sevk ediyordu. Yoksa sadece kendim için, inanmam için daha ilk kitap, yani Musa'nın yazdığı Tekvin, ya da yeni Türkçe adı Yaratılış denilen kitap bana yeterli olmuştu. Başka başka insanlar başka başka da görüş açıları demektir. Değişik düşünce, kültür ve bilgiye sahip insanların soruları da çok daha çeşitli oluyor. Bunlar benim belki de hiç düşünmeyeceğim sorular ve cevaplardı. Fakat dedim ya, ister tartışırken olsun, ister sohbet ederken, ister dinlerken, isterse de öğrenirken, ben zevk aldım. Hatta bazen çekişirken de. Fakat inancı için çok fedakârlıklarda bulunan o insanların, Allah'tan çok insana itibar ettiklerini görmem, beni bazen hem öfkeliendiriyordu, hem de şaşırtıyordu. Çoğu zaman da anlayamıyordum. Allah yerine insan korkusunu seçenleri hâlâ anlayamıyorum. Hem de o korkuyu onlar isteyerek seçiyorlar! Kendilerini dinde ortaçağın içine sokuyorlar. Ortaçağdaki o dincilerin zincirlerini binlerce yıl boyunca kırmak için insanlık ne acılar, ne çileler, ne işkenceler çekmiş ve de Allah'a çok şükür kırmışlar derken; sen git isteyerek kendini yine aynı ortama sok! Bu durumları koyu dindar geçinen insanlarda çok gördüm. En çok da içlerindeyken Şahitlerle olan ilişkimde görecektim.

Tarık Akan'ın bir filmi vardı. Filmin adı "Yol" olmalı. O filmde bir mahkûmun evine, köyüne bir hafta izinle hapisten çıktığı konu ediliyordu. Karısı o hapisteyken bir hata edip başkasıyla yatmış, yani zina etmiş. Kocası istemese de karısını karların içinde ölüme terk ettiren toplum korkusuna bizler: "Kafasızlık, Anadolu toplumunun cahilliği" diye baktık. Avrupa ve Amerika gibi ülkelerin insanlarını, böyle baskılardan daha büyük cahilce baskıların altına girmiş olduklarını görmem, beni çok daha şaşırtacaktı. Demek ki insanlık her yerde aynıydı. Tabii ki aynı de olmalı, çünkü hepimiz tek bir insan çiftinden türemedik mi? Birbirimize benzememiz de normaldir. Bunları o kendilerini bir şey sananlar utansınlar diye yazıyorum. Küçümsedikleri toplumlardan çok daha beter durumlara düşmüşler. Ayrıca onlar bunu isteyerek yapıyorlar. Anadolu'daki insanların çoğu ne yaparsa mecburiyet baskısı altında yapar. O toplumun yanlış adetlerinin istemeden kölesi olmuşlardır. Ya Avrupa'daki, Amerika'daki o insanların kendilerini istekle, kendi gibi olan insana köle etmelerine ne denmeli?! Onların, demokrasi özgürlük diye bağırıışları, aslında insanları sinsice tam bir köleliğe zorlamaktır. Kitabımda bu gibi konuları örneklerle göstermeye çalışacağım.

Âdem ve Havva konusunda anlattığım gibi, Mukaddes Kitabı işte aynen böyle okuyordum; derin düşünerek. Yazdıklarım, ilk defa okumayla hemen edindiğim anlayışlar değildi tabii. Ben sadece bir örnek verdim. İlk okuduğumda en çok aklımda kalan yerler, herkeste olduğu gibi benim de kendime göre ilgimi çeken yerlerdi. Bazı yerler vardı ki, kaç kere okusam da anlamını ancak o olayları yaşarken daha iyi kavrayacaktım. Bir şeyi sadece teoride öğrenmek var, bir de pratikte uygulamak var. Farklı olmasına rağmen ikisi de birbirine bağlı olan şeyler. Bilmediğin şeyi nasıl uygulayacaksın, uygulamazsan nasıl anlayacaksın ve tecrübe sahibi olacaksın?

Bu, günahın ne demek olduğunu anlaması için, herkesin ille de günah işlemesi anlamına da gelmemeli. Ben hiç ateşin içine atlamadım, fakat atlarsam ölüürüm. Bunu anlamam için de ateşe atlamam gerekmez. Hiçbir zaman yapmasam da bunu biliyorum. Fakat şu fark var ki; ateşte yanıp da ölmüş birinin tecrübesine de sahip olamam. Ancak hiç hoş olmadığını anlarım. Meleklerde de durum böyle. Günahın ne olduğunu görüp de, öğrendiği halde hiçbir zaman günah işlememiş bir sürü melek var. (Tekvin-Yaratılış 3:22) Onların da günah işleyenler gibi aynı şeyleri yaparak, günah hakkında tecrübe edinmesi gerekmez. Gördüklerinden dolayı günahın ne olduğunu bilirler. Onların bunu bilmeleri ise günah işledikleri anlamına gelmez. Şöyle söyleyeyim, hiç acı yememiş bir kişi acının ne demek olduğunu bilmez. Fakat acı yemiş birini görürse, -kendisi hissetmese de- onda bunun etkilerini görür; aynen ateş örneğinde olduğu gibi. Kişi, çok merak etti diye parmağını yakar mı? Karşısında ateşin içinde ölmüş birini görür de, "dur, bari parmağım yansın" der mi? Bence sağlıklı bir düşünceye sahip biri bunu yapmaz. Fakat bunlar sadece örnekler. Hani benzetmede hata olmaz derler ya, ben bu örnekleri birer benzetme olsun diye kullandım. Yoksa kelimesi kelimesine şimdiki dünyamızdaki olan şeylere uygularsanız, bu örnekler çok saçma olur. Onun için insanlığın zaman zaman yaptığı çılgınlıkları bir ölçü gibi genellemeyelim.

Kısacası kâmil olmak, yani kusursuz olmak demek, Allah'ın gözünde hiç bir tane bile günah işlememiş kişi demektir. Günah ise, Allahın gözünde kötü olanı yapmak demektir. Dediğim gibi, bilgi ile kâmilliği sakın birbirine karıştırmayalım. Az bilgili kâmil bir insan da, çok bilgili kâmil bir insan da günah işlememiştirler. Kusursuzluk ile Kadiri Mutlak anlayışını da birbirine karıştırmayalım. Kusursuz biri demek, her şeye kadir, yani onun için her şey mümkündür, bilmediği hiçbir şey olamaz demek de değildir. Bu sadece Allah'a ait bir özelliktir. Âdem ve Havva yaratıldıklarında ikisi de kâmil idi. Fakat onların her konuda yetenekleri sınırlıydı. Sınırlı yetenekler de kişiyi günahkâr yapmaz. Hiç günah işlemiyor ise bu onun yine kâmil olduğunu gösterir. Bu özelliğe sahip şimdiye kadar yeryüzünde sadece üç kişi yaşadı, Âdem, Havva ve İsa Mesih. Bu üçünün de bedensel bir babası yoktu, direk Allah tarafından yaratıldılar. (Tekvin-Yaratılış 1:27 ;İbraniler 7:26-28 ; 9:14-28 ;Yuhanna 1:13 ; Ali İmran suresi 59 ayeti) Cennette Allah insanlara tekrar bu kâmil olma durumuna dönme imkânını sağlayacak. Mecburiyet yine olmayacak, hür irade ve istekle. (Vahiy-Esinleme 21:1-8)

Âdem'in Günahı

23 Aralık 2003

Aradan yaklaşık bir yıl geçti. Mukaddes kitabın sonlarına gelmeye başladım. Bize ziyarete gelen bu karı kocayla olan ilişkilerimde benim hep sorularım oluyordu. Sadece kendim için değil, ya biri böyle bir soruyu bana da sorarsa diye düşünüyor, cevabını merak ediyordum. Bu sorulara Josef hep cevap veriyordu. Karısı yanımdaydı ama Josef'in Allah hakkındaki inancı karısından farklıydı. Allah'a karşı bir sevginin, bir isteğin varlığını hissediyordu insan Josef'de, ama karısı için aynı şeyleri söyleyemiyordum. Her insan da aynı değildir ya. Kimi demek ki az severken öbürü çok sevebiliyor. Benim karımın da Allah ile olan ilişkisi ilerde benim gibi olmayacaktı. Bu iyi mi kötü mü bilmiyorum. Herkes içinden geldiği gibi, samimiyetle, bütün yürekle Allah'ı sevmeli. Baskıyla, zorla, korkuyla, gösteriş ve çıkar edinmek için değil. Bunun böyle olması için de herkes bu konuda özgür olmalı, özgürlük de vermeli. Çünkü benim baskımla o kişi kurtulamaz ki. "Zorla güzellik olmaz" dedikleri gibi, zorla da Allah sevdiremez. Ancak teşvik edilir, yüreklendirilir, öğretilir, özendirilir, fakat bütün bunlar için zor kullanılmaz. Zoru insan kendi adına, kendi isteklerini yerine getirtmekte, kanun adına, adalet için, iş yerinin menfaatleri adına falan kullanabilir ve faydası da belki olur. Fakat Allah'ı sevmesi için kimse kimseyi zorlayamaz. Çünkü zorla belki her şey elde edilirse de sevgi elde edilemez. Onun için bu konuda kimse de zorlanmamalı. Zorla tam tersine daha da ters tepkiler ortaya çıkabilir.

Maalesef dindarlarda, onların çocuklarında gördüğüm şeyler beni hep üzer. Müslümanlardaki sekiz on yaşlarındaki kızların öcüler gibi örtünmesi, Şahitlerin çocuklarıyla toplantılara, kongrelere gitmeleri ve saatlerce o çocukların çıt çıkarmadan oturmaları... "Aferin çocuklara" dersiniz, ama yıllar sonra o çocukları bir de büyüdükleri zaman görün. Birçoğunun çözülemeyen problemleri, ruhi bunalımları, anormal davranışları vardır. Bu dinler, Allah adına kurtuluşa değil ama ölüm düşüncesi getiren bir sürü ruhi hastalıkları, kendi menfaatlerine dayalı anlayışsız o baskıları yüzünden insanların başına getirmiştir. Ben bununla, dindar olmayan toplumların düşüncelerinde, yaşamlarında, verdikleri eğitimlerinde problemsiz olduklarını vurgulamak istemiyorum. Ancak bir insanın Allah ile olan ilişkisinde, O'ndan öğrendiği bilgilerle, yaşantısında da uygulamasıyla, bütün bu problemlerin azalması gerekmez mi diye soruyorum. Fransa da Yehova'nın Şahitlerindeki intihar etme olaylarında ilk sıralarda yer almaları yüzünden de onları resmi bir din olarak kabul etmedikleri söylendi. Şahitlerin böyle ayıplarını çok gizli tutup, fakat daima kendi kendilerine övünmekle sarhoş olmuş bir din olduklarını ise ilerde öğrenecektim. Yine öğreneceğim bir şey daha olacaktı; hiç bir dinin, kuruluşun, organizasyonun veya insanın arkasından gitmek kurtuluş getirmeyecekti. Allah bu konuda çok anlamlı, öz sözlerle bunu dile getiriyor. Musa vasıtasıyla bakın şöyle diyor:

Çünkü bugün sana emretmekte olduğum bu emir senin için güç değildir ve senden uzak değildir. O göklerde değildir ki, diyesin: Kim bizim için göklere çıkacak ve bizim için onu alıp getirecek ve bize işittirecek ki, onu yapalım? Ve o denizden öte değildir ki, diyesin: kim bizim için denizin ötesine gidecek ve bizim için onu alıp getirecek ve bize işittirecek ki, onu yapalım? Fakat yapasın diye o kelam (söz) sana çok yakındır, ağızda ve yüreğindedir. Tesniye ya da Yasanın Tekrarı 30:11-14

Demek ki Allah'ın iradesini yapmak ne oradaymış ne de burada; bizdeymiş, ağızımızda ve yüreğimizde. Ne o zamanki tapınma çadırında, ne bir din kuruluşunda, ne de bir organizasyonun içinde. O halde bu bizde olan şeyi kim zorlayabilir? Ancak yine biz, o da istersek. İnsan zorlayarak kendisini kötü olan şeylerden muhakkak döndürebilir, fakat başkası bunu yapabilir mi? Yaptığını sanır, o kadar. Fakat ilelebet yapamaz. Çünkü Allah'ın bizden istediği gösteriş ya da kartvizit değil, biziz, bizzat biz.

Nihayet Mukaddes Kitabı baştan sona kadar okumayı bitirmiştım. Askere gitmem gerekiyordu. Biz yurtdışında yaşayanlara tanınan kısa bir paralı askerlik görevi vardı. Buna da bir yıl önce yazılmıştı. Bütün Mukaddes Kitabı okumak, kendimde istekli değişiklikler yapmaya neden olmuştu. Mukaddes Kitabı okurken de ne bir din kuruluşuna, ne de bir toplantıya, ne cami ne de bir kiliseye, hiç bir yere gitmemiştim. O karı koca olan Şahitler ara sıra cemaatlerine ille de gelmemi istiyorlarsa da, ben hep: "Önce şu kitabı bir bitireyim" diye atlatıyordum. Hâlbuki Josef'in karısı, nedense o zamanlar anlayamıyordum, pek öyle Mukaddes Kitabı falan okumama taraftar değildi. "Sen bunları okursan da anlamazsın" deyip kendisinin de anlayamadığını, ancak cemaatler vasıtasıyla anlayışa kavuştuğunu savunuyordu. Ben kalın kafalı olduğumdan, hiç aldırımıyordum! İnsanların kurallar koymasına bayılırım! Bu, kendisi için öyleyse herkes için de öyle olmalıdır mantığına dayanır. Bir de sonradan öğrenecektim ki, onlara bu mantık derslerini gittikleri cemaatlerinde organizasyonları öğretiyormuş! Kısa ve kabaca belirtmek gerekirse öğretilerinde: "Sizler biz olmadan anlayamazsınız, biz olmadan iman edemezsiniz, biz olmadan da kurtulamazsınız" demeyi bunlara o organizasyonları aşıllıyormuş. Bu yüzden de açıkça: "Bizden başka da kimse yorum yapamaz ve bu kitap böyle anlaşılıyor diyemez" derler. Bu söylediklerimi de öğüt olarak değil, emir olarak verirler. Kişi orada kalmak isterse, bu emri kayıtsız şartsız yerine getirmekle yükümlüdür. Bu öğretilerdeki mantığı bunlar bütün güçleriyle savunurlar. Ben bunların böyle olduğunu yaklaşık aktif olarak 15, toplam 20 sene içlerinde, ama hiçbir zaman onlardan biri olmayarak, yaşadım ve de gördüm. Kitabın 2. Bölümünde, sonuncu konu olan "Mahkeme Tutanakları" ismi altında yazdığım belgelerde siz de göreceksiniz.

Hayret bir şey de var ki, yukarıda bahsettiğim bu Şahitlerin söylediği sözleri peygamberler bile söylemedi. Söylemezler tabii, Allah onlara böyle bir şey söyleyin demedi ki söylesinler. İncil'de okunan, kendini kurban olarak feda eden İsa, tüm insanlık için kurtarıcı diye gösterilen tek şahıstır. Bu da Allah'ın insanlığa bir hediyesidir. Bu sözleri ilk defa okuyanlar muhakkak bir şey anlamazlar. Müslümanlık, İncil'de belirtilen İsa'nın ölümü ve Allah'ın lütfünün ne demek olduğunu bilmez ve de bilmek istemez. Gerçi Hıristiyanlık bilir mi? Bu Hıristiyanların da içinde binlerce mezhep var. Her kafadan da bir ses çıkar. Müslümanlık ve öbür dinler gibi. Onun için bu konuyu da şimdi mümkün olduğunca kısa bir şekilde anlatmak zorundayım.

Allah, İsa Mesih'i göklerden yeryüzüne gönderiyor. Evet, doğru okudunuz. Göklerden derken, İsa göklerde yaşayan ve Allah'ın yarattığı ilk melekti. (Süleyman'ın Meselleri-Özdeyişleri 8:22-31 ; Yuhanna 1:1-14 ; 8:57-58 ; Ali İmran,2:55 ve 59) Yani ilk yaratılışında ruhi bir yaratıktı. Buna ispat olarak birçok ayetler var. Ben hepsini veremem, ama şimdilik bir ikisini yerinden de yazarak belirteceğim. Aslında en büyük ispat bütünüyle Mukaddes Kitap ve Kurandır. Bunları da bizzat okumanız gerekir. Bu iş oturduğumuz yerde fetva verenleri dinleyerek olmaz. Yok, bu şöyle diyor, yok öbürü böyle diyor demeye başlarsak, Allah'a yaklaşmak değil ondan uzaklaşmaya başlarız. Herkesi dinleyelim, fakat bizler de bir şeyler yapalım. Mesela o kutsal denilen kitapları açıp okuyalım. Bize anlayış vermesi için Allah'a dua edelim. İnsanları da dinleyelim, bakalım sözleri yazılanlara uygun mu değil mi diye araştıralım. Ölçü ise insanın değil, daima Allah'ın sözleri olsun. (1.Yuhanna 4:1)

İsa Mesih'in daha önceden, ta başlangıçtan yaratıldığını şu ayetlerde okuyoruz:

Rab yaratma işine başladığında ilk beni yarattı, Dünya var olmadan önce, ta başlangıçta, öncesizlikte yerimi aldım. Süleyman'ın Özdeyişleri 8:22-23

Bu yazıları Haz. Süleyman peygamberlik niteliğinde yazdı. Yukarıda bu bahsi geçen şahıs Haz. Süleyman'ın kendisi kesinlikle olamaz. Çünkü bilindiği gibi Süleyman yeryüzünde Davut'un oğlu olarak doğmuştu. İncil'de, yani dünya var olmadan önce Allah'ın O'nu yarattığını bu sefer İsa'nın kendi sözlerinden okuyoruz. Yuhanna'da 8:58 de Yahudilerin kendisine: "**Henüz elli**

yaşında değilsin, İbrahim'i de gördün mü?" diye sormaları üzerine İsa: "İbrahim olmadan önce ben varım" diyor. Bu konuda fazla bilgi vermeme gerek yok, çünkü İncil ve bütün kutsal yazılar bu düşünceyi destekler. Kuran'da İsa'nın göklerden geldiğini yazmaz, fakat İsa'nın Âdem gibi biri olduğundan bahseder. Çok Müslüman'ın bu konuda bilgi aradığını fark ettim. "Allah'ın yanında İsa da Âdem gibidir" diye geçen ayetin anlamını soruyorlardı? (Ali İmran 3.sure 59 ayeti)

Âdem'in bildiğimiz gibi bedensel bir babası yoktu. Ruhi bir Babası vardı, o da Allah'tı. (Luka 3:38'e bakın) İsa'nın durumu da aynı. Bunun da böyle olması mecburiydi. Yani Allah Âdem gibi, günahsız, kâmil birini göndermeliydi ki, Âdem'in suçuna karşılık bir kurban verebilsin. Müslümanlar bunu da anlamaz. Ne demektir Allah'ın bir kefarete, yani bir şeyin karşılığı olan kurban vermesi? Aslında çok basit. Allah Âdem'e: "Bu ağaçtan yerseniz ölürsünüz" demişti. Yediler ve de ölmeliydiler. Çünkü Allah yalan söylemez. (Titus 1:2 ye bakın) "Haydi yediniz, ben sizi yine de affediyorum, ama bir daha yapmayın" dese, Allah yalancı olur ki, bu da adil olmaz. Allah affetse bile bunun bir bedeli olmalıydı. Nitekim bütün kutsal yazılar insanlığa bu doğrultuda bir mesaj verir. Allah'ın adaleti derken, işte buna da ışık tutuluyor. Bize ters gelen yanı, Allah niye kendi emirlerini çiğneyemiyor demek oluyor. Yani, Âdem'i ölümlü yapan, yasak ağaçtan yemek ise, bu da ölüm getirdiyse, Allah da bunu istemediyse, neden İsa falan gelip kurtuluş kurbanı olması gerekiyormuş? İşte onların anlayamadığı, Allah'ın kendi prensiplerini çiğneyemez olmasıdır. İnsanlar kanun çıkarır, fakat kanunu çıkarmanın ilk önce o kanunlara kendisi uymaz! Bu insandan beklenir ama Allah'tan değil. Yoksa artık O'na kimin güveni kalır? Hem bütün bu evren, gökyüzü ve yıldızlar, galaksiler, yalan dolanla, sahtekârlıkla, rüşvetle işler, döner ve çalışır mı?

İlk insanlık ölümlü olmuştu ve kâmillikten düşmüştü. Onlardan doğacak çocuklar da bunu kalıtım yoluyla birbirlerinden alacaklardı. Öyle ya, kusurlu ya da nakâmil olan kişilerin çocukları da nakâmil, yani kusurlu olur. Kusurlu olmak ölümü getirdiyse, o zaman bu ölüm de anne babaları olan Âdem ve Havva'dan hepsine geçecekti. Bulaşıcı bir genetik hastalık gibi. Bu bizim düşüncemiz mi? Hayır, Kutsal Yazılar ve bilhassa İncil bunları aynen böyle açıklıyor.

İnsanlığa ölüm getiren bu günahın ise bir karşılığı olmalıydı. Yoksa insanlık daima ölümlü olacaktı ki, bu da Allah'ın istediği bir şey değildi. Allah insanı ölümsüz yarattı. Ebediyeti içlerine koydu. (Vaiz 3:11e bakın) Onun için insanlık bir türlü ölümü kabul edemiyor ve alışmıyor. Bu ebediyet duygusu Allah'ın bizlere verdiği bir duygu. Allah yalan söyleyemezdi, fakat insanlıkta yok oluyordu. Onun için Âdem'in günahına bedel olarak Âdem gibi biri kurban olarak canını verirse, Allah da günahın getirdiği bu ölümün etkisini kaldırabilirdi. Çünkü İncil'de Romalılar kitabında resul Pavlus:

Çünkü günahın ücreti ölümdür (Romalılar 6:23) diye yazar. Demek ki bu Allah'ın bir adaleti, kuralı, kanunu, prensibi. Aynı zamanda da yine Allah'ın bir kuralı var ki, o da yine Romalılar kitabınının 6 Bap 7 ayetinde geçiyor:

Çünkü ölmüş kişi gınahtan özgür kılınmıştır diye geçer. Yani ölen kişi, günahın bedelini ödemiş oluyor. Bütün insanlıkta öldüğüne göre, günahlarının bedelini ödemiş oluyorlar. Peki ya dirilmek, dirilme ümidimiz nereden geliyor? İşte bu da Allah'ın İsa Mesih'i, Âdem'den gelen insanlığın günahına bedel olması, kurban edilmesi için yeryüzüne göndermesinden kaynaklanıyor. İsa Mesih'in de ölümü bu yüzdendir. Allah Onu yeryüzüne insanlığın günahlarına kurban olarak gönderdi. Bunu da gelmeden önce İsa biliyordu. Çünkü İsa bunu bir zor ya da baskı altında değil, özgür irade ve isteğiyle yaptı. Çünkü Allah'ı ve insanlığı sevdi. Nerden biliyoruz? Yine Süleyman'ın Mesellerinden okuyalım, bu sefer 8: 30-31 ayetleri:

Yapıcı olarak O'nun yanında idim; Ve her gün O'nun sevinci idim. Her vakit Onun önünde sevinirdim, Meskûn olan dünyasında sevinirdim, sevincim Âdemoğulları ile idi. İsa göklerdeyken böyle söyledi ve bu yürek tutumuna sahipti. Hem de artık kâmillikten düşmüş, kötü olmuş, günahkâr insanlığa bu gözle baktı. Hâlbuki bunun yanında başlangıçta melek olan şeytan ise

insanlığa nefretle ve öfkeyle bakıyordu. İsa'nın sevinci ise âdemoğullarıyla olmuş. (Konuyla ilgili olarak Mukaddes Kitabın Eyüp 1:6-11, 2:1-10 Kuran da ise 7'inci sure 11-19 a kadar olan ayetleri ve 15 inci sure 28-43 ayetleri, 38 inci sure 71-85 ayetlerini Lütfen okuyun)

Göklerdeki zekâ sahibi yaratıkların da bakış açıları demek ki farklı olabiliyor. Bu gerçek de onların aynen bizim gibi özgür bir iradeye sahip olduklarını ispatlar. Bazıları onları robotlar gibi, sanki seçme hürriyetleri yokmuş gibi görürler. Hâlbuki göklerdeki ordular kadar çok olan bu melekler, zekâ, yetenek ve tecrübede insandan çok daha üstün bir yaratılışa sahiptirler.

Gelelim bu günahın insana geçmesine neden olan ilk insana ve onun İncil'deki ispatına:

Bunun için, nasıl günah bir adam vasıtası ile ve ölüm günah vasıtası ile dünyaya girdiyse, böylece ölüm de bütün insanlara geçti; çünkü hepsi günah işledi diye açıklanıyor, İncil'in Romalılar 5:12 ayetinde. Âdem'den gelen ölümden sonra, İsa Mesih ile kurtuluşa neden olan olayı da şöyle açıklıyor: **İşte, tek bir suçun bütün insanların mahkûmiyetine yol açtığı gibi, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı. Çünkü bir adamın söz dinlemeziği yüzünden nasıl birçoğu günahkâr kılındıysa, bir adamın söz dinlemesiyle birçoğu da doğru kılınacaktır.**

...ayet 21: **Öyle ki, günah nasıl ölüm yoluyla egemenlik sürdürdüse, Tanrının lütfü da Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla sonsuz yaşam vermek üzere doğrulukla egemenlik sürsün.** Romalılar 5:18,19 21. Dikkat ettiyseniz **"sonsuz yaşam vermek üzere"** diye geçiyor. Yukarıdaki bu sözler Allah'ın iradesi ve amacı doğrultusundaki adaletidir.

Bazılarına yukarıdaki bu yazıların anlamı çok saçma gelir. Hele yıllardır aldıkları sakat eğitim ve bilgiye dayalı imandan dolayı bunu korkunç bir saçmalık olarak görürler. Sözüm ona Hıristiyanların düşmanlığına yenilmemek için camilerde hep fetva vermişlerdir: "İncil'i değiştirdiler, aman sakın okumayın, okursanız da inanmayın!" diye. Eğer İncil Allah'ın sözü ise ve değiştirildiyse, buna da Allah müsaade ediyorsa, o zaman bu kural Allah'ın öbür kutsal kitapları için de geçerli olmalıdır. Yani Kuran ve Tevrat için. O zaman onlar da değiştirilmiştir. En ilginç yanı böyle bir uyarının hiç ama hiç Kuranda yer almamasıdır. Tam tersine, Kuran daima Tevrat'ı ve İncili destekler ve okumaya teşvik eder, hatta emreder. Bu konuda bir sürü ayet var. Onların birinde şöyle yazıyor:

"Eğer gerçekçi kişilerseniz (doğru sözlü iseniz) Tevrat'ı getirin de onu okuyun" (Ali İmran) 3: 93 ayetinin sonu. (Sure 2:4 ; 5:59 ; 7:157 ; 10:37 ; 21:24 ve 29:46 ile karşılaştırın. Surelerin numaraları alışlagelmiş Kuran sırasına göre giderek yazıldı. Yaşar Nuri çevirisindeki tarih sırasına göre değil)

Kurandaki bu ayetler Tevrat'ı-Zebur'u-İncil'i yani Mukaddes Kitabı bir ispat ve onları Allahın sözü olduğuna dair kanıt diye gösteriyor. Bırakın değiştirildiğini, tam tersine "o kitapları açıp okuyun ki, bu kitabın da Allah'tan başkası tarafından gelebileceğini anlayın" diye ispat olarak Kuran onları onaylıyor. Demek ki o kitaplar bir yerde güvenilir birer şahit gibi görmemiz gereken kanıtlar, ispatlardır. Peki, bütün bunlara rağmen daima sözü edilen bu "değiştirildi" de nereden geliyor? Öyle ya, bu düşüncenin bir kökü olmalı. İznik konseyi, bir sürü İncil falan ne demek? Ben o konseylerde toplanmış insanların asıl amaçlarının ne olduğunu bilmiyorum. Bilen var mı? Fakat şu kesin ki, ortaya çıkan bir sürü tercümelerin içinden belirli olan bazıları tanıyıp öbürlerini tanımamak amacındaymışlar. Kısa ve öz bir açıklamayla bu böyle. Peki, aynı savaş Müslümanlıkta yok mu? Müslüman geçinenlerle olan çok tartışmalarımda, ispat olarak ben elimdeki Kuranın Osman Nebioğlu tercümesinden okuduğum zaman karşı gelenlere, o zamanın diyanet işleri başkanı olan Süleyman Ateşin tercüme ettiği Kurana gösterirdim, ona da inanmazlar ve tercüme edenin şahsına saldırırlardı. Hatta küfürlerle: "O insanların tercüme ettiği Kuran okunmaz" derlerdi. Aslında o kişiler için asıl problem tercümeler değil, onların gerçek problemi Kuranın ya da Mukaddes Kitabın içinde yazan şeylerdi. Sadece Türkçeye çevrilmiş kaç Kuran var biliyor musunuz? İznik

konseyindeki İncil'den az mı çok mu sayılarını bilmiyorum, fakat pek bir fark yok dersek yerinde olur. Bazıları ise "işte bu yüzden Arapça okuyalım diyoruz ya" derler.

Muhakkak olan bir şey de varsa, o da her dilin aynı zenginlikte olmadığıdır. Hele bizim Türkçe'miz, öbür dillerin yanında çok yeni ve çocuk kalır. Bir dilde bir kelimeyle ifade edilen şey, öbür dilde bunu anlatmak için belki de kişiyi cümle yapmaya bile zorlayabilir. Hele bazı şeyler hiç anlaşılmaz. Mesela Türkçe de "O" kelimesi bir erkek için de geçerlidir, bir kadın için de, bir eşya için de. Fakat başka, zengin dediğimiz dillerde ise bütün bu farkları belirten kelimeler var. Kadın için olsun, erkek için olsun, eşya için olsun, ayrı ayrı kelimeler ya da kişi zamirleri var. Yani o tek kelime ile bu hemen anlaşılıyor. Fakat ne fark eder? O kişi kendi anadilinde bu "O" kelimesiyle bütün bunların kastedileceğini bilmiyor mu? Bunu cümlede anlamıyor mu? Anlamıyor da ille de anlamak istiyorsa, araştırırsın, başka tercümelere baksın. Yine bulamadı mı, o zaman daha derin araştırırsın. Farklı farklı tercümelerin yanında o orijinal dilde bunun ne anlama geldiğini araştırırsın. Peki, sorarım size, bir insan bütün Kur'anı okurken kaç kere böyle bir sıkıntıya düşer? Hele hele onu ilk ya da ikinci kez okuyorsa? Fakat bu yüzden o kişiden başka bir dil öğrenmesi beklenemez. Allah'ı, yaratıcısını tanımak, doğru olanı bilmek için kendi dili ne kadar fakir olursa olsun bu yeterli olacaktır. Ayrıca hiç okumamaktan bin kere daha iyidir. Bu konunun ayrıntısına ilerde, Muhammed hakkındaki peygamberlikle ilgili olarak tekrar değineceğim.

Arabistan'da Amerikan arabaları kullanılır, Japon ciplerine binilir, Alman, Fransız tekniği vardır. Amerikan-Rus icadı tanklar, tüfeklerle orduları donatılır. Bütün bunları Arap olan tamircisi, mühendisi, öğretmeni, askeri anlatır, tamir eder, o araç gereçleri tercüme edip kullanırlar. Hatta atom santralleri yapılır, onları Arap mühendisler çalıştırır. Böyle atom santrallerinde küçük bir hatada ise ne olur bilirsiniz! Bütün bu karışık ve dünyada çok az kişilerin anlayacağı şeyleri Araplar da kendi diline çevirip anlar ve de yapar. Fakat Kur'an'da geçen o kelimeleri, güncel olaylarda, her gün kullandığımız sözcüklerle tercümesi neden imkânsızdır?! "Çalma, yalan söyleme, kötülük yapma, eğer gerçekçiyseniz Tevrat'ı, İncil'i getirin de okuyun" gibi kelimeler neden hiç tercüme edilemez olsun?! Allah'la uzaktan yakından ilişkisi olmayan üniversite bitirmiş kişilerle bile konuşsanız, onlara İncil'den, Tevrat'tan bahsetseniz; size bu saçma mantıkla, yani Kur'an ille de Arapça okunmalıdır diye karşı gelirler! Bunu üniversite bitirmiş söylese, bir de bunun cahil denilen kesimini siz düşünün.

Bu dil bir sorun ise, bütün her şey için geçerli olmalıdır. O zaman hiç bir şey öğrenmeyelim. Ne okullarda ne de işyerlerinde. Çünkü bütün dünyada icat edilmiş, meydana çıkarılmış ne varsa, o şeyleri bulanlar hep aynı dili konuşmuyordu ki. Eğer Allah'ın sözü o zaman hangi dilde yazıldıysa, o dilde okunup anlaşılıyor ise ve başka bir dilde okunamaz, anlaşılabilir, hatalar olur deniyor ise; Türklerin icat ettiği şeylerin dışındaki bütün bilgileri o dillerde öğrenmeliyiz! Yoksa büyük hatalar olmaz mı? Hele o atom santrallerine hiç bir Türk mühendisini yaklaştırmayın bile. Televizyon, radyo, çanak antenler, cep telefonları, arabalar, ilaç ve tıp, hastaneler, tansiyon, şeker ölçme aletleri ...vs. ne bunları alın, ne bunlardan faydalanın, ne de bunların Türk'çesine inanın!!! Çünkü hatalı olur! Böyle bir mantığa ne denir? Ben kibarca saçmalık diyorum. Eğer böyle bir mantığa sahipsek, işte bizler bu saçmalığı yapıyoruz demektir. Unutmayın ama bu mantık İmparatorlukları yıktı! Çelebi kanat yapıp nasıl uçar deyip kafasını bu mantık sahipleri kestirdi. Hem de her şeyiyle kendi buluşu olduğu halde, tercüme etmeden, hata yapmadan uçmasına, bu kafadaki insanlar karşı gelip, şimdi bizleri böyle yabancı ülkelere uşak olarak satan insanlar da bu kafalardan çıktı. Yani Çelebi olayının içinde gâvurlar yoktu! Bu sefer de işin içine Şeytanı soktular! Doğru, Şeytan muhakkak büyük rol oynadı, Çelebi gibi olan insanların başını kestiren o dindarlarla işbirliğinde büyük bir rol oynadığı kesin! Hâlâ da oynuyor.

Kısacası Allah'ın sözünü herkes mümkünse kendi dilinde okuyup anlamalı. Bu yüzden de bütün gayretler kullanılmalı. Bunun yanında Hıristiyan âleminin kiliseleri kendi öğretileri doğrultusunda Mukaddes Kitaptan bazı değişiklikler yaptılar. Mukaddes kitabın bazı yerlerini oradaki yazdığı gibi değil de, kendilerinin yorumlarını destekleyecek şekilde yazıp tercüme ettiler. Fakat bu durumlar gizli kalmadığı, herkes tarafından duyulduğu gibi, sonunda da toplanıp o kitapları yok etmek zorunda kalacak şekilde rezil de oldular, bunu yapan o dinler, mezhepler, organizasyonlar. Yani sahte para gibi herkes bildi, duydu, gizli kalmadı. Bu gibi şeylere Allah müsaade etti. Neden? Aslında Allah kendisini arayanlar için bu bilginin hiç de o kadar kolay bulunabileceğini söylemiyordu da ondan. Süleyman'ın özdeyişlerinde 2:4-5 de:

Gümüş ararcasına onu ararsan, Onu ararsan defineler arar gibi, Rab korkusunu anlar ve Tanrıyı yakından tanırırsın diye geçer.

Bu ayet Allah'ı gümüş, defineler, hazine araştırır gibi aramamız gerektiğini vurguluyor. Altın, gümüş, define aramanın kolay olmadığını Allah bilmiyor mu? Fakat bu şekilde Allah'ı ararsak, bulacağımızdan da emin olabiliriz. Bu ise imkânsız değil. Şeytan ve ona uyan insanlar bunu imkânsızlaştırmak istiyorlar o kadar.

Müslümanlar da sanıyorlar ki, Hıristiyanların hepsi İncil'i bilip ve de onu okurlar. İncil'i okumak nerede! Onlar o kitapları okumaya kalkınları yüzyıllar boyunca diri diri yakmışlar. O zamanın Avrupalı dincileri, Mukaddes Kitabı tercüme edene ise yine aynı şekilde, ellerinden gelen kötülüğü esirgememişler! Ancak şu son iki yüzyıl boyunca diyebiliriz ki Mukaddes Yazılar tercüme edilerek birçok dillerde, neredeyse dünyanın her yanına dağıtıldı. Bunlar ise çok büyük bedeller ödenerek yapıldı. Fakat yine okuyana hep karşı gelinmiş, aynen Müslümanlıkta olduğu gibi. Hâlâ, insanlığın yaşadığı o tarihi hakikatlerden sonra Müslüman yobazlar yırtınır durur, "Kuran tercüme edilemeeee! Arapça okuyuuun!" diye. Amaç, aman öğrenmesinler. Eğer bir öğrenirlerse, o cahil tükürük hocaları artık kendisini o topluma nasıl yutturacak?! Bu onun için ekmeği, menfaati, itibarı elden gitti demek anlamındadır. Onların yırtınmalarından ziyade beni üzen yan, onların işlerine bakıp da Allah'tan uzaklaşınlar. Ya da o tükürükçülerin cahilce baskılarından etkilenip, ellerine alıp da o "inanıyorum" dedikleri kitabı nasıl olurda kendi dillerinde okumaz, bunu sanki imkânsız bir şeymiş gibi görürler, şaşırıyorum. Tesadüfen, samimiyetle Allah'ı aramaya kalkın da hemen Arapça kursa gönderirler! Zaten o kişinin içinde küçücük bir kıvılcım varsa dahi, onu da yok etmeye uğraşırlar ve genelde de yok ederler. Sanki o kişi Arabistan'a ticaret yapmaya gidecek! Ya da Allah sanki onun dilinde çalma, yalan söyleme, katletme, birbirinize iyi davranın vs. gibi şeyleri tercüme edilemeyecek şekilde mi yazdırttı da bir dil öğrenmesi gerekli? Sanki Allah sırf Arapça biliyor da başka dil bilmiyor !!! Ya da sanki sırf Arapların Allah'ı?

Yıllar önce gazete de bir haber çıkmış. Bana bunu Türkiye'den gelen arkadaşım anlatmıştı. İki Arap Türkiye'ye geliyor. İkisi de arkadaş. Cuma günü birbirlerine "gel camiye gidelim" diyorlar. Hem de yanılmıyorsam bu durum İstanbul-Sultanahmet'te olacak. Neyse, bunların ikisi de dini ibadetleri için Cuma namazına gidiyorlar. Hoca camide Arapça Kuran okuyor. Hava yaz, cami dolu, neredeyse dışarıda bile yer yok. Bizim Araplar da caminin dışarıdaki kısmında. Kuran Arapça okunurken bizim Türkler, ah vah diye sallanıp, ağlayanlar bile var. Hoca okudukça bunlar aşka gelmişler! Bazıları keder gözyaşı içinde boşuluyor! Araplar bakıp bakıp kıkırdıyorlarmış. Sonunda herhalde o kadar fazla dayanamayıp makaraları koyuvermişler. Bizim Türkler "vay sen misin gülen!" diye adamlara çullanmışlar. Zar zor adamların canları kurtulmuş ve karakola götürmüşler. Komiser durumu dinlemiş ve bir tercüman vasıtasıyla bunlara sormuş: "Nedir bu yaptığınız terbiyesizlik? Camide alay edilir mi? Neden güldünüz?" diye. Adamlar yaka paça olmuş, tiftik edilmiş, kan revan bir halde: "Yok efendi, biz alay falan etmek için camiye gitmedik, ancak dini ibadetimiz için gitmiştik" derler ve devam edip "hoca Kuran'dan ayetler okuyordu, bizim

yanımızdaki halktan bazıları üzüldü, hatta ağlamaya başladılar. Biz neden ağlıyorlar diye şaşırдық. Hocanın okudukları ağlanacak bir şey değildi ki. Çünkü hoca Kuran'da savaşta ganimet olarak alınan malların nasıl pay edileceğini okuyordu. Bu yüzden neden bu insanlar ağlıyorlar ki diye bizi bir gülme aldı" demişler. Komiser davayı muhakkak anlamış ve: "Olsun, yine de bizim camilerimizde gülünmez" demiş. Adam ne desin, yukarı tükürse bıyık aşağı tükürse sakal.

Bizimki camiye gitti ya. Görevini de yerine getirdi. Oohhh! Muhakkak seninkinin ayağı yerden bile kesildi, uçuyor artık! Hele bir de siz onu sonradan görün. Kendi gözünde artık kimse doğru ve cennete layık değildir! Camidekilerden bile ancak bazıları salihdir, hepsi değil. Geri kalan dünya hepten sapık, Allah onların başına taş yağdıracaktır! Hele bir de ağladıysa, vay vay vay! Böyle yapmakla bunlar Allah'ı bile borca soktuklarını sanırlar! "Bak biz senin önünde ne kadar büyük şeyler yapıyoruz" mu demek istiyorlar?! Kendisine hiç sormuyor, neden ben böyle hüngür hüngür ağlıyorum diye. İçinde bir şey var ama o ne? Ne kendi biliyor ne de bilmek istiyor. Ama ağlıyor, kafayı da sallıyor ya! Camiye de gitti, görev tamam. Aman Türkçe yapmayın bu işi. Korkuları da Kuranın anlamı bozulacak diye değil, korkuları hayallerinde kendi heveslerine göre yarattıkları şeyler bozulacak, işte bundan korkuyorlar!

Be adam cuma günü senin de cemaate savaş ganimetleri hakkında Arapça salla vermenin ne anlamı var?! O insanları bina etsene, iyi olan şeylere özendirsene. Kendisi yıkık, cemaati nasıl bina etsin. İsa'nın böyleleri için: **"Bırakın, onlar körlerin kör kılavuzlarıdır. Kör köre yol gösterirse ikisi de çukura düşer"** (Matta 15:8) demesi tam da yerinde değil mi?

İnsanlar ne kadar cahil olursa, beyinlerinde ne kadar küçük değerler varsa ve sırf onlara yer veriyorlarsa; kendilerine kurdukları dünyada o kadar dar bir çerçeve içinde küçücük kalıyor. Bununla görüş açıları da daralıyor. Her şey o zihnine koyduğu şeyler kadar büyük, ya da küçük. Onun dışına çıkmak ise çok zahmetli, sıkıcı ve anlamsız geldiği müddetçe de o daracık zihinlerindeki kurdukları dünyada yaşamak zorunda kalacaklar. Başka bir yönden bakıldığında ise, hissettikleri güvensizlikten dolayı o boşluğu, güvensizliği doldurmak için, sırtlarını yaslayabilsinler, kendilerini güven içinde hissetsinler diye bir duvar arıyorlar. İnsanlar bu yüzden seçiyorlar dinlere girmeyi, bir partiye üye olmayı, çok zenginliği, etiket sahiplerini, eş dost edinmeyi, akraba birliğini vs.. Amaç hep güven içinde olmak. Ya bir gün işim düşerse beklentisiyle. Tabii yine mümkünse hiç bir şey vermeden ve de hep almakla! Bu ilişkiler de bütün yürekle sevgiden ötürü değil. Hep yapmacık, menfaat dolu, korkudan ötürü ve ikiyüzlülükle yapılıyor. Bütün 15 yıllık okul hayatımda, sonradan askerde ve de insanlarla olan ilişkilerde gördüğüm ve dikkatimi çeken şey, kişinin zorla saygı göstermesiydi. Bizlerden okullarda zorla saygı gösterilmesi beklenirdi. Ceket giyiyorsak, bir öğretmen gördüğümüzde önümüzü ilikleme, ayağa kalkmayı, selam vermeyi zorla beklerlerdi. Hiçbiri sevgi beklemezdi. Aslında en önemlisi sevgi değil miydi? Zorla ne kadar baskı yaparlarsa yapsınlar, sevgiyle elde edilecek şeyler elde edilemez ki. Bunun böyle olduğunu yaratıcımız Allah söylüyor ve de çok önem veriyor. Aslında zorla, isteksiz getirilen kurban, yani hediye Allah bakmıyor bile. (Yaratılış 4:3-7 ayetlerini lütfen okuyun) Peki bunu biz insanlar bilmiyor muyuz? O bize saygı diye öğrettikleri şeyleri Avrupa ve Amerika'da birine yap, kıcını açarda sana güler. Hem zorla öğretiliyor, hem de kendilerinden hariç hiçbir yerde geçmeyecek, anlaşılacak şeyler. Ben sahip olunan değerleri, Amerika'ya, Avrupa'ya bakarak satmaktan yana değilim. Ancak onlar değer değil de zaten saçmalık, insanlığa hizmet etmeyen zararlı şeylerden artık kurtulmalıyız diyorum.

Bütün bunların yanında da şu gerçeği itiraf etmek gerekir. İnsanlar alışkanlıklarının dışına çıkmakta zorlanıyor, korkuyorlar. Eğer bunun dışına çıkıyor, isyan ediyorsa da bunu iyi bir şey uğruna yapmıyor. Cesaretlerini kötü yolda gösteriyorlar, iyilik-doğruluk yönünde değil. Doğru olan, hakiki olan, faydalı olan şeyi yapanlar da çok azınlıkta. Örneğin bir Şahit, organizasyonun anlamsız baskılarına baş kaldırıp orayı

terk ettikten sonra, oradan çıkıp Nazileri destekleyen bir partiye yazılıyor!!! Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu dedikleri örnek tam buna uygun. Böyle şeyler belki çok azınlıkta oluyorsa da, bununla insanların başkaldırdıkları şeylerle uyum içinde davranmadıklarını anlatmak istiyorum. Ayrıca insanlar kendi adına bile olsa kararlar vermekten ödleri kopuyor. Sorumluluktan kaçmak için, zevkine ve menfaatine göre hangi kuruluşa organizasyona sempati duyuyorsa, kendini ona ait etmekle, her türlü köleliğe de katlanıyorlar.

İlkokulun ikinci, en fazla üçüncü sınıfındaydık, bir hikâye anlatılırdı. Ders kitaplarımızda da yazıyordu. Rüzgârla güneş arasında geçen bir iddia hakkında. Rüzgâr güneşten daha üstün, daha güçlü olduğunu savunur. Kim daha güçlüdür diye de bahse girerler. Bunu da bir insan üzerinde deneyeceklerdir. Çünkü rüzgâr: "Ben şu adamın sırtındaki elbiseyi çıkarırım" der ve önce rüzgâr başlar ve fırtınasını gittikçe o insan üzerinde arttırır. Adam ise rüzgâr çoğaldıkça elbisesine, yaka paçasına daha da çok sarılır. Bir kovuk arar saklanmak için. Rüzgâr ne kadar uğraştıysa da bir türlü adamın üzerindeki elbiseyi alamaz. Tam tersi olur. Adam bir kovuğa, mağaraya saklanır; elbiselerine, yaka paçasına bir o kadar daha yapışır. Sıra güneşe gelir ve güneş başlar sıcaklığını, ışıklarını adamın üzerine vermeye. Adam önce paltosunu, sonra ceketini, hatta ayakkabılarına kadar yavaş yavaş çıkarmaya başlar.

Bundan herkes ne anlam çıkarır bilmiyorum ama ben o zamanki çocuk kafamla; iyilik ve sevgiyle çok daha fazla şeyler elde edilebileceğini çıkarmıştım. Zorla rüzgâr o adamın üstünden elbisesini yırtarak alsaydı bile, adam mutlu olmayacaktı, daha da çok mücadele edecekti. Fakat güneşin yaptığı şey de kişi istekle soyunuyordu. Zaten kitabın amacı da bence güneşi sevgi dolu, rüzgârı da zorlu bir şiddet olarak göstermekti. Hâlbuki işin aslında her ikisi de şiddetli bir güçtü. İkisi de amaçları doğrultusunda kuvvetini gösteriyordu. Bir kuvvette karşı koyulurken, öbür kuvvet karşısında sanki kişi isteyerek onun arzusunu yerine getiriyor. Fakat her ikisinde de kişiye gerçek bir özgürlük bırakılmıyor. Rüzgâr olsun güneş olsun, her ikisinin de yaptırımında kişi bunu rahatlık duyarak yapmıyordu. Görünüşte güneşin yaptırımına karşı sanki o kişi bunu istekle yapıyormuş gibi bir aldatmaca var o kadar. Hâlbuki soyunan, sıcaktan bunaldığı için soyunuyor, örtünen rüzgârdan korunmak için örtünüyor. Çoğu zaman ne yapıldığının değil de neden yapıldığının üzerinde durmamız gerekir.

Bütün o reklamlar, filimler bu prensibe dayanarak hazırlanır. Amaç kişileri o şeyi yapmaya isteklendirmektir, çünkü zaten zorlayamazlar. Politikacılar da böyle oy toplamaz mı? Gerçi politika çok adaletsiz bir şekilde işliyor. İnsanların önüne belli adamları seç diye koyuyorlar. Hâlbuki hepsi birbirinden beter. Hiç seçmesen de biri ille de başa geliyor. Sen oy vermesen de, hatta halkın yüzde 50'si oy kullanmasa da, tüm çoğunluk kimdeyse o seçiliyor. Bununla da o kimseyi beğenmemiş, ya da o kişiyi seçmemiş kişilerin de başka bir şansı yok demektir. Olsun, politikacılar bizden sevgi istemiyor ki, başa gelsinler diye oy istiyorlar! Sen ister sev ister sevme! Onun sanki bu çok umurunda! Zaten bu mümkün müdür ki? Herkes tarafından kim sevilmiş ki politikacılar sevilsin!

Ne düşünürseniz düşünün, hangi taraftan tartarsanız tartın, insanlık mutlak bir çözüm getiremez, getiremedi de. Tarihler ve zamanımız bunun böyle olduğunun ispatıdır. Onun için insan bazı olayların içine girdiğinde "kesin şu suçludur ya da bu suçludur" diyemiyor. Birçok durumlar sanki Nasrettin hocanın bir davada "sen haklısın, sen haklısın, sen de haklısın" dediği gibi çıkıyor ortaya. Biz insanlar için zor bir durum. Onun için Allah Mukaddes Kitaplar vasıtasıyla "hükmetmekte aceleci olmamamızı" söylüyor. (İncil-Romalılar 14:13) Fakat benim burada söylemek istediğim şey, bu durum herkes için geçerliyse de Allah için geçerli değil. O hükmünde ve yaptıklarında kusursuz. İnsanlıkla ilgili bir emir mi verdi, bu emir her insana uygulanabilir ve her insan için faydalıdır. Hangi toplum, hangi kültür olursa olsun. Hangi coğrafi yapıya sahip olunursa olunsun. İster genç, ister yaşlı, ister kadın, ister erkek olsun, herkes için geçerli olan bu hükümler insanınkine hiç bir zaman benzemez.

Bir konuyu anlatırken başka bir konu açılıyor. Umarım kopuk kopuk bahsedilen bu konuları birbirine birleştirmekte zorluk çekmezsiniz. Çünkü kullandığım kelimeler ve ifadeleri açıklamazsam, ne demek istediğimi hiç anlayamayacaksınız. Güncel yaşantıda kullanılmayan bu dil ve ifadeleri, insan Allah hakkında bilgi edinmeye başladı mı öğrenmek zorunda kalıyor. Biliyorum, adeta başka bir dil gibi. Ben ayrıca zamanla bunların Almanca nasıl ifade edildiklerini öğrenecektim, ama istekle. Dedim ya, ben yazar falan değilim. Bu kitabı da, sanki bir kişinin günlük tuttuğu hatıra defteri gibi görün. O kişi nasıl hissettiyse, yetenekleri doğrultusunda, içinden geldiği gibi nasıl yazdıysa, öyle algılayın. Edebi değerini aramayın. Ancak içerdiği hakikatleri, sırları, soruların cevaplarını ve içinizdeki vicdanınızın sesini duymaya bakın. Anlatılanların acaba öyle mi değil mi olduğunu araştırın. İnanıyorum dediğiniz o kitapları açın ve de okuyun, öğrenin; neye karar verirseniz öylede yaşayın.

Gittiğim askerlik iki aydı. Aslında tam 56 gün. Hele ilk günler sanki her biri koca bir yılmiş gibi geçiyordu. Hâlbuki askerde bizlere çok iyi davrandılar diyebilirim. Paralı askerlere iyi davranılıyordu. Fakat 18 aylıkların durumu bizden çok farklıydı. En büyük geçimsizlik ise bizimle beraber gelen o paralı askerlerden kaynaklanıyordu. Yatılı okulda okuduğum için, toplu yerlerde yaşamının ne demek olduğunu biliyordum. Öyle toplu yerlerde yaşamaya hiç bir zaman alışamadım. Askerlik, yatılı okul, hastane, çocuk yuvaları; kimbilir hapishaneler nasıldır? Herhalde hepsinden beteri hapishane ile çocuk yuvası olmalı. En azından çocukken beni verdikleri yuva öyleydi. Üç yaşlarındaydım. Yaklaşık 2-3 sene o yuvalarda kaldım. Hemen hemen her gün dayak yerdim. Geceleri altımı ıslatıyordum. Gece yarısı tuvalete kalkmak için ışıklar yanardı, ben de muhakkak dayak yerdim. Ayrıca güncel olaylar esnasında da. Ya yemek yemedim diye, ya güldüm diye, ya oturdum, ya ağladım, ya yürüdüm ya da durdum diye hep dayak yerdim. Nedenini bilmeden, bir de elinde olmayan şeyler için dayak yemek kadar kötü bir şey yoktur herhalde. En çok da onlar acıyor. Yaptığım suçlar için yediğim dayaklar hiç acımadı. Acısa da yüreğime gitmezdi. Fakat elimde olmadan yediğim dayaklar yüzünden ne yapacağımı bilemezdim. Ne doğrudu ya da ne yanlıştı da beni dövüyorlardı. Gece yarısı tuvalete kaldırırlardı. Yatakhane büyük bir oda. Herkesin ayağı önündekinin başına gelecek şekilde dizilmiş sıra sıra parmaklıklı çocuk yatakları. En büyüğümüz altı yaşında. Cam kenarında böyle sıralanmış dört beş yatak var. Sonra yürümek için arada bir boşluk. Hemen sonra yan yana iki sıra aralıksız yataklar. Yine aynı dizide. Hatırladığım kadarıyla beş-altı sıra vardı. İstanbul-Kasımpaşa çocuk esirgeme kurumunda yatılı olan yaklaşık 25-30 çocuktuk. Belki gündüz gelenler de vardı, ama çok az. Çok silik gibi hatırlasam da kötü olaylar insanın zihninden hiç mi hiç çıkmıyor. Altımı ıslattım diye aniden uyku sersemi ard arda gelen tokatlarla uyanırdım. Nereme gelirse vurulardı. Bele kadar sidik içindeyim. Çamaşırlar çıkarılır. Bir külot bir atlet zaten, atletin yarısı ıslak sidikli. Bütün çocukların tuvalet işi bittikten sonra, ben ve bazen belki bir çocuk daha taşın üzerinde çıplak, yatağımıza gönderilmezdik. Taşa çömelir, altımız çıplak, yarı ıslak sidikli atletimizi dizlerimize çeker, başımızı dizimizin üzerine koyar uyurduk. Ben bu durumu çok severdim. Şartlar ne kadar zor da olsa dayak yemiyordum ya. Her cezaya razıydım. Artık ne kadar zaman ya da saat geçer, o zamanki aklımla nereden bileyim. İşte o bütün yatakların karşısındaki duvara dayalı yatakta yatan, başı örtülü, bizim üzerimizdeki zebani merhamet ederse, nefretle "hadi yatağınıza gidin" derdi. Yataktaki sidik buz gibi olmuş ıslak. Hem de en rahat yatılacak ortası sidik içinde. Ben artık o küçücük yatakta hiç ses çıkarmadan kuru bir yer arardım, ama hiç bulamazdım. Hep bedenimin bir yarısı ne kadar kenar bir yere kaçsam da yine de o soğuk ıslak sidikte kalırdı. Benim en küçük yaşta çocukluğum böyle çeşitli birkaç yuvada geçti. Sene 1964, her biri birbirinden beterdı. O yıllarla ilgili Amerikan filmlerinde bile gördüğüm yuvalar korkunçtu. Tabii bu hep kimsesizler için geçerli. Yoksa çocukların bir dediği iki edilmeyen yuvalar da muhakkak vardı. Onlar kimseliler yuvasıydı.

Annem Almanya'ya çalışmaya gitmiş. Babam ise nedense beni bakamayacağından yuvaya veriyorlar. Üç kardeşin içinde en küçüğü benim. Almanya da işe hep önce kadınları alıyor! Nedense hâlâ öyledir! Herhalde bu işverenlerde ve orada çalışan işçilerde de cinsel zevk önde geliyordu. Hiçbir şey yapamasa bile, onlar için göz banyosu bile yeterli. Hem kadınlar haklarını aramakta, başkaldırmakta erkekler kadar akıllı veya isyankâr değil mi de bu durum böyle bilmiyorum. En önemlisi de erkeğe nazaran kadın ucuz iş gücü demek. Kadın mısın, hemen iş verirler. Erkeksen yandın. Erkeğe en ağır ve pis iş neyse, ancak o. Bunları herkes içindir demiyorum ama ben hepsinde böyle gördüm. Yabancıların içinde çok iyi işi olan erkekler de yok mu sanki. Bana rastlamadı nedense! Almanya da ülkesinde çalıştırmak için üç çocuklu kadını önce alıyor, kocasını, çocuğunu, niye düşünsün. Gerisinden ona ne! Annem ise idrarında iltihap bulmuşlar diye dişlerine kadar söktürüyor. Sağlam dişleri! Ne yaptıysa, yaptırdıysa yine de idrarında yabancı bir madde çıkıyor. Sonunda oradaki bir hademenin idrarını veriyor da işi kurtarıyor, sağlamdır ve Almanya'ya gidebilir diye rapor veriyorlar. O zaman Almanya'ya gelebilmek için de gırtlığa kadar borca girilmiş. Her gün gidip saatlerce kuyruklarda bekliyorlar. Almanya'ya da o zamanlar kara trenle gidiliyor. Ben bunları ne biliyordum ne de anlıyordum. Dedim ya yaş üç. Ancak kötü olaylar zihnimde yer yapmış o kadar. Daha sonra annemi gördüğümde "teyze" demişim. Annem olduğunu bile bilmiyordum. Her hafta pazar günü ziyaretçi günüydü. Babam ise ayda bir gelirdi. Bazen iki haftada bir. Bazen her hafta, bazen de hiç gelmezdi. İki- üç saat beraber olunabilirdi. Hep gelen ziyaretçilerden para toplanırdı. Herkes ne kadar verebiliyorsa mı artık bilmiyorum, paraların şapka gibi bir şeyin içine atılması için bir çocuk gezdirirlerdi. Bazen düşünüyordum da, babam bunun için mi gelmiyordu, yoksa kendinden başka kimseyi düşünmediği için mi? Ben olsam "çocuğumu oralara bırakmazdım" diyorum. Ama o zamanı düşününce "bilmiyorum" diyorum. Sanki ille de o acılı hayatı yaşamam mı gerekiyormuş. O parayla da sözde çocuklara bir şeyler alıyorlar. Bana beş kuruşluk bir kurabiye düşerse, geriye atılan bir lira yurda kalıyor. Eski kural; on, yirmi, yüz alıp, bir veriyorlar!

Küçük bir çocuksun. Hiçbir korunman yok. Sevginin s harfi bile olmayan bir yerdesin. Yalnız hiç unutamam bir Oya abla vardı. Zengin bir hanımmış. Hiç çocuğu mu yokmuş, olmuyor muymuş tam bilmiyorum. Fakat bütün çocuklar için o kadın en büyük sevinç ve çok büyük kurtuluştı. Oya abla derdik ama pek o kadar genç biri de değildi. Kimbilir şimdi ne olmuştur. Bizlerin kurtarıcısıydı. Bazen, hepimizi toplar, ışıkları kapatırdı. Bir oyuncak treni vardı Oya ablanın, önünde ve yanlarında kırmızı ışıklar yanarak giderdi. O eski kara trenlerden, trenin önünde okunucu şeklinde sivrileşen sarı altın gibi bir demiri vardı. Hiçbirimiz o treni elleyemedik, yasaktı. Zaten ben hiç o treni elleme isteği duymazdım ki. Seyretmek, dayak yemek yetiyordu bana. Bize dayak atanlar Oya abladan korkarlardı. Onun yanında bizlere bir fiske bile vuramazlardı. İşte bu bana her şey demekti. Treni elleyip de ne yapacaktım. Fakat sonra eğer o yatakhaneye bakan bozuk ruhlu zebani, herhangi bir nedenle uzaktan bize dikkat etmişse, "Oya ablaya neden şımardın" diye sonradan bir güzel döver, iter kakardı. Yani Oya ablanın bizleri ziyaretinin sonu yine zehir olurdu. Fakat genelde bu dayak faslı hep olmazdı. Herhalde çocuklar söyler diye korkuyorlardı. İşte askerlik bana bu kitabı yazarken o günlerimi de hatırlattı. Askerde kötü davrandıklarından dolayı değil, ancak ben çok kötü bir çocukluk yaşadım o yuvalarda. İsmi gibi değildi oralar. Çocuk esirgeme kurumuymuş; onlar çocukları esirgememe kurumlarıydı. İşkence yuvalarıydılar.

Askerlik kolay geçti dersem yalan olur. Bence özgürlük olmayan hiç bir yerde günler kolay geçmez. Fakat ölüm kalım meselesi olmasa da, o iki ayda Allah'a çok yalvardığım zamanlar da olmuştu. Allah da beni o kötü durumlardan kurtarmıştı, buna inanıyorum. Mukaddes Kitabı okumuş olmam, bende çok büyük değişiklikler yapmıştı. Kendimi değiştirmek, Allah'ın sözlerine göre yaşamak isteği vardı içimde. Orada edindiğim arkadaşlar her hafta sonu iznine çıktığımızda, genelev ya da hayat kadını ararlardı. Ben böyle şeyler yapmak istemiyordum. Beni şaşkırtan da bu ya. Çünkü eskiden

olsa ben hepsinden önde giderdim. Hiçbirinin asker diye bulamadığı o kadını, ben isteseydim bulacağıma da inanıyordum. Fakat Allah'a karşı bir sevgi, bir istek gelişmişti içimde. Dediğim gibi, camide namaza, kilisede ibadete falan hiç gitmiyordum; fakat daha çok doğru olan şeyleri yapmaya dikkat ediyordum. Çünkü Mukaddes Kitabı okuduktan sonra, ondan aldığım eğitim, Allah'ın önünde yatıp yatıp kalkmak, ya da kilisede istavroz çıkarmak değildi. Bunlar Allah'ı memnun etmezdi. Allah'ın gözünde doğru işler, dürüstlük, insanları sevip başışlamak çok daha değerliydi. Aslında gerçek ibadet bunlardı. O zamanki bilgimle camiye kiliseye gitmeyi yanlış bulmuyordum, ama gitmiyordum da. Oralardaki atmosferde sıcaklık yoktu. O camialarda sanki okuduğum, öğrendiğim Allah ise hiç yoktu. Allah'a kulluk etmek, O'nunla konuşmak istiyorsam bunu her zaman her yerde yapabilirim diye düşünüyorum ve de inanıyordum. Fakat öyle kendime güvenecek bir bilgim yoktu. Bildiğim şeylerin herkesin hoşuna gitmeyeceğini de hissediyordum. Hele Müslüman bir toplumda bu konuda tartışmalara girmek, ya da "Tevrat'ı, İncil'i okudum" dediğim zaman o insanların buna pek de iyi gözle bakmayacaklarını biliyordum. Onun için de susuyordum. Ancak çok yakın arkadaşlarıma Allah'a kulluk etmek istediğimi vurgulamıştım. Çünkü devamlı bir kadın arama hastalığındaydılar ki, bu bana da onların adına normal geliyordu. Ben de onların yerinde olsam, belki öyle yapardım. Ancak onlar benim bildiğim şeyleri bilmedikleri için böyleydiler diye düşünüyordum. İçimde, "bilselerdi muhakkak onlar da yapmazlardı" diye bir inanç vardı. Bu ilerde beni çok hayal kırıklığına uğratacak bir inanç olacaktı. Doğruyu bilmek insanları her zaman iyi yönde değiştirmiyordu.

Mukaddes Kitabın aklımda kalan, unutamadığım yerleri vardı. Ben bunları okurken tecrübeler ediniyordum. Mukaddes Kitap bana kendimi, insanları, olayların nedenlerini düşündürüyordu. En çok da Allah'ı ve O'nun özelliklerini tanıttıyordu. Dediğim gibi, bir şeyi okurken kendimi hep o kişilerin yerine koymaya çalışmışımdır. Bu hem zevkli oluyor, hem de insanın ruhuna işliyor, ayrıca o okunan şeyler anlam kazanıyor. En çok da insan kendisini tanımaya başlıyor. Bir keresinde, Mukaddes Kitabı ilk defa okurken, Davut'un oğlu Süleyman'ın kral olma konusuna geldim. Süleyman Allah'a birçok kurbanlar sunuyor. Allah da rüyasında ona görünüp: **"Sana ne vereyim, iste"** diyor.(1.Krallar 3:5) Ben o zamanlar 22 yaşlarındaydım, sanırım Süleyman kral olduğu zaman benden biraz daha gençti. Tam olarak bilmiyorum ama 21 falan olması lazım. Bu satırları okurken okumayı bırakıp şöyle bir durdum. Kendi kendime sordum: "Ben olsaydım, Allah da bana böyle bir seçenek verseydi, ne isterdim?" dedim ve içimden düşünmeye başladım "işte bir sürü güzel kadınlar ile herhalde çok zengin olmayı isterdim" diye düşünüyordum. Herhalde derken, yani en azından şimdilik demek istiyorum. İnsanın isteği biter mi! Bunlar ancak çok kısa bir zaman içinde beynimden geçiyordu. Kitapta ne yazdığını, Süleyman'ın ne isteyeceğini falan daha bilmiyordum. Ara sıra böyle benim için önemli yerlerde durarak, bu gibi sorularla hem kendim ne yapardım diye bilmek isterken, bakalım Allah'ın karşısında duran o kişi ne yapacak diye de çok merak ediyordum. Yine okumaya devam ettim. Süleyman ise Allah'a:

...Ve şimdi ey Allah'ım Rab, kulunu babam Davut'un yerine kral ettin; ve ben ancak küçük bir çocuğum; çıkmayı ve girmeyi bilmem. Kulun seçtiğin kavmin ortasındadır, çoklukça hesap edilemez ve sayılamaz büyük bir kavim. O halde, kavmina hükmetmek için kuluna anlayışlı yürek ver ki, iyi ile kötünün arasını ayırt edeyim; çünkü senin bu büyük kavmina kim hükmedebilir? 1.Krallar 3:7-9

Ben bu satırları okurken kendimi tutamadan "tüüüü" dedim. Sanki içimden yanarak "vay sen şunun istediğine bak" diyordum. Hâlbuki gencecik adam, ne kadınlar, ne zenginlik, ne şan şöhret istemiyor da **"anlayışlı yürek ver ki, iyi ile kötünün arasını ayırt edeyim"** diyor. İçimden "ne kadar deli bir adammış bu Süleyman da" dedim. Öyle ya, tam önüne fırsat çıkmışken, ne güzel bedavadan ne isterse alabileceken, istediği şeylere bak! Böyle piyango her gün çıkar mı insana? Allah kaç kere gelip de: "Ne istersen iste vereyim" der? "Bir çuval inciri berbat ettin Süleyman" dedikten sonra tekrar kitabı okumaya devam ettim. Allah ise Süleyman'a şöyle cevap verir:

Süleyman'ın bu isteği Rabbi hoşnut etti. Tanrı ona şöyle dedi: "Madem kendin için uzun ömür, zenginlik ve düşmanlarının ölümünü istemedin, bunların yerine adil bir yönetim için bilgelik (hikmet) istedin; isteğini yerine getireceğim. Sana öyle bir bilgelik ve sezgi dolu bir yürek vereceğim ki, benzeri ne senden öncekilerde görülmüştür, ne de senden sonrakilerde görülecektir. Sana istemediklerini de vereceğim. Yaşadığın sürece öbür kralların erişemeyeceği bir zenginlik ve onura ulaşacaksın. Eğer sen de baban Davud gibi kurallarına ve buyruklarına uyup yollarımda yürürsen, sana uzun ömür de vereceğim."1.Krallar 3:10-14

Ben bu satırları okuduğum zaman çok utanmış çok da duygulanmıştım. Başladım ağlamaya. Ağlamaktan kendimi tutamıyordum ki. Evde yalnız olduğum için bu gibi duygularımı serbestçe kullanabiliyordum. Hem kendi düşüncelerimden utandığım için ağlarken, en çok da beni Allah'ın sözleri duygulandırmıştı. Allah ne kadar cömertti. Aynı zamanda ne kadar da çok doğruluktan hoşlanan biriydi. Merhametli ve de anlayışlı. Bu seferde içimden Süleyman'ın bu akıllıca, sorumluluk dolu isteğine, o genç yaşta Bravo doğrusu diyordum.

Sonra çok düşündüm, ben neden böyle aptalca şeyler isterdim de Süleyman gibi düşünüp, olaylara o açıdan bakmadım diye. Aslında Süleyman Allah'ı benden çok daha iyi tanıyordu. Babası Davut hem kral hem de peygamberdi. Ondandır onun istekleri doğrultusunda aldığı eğitim ile Süleyman hikmetli biri olmuştu. Süleyman bedeninin arzularına, cismani şeylere falan o kadar önem vermiyordu. Onlar zaten tabiatıyla olacak şeylerdi. Buna rağmen bu duygular ve anlayış otomatik olarak kişide daimi kalmıyor. Mücadele vermemiz gerekte. Süleyman ise ilerde yaşlılığında, bu konuda gevşek davranıyor ve Allah'ın öğütlerine kulak vermediğinden, yabancı, Allah'ı tanımayan kadınlarla evlilikler yaptığından dolayı, o kadınlar Süleyman'ı günaha sürüklüyor.

Ben ise hem Allah'ı tanımadığım gibi, zihnimde canlandırdığım Allah da, dediğim gibi sanki Alaattin'in lambasındaki dev gibiydi. O an ne istersen istedin. Hatta yanlış bir şey de istersen, bu senin suçun, o zaman yandın. Onun için biz insanlar ne isteyeceğiz diye çok dikkatli olmalıyız diye düşünüyordum, daha doğrusu öyle de inanıyordum. Hâlbuki gerçek Allah çok farklıydı. O bizleri çok iyi tanıdığı gibi, bizlerin hatalarını düzeltmek için uğraşan biriydi. Bizlerin akılsızlığına sevinen değil, tam tersine o durumdan kurtarmak için bizlere yardım eden bir Allah'tı. Her ne yapmış olursak olalım, pişman olarak, bütün yürekle O'na döndüğümüzde, elinin tersiyle bizleri ittirmeyen bir Allah. Hatta peygamber Hezekiel'e: **"Suçlarından dönene geçmişteki suçlarını anmayacağım"** (Hezekiel 3:18-21) diyor. Anmıyor dahi. Biz insanlar ise ne kadar farklıyızdır. Birini başışladık gibi görünsek bile, geçmişteki hatalarını ilk fırsatta yüzüne vururuz. O kişiyi aşağılar, yerin dibine sokarız. Allah ise bütün her şeyi çırpıplak ortada görüp, duyup, bildiği halde, önünde yaptığımız alçaklıkları, şerefsizlikleri, utanmazlıkları, yapılanabilecek daha kötü olan ne varsa, bunların hepsinden bütün yürekle pişman olarak kendisine döndüğümüzde **"suçlarını anmayacağım"** diyor. Biz, ya da kim, hangi baba bu kadar sevebilir? Allah ile insanları kıyaslamıyorum, ancak Allah'ı anlayalım diye yazıyorum. Biz O'na karşı nasılken, O ise bizlere karşı nasıl davranıyor. Ben ise Mukaddes Kitabı okurken böyle durumlara çok düşecektim. Bu vasıtayla kendimi de tanımaya başlayacaktım. Allah'ın sözleri dediğim bu kitaplar bana, "neden ve niçin" sorularına cevap verecekti. Çok ağladığım, çok duygulanarak okuduğum, hatta zaman zaman da öfkeyle dolarken, bu kitap bazen de gülmekten kendimi tutamadığım şeyleri yazıyordu. Fırsatını buldukça bu anılarımı Allah'ın yardımıyla sizlere anlatmaya çalışacağım. Neden öfkelendiğimi, neden güldüğümü, neden ağladığımı; hatta bazen belki de neden anlamadığımı.

Kuranla Tanışıyorum

Askerlik bitmişti. Orada tanıştığım ve daima beraber olduğum arkadaşların hepsi de benden önce çıkıyorlardı. Çünkü onlar benden önce gelmişti. İkisi iki gün biri de bir gün önce çıktı. Fakat hepsi de gitmeden beni beklediler. Bir otelde buluştuk. Özgürlük ne kadar güzeldir. Oturmak, bir çay bile içmek ama özgür, baskı altında, korkutularak değil. Onların beni beklemesini tabii ki istiyordum, ama beni beklemelerini de söyleyemezdim. Bu bana egoistçe bir istek gibi geliyordu. Fakat beni bekledikleri için hem seviniyor, hem de minnet duyuyordum. Genelde herkes çekip gitmişti. Biz ise birlikte önce Antalya'ya sonra da Alanya'ya gideriz dedik. İki ay beraber hep belli şartlar altında yaşamıştık, fakat şimdi şartlar, durumlar farklıydı. Birbirimizi bir de böyle tanımak mı istiyorduk bilmiyorum. Belki de bu bizimkisi hiç bir şey düşünmeden, sadece sevincimizi paylaşmaktı. Onlar hemen Antalya'daki bir geneleve gittiler. Ben gitmem dedim. Bir arkadaş daha vardı, iki de karısı varmış. Biri Türk biri Alman; Almanla nikâhlı, Türk'le de imam nikâhıyla oturacaktı. Daha sonraları bir türlü mutlu olmadığını duydum. Neyse, bu arkadaş biraz dindar gibiydi. Bu dindarlığı severek mi yapıyordu, zannetmem. Belki öyle yetişmişti de ondan mı, bilmiyorum. Allah hakkında bilgisi falan yoktu. Fakat ben "gitmem" diyince o da etkilenip "ben de gitmeyeceğim" dedi. Öbür iki arkadaş ise ısrar ediyorlar, ne olur gelin bir bakın diye. Ben de, "zaten sırf onun için gelmem ya" diye işi şakaya vuruyordum. Bunlar bizim kararlı olduğumuzu anladılar ve gittiler. Biz arabada bekliyorduk. Epeyi oldu ve saatler geçti gelmediler. Benim yanımdaki merak etmeye başladı. İki de bir "gel bir bakalım ne oldu bunlara" diyor. Ben ise atlatıyordum, çünkü benim için oraya gitmek çok büyük denenme demektir. Sonunda artık dayanamadı ve hadi gel dedi. Ben de hep atlatmak için "sen git bari ben de yalnız burada arabada beklerim, belki o arada gelirler de sen de boşuna gitmiş olmazsın, hemen arkandan onlardan birini gönderirim" diyorum ama nafiye. İlle de gidecektim. İyi dedim ve içimden de düşünüyordum: "Sen bu kadar zayıf mısın? Neresi olursa olsun, eğer bir insan değerliyse, yerler ve şartlar onun bu değerini bozmasın ki" diyordum. Yine içimden: "Altın çamura düşünce özelliği bozulur mu?" diye geçiriyordum. Biz ille de o evlere girdik, her birine bakıyoruz, nerede bunlar, yoksa bir olay mı oldu diye. O kadınların hepsi de bizlere davetkâr bakıyorlar ve birbirinden de güzeller. "Onlarla bir gece geçirmek ne kadar da kolay" diye düşünüyordum. Hâlbuki insan öyle kadınları sokakta görse, "böyle bir şey sanki hiç olamaz" der içinden. Burada ise bu kadınlar para karşılığında sanki kiralık araba gibi senin oluyorlardı. Bazı arabayı insan belkide hiç alamayacak, ama kiraladığı zaman işte o günlük onun oluyor. Hele insan, arabaya hiç benzetilir mi. Maalesef ki öyle. Biz ne kadar baktıysak da ben sanki buzmuşum gibi çıktım, ama içimde ise yanar dağlar patlıyordu. Arkadaşları bulamadık, arabaya gittik ve onlar da sonra teker teker geldiler.

Ben kendim bu işe şaşmıştım. Hayretle kendi kendime düşünüyordum, bu nasıl mümkün oldu da ben bir şey yapmadan geri geldim diyordum. Seviniyordum, güçlü bir iradeye sahip olmak beni sevindiriyordu. Sadece bir kere Mukaddes Kitabı okumak, bende bu isteği, bu değişiklikleri yapmıştı. Bir yılın içinde ben Mukaddes Kitabı okurken, o yaşlı Şahitler belki bütün hepsi 10 kere gelmişlerdi. Fakat benim yatağında yatarak okurken edindiğim o bilgiler beni değiştirecekmiş, bunu hiç düşünemezdim.

Daha sonra bir gün de beraber Alanya'da kalıp birbirimizden ayrıldık. Ben Gemliğe, annemin hiç görmeden kiraladığı bir daireye gidecektim. Oraya ben askerdeyken İstanbul'dan taşındılar. İslî puslu aralık ayıydı. Ev, eşyalar, her yer her yerdeydi. Tam askerden gelinip de rahatlanacak bir yer hiç değildi. Annem öyle düzensizliği, dağıtmayı, sık sık ev değiştirmeyi çok severdi. Çocukken hatırladığım kadarıyla biz hep taşınır ev değiştirirdik. Sanki İstanbul'un her semtini dolaştık. Muhakkak nedenleri de vardır. 130 metre karelik daireye eşyalar sığmamış! Annem bir adamla da beraber kalıyordu. Ziraat Mühendisi Nihat Bey, birçok görevlerde çalışmış ve emekliliğinden sonra da Ülker fabrikasında müdürlük yapmış. Ben Nihat baba

derdim. Çok sohbet eder, dinlemekten ziyade konuşmaya bayılan biriydi. İkisi de yaşlıydı. Adamın eşyaları ile anneminkiler birleşince, iki evin yıllardır birikimi bir daireye sığmazdı tabii. İş yine bana düşüyordu. Her şey yapılırdı da, yeter ki karşındaki memnun olsun ve yaptığına değer versin. Benim düzenli rahat bir ortam istemem yalnız kendim için değil, o kişiler içinde rahattır diye inanıyordum. Oysa annem böyle şeylere hiç değer vermiyordu. Çocukluktan beri verdiğim bu gibi mücadelelerde, insanların birbirinden çok farklı yanlarının olduklarını gördüm. Annem, kardeşin hatta çocuğun da olsa bu böyle. Hiç tanımadığın, çok uzaklardan biri aynen senin hoşlandığın şeylerden hoşlanırken, birçok konularda senin gibi düşünürken; o kadar yakın bir arada yaşadığın, aynı evi aileyi ve eğitimi paylaştığın kişiler ise birbirlerine o kadar zıttırlar ki, insan hayretler içine düşer. Yine de dünyada en sevdiğim insan annemdi. Fakat bu sevgi mutluluktan ziyade genelde acı veriyordu. Ben yuvalarda, o insanlardan gördüğüm şeylerden sonra annem bana melek gibi gelmişti. Altımı ıslattığım zaman, hiç bir kere bile beni azarlamadı. Annem bu durumun benim elimde olmadığını anlayan tek kişiydi. Belki de bu yüzden çok minnet duyuyordum. İki kere hariç annem hiç birimizi dövmemişti. O ikisi de bana patladı. Birincisinde haklıydı, ama ikincisinde hâlâ haklıydı diyemiyorum. Annem de her insan gibi, hataları da iyi özellikleri de olan bir insandı. Bence en çok bizlere, yani çocuklarına karşı daha da iyiydi. Herkese karşı misafirperverdi, cömertti. Kimseye gitmeyi sevmezdi, ama herkesi, kim gelirse gelsin yedirip içirip öyle gönderirdi. O zaman mutlu oluyordu. Demek ki İsa Mesih'in, **"vermek almaktan daha büyük mutluluktur"** (Elçilerin işleri 20:35) duygusu annemde tabiatıyla ağır basıyordu. İnsanlığın çoğunluğu ise kendilerinde tam ters bir duyguyu geliştirmişlerdir. Onlar için, **"almak vermekten daha mutludur"** prensibi geçerli! En çok da dindar olanlar için! Olabilir, insanların büyük çoğunluğu böyledir de, fakat dindar olanların böyle olması daha bir ters. Çünkü Allah cömert ve cömert olanı seviyor. Peki dindarlar ise neden tam tersine en çok parayı severler? Dünyevi dediğimiz bir insanı tatmin etmen için çok vermen gerekirken, dindar biri çok azla da yetinir. Ama sen yeter ki ver, o da alsın! Genç Şahitlerin kapı kapı vaaz ederken hemen hemen hepsinin rüyası, zengin birinin kapısından içeri girmek, bir de o zengin bunun anlattıklarına inanmasıdır. Tabii altında yatan düşünce malum. Zaten bu düşünce onların yönetim kurullarının prensibi olmuş ise, kendisi neden farklı düşünsün? Onlar da aynı hülyalardalar! Öyle birini de buldu mu ondan ne bekleyecek? Bütün barajın suları artık onlara dönüp akacak. Çoğunlukla böyle de olmuştur. Zengin olan ki, cömert olması şart, artık her şeyini onlarla paylaşacak. Bu ümitle insanlara yaklaşmak Allah'ın hoşuna gider mi? Fakat dikkat edildiğinde Şahitler hiç bir şans oyunu oynamazlar. Ne piyango, ne loto, hatta parasız bile olsa şans oyunlarından kaçınırlar. Gizli yapanları hariç, bilinmez. Bunlara günah diye inanırlarken, peki ya bu ne! Yalnız Şahitler mi böyle? Dedim ya dindar geçinen cömert bir insana en azından ben rastlamadım. İyileri de vardı, hikmetlileri de vardı, bilgilileri de vardı da cömerti...! Muhakkak o da vardır da ben görmedim! Fakat şunu da söylemeliyim ki, içlerinde çok ama çok azı hiçbir şey beklemeden, severek evinde ağırlamıştır. En önemlisi, o misafire bir rahatlık vermiştir. Ben yaklaşık yirmi yıllık ilişkimde böyle olan en fazla iki ya da üç aileye rastlamışım. Fakat genelde maddeye çok değer verirler. Allah'ı tanıyan, sanki maddi değerlere daha da çok sarılıyor. Hâlbuki Allah ise tam ters değerleri öğretir. Ruhi şeylere değer verilmesini ister. Mesela, İsa Matta 6:19-21'de:

"Yeryüzünde kendinize hazineler biriktirmeyin. Burada güve ve pas yiyip bitirir, hırsızlar da girip çalarlar. Bunun yerine kendinize gökte hazine biriktirin. Orada ne güve ne pas onları yiyip bitirir, ne de hırsızlar girip çalar. Hazineniz neredeyse, yüreğiniz de orada olacaktır." der.

Demek ki hazine diye neye değer veriyorsak, yüreğimiz de orada demekmiş. Öyle ise bu açıklamadan, kendi tecrübelerimden, tarihteki gerçeklerden, dindarların yüreklerinin nerede oldukları belli değil mi? Yıllarca evine gelirler, yerler içerler, kendilerinin nerede oturduğunu bile ancak yıllar sonra öğrenirsin. Sözüm ona Allah'ı tanıtırlar. Hâlbuki onların işlerine baktığın zaman kendi kendine, "olamaz yahu" dersin. İçinden, "Allah böyle

şeyler yap demez, dememiştir de" diye geçirirsin. Yüz tane olaydan artık dayanamayıp patlarda, içindekileri onlardan birine söylersen; kötü yine sen olursun. Neden söyledin diye. Dediğim gibi para için insanlar her şeyi yapmışlar. Savaşlar sanki ne için yapılmış? Napolyon da bu gerçeği devlet adamlarıyla bir masada konuşurken dile getirerek söylüyor. "Biz sadece para için savaşırız" demesi üzerine İngiliz onu küçümseyerek, "biz onur ve şerefimiz için savaşırız" diye cevap verince Napolyon cevabı yapıştirip: "Herkes kendinde olmayan şey için savaşır!" diyor. Parayı bir efendi gibi görenler için ise İsa Mesih:

"Hiç kimse iki efendiye kulluk edemez. Ya birinden nefret edip öbürünü sever, ya da birine bağlanıp öbürünü hor görür. Siz hem Tanrıya hem de paraya (mammona, zenginliğe) kulluk edemezsiniz" diye söyler Matta 6:24 de. Bu ayetler kişiyi maddi değerlere karşı ölçülü olmaya yönlendirirken, kesinlikle Allah ile maddi şeyleri birbirine karıştırmamayı da vurgular. Kuranda da devamlı bu dünya malı ve servetine değer vermememiz gerektiği söylenir. (Bakara(2):200) Şahitlerin bir kongresindeki konuşmacı şöyle söylemişti: "Para çok kötü bir efendi ama çok iyi bir hizmetçidir". Her ne kadar onlar böyle vaazları kendi menfaatleri için veriyorlarsa da bu söz çok doğrudu. Demek ki bu bizim onu hangi gözle gördüğümüze bağlıydı. Eğer parayı her şeyden üstün tutuyorsak, o bizim Allah'ımız demektir. Eğer zevki her şeyden üstün tutuyorsak, bu sefer o bizim Allah'ımız demektir. Kendimizi her şeyden üstün görüyorsak, o zaman da kendi kendimizi Allah yapıp ilahlaştırmış oluruz. Daha doğrusu, neyi ve kimi her şeyden üstün tutuyor isek, o bizim Allah'ımız demektir. Eğer gerçek Allah'ı her şeyden üstün tutuyorsak, Allah'a iman ettik ve onun kanunlarını, prensiplerini kabul ettik demektir. Hiç kimseden, "ben paraya tapıyorum" demesi beklenmemeli. Bunu kişinin kendisi işleriyle gösterir. Bu, her şeyden üstün tutma değerini bazen insanlar arabasına, karısına, mücevherlerine, işte kariyer yapma hırsına da verebilir. O zaman kişi kariyerini, karısını, arabasını, mücevherlerini, hatta modayı takip etmeyi bile Allah yerine koymuş, putlaştırmış demektir. Bu yüzden Kutsal kitaplarda:

"İnsanın Tanrıyı, bütün yüreğiyle, bütün anlayışıyla ve bütün gücüyle sevmesi, komşusunu da (insanları) kendisi gibi sevmesi, bütün yakmalık sunulardan ve kurbanlardan daha önemlidir" diye geçer İncil-Markos 12:33 de. Bununla Allah, severek, istekli canla, bütün gücümüzü, anlayışımızı ve yüreğimizi kendisine vermemiz gerektiğini belirtiyor. O'na böyle yaklaşmalıyız. İkiyüzlülükle, sanki angarya bir iş yapıyormuşuz gibi değil. Zaten bu ayetlerin hiç biri egoistliğe, bencillığe, menfaate yer vermez. Bazıları bunları değersiz küçük teferruatlar diye görüyor. Hâlbuki bunlar o kişinin, o dinin, o devletin vs. meyveleri demektir. Bir ağaç tek bir meyveden ibaret olarak düşünülemez. Aynı olan birçok meyveleri vardır. Meyveleri ne kadar çok çürükse, o ağaca kötü meyve veren ağaç denir. Cimrilik, yalan, merhametsizce davranmak, sevgiden uzak, adaletsiz, yalan, bunların her biri kötü meyve değildir de nedir? Hepimizin kötü meyveleri var. Fakat "biz olmazsak kurtulamazsınız" diyenlere bu konularda daha çok dikkat edilmez mi? Onlarda iyi meyveler aranmaz mı? İşte bu yüzden dinler, hangisi olursa olsun, tarih boyu çok kötü meyveler üretmişlerdir. Fakat İsa Mesih aldanmayalım diye güzel bir kural koyuyor. **"Onları meyvelerinden tanıyacaksınız"** (Matta 7:15-20) demekle bize ışık tutup, bir ölçü veriyor.

O yeni taşınılmış sefil ortamda, inançlarım, yeni yeni öğrendiğim şeyler hakkında annemle konuşma fırsatım oldu mu pek bilmiyorum. Fakat bir kaç gün sonra muhakkak oldu. Yeni bir düşünce işte, diye mi karşıladılar, yine bilmiyorum. Fakat ilerde Allah ile ilgili bilgim doğrutusunda doğru veya yanlış ne yaptıysam, en çok karşı gelenlerin arasında annem de yer alacaktı. Dindar hiç değildik. Dünyada dindarlara karşı bir nefret 20'inci yüzyılda zaten başlamıştı. Komünist dediğimiz ülkeler onların bütün tırnaklarını kırmıştı. Onlara haksız diyemeyiz, fakat haklı da diyemeyiz. Kurunun yanında muhakkak yaşı da yaktılar. Bizde de, Atatürk ile cumhuriyetin Türkiye'ye gelmesi, dincilerin kuvvetinin ellerinden alınması demek oldu. Bu da çok kişinin sempatiyle karşıladığı bir şeydi. Bütün

bunlardan sonra annemin nesli doğal olarak din adı altında olan şeylere soğuk bir gözle bakıyordu. Hâlâ da çok hak veriyorum. Onlar bu sonuca benim gibi büyük araştırmalar yapmadan, duyduklarıyla, gördükleriyle, doğal hisleriyle varmışlardı.

İnsan bazı şeylere karşı gelir ama anlatamaz. Ya da bazı şeyleri anlaması için çok, pek çok negatif olaylar görmesi de gerekmez. Küçücük mide bulandırıcı şeylerle hemen o şeye karşı tavır alır. O konuda bilgisi yok diye bu onun ille de yanıldığı anlamına gelmez. Bilgisizce verilen kararlar da şans oyunu gibi midir? Kesin bir kural koymak zor. Bilmeden yaptığımız birçok iyi şeyler vardır. Bunların sonucunu dahi tahmin etmeden yapmışızdır. Bunun yanında yapılan kötü şeyler vardır, bunlar ise iyi sonuçlar verir ya da vermiştir. Mesela Mukaddes Kitapta ve Kuranda geçen bir olayda, kardeşleri Yusuf'u köle olarak satmaları kötü bir şeyken, Allah bunu iyi sonuçlar verecek bir şekilde yönlendirir. (Tekvin 45:5-8) Fakat onu satan kardeşlerin yaptığı şey muhakkak kötüydü. Bunlarla kaderci bir düşünceyi desteklemiyorum. Ayrıca iyi olsun kötü olsun, yaptıklarımızdan bizzat sorumlu tutulacağız. Bizim yaptığımız şey kötü olup da Allah onu iyiye yönlendirdi diye bu, kurtulduk, ya da yaptığımız kötülük hatta iyiymiş anlamına gelmez. Kötü olan bir şeyi iyi yöne doğru yönlendiren Allah oluyor, kötülük ise bizden çıkıyor. Kötülüğü bize Allah yaptırtmıyor, kendimiz yapıyoruz. Düzelten, yardım elini uzatan ancak Allah oluyor. Bu konuyla ilgili daha çetin sorular ortaya çıkacak ki, ilerdeki konularda bunları da işleyeceğim. Mesela: İsa Mesih kurban olarak ölmeli, kendini feda etmeliyse; neden onu öldürenler o zaman suçlu oluyor? Bu ve buna benzer soruların cevaplarına muhakkak değineceğim. Kitabımda çok daldan dala konmak istemiyorum. Mümkünse konuları belli yerlerde toplamak istiyorum, ama başaramadığımı da görüyorum. Amacım bu kitap herkesin anlayacağı bir biçimde olsun diye uğraşıyorum. Çünkü bu konularla ilgili kullanılan kelimeler, dediğim gibi güncel hayatımızda sık sık kullanılmaz. Bu yüzden sık sık mecburen açıklama yapmak zorunda kalıyorum. Umarım bu sefer de öbür konu aklınızdan uçup gitmiyordur.

Türkiye'ye toplam üç aylığına izin alarak gelmiştim. İki ayı askerde, bir haftası da gidiş geliş yollarda geçmişti. Annemin yanında ancak üç hafta daha kalabilirdim. Kendisinden istemediğim halde ve de ummadığım bir zamanda, yatmadan önce annem kırmızı bir kitap getirip: "Al bu Türkçe Kur'anı Kerim, benimdi senin olsun" dedi. Anlayamadığım duygularla hemen aldım. Mukaddes Kitap gibi bu kitapta benim ilgimi çekecek miydi? Her şeyden ziyade benim için önemli bir kitaptı. Zaten bütün bilgim bir yılda okuyarak bitirdiğim Mukaddes Kitaptandı. Kur'anı da okumaya başladım. Değişik bir üslupla yazılmıştı. Onda Mukaddes Kitabın üslubu yoktu. Fakat Kuranda anlatılan olayları ben hemen anlıyordum. Kuranda olaylar çok kısa, hatta Mukaddes Kitabı bilmeyen biri için hiç anlayamayacağı bir şekilde geçiyordu. Mukaddes Kitapta uzun hikâye gibi anlatılan olaylar, Kuranda kopuk kopuk anlatılıyordu. Çetin Altan'ın "Kopuk Kopuk" adlı bir kitabı vardı, o geldi aklıma. Bu benim kitabıma da bence kopuk kopuk denilebilir. Elime geçen o Kur'an ile bilmeden büyük tartışmaların, çekişmelerin, nefretlerin içine düşecekmişim. Ben ise zevkle yaptım ve hâlâ da zevk duyuyorum. İsa Mesih hakkındaki bir peygamberlik vurgulanır ve "**İnsanlar benden sebepsiz yere nefret ettiler**" diye geçer. Ben bu sözlerle çok cesaret, teselli, güç bulmuşumdur. Fakat bu duygulara sahip olmam, yaptığım, inandığım şeylerin ille de doğru olduğunu göstermez. İnançları uğrunda insanlar bilerek, ya da bilmeyerek ne saçma, ne kötü şeyler yapmışlardır. Onlar da aldıkları gücü, imanını, desteği aynı şekilde ifade etmişlerdir. Oysa tarihe bakıldığında, "o kişilerin yaptıklarını Allah kesinlikle desteklemiş olamaz" diyor insan. Hâlbuki o insanlar bu desteği ve bu gücü hep Allah'a mal etmişlerdir. Ben bunu o zamanlar da bildiğimden, imanımı hiç böyle duygularıma falan bırakmaya çalışmadım. Duygusuz iman olur mu diyeceksiniz. Yüzde yüz zaten olur diyemem. Ben inancımı elimden geldiğince tarafsız bir şekilde anlamaya, mantığa, bilgiye, araştırmaya ve en önemlisi elimizdeki belgeler diyebileceğimiz bu kitaplara yer vererek elde etmeye çalıştım. Belki de farkında olmadan bilimsel, yani ispatlı

olmasına uğraştım. Çünkü bilimde duygu yoktur. Yani bir kişi: "Ben dünyanın yuvarlak olduğunu hissediyorum" demesi bilim dışı olur. Ya da: "İçimden 2 kere 2 dördtür demek geliyor" demesi, sonuç doğru bile olsa bu şeyler sırf duygularla ispatlanamaz. Dinler maalesef bu konularda çok fakirdir. Bir şeyin cevabını ararsanız, sorarsanız; o yetkili din adamı kimse, "ben bunun cevabını bilmiyorum" diyemez. Çok şey söyler, hiç biri cevap değildir, ama "bilmiyorum" demez, diyemez. Neden bu bir gurur meselesidir bilemem. Bir de kendisine öğretilen dini bilginin dışına çıkmaktan korkar. Eğer o konuda kendi din yetkilileri ona "şu sorunun cevabı budur" dediyse, tamam artık. İster doğru ister yanlış olsun, o sorunun cevabı onun için odur. Anlaması anlamaması falan önemli değildir. Anlatamaz da. "Bu buymuş, tamam artık" der, öyle de devam eder. Karşısına samimi, soruların cevabını bütün yürekle arayan biri de çıktımı, içlerindeki en dürüst çalışkanı bile arar arar ve "işte bizim kitapta bu konuda şu açıklama yapılmış" diye sana cevabı verir. Okursun ve o cevapta bir sürü uyumsuzluklar, boşluklar görürsün ve gösterirsin. Bu sefer o kişi sana, "gururlu, kendini beğenmiş, inatçı, kafasız" gibi sözlerle bir damga vurur. Sen ise adeta yalvarır gibi sorarsın: "Ne olur, belki ben yanlış anlıyor, düşünüyorum olabilirim, ama bu konu benim dediğim gibi de düşünülemez mi? Bir ben mi böyle düşünüyorum" dedin mi, çok azı, ama yok denecek kadar çok azı vardır, samimiyetle "olabilir, ben seni anlıyorum" diyecek kadar cesaret gösteren. O bile sonunda "ama sen yine de bu bizim gösterdiğimizize inan" der. Hâlbuki kişi "olur, mademki siz öyle istiyorsunuz, o zaman ben de öyle inanırım" dese bile, buna siz gerçek bir iman diyebilir misiniz? Böyle bir imanda sevgi olur mu?

Yukarıda bahsettiğim konular esrarengiz bir tarif gibi oldu. Örnekler vererek anlattığım zaman inanıyorum ki daha iyi anlayacaksınız. İşte ben Kur'anı okumakla, bilmeden bahsettiğim bu olayların tam içine girecektim.

İsa çok kadınla evliliği yasakladı mı?

Yazılarımda, "Mukaddes Kitabı okumakla kendimi bütün günahlardan kurtardım" falan demiyorum. Askerden döndüğümde, her Türkiye'ye geldiğimde beraber olduğum, eski boşandığım eşime kart atmıştım. Yanılmıyorsam birbirimizi bir yıl hiç görmemiştik. Benim başkasıyla evlendiğimi biliyordu, ama ben her Türkiye'ye gittiğimde yine beraber oluyorduk. Bu konuda "bu sağlam bir ilişki, sağlıklı bir evlilik değil" gibi bir sürü nasihatler var. Bunu biz de biliyorduk. "Ne sağlıklıydı ki? Hangi ilişki ille de daha doğrudu? Ebedi mutluluğu hangisi sağlamıştı?" gibi soruların bize göre olan o zamanki cevaplarına ise daha çok inanıyorduk. Yani o anki mutluluğa değer verme duygusu ve isteğiyle yaşıyorduk. Getireceği sonuçları ise biz zaten belirleyemiyorduk. Bu düşünceyi insana dünya veriyor. Çünkü hiç kimse daha tutarlı değil. O daha tutarlı olanlar ise bir can sıkıcı bir can sıkıcı ki, hiç ummadığın bir haberle de onların daha rezil şeylerle meşgul olduklarını, bir de bunlardan zevk aldıklarını duymakla ben "yine de kendi aklım en iyisi" diyordum. İnanıyordum ki, "akıl pazarı açılmış ve herkes kendi aklını satın almış" demeleri boşuna bir söz değildi. Bununla da "en akıllı insan benim" hiç demiyorum. Benden çok daha akıllı, hikmetli, bilgili olan insanların varlığı kesin. Hatta bazen herkesi en akıllı kendimi ise çok aptal gördüğüm de olmuştur. Fakat insanın kendi hakkında, yaşantısı ve seçenekleri hakkında, inancı ve sevgisi hakkında, kısacası hayatı hakkında yine sonunda kendi karar vermeli. Bu başkalarının ne kadar daha akıllı olması ya da aptal olmalarıyla ilişkili bir şey değil. Sonunda herkes kendinden sorumlu olduğu gibi, herkes de kendi yükünü kendi taşıyarak Allah'a hesap vereceğinden, kendi hakkındaki kararları da bizzat kendi vermelidir. Uygulamada ise hemen hemen hiç kimsenin yapmadığı bir şeydir bu. Karısının, kaynanasının, çocuğunun, patronunun, arkadaşının, dininin, hatta gazetede dergideki bir yazarın sözlerine göre etkilendiğimizden, aslında o şeyleri istemese bile, yine de itaat ederek yaparız. Bu durumun altında da bir sürü nedenler yatar, ama ben konumuzu çok aşmak istemiyorum, onun için neyse diyelim ve geçelim.

Hiç ummadığım bir şey oldu, gece kapı çalındı. Annem açtı ve bana "karın geldi" dedi. O da beklemiyordu ben de. Askerden döndüğümde kendisine kart atmıştım. Kart atma nedenim ise, benim geldiğimi duyduğu zaman, "Neden! En azından insan bir kart bile atmaz mıydı?" diyeceğini biliyordum. Aslında insanların ne diyeceğine pek aldırımıyordum. Bir şeyin doğru yanı var ise, hele bir de benim yaptığım o şey bana merhametsizce, terbiyesizceymiş gibi geliyorsa, Allah'a olan sevgim beni iyi olan şeyleri yapmaktan alı mı koymalıydı? Tam tersine, benim için ona bir kart atmamak bence büyük terbiyesizlikti. Hâlâ da öyle düşünüyorum. Bunların yanında da, bazen iyi gibi gözükken şeyler aslında bizleri acı olan, buruk olayların içine, hatta ölüme bile götürebiliyor. Zaten yaşantımda birçok yanlışlıklar vardı ki, ben de bu yüzden Allah'tan ölümü istememiş miydim? Demek ki yaptığım ve inandığım şeyler beni o noktaya getirmişti. O zamanlar olayları böyle açık net bir şekilde göremiyordum. Ancak evli olmadığım bir kadınla artık ilişkim olamazdı. En azından böyle karı koca gibi bir ilişkimiz olmamalıydı diye öğrenmiştim artık. Annem "karın geldi" deyince yüzüm sanki bembeyaz oldu. Çünkü ne olacağını biliyordum. Evet, oldu da. Ben nasıl o kadına "hayır" diyebilirdim. Kartı eline alır almaz çıkmış yollara. Yüzlerce kilometreden gelmiş, güler yüzle kapıda duruyor ve ben hayır diyemedim, utandım. Ben sanki istemedim mi? Dünden razıydım, fakat beni sıkan konu sahip olduğum Allah bilgisiydi. Anneme: "Anne ne yapacağım ben şimdi?" dedim. "Ne yapacaksın oğlum, her zaman ne yaptıysan onu yaparsın" dedi. "Ama böyle şeyleri Allah istemiyor" dedim. "Oğlum senin günahın bana olsun, hadi git ayıp olacak" dedi ama ben öyle, "senin günahın bana olsun" lafını içim hiç mi hiç kabul etmedi. Annem böyle şeyleri çok normal görüyordu. Fakat birinin işlediği günahı Allah'ın başkasına mal edeceği mantığı içimde yoktu. Herkes kendinden, yaptıklarından sorumlu değil miydi? Farklı bir

olayda Yakup'un annesi de oğluna aynı cevabı veriyor. (Tekvin-Yaratılış 27:8-13) Evet birinci denemede kazanmış, ikinci denemede ise başaramamıştım. Askerden o gün çıktığımda durumlar daha da uygunken sapasağlam imanla durmuştum, fakat bu durum farklı da olsa, ama benim için yanlıştı ve ben yenildim.

Bu konuyu açmışken, önemli bir hakikate de değinmeden geçmeyeceğim. Aradan geçen yirmi yıldan sonra, Yehova Şahitlerinden kendi isteğiyle ayrılmış bir arkadaşın, çok kadınla evlilik hakkında soru sorması üzerine, bildiğim kalıp cevabı verecektim. Fakat o soru kafamda beni meşgul etti. Hıristiyanlar tek kadınla evliliği savunurlar. Binlerce yıldır bunu, "Allah emridir" diye de öğretirler. Hatta bırakın tek kadını, ruhanilerin evlenmesi bile yasaktır. Bu yüzden rahipler ve rahibeler evlenmezler. Aslında bu Katoliklerin bir âdeti, Allah'ın emri değil. İsa Mesih'in bu konudaki sözleri aynen şöyle:

Kim zinadan ötürü olmayıp karısını boşar ve başkası ile evlenirse zina eder; boşanmış olanla da evlenen zina eder. Öğrencileri İsa'ya dediler: "Eğer erkeğin hali böyle ise, evlenmek iyi değil." Fakat İsa onlara dedi: "Bütün adamlar bu sözü kabul edemez, ancak kendilerine verilmiş olanlar kabul edebilir. Çünkü anadan doğma hadım vardır ve insanlar tarafından yapılmış hadım vardır, göklerin krallığı uğrunda kendini hadım edenler de vardır. Bunu kabul edebilen kabul etsin. Matta 19:9-12

Rahip ve rahibelik bu ayetlere dayanarak mevcut olmuştur. Onlar evlenmemek ile Allah'a daha çok yaklaşabileceklerini sanırlar. Herkes evlenemez demiyorlar, yoksa dünyada insan kalmazdı. Ancak, "Allah'a yakın olmak isteyen, bu göreve başladıysa, artık evlenemez" diyorlar. Sinsice de sanki Allah'a yakın olmayı, şartları kötü ve zor olan bir görev gibi gösteriyorlar. Görünüşte serbestlik var gibi, fakat bu vicdanı o dinler kişilere zorla veriyor. Bir Yehova Şahidi de öncülük yapmak zorunda değildir, fakat aldıkları eğitim onları bunu yapmaya vicdanen zorlar. Bu vicdan manipüle etme, yani amaçlı bir şekilde etki altına alma, insanları yönlendirme işinde dinler ve politikacılar çok ustadırlar. İsa'nın yukarıda söylediği bu sözler böyle anlaşılıyorsa, peki İsa'nın birçok öğrencileri neden evliydi? Örneğin Resul Petrus ve diğerleri gibi. O zaman bu adamlar Allah'a yakın değil miydi? Hâlbuki İsa, "Allah'a yaklaşmak isteyenler için evliliği yasaklayın" diye bir kural koymadı.

Ancak evliliğin getireceği sorumluluklar vardır. Bu sorumluluklara verilecek zaman, enerji ve her türlü emek bazı insanlar için gereksiz ve anlamsız olabilir. Bunun yerine kişi Allah'a ve ruhi şeylere daha çok vakit ayırmak istiyorsa, İncil'de "o zaman evlenmesin" diye geçiyor. Fakat bu sadece o kişinin bileceği bir şeydir. Allah'ın emri, koyduğu kuralı falan değil. Hem ille de, "her evli veya bekâr olan kişi, ruhen Allah'a yaklaşmıyor" demek de yanlıştır. Hâlbuki Allah başlangıçta, "**semereli olun ve çoğalın**" dedi. Bu emri ise hiç bir yerde iptal ettiği yazmıyor. Bunun yanında ille de mecbur evlenmelisin, çocuk çocuk sahibi olmalısın diyen bir emir de yok. Kısacası bu konuda Allah insanları özgür bırakıyor. Zaten içimizdeki dürtü hangi cinsten olursak olalım çok büyük. Bu dürtüyü yenebilen evlenmesin. Bu onun kendi bileceği bir şey. Fakat oradan buradan bulduyuyla yatağa girmek de zinadır. Mukaddes Kitapta ve Kuranda geçen 'zina' kelimesini, evlilik dışı olan bütün cinsel ilişkiler diye anlıyoruz. Evlenme olayı ise, her ülkenin kanunlarıyla farklı bir şekilde gerçekleşiyor. Afrika'nın bir kabilesinde evlenmek ile Avrupa da evlenmek farklı olabilir. Allah için ise önemli olan kültürler adetler değil, ancak cinsel ilişki için evliliğin şart olması. Bu da nasıl olursa olsun fark etmiyor. Her ülkenin kanunları ve kültürleri farklı olabilir, ama yine de kişilerin ilişkiden önce evlenmeleri daha sağlıklı. Mesela İbrahim'in oğlu İshak'ın evlenmesi öyle büyük kurallar ile gerçekleşmedi. Buna rağmen onlar karı koca oldular. (Tekvin-Yaratılış 24:65-67) Evlenmek sözlükte şu şekilde açıklanıyor: "Erkekle kadının aile kurmak için birleşmesi". (Türkçe sözlük-Kemal Demiray) Allah da evlenmeyi, kadın ile erkek arasındaki bir ahit, yani bir söz, antlaşma olarak görüyor. Bakın peygamberi Malaki vasıtasıyla Allah ne diyor:

...Çünkü gençliğinin karısıyla senin aranda Rab şahit oldu, o kadın ki, senin arkadaşın ve kendisiyle ahdedtiğin kadın olduğu halde sen ona hainlik ettin. Malaki 2:14

Burada Allah açıkça iki kişinin birbirleriyle olan ahdinden, yani söz vermesinden bahsediyor. Bu işte ille de zamanımızdaki gibi evlendirme dairelerini, devlet memurlarının onayını, kiliseleri, imamları falan düşünmeyelim. Eski zamanlarda, binlerce yıllık insanlık tarihinde evlilik hiç de bu gibi formalitelere bağlı değildi. Genelde bu konunun devletleri ilgilendiren yanı, vergi ve hukuk açısından olması. Kısaca ve basit olarak evlenmek: "Erkek ve kadının aile kurmak amacıyla birbirlerine verdikleri söz ile birleşmeleri" denilebilir. Allah da bu söze çok değer veriyor. Bunun dışındaki ilişkiler ise zina olarak niteleniyor. Bu ister erkek ister kadın olsun, her iki cins için de geçerli. Çünkü Tevrat'ta "on emir" diye bilinen kanunlardan birinde 'zina etmeyeceksin' der ki, bu emir ne İncil ne de Kuran ile ortadan kalkmadı. (Çıkış 20:14) Peki, "zina etmek" tam olarak ne demek? Çok kişi bunu tarif edemiyor. Hatta anlamını "herkes kafasından uyduruyor" dersek daha doğru olur. Bu konuda dinler bile korkunç şeyler yaptılar ve de yapıyorlar. Biz zinayı, basit bir açıklamayla «evlilik dışı cinsel ilişkiler» olarak tarif ettik. Hıristiyanlık ise bu konuda kesin olarak ne yapılması gerektiğini söyleyemiyor. Bazen, 'iki bekâr kişi arasındaki ilişki zina olmaz' denirken, bazen de 'anal yoluyla yapılıp, kadının üreme organlarıyla ilişkiye girilmediyse, zina olmaz' denmiş! Bunun aynen böyle, yazdığım gibi ispatlı olduğunu yirminci yüzyılımızda, içlerinde en iddialı olan Yehova Şahitlerinin yönetim kurulu kararında, yine içlerinden çıkmış bir yönetim kurulu üyesi olan Raymond Franz kitabında yazıyor. Zaten o zamanlar bu kararlar gizli bir şey değildi. İlerde Şahitlerde bu durum değişti. Yirminci yüzyılda, 'Hıristiyanların içinde biz en doğrusuyuz' diyen din zina denilen olaya bu gözle bakarsa, zamanımızdaki çağdaş denilen dinlerin zina anlayışını siz düşünün. Yine bazı dinler, sadece oral seksi, zina olarak görmüyormuş! Oysa İsa Mesih bu zina konusuna, zamanımız için çok katı gibi gözükse, ama apaçık bir kural getiriyor.

'Zina etmeyeceksin', denildiğini işittiniz. Fakat ben size derim: Bir kadına (ya da erkeğe) şehvetle bakan her adam (ya da kadın) zaten yüreğinde onunla zina etmiştir. Matta 5:27-28

Bu iş bundan daha açık bir şekilde açıklanabilir mi? Allah'ın, bırakın yaptıklarımıza bakmasını, zihnimizden geçen şeylere dahi ne kadar çok dikkat ettiğini bir düşünün. Peki, "bunu kim yapabilir?" diyeceksiniz. Çok zor gözüküyorsa da, istersek yapabiliriz. Böyle bir değişiklik bir günde gerçekleşirse de, zayıf olan birçok yanlarımız gibi, bu huyumuzu da üzerimizden atmak için çalışabiliriz. Hazreti Eyüp kendine göre bir yöntem geliştirmiş ve:

Gözlerimle antlaşma yaptım, ben kıza nasıl göz atarım? (Eyub 31:1) diyor. Ben, "bu kuralı harfen zamanımızda uygulamak için kör olmak lazım" diyorum. Fakat bu işin harfi uygulanmasından ziyade kişinin aldığı önlemler ve bu doğrultuda geliştireceği yürek tutumu çok önemli. Eğer kesin bir kural koymak gerekiyorsa, o da İsa Mesih'in dediği gibi, kendi yüreğimize, gözlerimize, nefsimize hâkim olmak. Çok insanı ise tam tersine gözleri ve arzuları yönetiyor. Ne istediğini bilmeyen ve kendini frenleyemeyen üç yaşındaki çocuklar, hele bazen bu konuda hayvanlar gibiler.

İsa ise boşamaya ve boşanmaya karşı. Tevrat'ta ve Kuran'da bu boşanma işi basit bir yolla gerçekleşiyor. Kişi istemediği bir eşe boş kâğıdı vererek ondan ayrılıyor. Kuranda ayrıca, boşayanın o kadına verdiği şeyleri geri almaması, o kadının geçimi için cömert olması istenir. Mesela Nisa suresinde 4:20-21:

Bir eşi bırakıp da yerine başka bir eş almak isterseniz, birinciye bol bol mal vermiş olsanız bile içinden hiç bir şey almayın. Ona bir iftira veya açık bir günah yükleyerek alırmısınız? Hem onu (verdiklerinizi) nasıl alırsınız, siz onunla bir vücut olmuştunuz ve onlar sizden büyük söz aldılar.

Evlenmek ve ayrılmak hakkında birçok ayetler olmasına rağmen Kurandaki genel düşünce yukarıdaki bu ayete benzer. Bu ayetlerin eşler hakkında birbirlerine büyük söz verdiklerinden bahsetmesi de evliliğin anlamı için çok önemli. Yine Bütün Mukaddes Kitaplarda sadece Kuran bir kural getirerek evliliği dört kadında sınırlar. Evet, yanlış anlamadınız. Sınır koyar derken, böyle evlenmede sayı hakkında bu sınır sırf Kuranda vardır. Ne İsa böyle bir sınır koydu, ne de Musa kanunlarında böyle bir sınır var. Ancak daha İsrail'de kral falan yokken, İsrail'i yönetecek kral hakkında Allah, "altın", yani insanı bozacak zenginlik, kendine güven için savaş gücü olan "at" ve aşırıya giden zevk anlamında "karılar çoğaltmasın" diyor.(Tesniye-Yasanın Tekrarı 17:14-17) Sayı yine belirtilmiyor. Fakat Süleyman'ın aldığı bin kadın muhakkak çok olarak anlaşılmalı. Nitekim bu bin kadın onu suça yöneltiyor. Suça yönelmesi de, bin kadın sayısından ziyade, aldığı kadınların gerçek Allah'a değil de değişik putlara, başka ilahlara tapınmalarıydı. İmanını destekleyen değil de tam tersine, Süleyman iman ettiği Allah'a inanmayan kişileri karı olarak alıp evlendi ki, bu büyük bir hataydı. Zaten fazla kadın, yani zevk, servet ve güç, bütün bunlar insanın yüreğini kolayca saptıran etkenler. Böyle olduğunu ve de olacağını ise Allah önceden söylemiş.

İncil'de resul Pavlus bu konuda genç öğrencisi Timoteos'a öğütler veriyor. Bu öğütler Hıristiyanlar için evlilikle ilgili bir kural, hem de çok kesin bir kural oluyor. Orda bakın aynen şöyle yazıyor:

Bir kimse gözetmen olmayı gönülden istiyorsa, iyi bir görev arzu etmiş olur. Ancak gözetmen ayıplanacak bir yanı olmayan, tek karılı, ölçülü, sağduyulu, saygın, konuksever, öğretmeye yetenekli biri olmalı. Şarap düşkünü, zorba olmamalı; uysal, kavgadan ve para sevgisinden uzak olmalı. Evini iyi yönetmeli, çocuklarına söz dinletmeli, her yönden saygılı olmalarını sağlamalı. Kendi evini yönetmesini bilmeyen, Tanrının topluluğunu nasıl kayırabilir? Gözetmen yeni iman etmiş biri olmamalı. Yoksa gurura kapılıp iblisin uğradığı yargıya uğrayabilir... 1.Timoteos 3:1-6

Burada Pavlus Allah'tan aldığı ruhla, gözetmen olacak kişi için ideal bir ölçü koyuyor. Fakat insanlar her konuda olduğu gibi kısıtlı, kesin kurallara bayılırlar. Ya da tam tersine, hiç bir sınır tanımadan her türlü çılgınlığa bayıldıkları gibi. Genelde hikmetlice, ölçülü olan davranışlardan uzaklar. Çünkü hikmetli, sağduyulu bir kişi, mahfe götüren, katı kuralcı değil, yumuşak fakat tutarlı, ne yaptığını ve istediğini bilen biridir. Hıristiyanlık ise bu ayetler üzerine katı kurallar koydular. Bunlar yapamayacakları, tutamayacakları kurallardı. Evlenmeyi yasakladılar, aralarında birbirlerine kıızıştılar. Erkekler erkeklerle, kadınlar kadınlarla düşüp kalktılar. "Allah'a kulluk etmekte biz Allah'ın istediğinden de fazlasını yapacağız" diyerek maskara ve rezil rüsva oldular. Bunların etkisiyle de hiç bir kural tanımayan, Allah falan bilmeyen, doğru olan her şeye karşı duran toplumlar, milletler yetiştirdi. Halimiz ortada, dünyamızı anlatmaya gerek var mı.

Gelelim Pavlus'un, "gözetmen olacak kişinin tek karılı olsun" demesine. Demek ki bu ayetten de açıkça anlaşılıyor ki, o zamanın Hıristiyanları, yani İsa Mesih'in takipçileri arasında çok karılı kişiler de vardı. İncilin hiçbir yerinde, hiç bir kitabında, bu çok kadınlarla evlilerin, Hıristiyan olduktan sonra karılarından ayrılınsınlar diyen bir emri yok. Hıristiyan geçinenler ise o kişilerin bu durumunu, "onlar zaten evliymiş, bu da eski yasadandır, yani Allah'ın Musa'ya verdiği yasadandır kaynaklanan bir yanlışlık" gibi gösterirler. Fakat ne önce ne de sonra, hiç kimseye tek karılı olmak zorundasın, ya da birden fazla kadın almış olan ve alan Hıristiyan olamaz, artık İsa'nın takipçisi değildir diye bir kural yok ve yine de yok. Pavlus burada kiliseye, ya da cemaate önderlik edecek ya da görevli kişilerin, sahip olması gereken özelliklerinden bahsediyor. Dediğim gibi, gözetmenin ideal bir duruma sahip olması vurgulanıyor. Çünkü Pavlus ve Allah biliyor ki, çok karılı bir aile reisinin çok da sorunu ve problemleri olacaktır. Bunlar, ruhi konularda başkalarına yardım etmekte, o kişiye engeller çıkaracak nedenlerdir. Fakat bu çok kadınla evli kişilerin,

kötü canavarlar olduğu anlamına gelmez. Allah çok karıllılardan nefret ediyor anlamına ise hiç gelmez. İsa Mesih boşanmaya karşıydı, boşanmak için ise eşlerden birinin zina etmesi ancak bir neden olabilirdi. Evlenmeye, çok kadınla evlenmeye karşı olan bir şey söylemedi. Yine bu yazdıklarımaya karşı olacak bir kritik de:

...İsa'nın yanına gelen bazı Ferisiler, O'nu denemek amacıyla şunu sordular: "Bir adamın, herhangi bir nedenle karısını boşaması Kutsal Yasaya uygun mudur?" İsa da şu karşılığı verdi: "Kutsal Yazıları okumadınız mı? Yaratan başlangıçtan 'insanları erkek ve dişi olarak yarattı' ve şöyle dedi: 'Bu nedenle adam annesini babasını bırakıp karısına bağlanacak, ikisi tek bir beden olacak.' Şöyle ki, onlar artık iki değil tek bedendir. O halde Tanrının birleştirdiğini insan ayırmasın." Matta 19:3-6.

Yine buradaki ayetler ayrılmaya, boşamaya karşı. Bu ayetlere dayanarak onlar mantıken, Allah bir erkek ve bir kadın yarattı derler. Bir erkeğe iki, üç, dört kadın yaratmadı diye savunurlar. Bu mantığa bir zamanlar bende katılıyordum. Başlangıçta Allah'ın böyle çok kadınlarla evliliklerin olmasını istediğini sanmıyordum. Fakat her şey Allah'ın istediğine uygun bir şekilde mi gelişme gösterdi de, biz sırf bunu arayalım ve kendimiz kanunlar koyalım? Âdem'in bir sürü çocukları olduğu kesin. Bununla şöyle bir soru ortaya çıkıyor: Âdem'in bir oğlu bir de kızı mı oldu? Havva hep bir oğul bir kız mı doğurdu? Hayır. O zaman da bu insanların birden çok karıları vardı.(Yaratılış 4:19) Âdem'in de sonradan birçok oğulları ve de kızları oldu.(Yaratılış 5:4) Onlar da hep bir erkek bir dişi düzenine göre muhakkak doğmadılar. Bu çok kadınlarla olan evlilik, günah başladığından beri var dersek, daha doğru söylemiş oluruz. En güzel örneklerden biri de İbrahim'e karısı Saranın verdiği cariyesi Hacer'dir. Eğer çok kadınla evlilik günah olsaydı, Allah'ın dostu diye bilinen İbrahim bunu muhakkak reddedecekti.

Musa'nın yasası dediğimiz kanunlarda (ki Allah'ın yasalarıydı, fakat Musa vasıtasıyla verildiği için insanlar böyle söylüyorlar) orada: "Allaha sunakta hizmet edecek bir kâhinde kusur olmamasını, bedensel bir özrü olmamasının gerektiğini" yazıyor. Hatta vücudunda fazlalık bile olmamalıydı. Mesela altıparmaklı bir kâhin sunakta hizmet etmemeliydi. Bazı yerleri gelin yerinden yazarak belirtelim.

Rab Musa'ya şöyle der: "Harun'a deki, soyundan gelecek kuşaklar boyunca kusurlu olan hiç kimse yiyecek sunusu sunmak üzere Tanrısına yaklaşmasın. Kusurlu olan, sunağa yaklaşamaz: Kör, topal, yüzü arızalı yahut fazlalığı olan adam, kolu veya ayağı kırık, kambur, cüce, gözü özürlü, uyuz, yarası kabuk bağlamış ya da hadım. Kâhin Harun'un soyundan bu kusurlara sahip hiç kimse Rab için yakılan sunuyu sunmak üzere sunağa yaklaşmayacak. Çünkü kusurludur. Tanrısına yiyecek sunusu sunmak üzere yaklaşamaz. Levililer 21:16-21

Bu ayetlerden Allah sunakta görevli kâhinin nasıl özelliklerde olması gerektiğini vurguluyor. Allah İsrail'de kâhinliği Harun'dan başlayarak, babadan oğla geçecek bir şekilde düzenlemişti. Kişi kâhin olup, bu özürleri de var ise sunakta; yani kurbanları, adakları Allah'ın önünde arz etmekte, kesmekte, onları yakmakta vs. görev alamaz deniyor. Peki, burada Allah körleri, topalları, özürlüleri mi kötülüyor? Kesinlikle değil. Çünkü İncil'de birçok kereler İsa Mesih'in daima körlere, topallara kısacası özürlü olanlara merhamet ettiğini, onları iyileştirdiğini okuyoruz. Fakat Allah'ın işinde görev yapan kusurlu bir kâhin, halkın ibadet amacıyla toplanmış olduğu o yerde dikkati kendi bu özürlerine çekmekle, bu sefer halkın ruhi dikkatini dağıtacaktır. Bir de Allah'a kulluk eden kişide kusursuzluk aranır. Hiç birimiz kusursuz değiliz, o anlam çıkarılmamalı. Fakat biz insanların gözünde dahi kusurlu denilen bir kişiyi de bütün halkın gözleri önünde Allah'ı temsil etmekte görevlendiremeyiz. Mesela kör, topal, hasta hayvan da kurban olarak Allah'a verilmez. Hâlbuki o hayvan kesilecek, hatta bazı durumlarda tümüyle yakılacağı halde. Yani hiç kimse etini bile yemeyecek. Ne olur sanki bu hayvanı Allah'a kurban olarak kessek? Saygısızlık olur. Bu Allah'a verdiğimiz değeri gösterir. Bu akılsızlığı İsrail halkı yaptı, peki Allah onlara ne dedi?

...Ve kurban olarak kör hayvanı takdim ederken sanki kötü şey değil! Ve topalı ve hastayı takdim ederken sanki kötü şey değil! Haydi, kendi valine onu takdim et; senden razı olur mu? Yahut sana itibar eder mi? Malaki 1:8

Mantıklı değil mi? Allah ile insanlar arasında aracılık yapacak kâhinin de, görünümü, davranışları ne kadar temiz ve saf olursa, bu Allah'a izzet getirir. Bu durum oradaki kişileri de etkiler. Mesela Türkiye'de, hatta belki de dünyada hiç bir subayın üniformasıyla halkın önünde kocaman yüklü eşyalar, torbalar taşınması normal değildir ve kanunen de yasaktır. Bu kanun subayı korumak için değil, o ülkedeki askeri ordunun saygınlığını korumak amacıyla çıkarılmıştır. Ya da bir generalin, üniformasıyla toplumun içine girmesi de yasaktır. Güncel hayattan bahsederek anlatıyorum, özel durumlar farklı. Örneğin bir general üniformasıyla, otobüse, vapura, trene binip de evine gidemez. Bu yüzden onların makam arabaları, şoförleri vardır. Bu kanunlar o yüksek rütbeli subayların bizzat kendi rahatları için değil, ordunun toplumdaki saygınlığını kaybetmemesi için yapılmıştır. Devlet adamları için de durum aynıdır. Bu yüzden kişi bir albay bile gördüğü zaman, otomatik olarak saygı duyar. Almanya da ise bir polisin saygınlığı, bizlerdeki subayların sahip olduğu saygınlığa benzetilebilir. Bütün bunlardaki amaç sadece o kişilere değil, daha çok o kişilerin temsil ettikleri şeylere izzet verilip, güven ve saygı duyulmasını sağlamaktır. Yoksa o kişiler de bizlerden farklı değildir. Onları bizlerden farklı yapan, sahip oldukları ve temsil ettikleri görevleridir. Bütün bu açıklamalardan, bunların böyle olması doğrudur ya da ille de böyle olmalıdır diye bir askeri kuralı Allah koymadı. Ancak ben kâhinlerin sahip olması gereken özelliklerinde anlayışımıza yardımcı olması açısından böyle örnekler verdim. Mesela biraz önce verdiğim subay-ordu saygınlığı örneğinde, o kuralları yerle bir edecek başka tecrübeler de var. Peygamberlere ve İsa Mesih'in hayatına baktığımızda, bütün bu sayılan kurallar olmaksızın da, o kişilerin hem de bizleri şaşkırtacak şekilde toplumda saygın yerleri olduğunu okuyoruz. Dövülüp, yüzlerine tükürülüp, öldürülseler de; onlar toplumun saygısını, sahip oldukları rütbeye dayanarak değil, bizzat kendi yansıttıkları şahsiyetleriyle kazandılar. (Matta 7:28-29 ; Yuhanna 7:46)

Musa kanunlarının amacı, insanları eğitmek, üstün değerleri anlamak ve Mesih'e hazırlamak için Allah tarafından verildi. Aynı kanunların cennette de uygulanacağını sakın beklemeyelim. (Matta 19:8 ; Efesliler 2:14-15 ; Galatyalılar 3:11-12 ve 24-25)

Hem Musa'ya verilen kanunlarda, hem de resul Pavlus'un yazılarında, Allah'a hizmette özel vazife alacak kişilerin, hangi özelliklere sahip olmaları gerektiğini düşünecek olursak, her ikisinde de üstün özellikler ve bu şartlara uygun olan kişiler aranıyor. Bu şartlara sahip olmayan kişi de kesinlikle Allah'tan uzak, atılmış biri değildir. Bazı ayetlerdeki kelimeleri de harfi anlayamayız. Mesela eğer Pavlus'un sözlerindeki **'tek karılı, çocuklarına söz dinletmeli'** sözlerinden, bununla ille de İsa'nın takipçisi olarak gözetmenlik yapacak birinin, muhakkak sahip olması gereken bir özelliğidir diye anlıyor isek; o zaman evli ve çocuk sahibi olmayanlar da bu göreve gelemez demeliyiz! Öyle ya, eğer bunlar bir kural olarak harfi harfine yerine gelmesi gereken şartlar ise, böyle de olmalı. Hatta bu mektubu o zaman Pavlus Timoteos'a yazıyor ki, o genç evli olmadığı gibi, normal olarak çocuğu da yoktu. Demek ki bu kuralları bütün kitapla uyum içinde olacak bir şekilde tartarak anlamalıyız. Aslında o ayetler ile Pavlus'un kastı; **"eğer** karısı varsa bir tane olmalı, **eğer** çocukları varsa söz dinletebilmeli" anlamında. Karısı veya çocuğu olup olmaması engel değil, ama var ise o zaman biz kendimiz o sözlerin yanına bir **"eğer"** kelimesi ekleyerek, o ayetlerin anlamını kavramakta daha kolay bir anlayışa sahip olabiliriz.

Musa zamanında kâhinlerden talep edilen bazı özellikler normal halktan talep edilenlerden tabii ki farklıydı. Bu konuda uzun çok kanunlar varsa da ben sadece Levililer 21. babı okumanızı tavsiye ederim. En basit birkaç örnek: **Kâhinin alacağı eş, kız olmalıdır** diye yazıyor orada. (Levililer 21:7) Daha sonra **kendisinde, vücudunda kusur olan birinin**

kâhinlik görevini yapmak için Allah'ın takdimelerini arz edemez ve mezbaha yaklaşamaz diye geçiyor. (Levililer 21:17-22) Fakat o kişi bu özelliklere sahip değil diye Allah'ın nefret ettiği biri mi demektir? Tabii ki hayır. Hatta o kişi hâlâ kâhindir, bu yerlerde görev almasa bile, mukaddes şeylerden pay alır ve yer. (Levililer 21:22) Allah kâhinlik görevini babadan oğla geçen bir düzene göre kurdu demiştim. Onun için yazıda "Harun oğulları" diye geçiyor, bununla da kâhinler kastediliyor. Bütün Harun'un çocukları ve nesli otomatik olarak kâhindi. Ancak aralarından bir tanesi baş kâhin olup ve ölene kadar o görevde kalıyordu. Papalık da bu kuraldan esinlenerek ortaya çıkmıştır. İsa Mesih ile böyle şeyler artık ortadan kaldırıldığı halde, Hıristiyanlar işlerine işlerine geldiği gibi bir Musa kanunlarına, bir İsa kanunlarına başvururlar.

Bu yazılan nedenlerden ötürü sunakta kâhinlik taleplerini yerine getiremeyen bir kişi, kötü, ölüme müstahak falan değildir. Aynı şekilde Pavlus'un Timoteos'a gözetmen veya görevli olacak kişiler hakkındaki kuralları yerine getiremeyen bir kişi de, ne lanetlidir, ne kötüdür, ne de Allah'ın merhametinden mahrumdur. O da bir İsa ve Allah inanlısı, hem de Allah'ın kuludur. Tabii ki her iman eden, üstün özellikler için elinden gelen bütün çabayı sarf etmelidir. Bu birçok konularda geçerliyken, durum ve şartlar çok kadınla evlenmeye meyilliyse, bu ancak o kişinin bileceği bir sorumluluktur. Fakat bu yüzden Allah'tan uzak değildir. Uzaktır diyen bir kural ne İsa'nın, ne Musa'nın, ne de Muhammed'in vasıtasıyla gelen Kutsal Kitaplarda yazmıyor.

Bu ayetlerden de anlıyoruz ki, o zamanki İsa takipçileri arasında çok kadınla evli inananların var olduğu kesindi. Yine dediğim gibi Hıristiyanlar: "Ama bu insanlar eski bilgiyle evlenmişler, onun için bu böyleymiş" derler. Şimdiki zamanda eski bilgiyle çok kadınla evlenmiş olanları Hıristiyanlığa dönerse boşatmaya uğraşıyorlar ya! Neden ona müsamaha gösterilmiyor? Meksika'da, Afrika'da ve daha birçok yerlerde, çok kadınla evli diye Şahitler, kilise ve daha ne kadar Hıristiyan geçinenler var ise, bu insanları boşanmazsa aralarına almazlar ve "helak olup öleceksin" diye vicdanlarını da öyle eğitmeye uğraşırlar. Hem o adam hangisini atmakla bu işe başlamalı? Allah böyle bir şeyi ister mi? Allah'ın sözü insanları barıştırmacı mı olmalı, yoksa ayırıcı mı? Hâlbuki İsa kesin sözlerle boşanmaya karşı ve Allah, "boşanmadan nefret ediyor" diye Malaki 2:16 da açıkça okuduk. Ancak zina bu durumu bozabiliyor. Ayrılmaya ise çok şiddetli geçimsizliklerde müsaade ediliyor, ama boşanmaya değil. Ayetlerde yine o insanların bir araya gelmesi için ayrıca teşvik ediliyorlar. 1.Korintoslular 7:8-15 ayetleri bu konuda ayrıntılı bilgiyi zaten veriyor.

Kim karısını boşarsa ona boş kâğıdı versin denilmiştir. Fakat ben size derim ki, zinadan başka bir sebeple karısını boşayan adam onu zaniye eder;(zinaya iter) **ve kim boşanmış kadınla evlenirse, zina eder.** Matta 5:31-32

İsa'nın bu sözlerine rağmen Hıristiyan dinleri hâlâ, "boşanmaz, öbür kadınlardan ayrılıp tek bir kadınla kalmazsan öleceksin" diye baskı yaparlar! Çok kadın almayın tek kadınla yaşayın diyen kesin bir emir yok ki. Bir sınır varsa, yine dediğim gibi o da Kuran da var. "**Dört taneden fazla almayın, bir taneyle yetinirseniz sizin için daha iyi olur**" diye yazar. (Nisa Suresi) 4: 3 ve 19,20,21 ve (Ahzab) 33:50 ayetleri.

Kurandaki boşama konusu ise Musa'nın getirdiği yasalar gibi. Fakat bunun nedenini de İsa söylüyor. "**Allah'ın boşamayı müsaade etmesinin nedeni, sizlerin yüreklerinizin katılığı sebebindendi**" diyerek. (Matta 19:7-8) Bu müsamahayı Allah Araplara ve Müslüman olacak kişilere de gösterecekse, biz kimiz ki bu merhameti, müsamahayı kötü gözle görelim!

İnancımızı yanlış temellere dayayarak, herkes için sınırlar, kurallar koyamayız. Bu düşünce ve inancı her iki kitapta desteklemiyor. Hem Kuran Mukaddes Kitabı çürüten bir kitap da değil ki. Zaten Kuranı okuyan biri, şunun da farkına varıyor:

Ki İncil ehli, Allah'ın onlara gönderdiği ile hükmetsinler...(Maide) 5:47

Hani Allah buyurmuştu ki: "Ey İsa! Senin ecelini yetirip, seni Nezdime (katıma) yükselteceğim. Seni, inanmayanlardan tertemiz edip kurtaracağım.

Sana uyanları kıyamet gününe kadar inkâr edenlerin üstünde tutacağım. (Ali İmran) 3:55

Ali İmran suresindeki bu ayetle de açıkça İsa Mesih'e uyanları, "Kuran gelene kadar" demiyor, kıyamet gününe, yani diriliş günü demektir, o güne kadar inanmayanların üstünde tutacağım diyor. Müslümanlar ise, "Kuran geldikten sonra İncil'in de hükmü bitti" diye öğretirler. Kuranda, insanların içinde tek olarak sadece İsa Mesih Allah'ın katına yükseltilip, yaşayan ve diriltirilip çürüme görmemiş kişidir. Bu da Müslümanların inancında değil, Kuranda böyledir! Bilenler bu gerçeklerden kaçarlar. Allah'ın öğrettiği gerçeklerden insanlar acaba neden utanır! Yine belirtmek istiyorum, bunlar Hıristiyanlara yenileceklerinden mi korkuyorlar! Allah'ın hakikatini söylemekle, kabul etmekle insan yenilmiş mi oluyor? Kısacası Kuran, İncil'in hükümlerine göre yaşamayı açıkça desteklemektedir.

Öte yandan "Hıristiyan'ım" diyenler, evlilik konusunda bazı kelime oyunları yaparak şu ayeti gösterirler. Orada:

İsa cevap verip dedi: "Başlangıçta yaratan onları erkek ve dişi yarattığını, bunun için insan anasını ve babasını bırakacak, ve karısına yapışacaktır; ikisi bir beden olacaktır" dediğini okumadınız mı? Şöyle ki onlar artık iki değil bir bedendirler. O halde Allah'ın birleştirdiğini insan ayırmasın. Matta 19:4-5

Buradaki **karısına yapışacaktır** sözünü ele alıp, "bak orada karılarına demiyor, karısına diyor" derler. Yani burada kadını tekil olarak kullanma ifadesi yüzünden, bu anlamın da çıktığını belirtirler. Bir erkeğin bir karısı da olsa beş karısı da olsa, hatta Süleyman gibi bin karısı da olsa, o kadınlarla o kişi bir beden olmuştur. Her biriyle bir beden olmuştur. Sayı çoğalınca bu kural bozulmaz ki. Bir çocuklu aileler vardır, beş çocuklu aileler vardır. Hatta hiç çocuğu olmayan aileler vardır. Bunları aile yapan özellik çocukların sayısında değildir ki.

Fakat ruh açıkça diyor ki sonraki vakitlerde bazıları imandan irtidat ederek (dönerek), aldatıcı ruhları ve cinlerin öğretilerini dinleyecekler, yalan söyleyenlerin ikiyüzlülüğü ile vicdanları dağlanacak, evlenmeyi yasak edecekler...1.Timoteos 4:3

Pavlus'un önceden uyarı şeklinde peygamberlikte bulunduğu bu cinlerin öğretilerini, ileride Katolik kilisesi rahip ve rahibelik şeklini uygulamaya soktu. Onlara göre bu da Pavlus'un öğüdünden kaynaklanıyormuş! (1.Korintoslular 7 bölümün tümü) Fakat Pavlus, sırf adet olsun diye veya toplum baskısı yüzünden evlenmek yerine, bu iradeye sahip insanlara -onu da ancak tavsiye olarak- bekâr kalmalarını söyledi. Yoksa "evlenmeyin ama ördüğünüz kalın kilise duvarları arkasında erkek erkeğe, kadın kadına birbirinize kızışın" hiç demedi. Kilise ise böyle yasaklarla, o insanları sapıklığa teşvik etmiş oldular. Bu sebepten de Allah insanları kesin ve şiddetle uyararak:

Bu kitabın peygamberlik sözlerini her işitene ben şahadet ediyorum: Eğer bir adam bunlara bir şey katarsa, Allah bu kitapta yazılmış olan belaları ona katacaktır; ve eğer bir adam bu peygamberlik kitabının sözlerinden çıkarırsa, Allah bu kitap da yazılmış olan hayat ağacından ve mukaddes şehirden onun payını çıkaracaktır der Vahiy 22:18-19'da. Aynı benzer bir ayette Tesniye-Yasanın Tekrarında 4:2'de geçer.

Allah, kanunlarına, sözlerine bir şey eklenmesin diye bu kadar kesin emrettiği halde, biz insanlar sırtımıza daha fazla uydurma yükler ve kurallar koymakla, sanki Allah'a daha mı iyi kulluk ettiğimizi sanıyoruz? Kısa ve açıkçası bu şu anlama geliyor: "Allah'ım, sen bizden istediklerinle aslında tam doğru ve iyi olanı bilemedin, bak ben sana daha iyisini yapacağım" demek ile ancak ukalâlık ve terbiyesizlik yapmış oluyoruz. Onların uydurdukları böyle kurallara, bilgi sahibi, samimi inananlar bile karşı gelmeye çekinirler. Çünkü cevap hazırdır: "Ne demek yani, biz Allah'a daha iyi kulluk etmek istiyoruz diye mi sen bunu kötü gözle görüyorsun!"

derler ve o kişileri sustururlar. Bunların Şahidi de, Katolik'i de, Protestanı'da, Müslüman'ı da, Yahudi'si de böyledir.

Yehova'nın Şahitlerinde de evlilik hakkında uzun bir zaman aynı Katolik benzeri kurallar geçerliydi. Bütün bir zamanını bu işle geçirmek isteyenlerden beklenen bir özellik de onların bekâr kalmalarıydı. Hâlbuki o ayetler tamı tamına harfen anlaşılmış olsa, durum tam ters olmalı değil midir? Ayete göre hepsinin tek karısı ve çocukları olması gerekmez miydi? Martin Luther'in zamanına, yaklaşık 17'inci yüzyıllarda Katolik kilisesinin Protestan kilisesi şeklinde bir bölünmeye gidene kadar, papazlar ya da ruhani denilen sınıf evlenemezdi. Hâlbuki o kişi Allah'ı seviyor ve böyle bir işte görev alıp, hayatını insanların Allah'ı tanımalarına yardımcı olmak için adyorsa; hemen bir insan emrinden kaynaklanan, evlenemez diye tutulması çok zor olan, anlamsız bir kanunla karşı karşıya kalmış. Dinlerdeki bu uygulamalar kişileri boşu boşuna zor duruma düşüren şeytani, bencil insan emirleriydi. Katoliklerde ise hâlâ aynı kurallar geçerlidir. Şimdi ise Şahitlerde evlilik serbest ama çocuk sahibi olanlar, ya da küçük çocuğu olanlar, -birkaç ülke istisna- tam bir hizmette çalışması için kabul edilmiyorlar. (Ne mutlu kabul edilmeyenlere!) Evlenmek ise; kendi başkanları Knorr, yanılmıyorsam 1950'li yıllarda dayanamayıp evlenince, o da hepsi için serbest oldu! Kendi koydukları kurallara kendileri uymayıp maskara oluyorlar. İnsan hata yapıp Mukaddes Yazıları yanlış anlamış olamaz mı? Olur, tabii olur da, bunların şimdiye kadar çıkan bütün yazılarında hiç böyle bir özür dilediklerine rastlayamazsınız. Demek ki hiç hataları da yok!

Bazıları ise bu çok kadınla evlenmenin doğru olamayacağını, Yakup'un karılarıyla olan kıskançlık problemlerine, Hacer ile İbrahim'in karısı Sara arasındaki problemlere, Süleyman'ın sapmasına neden olan karılarına değinerek örnekler verirler.

Önce bazı şeyleri belirtelim. Eğer sorun kıskançlık ise, o zaman hiç kimse birden fazla çocuk da yapmasın. Çünkü kardeşlerin geçimsizliği, kıskançlıkları daima var olan bir şeydir. Kıskançlığı önleyecek yasaklar koymaya kalkarsak, daha birçok anlamsız kanunlar koymamız gerekir. Mesela bazı kadınlara göre kendilerinden güzel başka hiçbir kadının olmaması gibi. Hacer hamile kaldı diye efendisi, yani İbrahim'in karısı Sara onun gözünde küçüldüyse, eğer küçük görmek bir problem ise, hiç mi hiç evlenilmesin. Çünkü nice kadınlar kocalarını, kocalar da karılarını küçük görmek bir yana, zaman zaman birbirlerinden nefret dahi etmişlerdir ve de ediyorlar. Yine eğer Süleyman'da olduğu gibi Allah'tan sapmak bir problem ise, Allah buna da bir açıklık getirerek İncil'de, **'evlilikleriniz Rabde olsun'** diyor. Kuranda ise değindiğim gibi, **'iman etmeyenlerle evlenmeyin'** diyor. Fakat bu kuralı da kişinin dindarlık etiketine bakarak uygulamak çok yanlış olur. Allah'a bağlılık ve doğrulukta karılarına ve kocalarına birçok konuda tökez olmuş, sayısızca dindar geçinen erkek ve kadınlar da tanımışlardır. Onlar sadece etikette dindardırlar. Gerçekte ise işleriyle Allah'tan çok uzak bir anlayışa, bilgiye, inanca ve de ruha sahipler. Ben bu durumu zamanımıza uygulayacak olursak, evlilik hemen hemen imkânsız gibi gözüküyor derim. Kaç kişiden bizzat benim bu kitapta yazdığım şeylere inanmasını bekleyebilirim? Allah da 'muhakkak aynen senin gibi inansın' demiyor ki. "Rabbe inanan, iman eden biriyle evlen" diyor. Bu araştırmayı da herkes vicdanı ve imkânları doğrultusunda, kendini de kandırmadan yapmalı. Şunu da unutmayalım, zamanımızda «Rabde olan» birini bulmak, samanlıkta iğne aramaya benzeyecektir.

Mesela Şahitler sırf bu ayetlere dayanarak, genelde kendi gibi bir Şahitle evlenir. Ben ise bu konuda onları Rabde olan birileri değil de tam tersine, Rabbin iradesine karşı olan kişiler olarak görüyorum. Süleyman'ın aldığı başka ilahlara tapan kadınlar gibi. Onların, kişiyi hakiki Allah'tan uzaklaştıracak insanlar olduklarına inanıyorum. Çünkü hizmet ettikleri, taptıkları Allah değil organizasyonlarıdır. Onlar da aciz, çoğu zaman menfaatçi ve kötü insanlardır. Bu söze muhakkak çok sinirlenirler. Fakat aynı şey Müslüman, Yahudi, Hıristiyan âlemi için de geçerlidir. Onlar da

Şahitler gibi sözde Allah'a taptıklarını söylerler. Fakat en büyük izzeti Müslümanlar Muhammed'e, Yahudiler Musa'ya, Hıristiyanlar da Allah diye İsa'ya vererek taparlar. Bir Müslüman sadece Muhammed diyemez bile. Sallallahu Alehiselam Muhammed-en Resul Allah. Buna salâvat getirmek deniyor. Onlara göre Muhammed'in ismi salâvat getirilmeden ağza almak dahi saygısızlık ve günah oluyor. Bu salâvatın Türkçesini kaç kişi biliyor? Ben hâlâ tam olarak bilmiyorum. "Allah'ın elçisi Muhammed" anlamında olmalı. O insanlar bilmedikleri, anlamadıkları sözler ile Allah'ı mı yücelttiklerini sanıyorlar? Papağan gibi ağızdan çıkan, anlamadığı sözler ile bir insan kime izzet verebilir? O kişilerle konuşurken bir sorsanız: "Yücelikte Allah mı büyük yoksa Muhammed mi?" diye. "Allah tabii ki, tövbe o nasılda söz" derler. "Peki, sen Allah'ı tek bir kelimeyle ifade ederken neden saygısızlık olmuyor da, bu Arapça salâvatı getirilmeden sadece 'Muhammed' demek saygısızlık oluyor?" dedin mi şaşkın şaşkın yüzüne bakar, sonrada öfkeyle dolu senden nefret eder. Bu dincilerin hepsi de bazı konularda aynıdır! "Sen ne biçim konuşuyorsun Hazreti Muhammed hakkında, sırf Muhammed diyerek. Sanki arkadaşın mı da ondan öyle bahsediyorsun?" diyerek bana çok kızarlar. En azından bir 'Hazreti' demek gerekliymiş. Peki, neden hiç kimse hazreti Allah demiyor? Eğer bu hazret kelimesi çok iyi ve ille de söylenmesi gerekiyorsa, buna Allah daha layık değil midir? Bu dindarlar banka reklamlarına benziyorlar. Hani: "Yok aslında birbirimizden farkımız ama biz bilmem ne bankasıyız" dedikleri türden. Hangisi daha değerli? Salâvat getirip anlamını dahi bilmeden, o kişiye bir sürü ad ve soyadı gibi yakıştırmalar ile O'ndan çok uzakta yaşayarak, sözlerini hiç uygulamamak mı; yoksa O kişinin dediklerine değer vererek, Allah'ın gerçek iradesi ne ise onu öğretme zahmeti gösterip, o hakikate göre yaşamak mı? Kural üstüne kural öğretmekten başka bir bildikleri yok ki! İsa'nın zamanında da Yahudiler bir Musa tutturmuşlardı. Sanki İsa Musa'ya karşıymış gibi. Taktik hep aynı, fakat böylelerine İsa çok yerinde bir cevap veriyor:

Sanmayın ki, ben sizi Babanın önünde suçlu çıkaracağım; sizi suçlu çıkaran kendisine ümit bağladığınız Musa'dır. Çünkü eğer siz Musa'ya iman etmiş olsaydınız, bana da iman edersiniz; zira o benim için yazmıştır. Fakat onun yazılarına iman etmiyorsanız, benim sözlerime nasıl iman edersiniz? Yuhanna 5:45-47'deki bu söz o zamanki Allah'ı savunan sözde Museviler için ne kadar geçerliyse, şimdiki İsa'yı savunan sözde Hıristiyanlar, Muhammed'i savunan sözde Müslümanlar için de aynı derecede geçerlidir. Bütün bu saydığım dinlerin içinden hangisi gerçek Allah'a iman ediyor? Hangisinin içinde olan biriyle evlenilmeli? Bunların hangisi Rabbedir? Bana göre açıkçası hiç biri iman ve işler konusunda Allah'ın iradesini yerine getirmiyorlar. Tek tük tabiatıyla iyi olan şahısları ise yalnız o dinlerde değil, Allah'a inanmayanlar arasında da, her yerde bulabilirsiniz. Bu da dediğim gibi, samanlıkta iğne aramaya benzer.

Gelelim yine bu çok kadınla olan evliliğe. Ben neden bu çok kadınlarla evlenmek konusuna değindim? Ben kendim ayrıldığım kadınla tekrar bir arada olduğumu savunmak için mi? Hayır. O davranışı yıllar boyu, Allah hakkında araştırmalara başladığımdan beri, daha yolun başındayken bile hep işlediğim bir günah gibi gördüm. Hâlâ da bu bilgilerle doğrudur diyemiyorum. Bir zamanlar evlenmiş olsak bile. Aslında ne o zaman ne de boşandıktan sonra Allah'ın bizlerden beklediği evliliğin anlamına uygun bir amaca hiç sahip değildik diyorum. Hem boşandıktan sonraki bu beraberlikler iki tarafa da olmayacak ümitler verip, bu ilişkiyi daha çok bir çıkmaza sokuyor. Ayrıca başka kadınlar almaya da şimdilik niyetim yok. Ancak amacım yanlış olan bir şeyi açığa çıkartmak. "Allah nasıl dört kadın alabilirsin diyormuş" diyerek Kurani ellerinden atan çok insan tanıdım. Neden olarak, "kendilerinin böyle bir Allah'a inanamayacağını" söylüyorlardı. Bunu tabii ki hep kadınlar savunuyor, bazı erkekler de güya destekliyorlar. O erkekler zaten başka bir şeye cesaret edebilirler mi ki desteklemesinler! Konumuz aslında bu değil ve bunlar beni pek o kadar da ilgilendirmiyor.

Hıristiyanlık ise kadınların hislerini okşayıcı bir şekilde, yüzyıllardır bu argümanlarla Kurana karşı gelmişlerdir. Tek karılı olmayı savunurlar, ama kıcını açmayan, kapalı kadınlardan da nefret eden Hıristiyanlardır bunlar! Adı da, siz Şeytana tapıyorsunuz, biz ise İsa'ya? O'nu takip

ediyorlar ya! Başlı örtülü olanı işe bile almayan o Alman şefler hayatlarında birçok kadınla düşer kalkar, birçoğunun gayri meşru çocukları vardır. Olabilir ve de olur, bize ne! Bizi ilgilendiren yanı, başlı kapalı gördüğü o kişi putperesttir, kendisi ise imanlı, cennetlik! Niye o da kendi kucağına oturmuyordur da başörtüsüyle namus rolündedir! Bir de ona göre çirkinse, bakımsızsa, yandı. Almanya'da başörtüsü takan Türklerin yanında, hiç Allah nedir bilmeyen Bulgarlar, Romenler, Ruslar hemen sempati gördü, neden? Hiç bir şey yapamasa bile onların vasıtasıyla göz banyosu yapabiliyorlar da ondan. Hem Hıristiyan ile Allah'a inanmayan kişi dış görünüşüyle fark edilmez. Ama başörtüsü takan fark ediliyor!

Peki, başlı örtülü olanlar için ne diyelim? Başını örten, altına daracık kot pantolonla, elinde sigarası, Mercedes'e binen imanlılar nasıl? Onlar çok mu namuslu? Birbirleri arasında olan olaylar ancak patlak verdiği zaman, gazetelerde, dergilerde okuyoruz. Bunu Alman'ı da biliyor, herkes de biliyor. Yine hiç biri beni gerçekten ilgilendirmiyor. Beni en çok üzen yanı, hep bu insanlar Allah'ın ismini paravan olarak kullanıyorlar, ondan utanıyorum. İnsanların nefreti de bence bu yüzden. Yoksa onların başörtülerinde değil. Eğer o başlı örtülülerin daima sözlerine güvenilir, işini severek, içten gelerek yapan, dürüst, gerçekten namuslu, bilgili, temiz ve uysal olsalar, bütün dünya onlara sempati duymaz mıydı? Doğru olan şeyleri yapmak ille de sempati toplar demek istemiyorum, belki daha da nefret ederler, ama o zaman bu sebepsiz bir nefret olurdu. Ya şimdi! Ayrıca Hıristiyanlığı temsil eden papalık kendisinden ve menfaati olmayan herkesten nefret eder.

Hıristiyan âleminin uydurduğu bu, "en fazla bir kadın" kuralı yüzünden, ben inanıyorum ki tarih boyunca birçok insanlar anlamsız acılar çekmek zorunda kaldılar. Zamanımızda bu bir problem gibi gözüküyor. Fakat tarihte şöyle bir geriye gidecek olduğumuzda, birçok kadınlar kendilerine toplumun Hıristiyanlık baskısı yüzünden, sığınma olacak bir ev, aile, evlilik düzeni bulamadan, namuslarıyla ilişki kuramamışlardır. Nasıl kursunlar ki? Çok kadınla olan evliliğe Hıristiyan din adamları karşı gelmiş. Avrupa'da artan fahişelik, ortaya çıkan cinsel yolla bulaşıcı hastalıklardan çok ruhsal hastalıklar da, hep bu sahte dincilerin insan öğretilerine dayanan kuralları yüzündendir. İnsanlık dünyası kurulduğundan beri her devirde savaşlar olmuştur. Bu savaşlar hem yıllarca sürmüş, hem de birçok kadını erkeksiz, dul bırakmıştır. Hem savaşlar olacak, yüz binlerce erkek ölecek, ama dincilerin kendi uydurdukları tek kadın kuralı bozulmayacak! Bir de utanmadan o savaşları da, askerleri de, "bir kadından fazla evlilik günahıdır" diyen, sözüm ona bu İsa'nın takipçisi dinciler kutsayıp bereketleyecek! Geride kalan o dul kadınları, kızları ve evli erkekleri ille de Allah'ın önünde zinaya ittiren, yine bu dincilerin uydurdukları kurallardır. Çok uzun devirler insanlar bu savaşlara gidip, milyonlarcası bir daha geri gelmemiştir. Salgın hastalıklar, kadınların uzun yıllar süren hastalıkları, kıtlıklar ki, bu zor şartlar demektir, sefaletler, çocuk doğuramayan kadınlar vs. kadınları fahişeliğe erkekleri de zinaya itmiştir. Kısır sadece kadın değil, erkek de olsa, o erkek bunun farkına ancak üç beş kadın aldıktan sonra varmış. O zaman tıp diye bir şey yok, ya da zamanımızla kıyasla çok ilkel. Feminist kadınlar bu duruma öfkeyle bakıp, "neden erkek kısır ise kadına başka koca getirilmiyor" derler. Bütün geçim için uğraş verip, o sorumluluğu da erkek taşırken, kendi parasıyla eve damızlık adam getirecek birini ben düşünemiyorum da ondan! İstisnalar hariç bunu ne erkek yapar ne de o erkeğin imkânına sahip olan kadın.

Savaşlar sonunda bazen bir köyde geriye bir avuç dolusu erkek ve bir sürü dul kadın ve kız kalmıştır. O dul kadınların ve kızların sayıca çok az erkekler ile ne yaptıklarını tahmin etmek zor olmasa gerek. Yapılan şey zaten yapılmış. Neden buna o dinciler engel koymuşlar da, dürüst ve namuslu bir şekilde evlendirmeyip, o kişilerin vicdanlarını Allah önünde daima lekeleyecek bir biçime dönüştürmüşler? Bu lekelenen vicdan, kişinin bir zaman sonra iman konusunda batması demektir. Yani vicdanımız bizi rahatsız ettiğinde, onun sesini ne kadar bastırıyor ve bastırmak zorunda kalıyorsak, bir gün geliyor artık iman konusunda, Allah'ın vaatleri, verdiği ümit

konusunda da duyarsız oluyoruz. Aslında o insan emirlerindeki şeytani amaç da zaten bu. Kişilerde yanlış bir vicdan yaratıp, onları Allah'tan koparmaya çalışmak. Bakın İncil'de şu hakikat yazar:

...İmanın ve iyi vicdanın olsun; bazıları iyi vicdanı reddedip iman konusunda battılar. 1.Timoteos 1:19

Amaç akıllarından saçma, tutulamayacak, ya da çok ağır emirler uydurarak, insanlarda rahatsız bir vicdan yaratmak. Vicdanı rahatsız birini ise köle etmeleri çok daha basit. Çünkü daima suçluluk duygusu duyan kişiye hâkim olmak daha kolaydır. Çok az istisnalar dışında, her devirde dincilerin asıl görevi insanları Allah'tan uzaklaştırmak, onları kendilerine eşek yapmak olmuştur. Evet, bizler ise onları daima Allah'ın temsilcileri, Allah adamları, mukaddesler olarak görmüşüzdür. Şimdi ise yine aynı dinin adamları erkekle erkeği nikâhlayıp, "Allah sizleri bir yastıkta kocasın" diye de onları kutsuyorlar! Onlar her devirde modaya ayak uydurmasını iyi bilirler, yeterki sen onlara ait eşek kal.

Gelelim bu konuyla ilgili olan feministlerin düşüncelerindeki soruların cevabına. Mesela ben şimdiye kadar çok kadınla evli -ama bir de muhtaç- hiçbir bir adam ne gördüm ne de duydum. Kadın parası yiyen jigololar varmış. Bunlar hep evlilik dışı ilişkilerde olan şeyler. Ben bu konuyla, zevk için insanların yaptıkları saçmalıkları, ahlaksızlıkları işlemiyorum. Çok kadınlar kendilerine hep bir kapı aramış ve o 'kötü canavar' dedikleri erkeklerin yanında onu da bulmuşlar! Hâlbuki o kadını ille de o canavarla evlenmeye kim mecbur ediyor? Kadınlar hem kıskanırlar, hem savaş açarlar, hem de o kapıyı bir türlü bırakamazlar! Bunun adına ne denir? O tarlalarda çalışan, ormanlarda ağaç kesen, bütün ev işlerini yapan zavallı kadınlar! Çalıştığı o tarla beraber yaşadığı kötü adamın tarlasıdır, işini yaptığı ev yine o kötü adamındır, kestiği odunla yine o kötü erkeğin evinde ısınacaktır. Türklerin Almanlara: "Biz olmasaydık siz kalkınamazsınız" dedikleri gibi. Evet, muhakkak o kadınlar ağır çalışıyor erkekler de bunu kullanıyordur. Menfaatçidirler, adaletten ve en çok da sevgiden uzaktırlar. Ya da Almanlar, en pis ve ağır, kendilerinin yapmadıkları işleri Türklere yaptırıp, dil ve haklarını bilmedikleri için de bu insanlara çok kazık atarak, kendilerine uzun zaman menfaat sağlamışlardır. Hem de birçok konularda, ayrıca bir de nefret duyarak! Fakat Türk gelmeseydi başka biri gelecekti, onlar kazıklanacaktı. Eğer durumun bu açıdan görünmesi isteniyorsa, gerçeklerde böyle. Hangi insan kendini düşünmüyor? Hiç bir şeysiz bir eve gelin olan kadınla, hiçbir şeysiz bir ülkeye işçi olan insanı kıyasladım ki durumlar daha iyi anlaşılabilir. Allah'ın: '**Komşunu kendin gibi seveceksin**' sözüne göre hangi ülkenin insanları yaşıyor? Kadınların evleri, tarlaları, hanları, hamamları olacak da, onu da bir erkeğe yedirecek! O adama da: "Ekmek elden su gölden" dedirttirecek! Siz böyle bir şey duydunuzsa, gördünüzse bravo doğrusu. Ben ne duydum ne de gördüm. Varsa da kadının muhakkak başka bir ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacı ille de para diye düşünmeyelim. Genelde bu cömertliği nedense hep erkekler yaparlar ve de yapmışlardır. Yine istisnalar muhakkak olmuştur. Ne efendi, dürüst, tek başına yüz tane erkeğe bedel kadınlar da yaşamıştır ve yaşıyordur. Onurlu, paraya, menfaate değil de sevgiye, doğruluğa değer veren kadın sanki yok mudur? 'Yok, olmamış' diyen yalan söyler. Ben hep genel çoğunluktan bahsediyorum, mikroskopla araştırılması gereken varlıklardan bilgilerden değil. Bu sözlerim normal şartlarda, yani ikisi de garip olan, tek karı kocalar için o kadar geçerli değil. Onlar artık nadirde olsa, bazen nefret bile etseler, birbirlerini sürüklüyorlar. Aslında bu durumlar çoğu zaman ihtiyaç, çaresizlik, muhtaçlık, menfaat durumu. Kadın erkek değil, insanlık sorunu. Güç kimin elindeyse, güçsüz onun altında ezilmiş. Bu ister erkeğin kadın üzerinde, ya da kadının erkeğe hâkimiyetiyle hiç de farklı olmamış. Egoistlik, menfaat, kıskançlık, nefret, gaddarlık sadece erkek de mi yoksa kadında da mı var? Muhakkak her iki cinsten de var. Yine genelde kadınlar erkekten hep almak amacı gütmüş, kadın ise zaten hiç vermemiş. Kadın erkek gibi kuvvetine güvenemediğinden, hep bir şeyler koparma sevdasında. Ortada kalırsa, muhtaç olmasın diye. Yine söz konusu korku, muhtaç olma korkusu.

Şeytan sizi yoksul olacaksınız diye korkutur. Size cimriliği emreder. Allah ise size bağış ve merhamet vadediyor. Bakara(2):268

Genelde bu korku yüzünden de kadınlar her yola başvurmuşlar. Korkan, aciz her insan gibi. Kısır görüşlü örümcek kafalı kişiler, insanları cinslerine göre ayırmakla, dünyadaki problemleri halledeceklerini sanırlar.

Yehova'nın Şahitlerinin vaaz ettikleri Meksika, Afrika gibi bazı bölgelerde, bunları dinleyip de etkilenererek Allah'a sevgi, büyük bir sıcaklık duymuş, çok kadınla evli erkekler, aileler de olmuş. Bu kadınlar birbirleriyle hırlaşmalarına rağmen genelde o erkekten tek ve en önemli şikâyetleri, "sadece bir beni almalıydı, neden öbürleri de burada" demeleridir. Yoksa o adamdan hepsi memnundur. Arkasından atsalar tutsalar da o kapıyı bırakmazlar. Bazen böyle bütün bir aile Allah'a, Şahitlerin tanıttığı Allah'a inanırlar, iman ederler. Problem de o zaman başlar. Adam o kadınların biri hariç hepsinden ayrılmalıdır. Aslında kadınlar da adam da bunu istemez. Bunun ekonomik, kanuni, ruhsal bir sürü etkileri vardır. Hatta her birinin çocukları da vardır. Olabilir, eğer Allah ayrılmalısın diye böyle bir şey istemiş ise, ne olursa olsun bende yapılmasından yanayım. Fakat eğer böyle bir şey yoksa, Allah değil de eğer bu sadece insan öğretisiyse; işte ben buna yanıyorum. Çoğu kez o kişiler, "Allah'a layık değil" damgası yiyiyor ve yine vicdanları lekeleniyor. Ya da bütün o büyük aile hiç biri istemediği halde dağılıyor. Kavgalarıyla, dövüşleriyle, kıskançlıklarıyla, çekemezlikleriyle de olsa bir aile olmuşlar. Yakup'un ailesi gibi, ortak şeyleri savunan bir aile. (Tekvin-Yaratılış 31:1-16) Sonra gel bu insanları Allah adına sen ayırt! Ne hakla ve kimin adına yapıyor bu işi? Ne bilerek? Neye dayanarak? Elindeki kitap böyle bir şeyi söylemiyor ki. "O adamlar da Yakup değil ama" mı diyorlar? Onlara ne kimin ne olduğundan? O adamın adına o mu hesap verecek? Fakat yaptırmaya uğraştığı, Allah'a ait olmayan şeyler hakkında muhakkak herkes hesap verecek. Bu yüzden de:

'Kardeşlerim, biz öğretmenlerin daha titiz bir yargılamadan geçeceğini biliyorsunuz; bu nedenle çoğunuz öğretmen olmayın. Çünkü hepimiz çok hata yaparız' diyor İncil Yakup 3:1-2 de. Dünyada da bu öğretmenlik işine en çok Şahitler meraklıdır. Öğretmen olmayı kötülemiyorum, getireceği sorumluluklara dikkati çekiyorum.

Hâlbuki kadınlar binlerce senedir bir erkeğin himayesine ihtiyaç duymuştur. O erkek bunu ne kadar kötüye kullandıysa da, başka çare olmadığından kadınlar bu durumu çekmek zorunda kalmıştır. Aynı zamanda erkekler de kadınları çekmek zorunda kalmışlar. Fakat bir aile camiasında toplanmış o kadınlar bunu iffetleriyle, namuslarıyla ve en önemlisi de Allah'a karşı iyi ve temiz vicdanla yapmışlar ya, önemli olan bu. Bir erkeği çok kadınla paylaşmaları onları Allah'tan koparmamış. (1.Samuel 1'inci bölümün tümü) Tek başlarına, yalnızlık, sorumluluk o kadınlar için hepsinden acıdır. Hatta çoğu zaman bu onlar için apaçık ölüm ya da fahişelik demektir. Mukaddes Kitap bu konuda bazı imanlı kişilerin yaşadığı tecrübeleri hikâye etmiştir. Örneğin Davut'un büyük annesi olan Rut. Mukaddes Kitap onun başından geçen olayları bu isim altında yazıyor. Merak ederseniz, toplam üç buçuk sayfalık o yeri lütfen yerinden okuyun. Her şeyden ziyade o insanlar sadece kendi zevklerini değil, sevdikleri Allah'ı ve sevdikleri insanları da düşündüler. O kişiler için bir aile, erkeğin himayesi ve onun verdiği soyadı çok değerliydi. Bu duyguları ifade eden sözler Mukaddes Kitabın İşıya 4:1 ayetinde geçer:

O gün yedi kadın bir erkeği tutup, "Kendi yemeğimizi de giysimizi de sağlarız; yeter ki senin adını alalım. Utancımızı gider!" diyecekleri peygamberlik niteliğinde geçiyor ise, bu sözlerin gerçek yanı da var demektir.

İnsanlar nedense Allah'ın verdiği özgürlüğü hep kötü gözle görmüşler. Kendileri üstüne üstlük kanunlar eklemiş. Bunların yanında varlık içinde olan o kızların, kadınların da hali kibirli, burnu bir karış havada olmuş. (İşıya 3:16) Bir yoklukta, ihtiyaçta, bir lokma ekmek ve bir dam altına

girmek, korunacak yuvaya sahip olmak için uğraşan kadınlar ise daha çokmuş. Hâlbuki ille de evlen diye kim mecbur ediyor? Allah kesin kurallar koyamaz mıydı? O ise bize hürriyet, yeryüzündeki kötü şartlarımıza uygun kanunlar vermiş ise, neden bizler Allah'ı kötülüyor veya O'nun emirlerini saptırıyoruz?

Birbirlerini seven karı kocayı düşünün. Fakat kadın kısır, çocuğu olmuyor. Adamın soyu yok olup gidecek ve bütün malı mülkü de dağılacak. Kendisine çocuklar yapacak başka bir kadın daha alıyor. Peki, öbür sevdiğini kapıya mı koysun? Hayır, Allah'ta böyle saçma bir emir yok. Böyle kanunları ancak insanlar koyar. Yukarıda sizlere okumanızı tavsiye için verdiğim örnekte olduğu gibi, peygamber Samuel'in anne-babası ile ilişkisi böyleydi. Bu konu birinci Samuel'in birinci babında yazıyor. Adam başka kadın aldı diye de, ne o kadın kocasından nefret etti, ne de kısır diye adam karısını sevmeyi bıraktı. İbrahim'in, Yakup'un örneğini de verdik. Böyle binlerce on binlerce kişiler var. Bu sadece kısırlık konusunda böyleydi. Bir de hastalıklı kadınları düşünecek olursak, sayı daha da bir artıyor. Yıllarca kanaması ya da başka türden hastalığı olan kadınlar yok muydu? (Markos 5:25) Bu insanlar kapı dışarı mı atılmalıydı? Yoksa adam boynunu büküp, her şeyi kabullenmeli miydi? Hıristiyanların uydurduğu kanunlardan dolayı, ne o adamlar boyunlarını büküp bunu kabul ettiler, ne de kadınsız durdular. Gizli gizli zina ettiler, Allah'a karşı kötü bir vicdana sahip olarak yaşadılar. Kıskançlık ise o kadar büyük ve kör ki, şimdiki birçok kadına, "ne yapalım, ben şöyle ya da böyleysen, beni çekeceksin" dedirtiyor. Herkese değil, her kadın da böyle bencil, anlamsız kıskanç ve kör değildir. Allah'ın kanunlarının uygulandığı yerlerde, insanlar böyle gizli zinaya ve fuşşa gerek duymamışlar. Evlenmekle iyi bir vicdanı korumuş, iman konusunda batmamışlar. O erkekler şimdi bize gösterilmeye uğraşıldığı gibi ne şerefsizmişler, ne de namussuz. Onlar eğer zaten şerefsiz ve namussuz ise, bunun çok kadınla evlenip evlenmemekle ilgisi yoktur. Mukaddes Kitapta ve Kuranda birçok peygamberlerin çok kadınla olan evliliklerini defalarca okuyoruz. Bir erkeğin çok kadınla evlenmesi onu şerefsiz yapmaz. Bir kadının evlendiği erkek kim olursa olsun, onu çok kadınla paylaşması da o kadını fahişe yapmaz. Her iki durumda da bu insanlar Allah'ın önünde zina etmiyordur. İnsanlık ise yüzyıllardır dinlerin etkisiyle tam ters bir morale ve mantığa sahip yaşıyor.

Gelelim bu işin moral durumuna. O da kadınların, belki de hiçbir kadının kocasını başka bir eşle paylaşmama isteğidir. Bunu kim anlamaz? Fakat bu, dediğimiz gibi şartlar ve durumlar için geçerliliğini her zaman ve her devirde koruyamaz, koruyamamıştır da. Gerçi kadınlar yalnız başka kadınlardan değil, o erkeğin sevgisi bölünecek diye, erkek artık kimi ve neyi severse, o sevdiği şeyden kıskanıp, onu uzaklaştırmak için de çok uğraş vermiştir. Birçok kadına göre erkek sadece onun istediği şeyleri sevip, sadece kendisi için dizinin dibinde yaşamalıdır. Egoistlik dediğimiz bu kendini düşünen hasta duygular erkeklerde de varsa, zamanımız genelinde kadınlarda olduğu gibi aşırı değil. Böyle kadınlar aslında koca değil, boynunda tasmalı köpek arıyorlar; ama tasmanın ipi de sırf kendi ellerinde olacak!

Eskiden ve belkide hâlâ birçok yerlerde çocuk demek, güç, kuvvet, gelecek, bereket demektir. Şimdiki zamanımızda bile, dünyamızda ancak çok az ülkede bu duruma ihtiyaç duyulmuyor. Fakat büyük çoğunlukla anne babalar yaşlılıklarında çocuklarına muhtaç oluyorlar. İlle de maddi açıdan olmasa da manevi açıdan da muhtaçtırlar. Kendilerini seven, fayda gördükleri, onlara en yakın olan yine çocuklarıdır. Hâlâ çocuklar insanların gelecekteki hayat sigortaları, en yakınları ve onları seven ya da sevmeyen, ama nazlarının geçtikleri yeryüzündeki tek varlıklar. Bu zengin Avrupa'da da böyle, fakir Afrika'da da, Türkiye'de de. O çocuklar ne kadar hayırsız da olsa, bu ille de paraları, zenginlikleri, kuvvetleriyle değil, bazen sadece varlıkları bile anne baba için yaşlılıkta aranıyor olduğunu hepimiz biliyoruz. Zamanımızın bu konuda da çok çarpık örnekler vermesi, geçmişteki bu hakikatleri değiştirmez. Bir erkeği çok kadın almaya mecbur dahi eden,

sayabileceğimiz birçok nedenler var. Şimdiki zamanımız bu konuya sadece cinsel zevk olarak bakıyor. Bu yüzden de kadınlar öfkeyle, kıskançlıkla doluyorlar. Erkekler ise gerçekten de sadece zevklerini arıyor olabilirler. Peki, kadınlar ne arıyorlar? Bu dünyada eğlence ve zevk düşkünü sadece erkekler mi oldu? Bütün öfkeyi toplayan konu zevk ise, zamanımızda kadınlar her türlü zevk ve eğlence konusunda erkeklerle kıyas edilemeyecek kadar çok daha ilerledeler.

Biz insanlar bütün tarihi hakikatleri unuttuk, bizi sadece şu anki durumumuz ilgilendiriyor. Gözlerimiz ve anlayışımız kararmış bir şekilde, "hayret, Allah nasıl olmuş da çok kadınla evlen demiş" diye dudak büküp, "ben böyle Allah'a inanmam" bile diyebiliyoruz! Ne kadar kısır bir görüş açısı. Biraz öncede dediğim gibi, o zamanlar kadınlar için bir yuva her şey demektir. Başlarını sokacakları bir çatı, kocam diyebilecekleri, hatta kaç karılı olursa olsun bir erkek çok zaruriydi. Şimdi, zamanımızdaki kadınlar, "ölürüm de yine böyle bir şey yapmam" diyorlar. Allah da "git bu ya da şu adamla ille de evlen" diye zaten hiçbir kadını zorlamamış ki. Erkekler de o kadınları zorla mı almış? Zaman zaman bu baskı hâlâ birçok yerlerde varsa da, bu yalnız o zamanlara mahsus değilmiş. Ayrıca şimdiki zamanla ne değişti? O zamanki kızlar babalarının, analarının zevkine göre biriyle evleniyormuş. Yani kadın ya da kız neyse, isteksiz evleniyor. Şimdi ise kadınlar, kızlar zengin bir adam avına çıkmışlar, ya da "para için belli bir zaman her türlü şartlara katlanırım" diyerek evlenip, nafaka almak için çocuklar yapıyorlar. Öyle de böyle de kadınlar hep bu maddiyat uğrunda isteksiz olarak evlenmek zorunda kaldıysa, kendilerini isteyerek veya istemeyerek menfaat uğrunda harcadılar ise ne diyelim? Şimdi kadın erkek ayrımı mı yapalım? Sevgiye değer vermeyen kişi, değer verdiği şeyin de yükünü çekmeli. Para, zenginlik, menfaat uğrunda, nefretle, sevgisiz katlandığı ilişkilerde bütün erkekleri suçlayacaklarına, o kişilerin bizzat kendilerini suçlamaları gerekmez mi? Erkeğin de başka sorunları, farklı yükleri olmuş. İster erkek ister kadın olalım, hiç birimiz sıkıntısız, dertsiz, problemsiz bir hayata sahip değiliz. Karımız ya da kocamız kötü çıkmış ise cins ayrımı mı yapalım? Çocuklar da o zaman, "neden ben filanca zengin adamın, filanca kralın çocuğu doğmadım" demezler mi! Ya da o kralların, zenginlerin çocukları da "keşke benim annem babam soğan yeseydi de, ama beni sevip, bana vakitleri olsaydı" da diyemezler mi? Bu gibi örnekler çoğaltılabilir. Anne-babalarımızın da birçok hataları, bizim bazen hiç anlayamayacağımız davranışları olmadı mı? Bunlar yüzünden anne babasından nefret edenler de var. Fakat bütün bu olaylar bizleri ne anne baba olma isteğinden mahrum eder, ne de bizlere onların yaptıkları daha başka ve daha yanlış olan hataları yapmayacağımızın garantisini verir. Hepimiz aynıyız ve hiç birimizin bir başkasının üzerine kabarmaya hakkı yok. Az da olsa çok da olsa hükmetmeye meraklı olmayalım. Çünkü başkasına ne ile hükmederse, bize de öyle hükmedilecek, unutmayalım. (Matta 7:1-2 ve yine Matta 6:14-15)

Evlilik hakkında hangisi daha iyi olurdu? Allah'ın kısıtlı kanunlar vermesi mi, yoksa serbest bırakması mı? "Eee, ama serbest bıraktı diye de adamlar bu sefer sapıtıyor" mu diyeceksiniz? Kim sana o sapık adamla "evlen" diyen? Bilerek evlendiysen, neden hâlâ şikâyetçisin? Eğer hiç bir çaren yoksa, bu yeryüzünde çaresizlik içinde yaşayan sırf sen misin? Sanki tek eşli evliler çok mu mutlular? Allah 'evlenmelisin' diye kimi mecbur ediyor? Fakat namuslu, dürüst olmamız ve Allah ile iyi ilişkimizin olması ise hayati. Tekrar dediğim gibi, bu durumu çok kadınlarla evli olmak ve o erkeği çok kadınla paylaşmak bozmuyor. Bunun yanında da varlıklı hangi kadının böyle bir problemi vardır? Maddi durumları problem gibi görüp, varlık elde etmek için her şeyi yapmak da gerekmez. Zaten bütün konumuzun asıl ana fikri, "mümkünse, günah işlemeden Allah'ı nasıl memnun edebiliriz" değil mi? Varlık sahibi olmak için her şeyi yapan ve katlanan insan, Allah ile olan ilişkisini bozduğu gibi, O'nunla kendi arasına zaten tunçtan duvarlar örüyor demektir.

Ben nasıl ve hangi yönden düşünürsem düşüneyim, Allah'ın bizlere müsaade ettiği özgürlükte bir hata bulamıyorum. Kaldı ki, ben veya bizler kimiz? Kendi koydukları kanunlara uyamayıp da, birbirlerine kıızışan rahipler, kiliselerin duvarlarını delip de o rahibelerin gömdükleri çocuklar! İnsanları böyle sıkıntılar altına sokmak daha mı iyiydi? Uyumayı günah sayan Hintli bir dindarın, dayanamayıp uyudu diye göz kapaklarını kesmesi de aynı ruhtan kaynaklanır. Böyle baskılı emirler kimden geliyor? Bunlar Allah'tan değil ama cinlerden, Şeytandan gelen, kendilerinin uydurdukları emirlerden başka bir şey değil. Böyle olmasını da bir yerde Allah istiyordu. Peki, neden Allah böyle bir şey istesin? Bu konuda Allah'tan sapmış İsrail halkı tüm insanlığa bir örnektir. Onlar bizlerden farklı değildi. Biz de onlardan farklı değiliz. Onların tecrübeleri tüm insanlığa örnek oldu. Anlayana ne mutlu! İsrail hakkında, inatla kendi yollarında yürüyen o halk hakkında bakın Allah ne diyor:

(18)Çölde onların oğullarına dedim: Atalarınızın kanunlarında yürümeyin, ve onların hükümlerini tutmayın, ve onların putları ile kendinizi murdar etmeyin. Ben Allah'ınız RAB'İM; benim kanunlarımda yürüyün, benim hükümlerimi tutun, ve onları yapın... ..(21) Fakat oğullar bana karşı asi oldular; kanunlarımda yürümediler, ve yapmak üzere hükümlerimi tutmadılar, o hükümler ki, insan onları yaparsa yaşar... ..(24-26)...gözleri atalarının putlarında idi. Ben de onlara iyi olmayan kanunları ve onlarla yaşamayacakları hükümleri verdim. Onları harap edeyim de RAB ben idiğimi bilsinler diye, her ilk doğanı ateşten geçirerek ettikleri taktimelerle onları murdar ettim. Hezekiel 20:18,21,24-26

Buradaki Allah'ın açıklaması bizlere çok güzel bir ders olmalı. Aslında o: "Allah'a inanıyorum" diyenlerin, sahip oldukları saçma öğretileri, iğrenç uygulamaları kendi günahları yüzündendi. Allah ise bu durumu seyrederek, onları o pisliğin içinden kurtarmıyor, sadece müsaade ediyor. Ama nedenini de söylüyor. "**Çünkü beni dinlemediler**" diyor. "**Ben de onlara iyi olmayan kanunları ve onlarla yaşamayacakları hükümleri verdim**" demekle, onların tutamayacağı hükümleri bizzat Allah'ın verdiği sanmayalım. Allah onların kendi bozuk yüreklerinden uydurdukları hükümlerinde uygulamalarında, onlara engel olmadı, ancak müsaade etti. Ta ki bu kendilerinin uydurdukları kanunlardan ötürü yok olsunlar, murdar olsunlar ve görsünler anlasınlar ki o hükümler RAB'bin iradesi değildi. Zamanımızda da bu durumlar niye böyle olmasın? O zaman Allah ne ise yine aynı değil mi? Allah değişir mi? Hayır, Rab'in kendisi Malaki 3:6 da "**Ben değişmem**" diyor. Bu dinler, dinciler ve insanlık gelecek olan hükümden nasıl kaçacak? RAB onları da yelin dört bir ucuna dağıtmaz mı? Allah bunu, "seçtiğim kavmim" dediği İsrail'e yaptıysa, bize daha çoğunu yapmaz mı?

Bu anlattığım konularla ben insanlara "karılarınızı çoğaltın mı" demek istiyorum? Hayır, bu herkesin kendi bileceği bir şey. Anlatmak istediğim şey sadece elimizdeki belgelere dayanarak bizlere öğretilenlerin yanlışlığını, saçmalığını göstermek istiyorum. Allah ve İsa Mesih boşanmaya karşıydı. Sözüm ona o dindarlar, dinciler, Allah'a yaklaşmak isteyen bu durumdaki kişilere engeller koyup boşatarak, onların yuvalarını, aile birliğini dağıttılar. Hem de bunları Allah adıyla yaparak. Ben buna karşıyım. İncil'den sonra eğer tekrar Allah Kuran'da boşanmaya müsaade ediyorsa, bu da eski İsraililer gibi Arapların, ya da insanların katı yürekliliğinden dolayıdır. (Matta 19:3-12)

Evlenmek konusunda İncil'de Pavlus'un öğütleri var. Hem de çok hikmetlice. Fakat dediğim gibi ancak öğüt, Allah'ın emri değil. Herkes için de geçerli olamaz. Ancak bunu kabul edip severek yapabilenler yapar. Resul Pavlus bu konuda şöyle yazıyor:

Kızlara gelince, Rab'den onlarla ilgili bir buyruk almış değilim. Ama Rabbin merhameti sayesinde güvenilir biri olarak düşündüklerimi söylüyorum. Öyle sanıyorum ki, şimdiki sıkıntılar nedeniyle insanın olduğu gibi kalması iyidir. Karın varsa, boşanmayı isteme. Karın yoksa, kendine eş arama. Ama evlenirsen günah işlemiş olmazsın. Bir kız da evlenirse günah işlemiş

olmaz. Ne var ki, evlenenler bu yaşamda sıkıntılarla karşılaşacak. Ben sizi bu sıkıntılardan esirgemek istiyorum.

Kardeşler, şunu demek istiyorum: Zaman daralmıştır. Bundan böyle, karısı olanlar karıları yokmuş gibi, yas tutanlar yas tutmuyormuş gibi, sevinenler sevinmiyormuş gibi, mal alanlar malları yokmuş gibi, dünyadan yararlananlar alabildiğine yararlanmıyormuş gibi olsun. Çünkü dünyanın şimdiki hali geçicidir.

Kaygısız olmanızı istiyorum. Evli olmayan erkek, RAB'i nasıl hoşnut edeceğini düşünerek Rab'in işleri için kaygılanır. Evli erkek ise karısını nasıl hoşnut edeceğini düşünerek dünya işleri için kaygılanır. Böylece ilgisi bölünür. Evli olmayan kadın ya da kız bedence, hem ruhça kutsal olmak amacıyla Rab'in işleri için kaygılanır. Evli kadınsa kocasını nasıl hoşnut edeceğini düşünerek dünya işleri için kaygılanır. Bunu sizin iyiliğiniz için söylüyorum, özgürlüğünüzü kısıtlamak için değil. İlginizi dağıtmadan, Rab'de adanmış olarak, O'na yaraşır biçimde yaşamınızı istiyorum. İncil-1.Korintoslular 7:25-35

Sözde bu ayetlere dayanarak Kilise rahip ve rahibelik düzenine göre kendine bir yol çizdi. O koca taş duvarlı, bin sene hiç yıkılmayacakmış gibi yapıların ardına girdiler. Evlenmediler, evliliği yasak edip, çok iğrenç şeyler yaptılar. Çevrelerindeki insanları da o binaların ardına dayanarak soydular. Elleriindeki son lokmaları aldılar. Oralar işkence yuvaları oldu. Pavlus'u mu takip ettiklerini sandılar? Pavlus kendini insanlar uğrunda feda etti. Onlara küçücük bir zarar gelmesin diye uğraştı. Kendini kalın duvarların ardına gizlemedi. O insanlarla bir arada yaşadı. Onlar uğrunda taşlandı, kırbaçlandı, uçsuz bucaksız deniz kazalarında, hayatından umudunu kesmiş bir şekilde günler geçirdi. Geçimi için çalıştı. Yük olma hakkına sahip olduğu halde kimseye yük olmadı. (2.Korintliler-Korintoslular 11:20-29 ve 2.Selanikliler 3:7-9) Bu insanlar Allah tarafından kabul edildi, Allah onlar üzerinde işlerini gösterdi ve onlar üzerine mühürünü bastı (onayladı). Bu insanlarmış gibi kendilerine süs verenlerin ise çoğu sahtekârdı, acımasızdı, gaddardı. Hâlâ insanların kanlarını emmek için uğraşanlar bunlardan çıkıyor. Allah evi diyerek yaptıkları binalarda insanları soyuyorlar. Yalnız madden değil, manevi neyi varsa onu da alarak. İşleri de bitti mi, o kişiyi bir çöpmüş gibi fırlatıp atıyorlar. Bunlar mı Pavlus'un öğütlerine göre yürüyüp de Pavlus gibi olanlar! Gördük, görüyoruz, görünmeyenler ise de hiç gizli kalmayacak. Hepsininse sonu çok, ama çok yakın. Bir gün tüm milletler bir araya gelip de, Mukaddes Kitabın son kitapçığı diye bilinen Vahiy'de geçen «Büyük Babil», ya da «fahişe» olarak nitelenen bütün o dinleri ve onlara ait olan her şeyleri üzerlerinden atarlarsa şaşmayın. Tüm dinlerin yıkımlarının bir günde, aniden geleceğini yazan peygamberlikler var. Çünkü hepsi aynen bir fahişe gibi davrandılar, kendilerini, doğruluğu, adaleti, imanını, merhametini, Allah sevgisini sattılar. Hem de çoğu zaman bir hiç denilen şeyler uğrunda. (Vahiy 14:6-8 ve 18:1-24)

Bütün konuyu kısaca toparlayarak tekrar edecek olursak; bir Hıristiyan için kaç kadınla evlenebilirsin diye bir sınır İncil'de yok. Allah böyle bir sınır koymadı. Boşanma hakkında İncil'de İsa Mesih sınır koyarak, "zina dışında boşanmayın ve boşanmış biriyle de evlenmeyin" diyor. (Matta 19:3-12) Yine bu boşanmış biri demek, zina dışında kendi hevesine uyararak boşanmış biri anlamında. Kaç tane kadınla evlenebilirsin ya da evlenemezsin diye bir sınır yok. İsteddiği kadar alabilir, fakat boşanma eskiden olduğu kadar kolay olmayacaktı, bunu da unutmamalıydı. Eğer bir kişi, İsa Mesih'in takipçisi olarak İncil'in hükümlerine göre yaşamak istiyorsa, onun çok kadınla evli olması bir engel değildir. Ancak gözetmen olarak görev yapanın, birden fazla karısı olması ise ideal değil. Fakat bu kişi o cemaatte, toplulukta birçok görevler, sorumluluklar alabilir. Ancak gözetmen (nazır) olarak, yani belli bölgelerde birçok inanlılar topluluğunda görev alacak kişi için, bu çok eşe sahip olmak engelleyici bir durum. Fakat bütün bunlar bir kişiyi Allah'tan uzaklaştırmış olmaz. Musa'ya verilen yasalarda da, kusurlu biri sunakta kâhinlik yapamaz deniyor. Ama bu şartlara sahip olmayan kişi Allah'tan uzaktır denmiyor. O bu yerlerde görev

alamasa da, hâlâ Allah'ın bir kâhidir. Evlenme sayısına sınır koyan kitap sadece Kuran. Orada dört taneye kadar diye bir sınır var. Yine öğüt olarak da: **"bir tanede kalırsanız sizin için iyi olur"** diye geçer. Hepsisi bu. (Nisa, sure 4:3 ve 19-21 ; Ahzab,sure 33:50)

Yine bazı samimi Müslümanların hep bu konuda sanki utandıklarını gördüm. Hıristiyanlığı savunanlar, Kuranın Şeytan tarafından indirildiğini ispat etmek için bu çok kadınla evlenme konusuna sarılırlar. "Neden tekrar çok kadınla evlenmeyi Kuranda Allah müsaade etmiştir?" Sözüm ona amaç bu kitabın Allah'tan olamayacağını ispatlamaktır. Eğer bütün ölçü bu ise, Mukaddes Kitap kimdendir? Allah'tan olamaz diyenlere cevap olarak, "aynı kanunlar, prensipler ve özgürlük orada da var" demek çok yerindedir.

Kuran'da evlenme ve ayrılma konuları hakkında başka ayrıntılara daha çok giriliyor. (Bakara) 2:221-242 Burada mademki evlilik konusu açıldı, aklıma gelmişken ben de bu konuyla ilgili Müslümanların yaptığı saçmalıklardan birine dikkati çekmek isterim. Bakara, 2:229 da:

"Boşama iki defadır. Ondan sonra ya iyilikle geçinmek yahut da güzellikle ayrılmak gerekir. Onlara verdiniz bir şeyi geri almanız helal değildir" der.

Bakara, 2:230 da ise:

Yine erkek eşini (üçüncü defa) boşarsa, kadın başka bir kocaya varmadan artık ona helal olmaz. Şayet bu koca da onu boşarsa, Allah'ın sınırlarına uyacaklarını sandıkları takdirde ilk koca ile yeniden evlenmelerinde bir günah yoktur.

Müslümanlar bu ayetlere dayanarak, bizim bildiğimiz Osmanlı zamanındaki çok komik yollara başvurmuşlardır. Yukarıdaki ayetler boşanma hakkı tanısa da, sınırlı bir şekilde olmasından yana. Öyle kafasına, ya da öfkesine göre, işine geldiği gibi kadına "boşsun" demek ve boşamak Kuranda da onay bulmaz. Amaç karı koca arasındaki bu hakların, ya da müsamananın kötüye kullanılmamasını sağlamak. Eşler arasındaki saygının, nefesine hâkim olmanın ön planda yer almasını amaçlar. Burada iki kere boşanmadan bahsediliyor. Eşler arasındaki geçimsizliği ve boşanmanın en kolay bir çözüm yolu olduğunu, İsa'nın zamanındaki resuller de biliyordu. (Matta 19:9-10) Fakat İsa Mesih'in sözlerine göre boşanmak için sadece «zina» geçerli bir neden olabilirdi. Resul Pavlus bu konuya bir de "iman etmeyen birinin eşi giderse, bırakın gitsin" diyor. Ama "oturmamak isterse ayrılmasın" diyerek de belirtiyor. İman etmedi diye, o kişiye boşama hakkını tanımıyor. Bunu da Allah emri olarak değil, Pavlus bunu kendi inisiyatifine dayanarak söylediğini açıkça belirtiyor. Bu düşünceleri Allah'ın da onayladığından emin olabiliriz. Fakat yine de imansız, Allah'ın emirlerine ters yaşayan biriyle yaşama zorunluluğu Allah'ın bir kanunu değil. (1.Korintoslular 7:10-16)

Müslümanlar bu boşamayı harfen anlamışlar, anlıyorlar, ya da anlamak istiyorlar. Yani adam öfkeyle ya da ne nedenle olursa olsun ağzından "boşsun, boşsun, boşsun" diyerek üç kere bu sözü söylemesi, bu ilk boşanma da olsa, onlar için üç kere boşanmış anlamına geliyor. Bence bu yine mantıksızlık. Gene kelime oyunları yapılıyor. O kişi ayrılacak kadar bir nedeni, o an öfkesi varsa, ağzına gelen bu kelimeyi üç kere de söyler beş kere de. Kuranda ise bahsedilen fiilen bir ayrılık, boşanma söz konusu. Eğer bu boşanma bir gün de, on gün de, bir yıl da sürse bu böyle. Bundan sonra tekrar barışabilirler. Tekrar aynı durum son bir kez daha olabilir, ama üçüncüsünde artık barışma falan yok. İki taraf istese bile, istekleri bu sınırı aşmaları için yeterli değil. Eğer kanun böyle ise, kim hayatında böyle bir hatayı yapmaya tekrar cesaret eder? Eğer o kadının kocası için zaten hiçbir değeri yoksa ayrılması ve kadının başkasıyla da evlenmesi onu üzmemeli. Fakat tam tersine, kadın o koca için değerli ise, ayrılmak o kişiye çok zor gelecekse, o zaman konuşmalarına, alacakları kararlara dikkat etmeleri gerekiyor. Allah burada ancak iki kere böyle bir hata yapmalarına göz yumabileceğini söylüyor. Boşanma buradaki kurallara göre de pek o kadar taraftarlık görmüyor. Musa kanunlarında bu konular Kuranda

olduğu gibi ayrıntılı değil. Bunun yerine başka ayrıntılar var. Neyse bizim konumuz Müslümanların uygulamaları. Türkiye’de Cumhuriyetle bu konular kapandı, yok oldu gibi. İslam âleminin koyu dincileri ise Osmanlı zamanındaki uygulamada olduğu gibi yine bu kuralı uyguluyor.

Adam karısını ya iki kere boşamış, ya da üç kere boşsun demiş ise iş bitti. Fakat adam sonradan pişman oluyorsa, o zaman çareler yolu aranmaya başlanıyor. İmam da politikacı gibi. Demokraside olduğu gibi, çareler biter mi! Kurana göre kadının ille de başka biriyle evlenmesi ve sonra ondan da boşanması lazım ki, adam boşadığı karısını tekrar alabilsin. Fakat evlilik bu, alan adam kimbilir o kadından ne zaman ayrılacak? Bir de bu iş çok uzun sürebilir. En önemlisi de karısı o adamın koynuna girecek. Vay, yandı adam. Çareyi bulmuşlar. Parayla adam tutuyorlar. Bu adam kadınla bir gece evli kalacak ve ondan sonra da ayrılacak. Hepsi planlanmış, danışıklı dövüş dedikleri türden. Adamın artık güvenilir olması falan filan ayrı konular. Bu olaylarda çok rezillikler de yaşanmış. Bu olayın adı da “hülle” bunu yapana da “hülleci” deniyor. Avrupa’da jigolo denir ve o herif işini nasıl yaparsa yapar. Bizim Müslümanlıkta hülle adı altında sözüm ona Allah’a Ali Cengiz oyunu oynuyorlar. Bu da herhalde işin Müslümancası! Kuranda ise böyle dalavere hiç yazmaz. Hâlbuki Allah bu kural ile aslında tekrar o kişilerin evlenmesiyle ilgili bütün yolları kapamış oluyor. Mademki böyle insanların evlilikleri bu kadar müsamaha gösterildiği halde bir anlık öfkeyle, ya da ne ile bitiveriyorsa, bu kaç kere olmalıdır ki? Kim bir daha evlenir ve sonrada ayrılıp tekrar o kişiye geri döner? Bunlar ancak çok az istisnalardır. Böyle kurnazlıklar ile kişiler ancak Allah’ın emirlerini çarpıtmaya uğraşmışlar. Peki, kimi kandırmışlar? Sadece kendilerini. Cahil, bilgisiz halka da böyle şeyleri “Kuranda yazıyor, Allah emri” diye yutturmuşlar. Onlar Allah’ı da kendileri gibi mi sanıyorlar? Renkli resimli gazete ve dergilerde geçen zamanımızın sanatçılarına falan bakmayalım. Onların bu evlilik altındaki ilişkilerinde normallik aramayalım. Hâlbuki Tevrat’ta bu konuda şöyle yazar:

„Bir adam karısını boşar, ve yanından gidip başka birisinin karısı olursa, adam o kadına bir daha döner mi? O diyar çok murdar olmaz mı?” derler... Diye geçiyor, Yeremya 3:1 de.

Kuran’da Allah’ın sözlerini çarpıtana karşı yazılmış ayetler var. Müslümanlar bu ayetlere dayanarak, “Allah’ın kitaplarını bozdular” deyip, Tevrat’ı ve İncil’i bir kenara ittiriyorlar. Peki, kendileri bu durumda ne yapmış oluyorlar? Hem Allah’ın sözünü, yapılan yorum ve uygulamalarla çarpıtmak başka bir şey, o sözleri kitaplar üzerinde, yazıda değiştirmek başka bir şeydir. Hem Tevrat ve İncil hakkındaki onların bu iddiaları doğru olsaydı, bunun Kurandaki tüm ayetler ile de uyum içinde olması gerekirdi. Kuranın ise sayısızca birçok yerinde: **“Tevrat’ı getirin de onu okuyun, İncil ehli onlara verilen hükümlerle yaşasınlar, Allah sözü bozulamaz”** gibi bir sürü ayetler vardır. Bu yukarıda verdiğim hülle örneğinde ve daha bütün yanlış uygulamalarda, bozulmuş olan kitaplar değil, bizzat insanların kendileridir. Bozup Allah’a mal ettikleri kendi çarpık öğretileridir. Ali Cengiz oyunları dediğimiz bu örnekler ile insanlar kendilerini kandırıp, kendilerini bozdular. Yoksa Allah’ın sözü bozulmadı. Bu konuyla ve daha birçok konularla ilgili bozukluklar hakkında bakın Kuran’da ne yazıyor.

Artık onların size inanacaklarını umar mısınız? Oysa onlardan bir kısım vardır ki Allah’ın sözünü dinleyip anladıktan sonra onu bile bile bozdular. (Bakara) 2:75

Bu ayet sadece Müslümanları mı kastediyor? Önceki ayetlere bakacak olursak Musa’dan ve İsrail’den de bahsediyor. Başka konularda da Hıristiyanlardan bahsediyor. Biz açıkça bu ayetleri okuyup bütün dinlere baktığımız zaman, Allah’ın sözünü bozmamış tek bir din göremiyoruz. Dediğim gibi ayrıca bu, **“Allah’ın sözünü dinleyip anladıktan sonra onu bile bile bozdular”** sözünün anlamı, bozma kitap üzerinde değil, o kitapları bozuk ve çarpık bir şekilde yorumlama, öğretisi ve uygulama konusunda olarak anlaşılmalı. Ben yapılan

hataları kastetmiyorum. Ayette zaten hatadan değil, bilerek, kasten yapıldığından bahsediyor. Bir insan yanlış anlayabilir, ya da yanlış anlayışından dolayı, yanlış uygulamaları da, beklentileri de olabilir. Dinler de yanlış anlayabilir. Sanki benim yanlış anladığım şeyler yok mu? Yok dersem, kötülediğim bu dinlerden ne farkım kalır? Bir şeyi samimiyetle yanlış anlamak var, bir de bilinçli olarak çarpıtmak var. Peki, bu nasıl ispatlanabilir? Her kes, her din aynı şeyi söylemiyor mu? Hepsi de: "Biz en doğrucu ve samimiyiz" demiyorlar mı? Aslında onların ne olduğu hakkında: **"Siz onları meyvelerinden tanıyacaksınız"** diyerek, İsa Mesih'in ölçüsü bize ayırt etmede yardımcı olacak görüş açısını vermedi mi? (Matta 7:15-20)

Benim anlayamadığım, en basitinden bahsettiğim şu evlilik konusunda olsun, bu gibi konularla insanların Allah'ı denemeye, sorguya ve hatta sanki hüküm kürsüsüne çekmeleridir. Yok: "Böyle bir özgürlüğü Allah nasıl verebilir?" ya da: "Eğer böyle ise ben o Allah'a da inanmam" veya: "Eğer Allah var ise neden böyle şeylere müsaade ediyor?" Bir kere biz kim olduğumuzun farkında mıyız? Kendimizi ne sanıyoruz? Kendimizi Allah'tan daha adil falan mı görüyoruz? Ya da Allah'tan daha merhametli, sevgi dolu falan mıyız? Hem ne biliyoruz ki? Kendimizi tanıyor muyuz da bütün insanların ihtiyaçları, ruhi hisleri, sevgileri ve nefretleri adına bu kadar kolay konuşabiliyoruz? Bütün insanlığı biz mi yarattık? Onların sahibi biz miyiz? Ne kadar kudret sahibi olursak olalım, en basiti bir çocuğumuza dahi her istediğimizi yaptırabilir miyiz? Amerikan başkanı yaptırabiliyor mu? Ülkeleri yakıp yok eden, başkanları çukurlardan çıkarıp asan, çocuğuna, hem de onun iyiliği için olan lafı geçirebilir mi? Yıkmaq, yakmaq, yok etmek, bunu herkes yapar, çünkü bu en kolayı. Sevgi nedir öğretebilir mi? Kendisini sevdirebilir mi? Zorlasın bakalım olacak mı? İnsanların içinde, gönüllerinde yatana çıkarabilir mi? İnsanların en büyük marifeti hep yok etmek olmuş. Bir de bina etsinler, görelim! Hâlbuki merhametli kralların isimleri arkalarından daha çok anılmış. Öbürlerinin adı sanı unutulmuş. O Allah'a kafa tutanlar, o kafayı kendi gibi bir insana tutabilir mi? Gitsin de kendi Valisine öfkesini kusup, onu sorguya çeksin! Ya da başkanına, ya da patronuna, hiç birine gücü yetmezse eğer en küçüğünden başlasın. İnsanlar birbirlerinden haklarını dahi alamazken, kim oluyorlar da Allah'a kafa tutuyoruz? O da insanlığa özgürlük verdi diye. Kimseyi mecbur etmiyor diye. Ne kadar terbiyesiziz. Aman ne olur biz Allah'a inanalım! Biz olmazsak Allah cenneti nasıl kurar! Biz inanmaz, kabul etmezsek, sanki dünya batır. İnsanlar özgürlük özgürlük diye yırtınır dururlar, özgürlük vereni ise de daima kötü gözle göstermeye uğraşırlar. Gelecek konuların içinden, «Eşitlik mi hürriyet mi?» adlı konuda bu soruna farklı açıdan bakarak, belki biraz daha ışık tutmaya çalışacağım.

Ancak Allah anlar!

Askerlik bitmiş, tekrar Almanya'ya dönmüştüm. Yanımda bir de annemin verdiği Osman Nebioğlu tercümesi Kur'anı getirmiştım. İş yerine gittim, hem bir merhaba demeye hem de geldiğimi bilsinler diye. Yılbaşı çok yakındı. Bana: "Benim bir daha geri gelmeyeceğimi sandıkların, bu yüzden işe başka birini aldıkların" söylediler. Daha doğrusu kibarca işten çıkardılar. Elime yılbaşı parası da verdiler. Herkes bu duruma muhakkak üzülür. Ben ise sadece, neden böyle adaletsiz davrandılar diye üzülürken, öbür taraftan da çok sevindim. Öyle bir iş her yerde bulunabilirdi. Özelliği olan bir yer değildi. Fakat ben çocukluğumdan, 14 yaşımdan beri her okul tatilinde orada çalışmışım. İçlerinde asıl şef olan baba bana iyi, anlayışlı davranırdı. Öğrenciliğimde, bütün kış okula giderken, yaz tatillerinde orda kazandığım para bana çok faydalı oluyordu.

Bu kibarca çıkarma olayından yaklaşık bir yıl sonra beni tekrar çağırdılar, ben de bir sıkıntılar varsa yardım ederim diye gittim. Geçici sanmışım. Meğerse hep çalışmamı istiyorlarmış, kabul etmedim. Zaten yarım günlük başka bir işte çalışıyordum. Ayrıca eski sıkıntılara dönmekte istemiyordum. Bir işçi bendim ve hepsi patrondu. İşyerinin bütün ağır ve pis işleri benim sırtımda oluyordu. Evleri işyerinin yanındaydı. Öğlen yemeğine diye giden oğulları, bazen televizyonda bir filme takılır iki saat gelmez, ondan sonra da iş bitsin diye biz makineden daha hızlı çalışırdık. Askere gitmeden önce ben bu gibi problemler üzerine babasıyla konuşmuştum. Bu tempoyla emekli olana kadar çalışmam imkânsızdı. Düşünsünler ve ben askerden gelene kadar karar versinler diyerek onlardan ayrılmışım. Eğer işten çıkarılırlarsa, içleri rahat etsin diye, hiçbir hak falan aramayacağımı da söylemişim. Çünkü amacım kimseyi tehdit etmek değildi. Hem kendimin hem de başkalarının rahat etmesinden yanaydım. İşten asıl bu yüzden çıkarmışlardı, yoksa benim gelip gelmeyeceğime inanmadıklarından dolayı değil. Oğullarının durumu benden muhakkak farklıydı. Fakat ben o gelmediği zamanlar kalorifer dairesine odun kırardım. Odun lafı biraz küçük olur, tomruk dersem daha doğru olacak. Koca koca ağaç gövdeleri. Ucuz olsun diye ormandaki en kalın ağaçları satın alırlardı. Ben de onları yaracaktım ki, kalorifer dairesinin sobasına girsin. O kazanın içine zayıf bir insan girebilecek kadar büyük ağız vardı. Fakat ağaçlar çok kalın olunca girmiyordu, girse de içine tam atılamıyordu. İçi ise fırın gibi çok büyüktü. Kışın 45 dakikalık öğlen paydosunda yemeği yer ve sıcak diye yarım saat falan orada yatardım. Bu işyerini çok sefillik diye görüyordum. Buna bayağı odun hamallığı da denilebilirdi. Aslında o işyerinde duvarlara, tavanlara hakiki ağaç kaplamalı suntalar yapıyorduk. Bunu da hazır suntaları birçok işlemlerden geçirerek gerçekleştiriyorduk. İflas etmeden önce bir günde yaklaşık 12 işçinin yaptığı işi, biz iki-üç kişi her gün bir başka bölümde çalışmayla bir haftada bitiriyorduk. Hazır hale gelene kadar suntanın birçok bölümlerden, işlemlerden geçmesi gerekliydi. Aslında bizim çalıştığımız tempoyla o iş üç buçuk günde biterdi. Fakat şefin oğlu, dediğim gibi kafasından bütün işi beş iş gününe pay etmişti. Gelmezdi, geç gelirdi, filme takılırdı falan. Geri kalan o aralarda ben bütün fabrikadan sorumluydum. Yani, pisliğini temizlemek, odun kırmak, yapılması gereken angarya bir sürü iş gibi. Cumartesi günleri de ormana gider, koca tomrukları yaklaşık 1'er metre uzunluğunda dilim dilim, kalorifer kazanına girecek kadar büyüklükte keserdim. Sonrada fabrikaya getirirdik. Daha sonra ormandaki o tomruklar TIR'larla direk fabrikanın önüne geldiler. Bu benim için daha rahat ve onlar için de zamandan tasarruftu. Ormanda çalışmak çok daha zor oluyordu. Sıcakta terler ve soyunurdum, bu seferde sinekler kanımı emmeye üzerime üşüşürlerdi. Bir keresinde neredeyse bacağımı olduğu gibi kesecektim. Bir elimde motor bıçkı, bir elimle de kan emen o sineği kovalayayım derken elimdeki bıçkı kurtulup hızla iki bacağımın arasına girmişti. Eğer çapraz ya da başka ters bir şekilde gelseydi, bacağımı olduğu gibi kesmesi işten bile değildi.

Bir yılda Mukaddes Kitabı okuyup bitirdiğim zaman, işte ben bu işte çalışıyordum. Çalışırken insanın düşünmeye de çok vakti oluyor. İşte çok yoruluyordum. İnsan hayattan hiç bir şey göremiyordu. Sadece çalış yat, çalış yat. Moralin de çok etkisi var. Şefin oğlunu bazen sabaha kadar diskoteklerden uyumadan işe geldiğini bile bilirim. Dediğim gibi, onun durumu her bakımdan rahattı. Babasına karşı sorumluluğunu yerine getiriyordu ya. İş ise öyle de böyle de bitiyordu, ama nasıl. Çok düşünüyordum ve neden bana bu kadar yükleniyorlar diye de bu duruma kızılıyordum. Hâlbuki kimse bana: "Şunu ya da bunu neden yapmadın?" demiyordu. Hiç karışan falan da yoktu. Ben de durum böyle diye hiç bir şey yapmadan vakit geçiremezdim ya. Bazı insanlar bu işi çok güzel yaparlar. Çalışırken o kadar sakin ve rahat yaparak vakitlerini geçirirler ki. Yorulmadan, hiç kendilerini sıkıştırmadan. Bu da bir sanat. Bu sanatı Almanlar çok iyi bilir. Mantıken düşünecek olursak, öyle de olmalı. İş biter mi hiç? Biterse eğer, o zaman insan işsiz kalır. Yani benim çalışma tempomda mantık pek yoktu. Evden tertemiz giderdim işe. Fakat o çocuğun işe geç gelmesi, beni yalnız bırakması, benim için angarya iş başlıyor demektir. Balyozla odunları kırarken su gibi terlerdim. Elbiselerim üstüme yapıştırdı. Yine işe ne zaman gelirse, o anda bütün hepsini bırakıp yine onunla çalışmaya dönerdim. O dinlenmiş rahat, ben ise ter içinde moral sıfır. Fakat dediğim gibi, düşündüğüm zaman o çocuğun yerinde ben olsam ben de belki aynı şeyi yapardım diyor, içimden ona hak vermeye çalışıyordum. Hem karakter itibarıyla ben onun yaptığını yapmasam bile, yine de çoğunlukla herkes onun gibi yapar diye düşünüyordum. Adamlar beni işçi diye tutmuş. Orada bedava çalışmıyordum ya. İş saatinde de çalışılır. Eee ben neden öfkeleniyordum. İş ağır diye mi? Kolay işe beni kim alır? Türkiye'de biz çocukken babamın emrinde işçiler, çalışanlar vardı. O insanları ben çocukken hiç de acınacak, ne kötü durumdalar falan diye görmüyordum. Ya da onlara haksızlık yapılıyor mu falan diye de aklımdan hiç geçirmiyordum. Bu sekiz on yaşındaki çocuğun düşüneceği şey zaten değildi. Fakat o ruha sahiptik. O insanlar aşağıdandı, bizler ise yukarıdan. Olaya bu açıdan bakılıyor. Yalnız ben değil, herkes. Ben küçük yaşında belki de onlardaki bu ruhun etkisindeydim. Almanlar neden farklı olmalıydılar? Şuna inanıyorum ki onlar bazen bizlerden iyiydi. Onlar bizim gibi, bizlerin ülkesine çalışmaya gelseydi, kimbilir bizler onlara neler yapardık! Fakat o savaştan kalma nesil gitti, yerine doğudan da gelme yeni bir Alman nesli türedi. Sırf menfaatçi, sahtekâr, hiç utanmadan yalan söyleyen, nefret dolu yöneticilerle, işverenlerle doldu Almanya. Sevgi içlerinde zaten hiçbir zaman yoktu da, doğruluk ve insanlık denilen şeyler vardı. Şimdi mahkemelerinden avukatlarına, hastanelerinden doktorlarına kadar, haksızlık, insan ayırmak, nefret, rüşvet ve her türlü sahtekârlık çok daha aşırı var. Peki, bunlar nerede yok? Davut peygamberin kendisine verilecek bir cezada, önüne konulan seçeneklere karşın Allah'a olan yalvarışında: **"İnsan eline düşmeyeyim"** dediği ne kadar akıllıca bir istektir. (2.Samuel 24:10-14) Aç kaldı diye birinin ekme çalmasını belki herkes anlar, fakat yine de o hırsız cezasını çekecektir. Peki, benim anlayış göstermeye çalıştığım, Almanların yaptığı o şeyler hiç cezasız mı kalacaktır! Bütün öbür milletler akılsızca yaptıkları kötülüklerin cezasını nasıl çekiyorlarsa, Almanlar neden çekmesin? Biz insanlar yerdeyiz Rab ise göklerde. Bir gün gelecek herkes O'na hesap verecektir, ben bundan eminim. (Vaiz 5:2 ve12:14)

Bir ülkeye yabancı işçi çocuğu olarak gelmişsin, onlardan ne bekleyebilirsin ki? Almanların şu anlamsız nefretleri de olmasaydı daha iyi olurdu sanırım. Onlar hem böyle pis ve ağır işleri yabancılar yapsın diye işçi getirttiler, hem de sokakta da olsa onların yüzlerini bile görmek istemediler. Onlarda çok üstün meziyetler aradılar. Onların yabancılardan aradıkları özellikleri şöyle bir sıralayacak olursam: Bir kere hepsinin kadınları güzel olmalıydı. Bikiniyle dolaşıp, en azından onların erkeklerinin içlerini çektirmeliydiler. Getirdikleri o işçi erkekler ise, çok uysal, temiz ve de çok dürüst olup, hiç yalan söylememeliydiler. Ayrıca kafaları da çalışan, yetenekleri de olmalıydı. Peki, bütün bu özelliklere

sahip insanlar senin ülkende hamallık yapıp bok döker mi? Ben Almanları, daha doğrusu bu tip insanları hep evlilik ilanlarındaki koca arayan Türk kızlarına benzetirim. Bu evlilik ilanlarını çocukken, 14-17 yaşlarında çok okurdum. Zaten haftada bir çıkıyordu. O ilanlarda erkeklerden arandıkları özellikler genelde aynen şöyleydi:

Yakışıklı, uzun boylu olup, mimar, mühendis ya da en az yüksek okul bitirmiş, askerliği bitmiş, arabası ve evi de olmalıymış. Şakacı, esprili, romantik biri olup, kılı da kırk yaran biri olmamalıymış. Annesine falan hiç düşkün olmayıp, sadece kendisini seven biri olmalıymış!!!

Bütün bunlar evleneceği erkeğin en azından sahip olması gereken özelliklermiş. Kendisi hakkında ise:

Etrafındakiler çok güzel olduğunu söylemişler. Gezmeyi, uzun seyahatleri, tiyatroyu, müziği çok severmiş. Boş vakitlerinde kitap okuyup, müzik dinlemiş. Egzersiz de yapıp fiziğine çok dikkat edermiş. Hayatını, sırtını dayayacağı, güvenebileceği bir eşle paylaşmak istiyormuş!!!

Evet, ilanların hepsi üç aşağı beş yukarı aynen böyle, ya da buna benzer. İlandan da anlaşılacağı gibi, sadece almak istiyorlar, hep almak. Kendini tarif ederken de, sahip olacağı eşin modelini çizerken de, hep almayı düşünüyor. Bunlar aptal tabii. Akıllısı öyle ilanlarla falan ne istediğini söylemiyor, o zaten kendine öyle birini buluyor. Nerede bulacağını da çok iyi biliyor. Bir de ondan çocuk yaptı mı, ne hayretse birden geçimsizlikler başlayıveriyor. Adamın gücüne göre neyi varsa, artık yıllarca ne biriktirip kazandıysa, kadın o pastanın büyük bir dilimini alıp gidiyor. Çocuğuna bakacak ya! Medeni dedikleri kanunları da o insanları buna ancak teşvik ediyor.

Fakat bu ilanlar da ben şunu düşünürdüm. "Adam şöyle böyle olmalıymış iyi güzel de, bütün istediğin bu yeteneklere, özelliklere karşı sen ona kilodunun içindeki şey hariç ne sunuyorsun? Ne gibi üstün özelliklerin var ki o adam da seni alsın? Gerçi erkekler de genelde sadece bir şey arıyorlar! Onlar öyle ise, kadınların da böyle olması doğal değil mi?

Dediğim gibi, kadın zayıf yaradılışlı olduğundan, ilerde muhtaç olmasın diye kafası daha bir menfaatine yönelik çalışıyor. Çalışıp, yeterli para kazanan kadınlar ise, ya evlenmiyorlar ya da evlilikleri sadece kâğıt üstünde. O arada eğer tesadüfen iyi bir maddi fırsat çıkarsa da kaçırmasına hiç rastlanmamış. İş yalnız Alman-Türk ilişkilerinde falan değil, erkek-kadın ilişkilerinde de değil, biz insanlar böyleyiz. Bu örnek ile insanların nasıl en önce kendi menfaatlerini düşündüklerini, karşısındakine ise hiç değer verip, anlamak bile istemediklerini vurgulamak istedim. "Ne alabilirim", bütün düşünce hep bu. "Ne verirse" demiyorum, hep ne alırsa. Alsa dahi, o zaman da nefret ediyor. İnsanlık böyle olmakla mutlu mu? Hayır, evet diyemiyor ki insan. Resul Yakup şöyle diyor:

Aranızdaki kavgaların, çekişmelerin kaynağı nedir? Bedeninizin üyelerinde savaşı tutkularınız değil mi? Bir şey arzu ediyor, elde edemeyince adam öldürüyorsunuz. Kıskanıyorsunuz, isteğinize erişemeyince çekişip kavga ediyorsunuz. Elde edemiyorsunuz. Elde edemiyorsunuz, çünkü Tanrıdan dilemiyorsunuz. Dilediğiniz zaman da dileğinize kavuşamıyorsunuz. Çünkü kötü amaçla, tutkularınız uğrunda kullanmak için diliyorsunuz... ..Bu nedenle Yazı şöyle der: "Tanrı kibirlilere karşıdır, ama alçak gönüllülere lütfeder." İncil-Yakup 4:1-6. Ne dersiniz, bu ayetler insanlığın problemlerinden bazılarını tam olarak dile getirmiyor mu?

Almanya'da seçimlerden önce, başa gelmek için politikacıların çoğu yabancılara yapacağı kötülükleri vaat ederler. En çok da Hıristiyan adı altındaki partiler! Yabancı derken de genelde Türkler. Fransız'ı, İngiliz'i, Amerikalıyı kastedecek hali yok ya! Sadece bu nedenden ötürü de çok oy toplar, başa da gelir. Ben hep içimden: "Alman politikacılarının işi ne kolay" derdim. Bizim Türk politikacılarımız ne kadar çok palavralar atacak ki başa gelsin. "Bu halka nasıl yalan bulayım" diye gariplerin canları çıkar! Halkın genelde hoşlandığı şey ne? Onu bulmak lazım diye atar ondan sonra, "herkesi milyoner yapacağım". Yalan mı söylediler sanki? Bir zamanlar enflasyon ile paranın değeri öyle bir düştü ki, ayakkabı boyayan

sekiz yaşındaki çocuk bile milyoner oldu, doğru. Amerika'da ise durum daha bir başka. Orada başkan mı olmak istiyorsun, Amerikan halkına: "Kime savaş yapar da oranın kaymağını sizlere getiririm, sizlerden de az vergi alırım" demek yeterli. Gelelim yine Almanların yabancı Türk düşmanlıklarına. Almanların ise bu düşmanca duyguları haksız mı? Düşmanlığın hiçbir hakkı olmamasına rağmen, onlarda da anlaşılacak, hak verilecek bazı yanlar var tabii. Ama dertsiz, problemsiz kolaylık da olmuyor işte. Süleyman hikmetiyle şöyle söylüyor:

Öküzün olmadığı yerde yemlik temiz olur; Fakat mahsul çokluğu öküz kuvvetiyle olur. (Süleyman'ın Meselleri 14:4. Yeni çeviri Mukaddes Kitapta bu konu anlaşılabilir bir biçimde tercüme edilmiş! Eski tercümedeki ayet yazdığım gibi, daha anlaşılabilir bir biçimde.)

Bu ayeti bilmiyor mu bu Hıristiyan geçinen Almanlar? Hem hiç bir yabancı olmasa Almanlar çok mu mutlu olacak? Muhakkak değil, işte beni öfkeliendiren yan da bu zaten. Peki politikacılar bunun böyle oluşunu bilmiyor mu? Sırf oy toplamak için, halkın yanlış ve kötü olan nefretini kullanıp, bir de o doğrultuda vaatler verirler. O vaatleri de başa gelince uygulamıyorlar sanmayın. Hem de büyük bir zevkle uyguluyorlar. Alman halkı da bazen kuzu gibidir. Evinin yolunda dur, yol vergisi iste, adam inanır, itiraz etmeden de verir. Kısacası onlar yöneticilerine bu kadar güvenirlere demek istiyorum. Dünyada az rastlanır böyle uluslara. Bizde ise tam tersidir. Faydalı bir iş mi yapılacak, önce bizim halk karşı gelir! İster anlasın ister anlamasın, o bir kere itiraz eder. Örneğin yöneticileri onlara altından taht mı verecek, olsun onlardan hemen önce bir itiraz gelir! Onlar da haklı. Adam hep kazık yemiş babam, artık o tahtı verene nasıl iyi gözle baksın. Altından nasıl bir çomak çıkacak diye korkuyor. Almanlarda ise durum ters olmuş, yani aslında düz olmuş, bize göre ters. Onların yöneticileri ne kadar deli, çılgın bile olsalar, hep halkın menfaatlerini düşünmüş! Hitler gibi, sonunda kendisiyle birlikte halkı da yakmış ama olsun, "meslek rizikosu" demişler. Ben böyle konulara insan gözüyle baktığımda, hepsi haklı diyorum. Kutsal Kitapların ışığında Allah'ın gözüyle baktığımda ise, hepsi haksız, kötülükle dolu ve de yanlış diyorum. Bütün milletler hakkında bunun böyle olduğunu da Allah zaten söylüyor.

'Ey milletler, işitmek için yaklaşın; ve ey kavmlar, iyi dinleyin; dünya ve onun içindekiler; yer ve ondan çıkanlar hepsi işitsin. Çünkü Rabbin bütün milletlere öfkesi, bütün onların ordusuna kızgınlığı var...' (İşaya-Yeşaya 34:1-2) diyor Allah ve onların başlarına neler geleceğini de yazıyor. Yerinden bakıp okumanız için bir kaç ayet daha **Yeremya 10:1-3, Yeremya 17:5**

İnsanları kötülecek çok kolaydır. Eğer bu bir Türk ise onu da kötülecek kolaydır. Uçakta dağıtılan bir mecmuayı okuyordum. Yazar, Almanya'da doğru almanca konuşulmadığından şikâyetçi. Problem yine her zaman olduğu gibi Türkler. Türkler ne Türkçe ne de Almancayı doğru dürüst bilmiyorlarmış. Yazar da bu durumu görünce sahip olduğu vatan sevgisinden ötürü öfkeleniyormuş. Bütün bunlara öfkelenen bunların o şerefsiz yazarları, neden Türkiye'de Kürtçe konuşulmuyormuş, Kürtlere neden bir devlet verilmiyormuş, onlara neden baskı yapılmıyormuş diye bas bas bağırarak kalmazlar, ellerine bombaları verip "bunları Türkiye'de patlat" diye de o Kürtleri gönderirler. Ben Türkiye'de yaşarken hiçbir yerinde Almanya'da Türklere karşı yapılan düşmanlığın Türkiye'de Kürtlere yapıldığını görmedim. Ancak daha beterlerinin filmlerde Yahudilere yapıldığını görüyoruz. Okullarında olsun, iş yerlerinde olsun ya da toplum olarak olsun o Türklerin daima en sonuncular olmaları için uğraş vereceksin, sonra da Almancayı neden iyi konuşamıyor diye vatan sevgin kabarcak! Alman okullarında bizlere neler öğrettiklerini yazmıştım. Ondan sonra da kalk Irak savaşında Amerika'ya insan haklarını bahane edip kafa tut. Sanki kendisi çok insancıl, sevecen de Amerika'ya insanlık öğretecek! Amerika da bunu yiyecek. Karşılarında Türk var sanıyor onlar. Amerika'daki bir fırtınadaki felakette sırf beyazlar ve parası olanlar önce kurtarılmış da zencilerle, fakirler sona bırakılmış. Yanımızda oturan Alman komşumuz bana koşarak öfkeyle bu haberi söyledi. "Bilirim bilirim, hem de en iyisini kendi tecrübelerimden bilirim" deyince hemen anlayıp konuyu kapadı. Kendisi de anlaşılabilir sevdiğim biri. O an için Almanlar Amerika ile ilişkilerindeki

Irak savaşına "hayır" demelerinden doğan bu gerginliğin suçlusunu Amerika diye gösterme telaşındalar. Tabii ki haksızlıkları herkes görüyor ve de anlıyor, ama kendisi yaparken değil. Başkalarında görmeye tahammül edemedikleri kıymıklara karşı, kendi gözlerindeki kalasları görüp de seçemeyenler bunlar. Sen Türk'ten nefret edip, iş yerinde olsun, sokakta olsun, okulda olsun, nerede olursa olsun, onlardan en önce kendinin menfaatlenmesini düşünür ve de öyle davranırsın, Amerika'da durum neden farklı olsun? Aranızdaki fark ney? Ondaki güç Şimdi sende olsaydı, Yahudilerden sonra Türkler için sabun yapma ve onları yakma makineleri icat ederdin. Gerçi yakmaya başladılar da sabun makinelerine daha vakit tam olgunlaşmadı anlaşılan! Amerika hiç olmazsa menfaatinden başka kimseyi ayırmıyor. Ne yaparsa yapsın amaç olarak menfaati, çıkarı söz konusu; ya Almanlar için öyle denilebilir mi? Sadece anlamsız nefreti için, bizzat o kişide hiçbir kötülük görmediği halde, tanımadığı insanı canlı canlı yakma, yok etme, katliam savaşı açma ruhunu gösteren insanlar arasında Almanlar dünyada kaçınıcı sıradadır? Yok, işte bunu anlayamaz. Onunla arası iyi değilse, artık onda bir kusur arayacak. Amerika da sanki bunları bilmeyen bir aptal!

Türk hamallık yapmak için Almanya'ya gelip çocuğunu Alman okullarına verdi. O okullara ben de gittim. Hiçbir kelime bile almanca bilmeyen bizlere neler öğretildiğini olduğu gibi yazmıştım. Diyorum ya bunlar hiç vermeden çok almak isteyen cinsten. Bunu belki herkes böyle yapar diyeceksiniz, doğru da kardeşim bu kadar da taraf tutulmaz ki. Alman olduğunu iddia eden Ruslar da geldi Almanya'ya. Yalnız Rusya'dan mı? Romanya'dan, her yerden geldiler. Bu adamlar o Türklerden daha kötü Almanca konuşuyorlar. Hem de bunlar Alman! Doğu Almanya kapıları açıldı, hiç çalışmamış insanlar sahte belgelerle emekli oldular. Bunu Almanya'da biliyor herkes de biliyor. Her biri bedava dişlerini, kuşlarını yaptırdı. Alman sağlık kasaları iflas etti. Yok ama tek bir kelimeyle bunlardan kimse bahsetmedi. Üstüne üstlük bir de Amerika'ya kafa tutuldu diye ekonomileri bozuldu. Bütün bunlardan da yine hep Türkler suçlu! Doğudakiler batıdakiler gibi koyun misali de değil. Onlar komünistlik rejimden geldiklerinden dolayı hemen hemen hepsi kavgacı ve de sahtekârılığa yatkın. Bir de bütün bunlara rağmen yine de devamlı batılı Almanlardan Şikâyet ediyorlar. Çıt yine yok. Tam tersine her yerde onlara öncülük tanınıyor. Hep Türkler kötü canım! Bütün o kötü Türklerin maaşlarından da yıllardır utanmadan doğu Almanya'ya dayanışma vergisi kesiyorlar. Almanların çocukları Almanca dersinden kötü not getirir, suç yine Türklerindir! Hele artık Türkleri kaçırırsınlar diye her türlü adiliğe kanunlarının da desteğiyle bayağı bir bayrak açtılar. Halkı da hamur Őekline getirip istedikleri gibi yoğursunlar diye, televizyon programlarında Türklerin neden kendilerini Alman toplumuna entegre etmediklerini sorun olarak göstermeye çalışıyorlar. Onlar önce kendi aralarında birbirleriyle entegre olsunlar da bizler de görüp utanalım. Önce onlar birbirleriyle dost olup geçinsinler de, nasıl yapıyorlar diye öğrenelim. Fakat bütün problem başörtüsüymüş. Problemin büyüklüğüne bakın siz! Türkler cahilmiş. Peki, zamanında Yahudiler neydi? Onlarda da neden cahil, işçi, amele adam yok diye fırınlarda yakanlar yine bu almanlar değil miydi? İtalyan'ına İspanyol'una da aynı Şeyleri yaptı bunlar. Ben burada Türk'ü savunmuyorum da "bu nefretle bu adamlar yine nereye gidiyor?" diyorum. Amerika ikinci dünya savaşından sonra Ruslar sebebinden Almanya'ya yatırım yapıp, kalkınmasında korkunç payları olmasaydı, Almanlar bugün ya bir Çekoslovakya ya da en iyisi o doğu Almanya gibi olurdu. İnsanlar biraz palazlanmasın, ne kadar da çok kendilerini beğenirler. Benim bu öfkem ise ne vatan sevgisinden ne de Almanya nefretten, ancak insanlara yapılan düşmanlıktan, haksızlıklardan ötürü. Bu ister Alman olsun ister Türk, ister Amerikalı isterse de Çingene; insan insandır, ona yapılan haksızlıklar için herkes hüküm kürsüsü önünde Allah'a hesap verecektir. (Vaiz 12:14) Hele 2008 yıllarında, izlenilen Merkel hanım politikasından sonra her gün Türklerin evleri canlı canlı çoluk çocuk yakılıyor da, kimselere duyurulmuyor bile. Baba yanarken bebeğini kaçınıcı katsa oradan camdan bir polise atıyor ve polis tesadüfen tutabiliyor da bebek kurtuluyor. Ne resim ne bir duruş, dünyada ses yok. Serseri bir Türk genci metro istasyonunda

yaşlı bir almanı dövdü diye Alman meclisi ayağa kalkıyor! Türk'e de 10 ila 20 yıl hapis cezası verilirken, Sollingendeki Türklerin kundaklandığı ve bütün bir ailenin bebekleriyle birlikte neredeyse tümünün ölmesinde, o gençlere verilen cezanın en fazlası 15 yıldır. Şimdi o adamlar dışarıda ve sosyal kurumlarda yetkili memurlar olarak çalışıyorlar. Türk attığı iki tekme için aldığı 20 yıllık biraz zor çıkar oradan. Hem artık Türkleri yakan hiç kimse, ne yakalanıyor ne de ceza verilmesi gerekiyor. Almanların da millet olarak zayıflığı bu. Her milletin türlü türlü zayıflıkları var. Tarihte ne yaşanırsa yaşansın, onlar dönüp dolaşıp aynı şeylere yine sarılıyorlar, geri kalanları palavra.

Tekrar iş konusuna dönecek olursam, benim Almanya'da çalıştığım işler genelde hep böyle oldu. Çok zor, daima bedenle yapılması gereken ve yukarıdaki bahsettiğim insanların verdiği moralde çalışılan işlerdi. Fakat ben düşünürken hep iki taraflı düşünüyordum. Hem kendimi onların yerine koyuyordum, sonra da onları kendi yerime. Bir gün kendi kendime "ne istiyorsun ki sen" dedim. Ne yani, sen çok hızla çalışıp işler bitiyor diye bu adamlar sana, gel bizimle otur çay kahve mi iç diyecekti? Ne olurdu sanki on dakika otursak da sohbet etsek, bir dost bir arkadaş gibi? Yine "hayır" diyordum kendi kendime. Eğer onlar işçilerine bir böyle yapmaya başlarlar ise, o fabrika da yerinde durmaz ve birçok başka problemler de çıkar diye kendimi avutuyordum. Bahsi geçen işçiler de bir ben, başka zaten yok. "Sanki öbür türlü yaptılar da yerinde mi durdu, yine iflas ettiler." diye de geçiriyordum içimden. (Hatta çok yıllar sonra duydum ki bütün varlıklarını o oğul batırması, birbirleri içinde birbirlerine düşman olmuşlar. Baba 71 yaşında sabah beşte kalkıp gazete dağıtıyormuş) O zamanlar onları savunmaya kalksam bile, onlar adına da bir çıkmaza girdiğimi görüyordum. Yani öfkemden, yorgunluktan dolayı kötülemek istediğim insanları hem kötülüyor hem de kötüleyemiyordum. Ya da onlara hak vermeye uğraşsam bile, bu sefer onlar hep haksız çıkıyordu. Kendi kendime bütün bu şeyleri içimden geçirirdim. Dediğim gibi en kaldıramadığım şey sebepsiz nefrettir. O şefin oğlunun anlattığı bir sürü böyle nefret dolu, aşağılayıcı düşmanlıklarını hiç hoş karşılamıyordum. Bazen hiç konuşmaz, suratımın asıklığını belli de ederdim. Onlar da görüyor ve bu durumdan muhakkak rahatsız oluyorlardı. Baba efendi bir adamdı. Şartlar ve sıkıntılar onu da belki zorluyordu. "O benim oğlum, ne yapabilirim ki?" diyordu.

Mukaddes Kitabı her gün okuduğum için, Allah'ın da birçok güzel özelliklerini öğreniyordum. Sonunda tomrukları yararken kendi kendime şu sonuca vardım: "Beni ancak Allah anlar ve O'ndan başkası anlayamaz, ancak O'nun işinde çalışabilirim" dedim. Bununla sanki hiç olmayacak bir hayali vurguladım. Bu benim için sadece ideal bir istekti, o kadar. Yoksa Mukaddes Kitabı okuyorum diye, konuların etkisinde kalıp kendimi peygamber, ya da meleik falan sanmaya başlamamıştım. Hem bir insan nasıl Allah gibi görebilirdi ki? Allah kişinin en gizli duygularına kadar görüyor. Hiç kimse O'na bir şey ispat etmek zorunda değildir. Çünkü her şeyi kendisi zaten olduğu gibi bilir. O'nun önünde uzun uzun ispatlara, çekişmelere, savunmalara, anlatıma hiç gerek yok ki. Benim istediğim, ya da beklediğim bu özellik ise ancak Allah da vardı. Eyüp kitabında bu konuda Allah hakkında şöyle söylüyor:

O'nu görmediğini söylediğin zaman bile davan O'nun önündedir, bekle. (Eyüp 35:14) Bizlerde ise, hiç kimse bizi görmez, bilmez, duymaz diye bir sanı vardır içimizde. Oysa Zebur denilen Mezmurlar kitabında yine aynen şöyle yazıyor:

Kulağı yaratan işitmez mi? Gözü yapan görmez mi? Mezmurlar 94:9

Allah'a güvenmek çok güzel bir şeydir. Fakat yürekten, içten ve severek olursa, ebedi olur. Ben birçok şeyleri ilerde zamanla anlayacaktım. Anladığım, öğrendiğim kadar içimde Allah'a karşı büyük bir sevgi duydum. Bu sevgi bambaşkaydı. Annemi, çocuğumu, karımı, arkadaşımı ya da başka sevdiğim kişiler ve şeyler de olmuştur. Bu sevgiler hep insana acı veren duygulardı. Ya o kişiye bir şey olursa, ya hastalanırsa, ya kaybederse. Neden böyle göz göre göre yanlış yapıyor? Neden üzgün ve benim de elimden hiç bir şey gelmiyor? Neden o da beni sevmiyor? Neden bana bu kötülüğü

yaptı? Neden beni anlamıyor? Gibi bir sürü kuruntular, beklentiler acı verir insana. En acısı ise, eğer iki taraf da birbirine karşı büyük bir sevgi duyarsa oluyor. Muhakkak o kişileri öyle ya da böyle mutsuz bir olay karşılıyor ve her şey bir anda bitiyor. Mesela ani bir kaza, hastalık, hapis, ayrılık, savaş, ölüm ve daha akla gelmeyecek bir sürü yoksulluk, sefalet gibi şeyler giriverir araya. Yanar durursun artık. Sönmez içinde o ateş. Yakup'a: "Oğlun Yusuf öldü diye" haber getirdikleri zaman, kimbilir o garip adam ne kadar acı çekmişti. Yazıda: **"Bütün oğulları ile bütün kızları onu teselliye kalktılar teselli edilmek istemedi"** diye geçiyor. (Yaratılış-Tekvin 37:32-35) Bu duyguları anlayamayan insanlar var mıdır? Ancak parasal zenginlikte olan ülkelerin insanlarında, o da belki anlamaz. Anlamak istemez, çünkü onlar da sevginin acılık getireceğinden korktukları için bu duygularını tamamıyla öldürme çabasındadırlar. Ayrıca bunu bir başarı olarak görürler.

Allah'ı sevmek ise bambaşka bir şeydir. O'nun hakkında hiç bir kaygın olmaz. Ancak tek kaygı, "ya günah işler de ben O'nu bırakırsam" der insan. Evet, çünkü hep böyle olmuş. Allah hiç kimseyi bırakmıyor. O'nu hep ilkönce insanlar bırakmış. Bu öncelik hep insanlara mahsus, Allah'a ait değil. Bu konuda binlerce örnek verilebilir. Yani insan hiç terk edilirim diye korkmuyor. Eğer bir güvensizlik ruhu varsa, o da kişinin kendisine ait duyduğu bir güvensizlik. İnsan kendi kendine: "Ya ben de onların yaptığını yaparsam ve Allah'ı bırakırsam" diyorsun. Bu da acı dolu bir sevgi değil mi diyeceksiniz. Evet, dünyamız cennet değil ve Allah sevgisinde de böyle acılar var. Fakat başka sevgilere nazaran en büyük fark şu ki, o da her şeyin kişinin kendi elinde olmasıdır. Yani öbür sevgiler gibi adaletsiz değil. Bu sevgiye sen ne kadar değer veriyor, sarılıyor isen, o sevgi de sana o kadar mutluluk veriyor. Sen bırakmazsan Allah seni hiç bırakmıyor. En güzel yanı ise, O seni muhakkak seviyor. Ne olursan ol, hangi milletin, ülkenin, kültürün, dilin, ırkın, cinsin insanı olursan ol, O seni seviyor. Çünkü O'nun ellerinin işisin. Seni O yarattı. O'nun hakkında hiç üzülmen gerekmiyor. O bir yanlışlık yapar diye hiç bir korkun yok. Ölür, hastalanır, O'na kötülük yaparlar, acı çeker, nedensiz senden nefret eder, seni anlayamaz, sesini duymaz, nankördür vs. gibi şeyler de Allah için geçerli değil. Kısacası Kuranda defalarca **"eşi ve benzeri yok"** diye geçer ve bu söz çok doğru bir hakikattir. O'na eş olan hiçbir şey yok. Ne mutlu bu sevgiyi tadıp yaşayanlara.

Eski adamı üzerinizden atın.

10 Ocak 2004 Cumartesi

Askerden ve annemden sonra Almanya'daki eve geldiğimde, banyoda çok ilginç bir manzarayla karşılaştım. Banyonun ortasında sivri bir dağ gibi yığılmış kirli çamaşırlar duruyordu. Kimin olabilir diye şöyle bir baktım, hepsi karımındı. O kadar çamaşırı insan bir haftada falan çıkaramazdı. Üç ay ben yoktum ve benim hanım üç ay hiç çamaşır yıkamamış! Otomatik çamaşır makinesi falan da var. Yıkamamış işte. Her gittiğim yerde benim ilginç bir şey görmem şarttır sanki! Annemin taşınması, eve döndüğümde de böyle bir durum. Bunlar ise anında görünenleri. Evdeyken makinede çamaşırları ben yıkardım. Benim önem verdiğim şeylere herkes öyle önem vermiyordu. Bu yüzden de çevremdekiler beni tımarhane delisi falan gibi göstermeye pek bayılırlar, en çok da annem! Hayat ise daima kötü sürprizlerle doludur. Bu benim anlattığım şeyleri ise sadece bir espri sayın.

Düşünüyorum da, öğretilmese bile bazı şeyler insanların içinde doğal olarak ya var, ya da yok. Bunu kadercilik anlayışıyla anlamak için değil de, herkesin mücadele vermesi gereken zayıflıklarının tabiatıyla, doğuştan var olduğunu vurgulamak için yazıyorum. Allah'ın sözü diye inandığımız o kitaplar, daima iyi olmaya yönelik değişiklik yapmamız gerektiğini, hatta kişiliğimizi tümüyle değiştirmeye teşvik edicidir. Mesela bu konuda aklıma bir ayet geldi. Resul Pavlus Efes'teki inananlara şöyle söylüyor:

...evvelki yaşayışınıza göre, hile arzularına göre, çürüyen eski adamı bertaraf edin, ve fikrinizin ruhu ile yenilenenin; ve salakta (doğrulukta) ve hakikat kutsiyetinde Allah'a göre yaratılan yeni adamı giyin. Efesoslular 4:22-24 eski tercüme.

Resul Pavlus Allah'ın ruhuyla esinlenerek, herkesin yapması gereken bir değişikliği emrediyor. Yani eski elbise gibi önceki kişiliğimizi atıp, yeni elbise gibi Allah'ın isteğine uygun olan kişiliği giymemiz gerektiğini söylüyor. Kime yazıyor bunu? Sadece Efes'te yaşayan, o zamanki küçük topluluğa mı? Hayır, aslında tüm insanlığa. Hiç kimse otomatik olarak sadece iyi özelliklerle birlikte doğmuyor. Bütün baştan aşağı kötü olan özelliklerle de doğmuyor. Yaşadığımız çevrenin etkisi ne kadar büyük de olsa, bizde meydana getireceği negatif etkilerden kurtulmak için, Allah herkesin muhakkak mücadele vermesi gerektiğini vurguluyor. Hem yalnız çevremizin mi etkisi var? Ta atamız Âdem'den aldığımız günah mirası bir yana, bizim kendimizin günahları da çok büyük rol oynuyor. Dışarıdaki etkilere karşı ne kadar kuvvetli olursak olalım, aslında içimizdeki, benliğimizdeki, nefsimizdeki zayıflıklara karşı yenilmemiz daha kolay gerçekleşiyor. Bu zayıflıklara kim sahip değil? Tahtta oturan en büyük kralın çocuğu da olsak bu böyle, bir dilim ekmek bulamayan anne babaya ait sokak çocuğu da olsak bu böyle. Kısacası dünyaya gelmekle bir savaşın içinde doğuyoruz. Hayatı, Allah'ı seviyorsak, bu savaşı vermemiz muhakkak gerekli. Bu savaş ise topla tüfekle yapılmıyor. Ruhi bir savaş; etle, kanla olan bir savaş gibi değil. Bu nedenle yeryüzümüzde hâkim olan adaletsizlik, savaşlar, nefretler, kıskançlıklar, tatminsizlik, fesat, vs. gibi kötü olan şeylerin tek sebebi sadece insan değil. Kitabımın başlarında bahsettiğim gibi, ruhi bir varlığın bu konuda çok etkili olduğunu görmemek için ne olmak lazım? Belki de görmemek, anlamamak için kör ve de anlayışsız olmak lazım. Çünkü kitap açıkça diyor:

Son olarak Rab'de, O'nun üstün gücü ile güçlenin. İblisin hilelerine karşı durabilmek için Tanrının sağladığı bütün silahları kuşanın.

Çünkü savaşımız insanlara karşı değil, yönetimlere, hükümlerlere, bu karanlık dünyanın güçlerine, kötülüğün göksel yerlerdeki ruhsal ordularına karşıdır. Bu nedenle, kötü günde dayanabilmek, gerekli her şeyi yaptıktan sonra yerinizde durabilmeniz için Tanrının bütün silahlarını kuşanın.

Böylece, belinizi gerçekle kuşatmış, göğsünüze doğruluk zırhını takmış ve ayaklarınıza esenlik müjdesini yaymak hazırlığını giymiş olarak yerinizde durun. Bunların hepsine ek olarak, Şeytanın bütün ateşli oklarını söndürebileceğiniz iman kalkanını alın. Kurtuluş miğferini ve ruhun kılıcını, yani Tanrı sözünü alın. Her türlü dua ve yalvarışla, her zaman ruhun yönetiminde dua edin. Bu amaçla, bütün kutsallar için yalvarışta bulunarak tam bir adanmışlıkla uyanık durun. Efesoslular-Efesliler 6:10-18

Eskiden kılıçla kalkanla savaşa giden şövalyeler, bellerini, göğüslerini, başlarından ayaklarına kadar korumaya alırlardı. Ağır zırhlar giyerlerdi ki kolay kolay yara almasınlar. Bu benzetmeden yola çıkarak resul harfi zırhlar yerine, ruhi değerlerle ilgili korunmadan bahsediyor. Mesela, kendimizi gerçekle kuşanmaktan bahsediyor. Biz gerçeği seviyor muyuz? Doğruluğu bir zırha benzetiyor. Hâlbuki insanlık bir zırh olarak hep yalana başvurmuştur. Yalanlarla kendilerini korumaya çalışmışlardır. Bu doğruluk zırhını da göğse takmak gerekli, çünkü yalan da doğruluk da yürekten gelir. Yalanlar bize kesinlikle koruma olmuyor ve de olmayacak. Ancak kısa vadede olduğunu sanıyoruz. "Esenlik müjdesini ayaklarımıza giyinmeliyiz" demekle, adımlarımız bizi Allah'ın müjdesi denilen iyi haberi yaymaya yönlendirmeli. Bunu yapabilmek için de ilan edeceğimiz iyi haberi önce kendimiz öğrenmeliyiz. Ondan sonra da o bilgiler ile oturduğu yerde tembel tembel, sadece kendi kendini güden çobanlar olmamalıyız, bir şeyler yapmalıyız. (Hezekiel 34'üncü bölümün tümü) Bununla da ikiyüzlülükle ellerinde Mukaddes Kitap ve kapı kapı giden Şahitlere benzemeyi kastetmiyorum. Onların inandığı: "Herkes, her din kötü, bir biz doğru ve iyiyiz. Herkesi kötüleyebilirsin ama bizlere tek kelime bile söyleme" demek ikiyüzlülük değil de nedir? Bu şekilde bırakın insanları kurtarmayı, eğer onlar kurtuluşa layık olsalar bile, zamanla o organizasyonun öğretileriyle ancak ikiyüzlü, sahtekâr, imansız olup; kişi organizasyonu için kendini tümüyle satmak zorunda bırakıldığından, Resul Yuhanna'nın Vahiy kitabında geçen ancak o fahişeye benzer. (Vahiy 17. ve 18. bölümlerin tümü) Kısacası öyle yerlerde kalmak istersek, yukarıda Pavlus'un söylediği sözleri de çöpe atmamız gerekir. O kuruluşlar zaten insanı buna zorlar. Allah'ın kastettiği müjde götürme işini Şahitlere ve benzerlerine bakarak karıştırmayalım. (Matta 23:15) Allah'a duyulacak imanı, sevgiyi insan ancak özgür bir iradeyle, korku ve baskı altında olmadan geliştirebilir. Allah kimseyi zorlamak istemiyor. İsteseydi bu konuda en büyük güce ve kudrete yine kendisi sahiptir. Bu yüzden öğrendiğimiz iyi haberi insanlara iyi haber gibi, ismine layık ve uygun bir şekilde duyurmalıyız. Kişiye inandırdığı şeyi sistemli ve sinsî bir şekilde zorla, baskıyla, tehditle kabul ettirmek, onun bütün inançlarını kalıplaştırmak ve o insanlardan koskoca ikiyüzlü bir ordu meydana getirmek, iyi haber, müjde yaymak demek değildir. Bir başarı ise hiç değildir. Çünkü disiplinli, itaatkâr ordulara dünyamız haddinden fazla sahip ve de onlarla dolup taşmış bile. Elde ettiğimiz bu başarılarla ne halde olduğumuz da ortada. Zor, baskı derken, bunları ille de hep bir kaba kuvvet olarak anlamayalım. İnsan psikolojisini tanıyıp onların vicdanlarıyla oynamak, sırf kendi amaçlarımız uğrunda şekillendirmek, zamanımızda o kadar büyük bir ustalıkta değildir. İsa Mesih bu müjdeyi çok güzel bir biçimde duyurdu, O'nu örnek alalım. (Matta 5-6 ve 7'inci bölümlerin tümü)

Bunların hepsine ek olarak da, bizim her türlü cesaretimizi kıracak ne olursa olsun, imanı bir kalkan gibi kullanmalıyız. Kalkan, gelen vuruşları engellemek için kişiye siper, korunma olur. Hakikati, gerçeği, barışı seven birinin ne kadar çok saldırlara uğrayacağını tahmin edebilir misiniz? Bir keresinde eski bir Amerikan başkanının, "yalandan daha korkunç olan ne vardır biliyor musunuz" diye sorup, cevap olarak da, "gerçek" demesi, dünyamızın gidişine uygun bir tariftir. O insanlar bu işlerle haşır neşir olduklarından, bu konuda ne söylediklerini çok iyi görüyor ve de biliyorlardı. Yukarıda sayılan özellikler bize hoş gelse de, bunlar uygulanırken çevremizdeki insanları zaman zaman çok öfkelendirecektir. Bu yüzden yalnız bize karşı olacak öfkelere de değil, her türlü zorluklarda imanımız bizi bir kalkan gibi korumalıdır. Burada da açıklama yapmak

zorundayım. İnsanlar kendi yanlışlıklarına, ait oldukları dinlerine yöneltilen gerçek suçlamalara kulaklarını tıkamayı «iman kalkanı» gibi görüyorlar. Bu aslında tam tersine imanımızı değil, savunduğumuz o şeylere karşı imansızlığımızı gösterir. İyi ve kuvvetli bir iman her fikre açık olmayla geliştirilir. Saklanmak, kaçmak, kulak tıkamak, imansızlığın işaretleridir. Bu durum da genelde bilgisizlikten ve ilgisizlikten kaynaklanır. Ben hiçbir peygamberin ya da Allah adamının bu gibi şeylerden kaçtığını okumadım. Kötülükten uzak durmak başka bir şeydir, insanın imanı hakkında konuşup onu savunması başka bir şeydir. Şahitler ya da fanatik dinciler bunları çoğu zaman karmakarışık bir şekilde algırlarlar.(1.Petrus 3:15) Bunları gerçeklerden, hakikatten korkup, nefret edenler yapar.

Resul, elimize kılıç olarak Tanrı sözünü almamızı, bunu da her türlü Allah'a dualarla belirtmemiz gerektiğini vurguluyor. Neden burada her türlü dua diyor? Niye papağan gibi aynı şeyleri tekrarlayın demiyor? Çünkü durumlar ve şartlar her zaman değişik bir şekilde gelişecektir. Bizler o olayları değişik şekillerde algılayacağız. İşte burada daima duaların içimizden, yüreğimizden geldiği gibi, samimiyetle olmasına dikkat etmeliyiz. Ayrıca dualar vasıtasıyla Allah'a yalvardığımız o şeylerde kendi kendimizi de bina etmiş olacağız.

Mesela, Allah'a cennetin bir an önce gelmesi ve yeryüzünde de Allah'ın iradesi olması için dua ettiğimiz zaman, biliyoruz ki bu şey ister biz dua edelim ister etmeyelim, Allah bir gün cenneti zaten kuracaktır. Eee biz o zaman kesin kez olacak bir şey için ne diye dua ediyoruz? Aslında bununla o şeyi ne kadar istediğimizi vurguluyoruz, yüreğimizden o şeye ne kadar değer verdiğimizi göstermiş olup, bunlarla da kendimizi o istek ve arzuya hazırlamış oluyoruz.

Bir çocuğa babası bisiklet ısmarlamış, satın da almıştır. Fakat gelene kadar bir kaç gün beklemesi gereklidir. Çocuk artık o bisiklete benzer bisikletlerin önünde durup da uzun uzun bakmaz mı? Hâlbuki alındı, muhakkak da gelecek, o da ona binecek. Oturup beklesin, hiç umursamasın. Var mıdır böyle bir çocuk? Bırakın çocukları, ben 45 yaşında adamlar bilirim, görgülü varlıklı olduğu halde, aldığı yeni arabayı, motosikleti, eline fener alıp da gece yarısı garaja bakmaya gitmiştir. Bunlar o kişilerin bu şeylere yürekte verdikleri değeri göstermiyor mu? İşte resul de, bizim dualarımız yürekte değer verdiğimiz şeyleri belirtmek için olsun diye teşvik ediyor. Yalnız dikkat edelim, RABBİMİZ Alaattin'in lambasındaki dev değildir. Dualarımız sadece bencil isteklerimizden ziyade, Allah'ın iradesine uygun mu değil mi diye de önce düşünelim.

En sonunda da, bu şeylere tam bir adanmışlıkla Resul bizleri uyanık durmaya teşvik ediyor. Tam bir bütünlükle, bölünmüş bir şekilde değil, tüm içtenlikle, yarım yamalak değil.

İşte vermeyiz gereken savaş bu şekilde olmalı. Hepimiz bu savaş alanı içindeyiz. Sadece Allah'a inananlar mı bir savaş veriyor? Bence inanmayıp, kendi heves ve arzularına yönelik hırsları için savaş verenlerin durumu daha da zor. Bu savaşı dünya ulusları her gün veriyor. Onların bu savaşları filmlerde, hikâyelerde, romanlarda konu oluyor. Ekmek savaşı, kariyer savaşı, menfaat savaşı, cinsiyet savaşı, para savaşı, milliyetçilik-ırkçılık savaşı... Saymakla biter mi! Yaşamak kolay değil.

Peki, hiç bir şey yapmak istemeden pasif kalınabilir mi? Bir adada, hiç kimsenin olmadığı bir yerde, kalın taş duvarlı saraylarda, kalelerde, tapınaklarda saklanmakla insan "bu savaştan uzakta kaldım" diyebilir mi? Hayır. Bununla belki olsa olsa ancak toplumlardan, insanlardan uzak kalmak olur. Bu da yetmez mi, diye düşünenler çoktur. Mukaddes yazılar bizi kötü, negatif yönde etkileyen üç temel etkiden bahsediyor. Benliğimiz, yani nefsimiz. İkincisi dünyanın etkisi, yani bütün bu dünyada olan şeyler, organize edilmiş yaşadığımız dünya sistemi. Üçüncü neden olarak Şeytan ve Cinleri, yani gökteki ruhi varlıklar. (İncil-Yakup 3:15)

Bu hakikatlere göre kendimizden, benliğimizden nasıl kaçacağız? Göksel ruhi yaratıklar dediğimiz Şeytan ve cinleri için ne ada, ne kale, ne de yerin dibi gibi olan yerler, onlar için bir gizlilik değildir. Kaldı ki kendi zayıflıklarımızı da bunlara ekleyecek olursak, kaçmak için hiç şansımız yok demektir. Bazıları ise hepsinden kurtulmak için ölümü seçiyor. Ben de bu yolu seçmiştim. Fakat ben ümitsizdim, bilgisizdim, çaresizdim. Benim sahip olduğum şeylerle yaşamaya gücüm kalmamıştı. Fakat bilgi sahibi olduktan sonra yanıldığımı anladım. "Ölmek bu kadar ucuz olmamalı" diye düşündüm. Mademki ölümü cebime koymuştum, o zaman bundan sonraki hayatı Allah için yaşamak, ölmekten çok daha anlamlı ve mutluluk verici olacaktı. En değerli dürtü de insanın duyduğu sevgidir. Evet, birini seversen canlanıveriyorsun. Ben bu sevgiyi, tarif edilemez hayranlığı Allah'a karşı duymuştum. O'nu tanımaya uğraşırken de kendimi tanıyordum.

«Kendini tanımak da ne demekmiş!» diye bu çok kişiye komik gelir. Aslında bizler kendimizi tanımıyoruz. Ancak tanıdığımızı sanıyoruz. Hepimiz basit de olsa bir olay karşısında önceden, "ben olsam şöyle ya da böyle yaparım" der. Fakat o olay cereyan ettiği zaman çok farklı şeyler yaptığını görür. Hatta hiç düşünmediği şeyleri yapar. Bu gibi yanılgılara insanlar hayatlarında sayısız kereler düşer. Hem biz insanlar bütün olayları ve ayrıca kendimizi tam olarak tartmamız mümkün müdür? Duygularımız var, korkularımız var, menfaatlerimiz var, zevklerimiz yani nefsimiz var, tutamadığımız öfkemiz var, kıskançlıklarımız, tembelliğimiz, oburluğumuz, açgözlülüğümüz var, var da var. Bunlar bizleri o kadar etkiliyor ki; biz de o şeyi, "şöyle, böyle yaparım" dediğimiz o şeyi bambaşka bir şekilde yapıyoruz. Bu da tam olayın içindeyken gerçekleşiyor. Dışında olan için durum çok basit ve kolaydır. Çok kuvvetli imanı olup, büyük denemelerden geçmiş öyle insanlar tanıyıp duydum ki, fakat çok basit şeyler için her şeyi, bütün imanını, sevgisini bir anda atıvermiştir. Bize göre çok basit, fakat o kişinin yıkılması, düşmesi için demek ki bu yeterli olmuştur. Bu yüzden gizlemeye çalıştığımız yanlış şeyleri küçük görmeyelim. O küçücük dediğimiz şeyler, biz farkında olmadan zamanla içimizde o kadar büyüyorlar ki, gün geliyor bir dev olup karşımıza çıkıyorlar. Hiç ummadığımız, bir zamanlar içimizdeki o küçücük olan şeye de yeniliyoruz. Vücudumuza giren mikroplar da küçüktür. Etkileri de önce küçük küçük başlar. Doktorlar tecrübeleri ve bilgileriyle o mikrobu yenecek ilaçlar, antibiyotikler verir. Çünkü onlar mikrobu ne kadar küçükken yenerlerse, hastanın iyileşmesinin de o kadar kolay olacağını bilirler. Fakat bırakılırsa, o en önemsiz gibi başlayan hastalıklar insanı ölüme bile götürebilir. Bizde ortaya çıkan çeşit çeşit günahlar da buna benzetilebilir. Eğer daha başlangıçta önlem alıp onu yenmezsek, o bizi yenecektir. Yine ilk annemiz olan Havva'nın durumunu düşünecek olursak, o da bu mikrobu içinde büyümesine meydan verdi. Yani burada mikrop gibi olan şey, Allahın sahip olduğu bir özelliğe, O'nun emrini çiğneyerek sahip olmaktı. Zamanla o düşüncelerinde öyle büyüdü ki, artık karşı koymak yerine tam tersine onu korkunç arzu etti. Benliğine hâkim olan o isteğe uydu ve yemesi yasak olan meyveyi aldı ve yedi. Yalnız yemekle kalmadı, aynı itaatsizliğin içine kocasını da çekti. Ona da verdi, o da yedi.

Yatılı okuldayken öğrenciler tuvaletlerde sigara içerlerdi. Ben içmiyordum. Her zaman bana gösterdikleri o sigara ikramını bir görseydiniz. O çeşit çeşit Amerikan sigaraları, kömürlü filtrelili sigaralar, mentollü sigaralar, bilmem neli sigaralar. O zamanlar: "Okul müdürünün kendisi bile bu kadar çeşit sigara görmemiştir" diyordum. Fakat ne zamanki ben sigaraya başladım ve de alıştım, işte o zaman kimse bana filtresiz en ucuz birinci sigarasını bile vermez oldu. Neden onlar birden cimri oldular? Daha doğrusu, neden önceden o kadar cömerttiler? Çünkü onların her sigara içtiklerinde, karşılarında kendileri gibi olmayan birine bakmak vicdanlarını rahatsız ediyordu. Çünkü kendileri kötü olan bir şeye yenilmişlerdi. Fakat o içmeyen, onların yaptığını yapmayan, kararlı olduğu müddetçe, onlar da vicdanlarında rahatsızlık duyacaklardı. Bu yüzden devamlı bir ısrarla sanki "sen de bizim yaptığımızı yap, bizden biri gibi ol" diyorlardı. Ne zamanki onlardan biri gibi oldun mu, "ohh!" diyorlar, içleri rahatlıyor. "Böyle

yenik düşen demek ki yalnız biz değilmişiz" diyerek tatmin oluyorlar. Moralleri yükseliyor. Artık onlardan biri gibi oldun ya, sigara yerine avucunu yalarsın. Aynı şeyleri ilerde ben de yaptım. Karşımda "ben içmem" diyen arkadaşıma, hiç durmadan içmesi için ısrarlarda bulunuyordum. Ne zaman ki o da yenildi, benim gibi oldu, "oh! Demek ki bu yamukluğu yapan sırf ben değilim" dedim, vicdanım rahatladı. **"Aldanmayın kötü arkadaşlıklar iyi huyu bozar"** diye Allah peygamber kulları vasıtasıyla boşuna söylemedi. (1.Korintoslular 15:33) Havva da kocasına muhakkak buna benzer bir duyguyla verdi o meyveden. Yaptığı ve yenildiği şeyde yalnız kalmak istemedi. Ben sadece bir sigara örneğini kullandım. Siz isterseniz esrar, eroin, fuhuş, hırsızlık, kavga, cinayet, alkol, inanç vs. gibi örnekleri de kullanabilirsiniz. İnsanlar vicdanlarını rahatsız eden her konuda birbirlerini de aynı şeyleri yapmaya teşvik etmişlerdir. Başlangıçta istemediği o şeye kendi yenildiyse, genelde başkalarının da yenilmesini ister. Bu gibi teşvikleri insanlar birbirlerine binlerce senedir yaptılar. Bizim benliğimizde olan bir kötülük, bir zayıflık bu. Kararlı olup da yenilmeyenlerden ise insanlar nefret etmiştir. Peygamberleri öldürmelerinin nedeni de bu yüzdendir. Zaten rahatsızlık duyduğu o vicdanı dağılayıp, hissetmez hale getirene kadar canı çıkmışken, biri çıkar ve onların o vicdanlarını çalıştırmaya uğraşır. İki seçenek vardır artık: Ya o pis işleri yok etmek, ya da o işleri kötüleyeni. İnsanlık ise çoğu zaman o pis işlerden ziyade, o işleri kötüleyen kişileri yok etmiştir.

Kuran, Şahitler ve Misafirperverlik

11.Ocak.2004-Pazar

Artık vaktim çoktu. Kurani da okudum. Mukaddes Kitap gibi uzun değildi. Yaklaşık İncil kadar büyüklükte bir kitaptı. Çok çabuk okuyuverdim. Dediğim gibi artık çalışmıyordum da. Bütün gün ve gece kitap okuyordum dersem biraz mübalağa gibi olur ama günde ortalama sekiz saat okuyordum dersem yalan söylemiş olmam. Kuran değişik bir üslupla, yani anlatım tarzıyla yazılmıştı. Orada olaylar kopuk kopuk geçiyordu. Önceden Mukaddes Kitabı okuduğum için, bahsedilen olayların etraflıca nasıl olduğunu da biliyordum. Bu yüzden o bahsedilen olayların tümü gözümde hemen canlanıveriyordu. Kendi kendime ise, "bu kitaptan başka kitabı okumayan ve ona inanmayanlar bu olayları ve anlamlarını nasıl kavrayacaklar" diye de içimden geçiriyordum. Çünkü Müslümanlar Mukaddes Kitabı tanımazlar bile. Gerçi işleriyle Kurani da tanımıyorlar ya, neyse. Çünkü onlara göre Mukaddes Kitap gâvurların kitabıdır! Ellere bile almaktan çekinirler. Okullarda, din derslerinde, camilerde, yazı ve dergilerde hep bu doğrultuda bilgi almışlardır. "Müslüman'ım diyen kaç kişi Kurani kendi dilinde okumuş, mümkünse de araştırmıştır?" sorusunu da hiç sormayalım daha iyi olur. Cevabı korkunçtur, çünkü hemen hemen hiç denecek kadar azdır.

Kurani da Mukaddes Kitabı da okumadan önce, onlara karşı hiçbir şey hissetmiyordum. Daha doğrusu, ne inanıyordum ne de inanmıyordum. Bilmediğim şeyler için ne konuşabilirdim ki? Şahitlerden ve Josef'den öğrendiğim kadarıyla Kuran Allah sözü değildi. O insanlar ise Mukaddes Kitaba karşı bende iyi bir etki bırakmışlardı. Olabilirdi, Kuran Allah'tan değilse içimden, "doğru söylüyorlardır" diye geçiriyordum. Bunlar muhakkak araştırmış öğrenmişlerdir diye düşünüyordum. Öyleyse ben Kurani neden okudum? Her şeyden ziyade bir şeyi çok iyi biliyordum. İlk olarak bu hakikati çevremdeki en yakınlarıma, sevdiklerime anlatacaktım. Onlar da annem, babam, karım, kardeşlerim ve de daha birçok tanıdıklarımın hepsi de Müslüman'dı. Onların bana olacak tepkilerini de tahmin edebiliyordum. İster inansınlar ister inanmasınlar, "İncil-Tevrat" dediğimde, "önce kendi kitabını okusaydın ya oğlum" diyeceklerdi. Kurani da biraderimin yaptığı gibi, sadece karşı gelmek için bir kalkan olarak kullanacaklardı. Bu nedenlerden başka en önemli neden de kendimdim. Ben de olsam "sorarım" diyordum. İnsan içinde doğduğu büyüdüğü dini araştırmadan, cup diye başka bir dine atlar mıydı? Atlarsa da o kişi sırf kendini düşünen, akılsız biridir. Çünkü herkes ona "neden?" diye soracaktır. Yalnız neden sorusundan ziyade, o insanlara yardım etmek de önemli bir sebeptir. Kişi Allah ile arasında iyi bir bağlantı kurmak için uğraşıyorsa, insanları da sevmek zorunda olduğunu öğreniyor. Aslında bunlar hep samimi ve yürekten gelerek gerçeği bulmak için araştıran insanların özellikleri olmalıdır. Bu nedenler beni Kurani okumaya zorladı. Zorladı derken, hiç bir nedenim de olmasaydı, bu kadar kitap okuduktan sonra, yüz milyonlarca insanın "inanıyorum" dediği kitabı okumamak da çok ayıp olurdu. Mukaddes Kitabı okumaya ben bu düşünceyle başlamıştım. Aynı düşünce Kuran için neden geçerli olmamalıydı?

Kitabımda Yehova Şahitlerinden çok bahsedeceğim. Asıl amacım onları kötülemekten ziyade, izledikleri yolda onları sadece bir örnek olarak göstermek olacak. Onların davranışları, tutumları, tepkileri, inanç biçimleri vs. kısacası, birçoklarının içinden sadece bir örnek olacaklar. Bana göre hiç biri birbirinden pek farklı değil. Şahitler nasılsa Müslümanlar da öyle, Hıristiyanlar da, Yahudiler de. Fark sadece o kişinin bu işi ne kadar çok ciddiye almasında. Benim inanç ve görüşlerime göre onlardaki ağır basan ruh da aynı kaynaktan. Ama bu kaynak Allah değil. Çünkü temelde hepsinin işleri birbirine benziyor. Ne yapıyorlarsa bunları Allah'ı sevdikleri için yapıyorlar. Tanımıyorlar ki sevsinler! Tanımak istemiyorlar ki, acaba sevecekler mi sevmeyecekler mi bilsinler. Aradaki fark sanki renk ve zevk meselesi gibi olmuş. Bütün dinleri çeşitlerine göre renklendirin ve hoşunuza giden rengi seçin. O dinin içinde olan ise bu

renklerdeki seçme hürriyetini dahi kullanamıyor; çünkü o renk kurdele ona doğuştan bağlanıyor. O da buna doğru mu yanlış mı diye hiç düşünmeden, araştırmadan ismi gibi sarılıp bağlanıyor.

Kişinin ilişkisi bir dine ya da o mezhebe karşı ne kadar yoğunsa, ona bir o kadar da bir şey ispatlamak, anlatmak, inandırmak zor, hatta imkânsız olur. İsteddiğiniz ispatları getirin. Ne kadar çok inandığı kitaptan ayetler gösterirseniz gösterin, yeteri kadar da mantıkla, örneklerle bunu ona anlatmaya çalışın, o kişi bunu ne dinler, ne araştırır, ne de okur. Çünkü o inancını sanki başka kişilerin vekâleti altına vermiştir. Bu durum aynı bir avukat tutmaya benzetilebilir. Avukat tutan kişi Avukatına vekâletname denilen bir belge verir. Bu o avukatı kendi adınıza yetkili kıldığınızı belirten bir sözleşmedir. Yoksa o avukat sizi kanunların önünde temsil edemeyecektir. Bundan sonra o avukat sizin adınıza ne derse, ne yaparsa kabullenmiş oluyorsunuz demektir. İşte insanlar da Allah ile ilişkilerinde sanki bir avukat gibi kendilerine benzer insanları, dinleri, organizasyonları, mezhepleri, tarikatları tutuyorlar ve onları yetkilendiriyorlar. Davranış ve inançları: "Sizler bizim adımıza inanın, bizim adımıza iman edin, bizim adımıza bu kitapları açıklayın ve biz de siz ne dersiniz yapacağız" demek anlamına geliyor. Fakat insan, her şeyi kendisine veren babasıyla olan ilişkisinde araya avukat sokar mı? O insanlar Allah ile ilişkilerinde hata yapmaktan korktukları için böyle yaptıklarını söylüyorlar. Avukat diye verdiğim örnek onun için çok yerinde. Avukat da kanunlar önünde hata yapmayalım diye tutulur. Olabilir, bir kişi böyle resmi bir yolla babasıyla ilişki kurabilir. Fakat o kişi de bundan sonra babasından ona aynı resmiyetle davranmasından fazla bir şey beklememesi gerekir. Dedim ya bütün bunlar sevgi noksanlığından kaynaklanıyor. Bir de böyle insanlar kendilerini kandırıp, "nasıl olsa bizlerin adına onlar hesap verecek" diyorlar. Evet, onlar kendi ve senin adına hesap verecek diyelim, peki bu seni kurtarıp günahsız mı yapacak? Sen onların dediklerini yapıp onlara itaat etmekle, onlar yaptırdı diye bütün o suçlardan arınmış mı olacaksın? Âdem ve Havva örneğinde, onlar ne kendilerini ne de çocuklarını bu gibi bir savunmayla kurtarabildiler mi?

Eskiden biri bana bunları böyle açıklasa inanmazdım, deli bu adam derdim. Fakat insanlık aynen bu durumda. Bu konularla ilgili tarih kitaplarını açın okuyun. Binlerce sene o yöneticileri, papazları, hocaları, hahamları, organizasyonları falan insanların üzerlerine musallat olmuş gösterirler. Kısmen gerçek yanı varsa da aslında: "Sen bizim için her şeyi yapma yetkisine sahip ol" diyerek başlarına böyle insanları getirmeye onların kendileri çok heveslenmişlerdir. Başa getirdikleri insanlar da zamanla onların canlarına okumuştur. Bu konuların ayrıntılarına İnternet'te yayınladığım sayfaları da ekleyerek ilerde yine sık sık değineceğim.

Kuranı okumuş ama hepsini tabii ki anlamamıştım. Belki de Mukaddes Kitap gibi, hem çok şey aynı zamanda da hiç bir şey anlamamıştım. Fakat bu iki kitap hakkında da zihnimde bir resim kaldıysa, o da karşı gelecek bir şey bulamadığım oldu. Bir şey derken, ne Müslümanların Mukaddes Kitaba karşı söylediklerini buldum, ne de Hıristiyanların Kuran hakkındaki söylediklerini, ne de başka kötü bir şey. En önemlisi de bu kitap Müslümanların o çok önem vererek tuttukları bütün kuralları, kanunları ve bayramları da yazmıyordu. Anlamamış olabilirdim. Onlar yıllarca bu işle meşguldüler, "muhakkak da benden daha iyi biliyorlardır" diye düşünüyordum.

Çevremde bana en yakın olan benden bir buçuk yaş büyük erkek kardeşime bu konulardan bahsetmeye başladım. Hafta sonları bir araya geldiğimizde, bu kitapların ilginç kitaplar olduğunu söylüyor ve oradaki olayları ona hikâye ederek anlatıyordum. Bu konular muhakkak benim gibi onun için de değişik bir şeydi. Ancak kardeşim Allah'a falan inancı olmayan biriydi. Hiç de ilgisi olmamıştı. Ne çocukken ne de sonra, hiç onu dua ederken dahi görmemişimdir. Ablam için öyle diyemem. O benden üç yaş büyüktü. O inanan biriydi. Fakat ilerde onun gerçek Allah'a değil de, birçokları gibi sadece kafasından, yüreğinden yarattığı bir Allah'a inandığını görecektim. Yirmi

yıllık tecrübem içinde Allah'ı, Allah'ın kendini tanıttığı şekilde inanmak isteyen insana rastlamam, ya da onlar hakkında duymam ise, sayıları bir elin parmakları kadar bile olmayacaktı. İmanın da paranın da kimde olduğu belli değildir derler. Bu sözün de muhakkak doğru yanı vardır. Bizler insanız ve insanlara o gözle bakıyoruz. RAB ise insanları bambaşka gözle görüyor. Onun için bu sözlerimi sadece benim hislerim, görüşlerim, tecrübelerim olarak algılayın. Birçok konularda da yanılmış olmayı çok arzu ederim. Çünkü bu bahsi geçecek konular, acı, buruk, çirkin, korkunç şeyler; hatta bence ölümden dahi korkunç. Onun için bu kitapta okuyacağınız şeyler hakkında yanılıyor olmayı çok istemişimdir.

Biraderim benim bu anlattıklarımın çok sıkılmaya başladı. "Başka konu falan yok mu?" diyordu. Kavga etmediğimiz zamanlar haricinde acaba ne konuşuyorduk diye düşündüm. Ne vardı bu konularda sanki. Bu konular vaktimizi bomboş olan şeylerle geçirmekten daha değerli değil miydi? Hem de bunlar onun hiç bilmediği, duymadığı şeylerdi. Bizzat kendisini de ilgilendiriyordu. Hiç kimsesi olmadığından hafta sonları mecburen, canı sıkılığında bana gelirdi. Hafta sonunu genelde bizle geçirir, pazar akşamı da kavga ederek giderdi. Genelde hep böyle oluyordu. Cuma günü yine iyi olur, pazar günü işi bittimi giderken yine bir kavga-lanet. Mukaddes Kitap, Kuran ve bu konular hepsinden farklıydı. Ben de insanlar hakkında içimden "hiç kimse kötü olamaz, ancak bilmiyorlar onun için kötülük yapıyorlar" diye inanıyordum. "Benim bu kardeşim de bilirse, muhakkak iyi olur, iyiliği öğrenir ve sever, çünkü bunları insan değil Allah istiyor" diye kesin bir inancım vardı. Artık onun yaptığı şeylere karşı kafamı bozmuyordum. Çocukluktan beri kardeşler arasındaki ilişkimiz hep kavga, çekişmeyle geçmişti. Bundan sonra ben bir değişiklik yapayım, belki onlar da etkilenirler diye, çok müsamaha göstermeye başladım. Hemen parlayıp, öfkelenmektense, sakın, yumuşak biri olmaya uğraşıyordum. Yalnız akraba olduğum kişilere değil, herkese karşı bu ölçülere sahip olmaya uğraşmalıyım. Bazen hiç de kolay olmuyordu. Bu değişikliği görenler ise bana daha da bir kabarmaya başlamışlardı. En çok da bana bunu yapan kardeş dediğim insandı.

Yine bir gün bana telefon etti. "Yahu bu adamlar bizi dinimizden döndürmek için Türkçe de öğrenmişler" diyordu. Heyecanlı ve aynı zamanda da alaycı bir sesle. "Hem de bizim gibi gencecik çocuklar" diyor, "ama bunlar Kurana inanmıyor ki" diye de ekliyordu. Sanki kendi inanıyordu! Ben: "Onları içeri al da bir dinle" dedim. O ise: "Benim şimdi vaktim yok ama şu gün gelin" dedim, tam o gün de bulamasınlar diye evden gideceğim" diyordu. Ben adeta yalvarıyordum, yapma bir dinle diye. Başka ne işi vardı ki. Altı yedi metrekairelik bir odada kalıp, bütün kazancını ve de bir o kadar daha borç alarak zevkine, arabasına harcıyordu. "Sen de gelirsen dinlerim" dedi. Tam o zaman da hava karlı kış, aramız da 50 km. uzaklıkta. İstemesem de, "peki gelirim" dedim. Tam o gün onun odasında bekliyorduk ki zil çaldı. En üst katta oturduğundan, biri geldiğinde haliyle o kişinin yukarıya çıkması için bir müddet geçiyordu. Ben de görünce hayret ettim. Yirmi, yirmi bir yaşlarında iki Alman genç Türkçe konuşuyordu. Ben böyle bir şeyi ilk defa görmüştüm. Eniştemiz Almandı ama yirmi sene sonra dahi hâlâ Türkçe bir cümle bile kurduğunu görmemiştim. Ancak ara sıra belli kelimeler söylerdi. Ayrıca Almanlar hemen hemen hiçbir konuda Türkçe en küçücük bir fayda olacak şeye zahmet vermek istemediler. O Almanya'ya ilk gelen Türkler, konservelerin üzerinde inek resmi var diye köpek mamalarını alıp yemişler. Sonra sonra o konservelerin üzerine köpek resmi yapılmış. Bu gencecik çocuklar ise Almanya gibi bir yerde kapı kapı inandıkları şeyi ilan etmek için dolaşıyorlardı. Bunun için de Türkçe öğrenmişlerdi. Hangi Alman böyle bir şey yapardı ya da yapmıştı! Şahitlerin bu gayretlerinden ben çok etkilendim. Konuşmaya başladık. Birinin şivesi çok kötüydü ama tanıdıkça anlaşılıyordu. Öbürünün konuşmasından Alman olduğu neredeyse hiç anlaşılıyordu. Biz onları çok sıcak karşıladık, onlar da bu havaya uyduğundan aramızda güzel bir atmosfer oldu. Odada tek bir yataktan başka bir şey yoktu, bu yüzden ben ve biraderim yere oturduk. Konuşma karşılıklı tanışma sorularıyla geçti. Bizim merakımız onlarınkinden büyüktü ki, onlara

biz sorular soruyorduk. Nasıl Türkçe öğrendiklerini, neden Türkçe de başka bir dil değil gibi. Onlar da anlatıyorlardı. Ben hep onların Allaha ait konulara girmelerini bekledim. Öyle de böyle de konuya girdik. Bizimki hemen "Kuran" dedi. Amacı sadece karşı gelmekti. Çünkü kendisini tanımasam! Müslüman'ım diye geçinenlerin içinde bu yola başvurmeyen hemen hemen kimse yok gibidir. Bence onların amacı soru sormak, öğrenmek değil, karşı gelmekti. Ben de karşı gelmişim ama başka şekilde ve amaçla. Herkes kendisine göre saçma da olsa bir kaç soru soruyor. Aldığı cevap ise onu ya iyi yönde etkiliyor ya da öfkeliendiriyor. Ben çantamdaki Kurani çıkardım. Amacım her iki kitabında aynı şeyleri yazdığını göstermeye çalışmaktı. Fakat o şivesi kötü olan çocuğun bendeki Kurani görünce, yüzünün buruştuğunu da gördüm.

Biz o küçük odada sanırım bir iki saat konuştuk. Daha sonra hemen bitişik binada pizzacı vardı, oraya gittik. Ben hiç bir şey yemek istemedim, ancak bir içecek ısmarladım. O zamanlar da hâlâ sigara içiyordum. Ben sigarayı yakınca onlara da verdim. Şahitleri sadece bana gelen o ihtiyar karı kocadan tanıyıp, onların sigara içmeyi günah olarak inandıklarını da biliyordum. O zamanki eğitimimize göre kibarlık olsun diye yine de verdim. Onlar ise "biz sigara hiç kullanmayız, Allah böyle şeylerden hoşlanmıyor" dediler. O sıralarda kardeşim de sigarayı bırakmıştı. O bir bırakır bir başlardı. Bazen bir sene hiç içmez sonra yine başlardı. Sık sık olduğu için artık alışmıştık. Yalnız kendi ne yapıyorsa herkesin de öyle yapmasını ister. O sigarayı bıraktıysa, sen de bırakmalısın! Tam bu olayda da benim sigara içmemi konu yaptı ve onların yanında alaylı şekilde bana taş atıyordu. Onlar da kendilerini o havaya kaptırıp, onun tarafında duruş aldılar. Bunlara rağmen Şahitlerin sigara konusundaki söyledikleri doğrudu. Fakat onların bana karşı olmaları, benim biraderin çok hoşuna gitmişti. Çocukluğumuzdan beri beni kötülemeyi çok severdi. Dediğim gibi hiç kimsesi de olmadığından, genelde benim arkadaşlarımı arkadaş edinir, sonra da onun yüzünden onlardan ayrılmak zorunda kalırdım. Ya da daima benim bir düşmanım gibi beni arkamdan kötülerdi. Dikkat ettiğimde ise aslında o bunu herkes için yapıyordu. Sadece benim için değildi. Fakat bazen çok sinsice ve de kötü niyetle yaptığını da görüyordum. Yani bir insan o anlık öfkeyle konuşur, atar tutar, öfkenin etkisiyle de olsa bunlar içten gelen konuşmalardır. Fakat bundaki yakıt eğer öfkeyse, o yakıt hiç bitmiyordu! Ben onu umursamadım, çünkü biraderimi tanıyordum! Fakat öbürlerinin yaptıklarına ise dikkat ediyordum. İlk bakışta onlar bana değil ona sempati duymuşlardı, hem ayrıca benim elimde Kurani da görmüşlerdi. Bir de yaradılış olarak o benden sakın, ikiyüzlü bir yapıya sahipti. Bu da onu bence yumuşak gibi gösteriyordu. Ben bu duruma çok sevindim tabii. Kendi kendime: "Aman o öğrensin, bir başlasın da nasıl olursa olsun" diyordum. Pizzacıdan sonra da 50 kilometre uzaklıktaki benim eve gittik. Gece yarısına kadar oturduk. Derin ruhi konular pek yoktu. Birinin ismi Bernd şivesi kötü olanı Schimid. Schimid yanılmıyorsam o zamanlar 19-20 yaşlarındaydı. Dış görünüşü Türk'e çok benziyordu. Bu da bence onun en büyük problemiydi. Bernd ondan herhalde iki yaş büyüktü. Bernd sakın, yumuşak huylu biri idi. Herkesin onun yanında rahatlık duyacağı biri dersem, herhalde hata yapmamış olurum. Bence aşırı olduğu zaman, bu da insanın kendine büyük bir tuzak olabiliyor. O zamanlar bu arkadaşla olacak beraberliğimizin bir sürü engellere, yasaklara rağmen bu güne kadar süreceğini hiç düşünmemiştim. Parayı ve parayla ilgili şeylerde menfaatini çok sevmesine rağmen, sakın ve yumuşak huyu onun bu kötü özelliklerini örtüyordu. Ben onların hep iyi yanlarını görmeye çalıştım. Zaman zaman kendi menfaatleri için onların hatalarını yüzlerine karşı söylediysem de, ne onlar değişti ne de ben.

Gece yarısı ayrılmadan önce, Türkçe konuşulan toplantıların da olduğunu söylediler. Bizim oraya gelmemizi istiyorlardı. Bu durum ilgimizi çekmişti. Çünkü din denildi mi, hep yaşlı insanlar geliyordu aklımıza. Böyle genç bizim yaşımızdaki insanların görünüşte bile de olsa Allah'a değer vermeleri, her gün sokakta rastlanılan bir olay değildi. Beni öbür gelenler de kendi dilinde, yani almanca yapılan toplantılara çok davet etmişlerdi,

ama ben gitmek istememiştim. Ayıp olmasın diye bir kere gittim. Toplantılarında doğal olarak onlara yakın olan insanlar da kendi yaşlarındaydı. Gençler de vardı, toplantıya anne babalarıyla gelmişlerdi. Bir de benim için onlar yabancı insanlardı. Ya da ben o havayı algıladım. Fakat konuşulan şeyler falan benim o kadar ilgimi çekmemişti. Kendi dilimde değildi, anlamak için önce düşünmem gerekiyordu. Bu arada da öbür sözleri kaçıırıyordum. Çünkü bu konular insanın yüreğine gitmeliydi. Basit yüzeysel şeyler değildi ki düşünmeden anlayasın. Elma armut denildiği zaman hemen gözümde canlandırırım, düşünmeme hiç gerek yoktur. Fakat bu konular elma armut gibi basit değildi. Hem biz yıllarca Almanya'da yaşamış olsak da, kullanılan bu dil güncel hayatta hemen hemen hiç kullanılmıyordu. Yani bizim için yeni bir dil gibiydi. Bu yüzden "Türkçe toplantı da var" denilince ilgilendik. Fakat en önemli neden Bernd ve Schmid'di. Yoksa gidiş geliş taa 200 kilometre uzaklıkta olan o toplantıya pazar günü sabahın köründe gitmezdik. Ayrıca onların bir andaki arkadaşlığı hoşumuza gitmişti. Hâlbuki onlar bizlere yaptıkları bu ziyaretler için rapor verip, bütün bunları görev-vazife anlayışıyla yapıyorlarmış! Benim için işin içinde Allah olacağından dolayı oraya gitmek çok önemliydi.

Ben bu ilk buluşmamızdaki beraberlikten kendi adıma etkilenmiştim. Örneğin, sigara içme konusu. Onlar bu durumu benim biraderden etkilenerek alay eder gibi yaptılarsa da, haklıydılar. Kimsenin beni düşündüğünü zaten sanmıyordum. Karşı gelinen ya da alay bile olsa, ama alay edilen konu doğrudu. Bu durum beni de zaten rahatsız ediyordu. Sigara kokmasını diye oturma odasında ve de evin birçok yerlerinde hiç içmezdim. Ya bodruma inip bahçeye çıkıp orada, ya da mutfakta içerdim. Orada bir sobamız vardı, sigaranın ucunu onun deliğine tutunca bütün dumanı içine çekiyordu. Bu durumu görenler: "Seninkisi sigara içmek değil, işkence" diye benimle gülüşürlerdi. Sigaranın kokusu da sonradan rahatsızlık vericiydi. Bir de bazen elimde sigara varken bile Allah'a dua ettiğimi bilirim. Allah'a dua derken, O'nunla konuşurdum dersem daha doğru olacak.

Dua ederken özel bir pozisyona girmemiz zaten gerekmiyor. Müslümanların, Hıristiyanların hatta Yahudilerin yaptıkları dua etme şekilleri Allah'ın emri değil, olsa olsa ancak kendilerinin düzeni. Toplu yerlerde ibadet etmekte bir düzen sağlamak için desem, o zaman neden evde de onlar o şekilde ibadet ediyorlar? Onların içlerinden geldiği için bu böyle desem, buna da inanmak imkânsız. Mukaddes Yazılarda Kuran dâhil, ibadet şeklinde kesin bir kural yok. Secdeye eğilmek diye yazan ayetteki kasıt, saygı anlamında. Namazın tarifi falan değil. Salât, yüceltmek demek; "Salâta kıyam etmek" ise, "ibadete, Allah'ı yüceltmeye kalkmak" anlamına geliyor. Yine belirtiyorum, ibadet şeklinin kesin kuralları yok. Eğer ille de bir kural arıyorsak, o da Allah'a sevgi ve saygı dolu bütün bir yürekle yaklaşp, bu işi bedenden ziyade samimi bir ruhla yapmak. Allah'ın ibadet diye insanlardan beklediği bu. Bu konuda Müslümanlar gibi Yahudiler de eski yasadın kaynaklanan bilgiyle belli bir yerde ve şekille Allah'a tapınmayı savunduğundan, öyle inanan bir kadına İsa Mesih şöyle cevap veriyor (ki bazı kurallar ancak İsa gelene kadar geçerliydi):

"...Fakat gerçekten tapınanların Babaya ruhta ve hakikatte tapınacakları saat geliyor, ve şimdidir; çünkü Baba kendine böyle tapınanları arar. Allah ruhtur, ve O'na tapınanların ruhta ve hakikatte tapınmaları gerekir" der İncil-Yuhanna 4:19-26 de. Hakiki ibadet şekli işte bu. İnsan ruhundan, içinden gelen sözlerle Allah'ın önüne gelmeli, anlamadığı sözlerle değil. Hâlbuki sadece bu ibadet kuralları hakkında Müslüman âleminin "namaz ve dua" adları altında Kurandan iki üç misli kalın kuralcı kitapları vardır. Oralarda yazan hiçbir kuralı da Kuranın ayetleriyle bağdaştıramazlar. Kurani kendi dilinde hiç okumamış ve okumaya da teşvik edilmemiş o çocuklara, kalın ciltli, içinde kara çizgili figürlerle, şekillerine kadar belirledikleri kurallarla, namazın nasıl kılındığını öğretirler. Kısacası Allah'a nasıl ibadet edilir konusunda kafalarından uydurdukları, bitmez tükenmez o anlamsız katı kuralları, yıllar boyunca yılmadan yorulmadan o küçücük beyinlerin içine sokmaya çalışmışlardır. Bazıları çocuklarını 7

yaşında o camilere, Kuran kurslarına diye gönderip, askerlik çağına kadar da oralardan eğitim almasını beklerler. Onların da oralarda aldığı eğitim, hemen hemen sadece bu kuralları öğrenmektir. O çocuklar aptes alırken, acaba hangi eliyle önce neresini tutacaktır! Acaba aptesli mi, yoksa aptesti bozuldu mu? Denize girerse yüzmekle oruç bozulur mu? On, on iki veya on altı yaşındaki çocuklara öğretilenler bunlar. Bunlar uğrunda o çocukların yedikleri dayaklar, aldıkları cezalar da hariç. Bu sadece namazın bedensel kuralları. Bir de bu işin Arapça okunacak, anlamadığı, hiçbir zaman da anlayamayacağı duaları var. Daha da ilerler ise anadili gibi Arapça öğrenecek ki Kurani okuyabilsin! Sonrada benim gibi biri kalkıp "Allah sevgisinden" bahsedecek! Okuyan da içinden: "Bu iş bu kadar basit mi, biz daha bütün gençliğimizde namaz nasıl kılınır kitabını hatasız bitiremedik" diye geçirmez mi? Müslümanlıkta daha çocukken Allah tanıtılmaya ve sıkıysa o tanıtılan Allah'ı da sevdirmeye bu teşviklerle başlanıyor.

Siz bu yazılanları okuyup da bu insanların cahil mi olduğunu düşünüyorsunuz? "Bu kafasızlık sadece bizim memleketimizde mi var" diyorsunuz? Gelin de Amerika'daki, Avrupa'daki dindarları görün. Bu kitapta hiç durmadan, sık sık Yehova şahitlerinden, sayıca en büyük Hıristiyanlık dinlerinden de bahsedeceğim. Onlara da mı "cahil" diyeceksiniz? Akıllılar mı cahiller mi bilmiyorum, fakat dünyayı yönettiklerine göre ne yaptıklarını çok iyi biliyorlar. Hem bütün bu dinlerin amacı acaba gerçekten de Allah'ı mı sevdirmek? Acaba onlar harıl harıl bunun için mi çalışıyorlar? Ne için çalıştıklarına hemen karar vermeden, gelin İsa Mesih'in dediği gibi onların meyvelerine bakalım. (Matta 7:15-23) Yeryüzünde Allah'ı tanıyıp da gerçekten seven ve bu sevgiyi hissedene kaç kişi var? Fakat dinlerden, dincilerden ve maalesef de onların vasıtasıyla nefretle Allah'tan uzaklaşmış kaç milyar insan var? Sizce bunlar hangi konuda başarılı olmuşlar? Allah'ı sevdirmekte mi, yoksa O'ndan koparıp nefret ettirmekte mi? Hangisinde başarılı oldular ise, işte bu onların meyveleridir ve başarmaya uğraştıkları şeydir. Hem dinler hakkında otomatik olarak nüfus kâğıtlarında, istatistiklerde geçen sayısal çoğunluklar sevginin bir ispatı değildir.

Gelelim yine ibadet konusuna, ibadetteki eğilmeye. İnsanlar kralların da önünde secdeye eğilmişler. Tekvin 18:2 de İbrahim peygamber davet ettiği, hiç tanımadığı adamların da önünde yere kadar eğildi diye geçiyor. Çinlilerde, Japonlarda, uzak doğuda hâlâ insanların önünde eğilmek bir saygı gösterisidir. Bizlerde de durum pek farklı değildir. Allah'ın önünde de tabii eğilinir. Hem de asıl O'nun önünde eğilinir. Fakat bu bizim saygımızı gösteriyor, ibadetin ille de belli bir şekli olması gerektiğini değil. İncillerin bazı tercümelerinde «İsa'nın önünde tapındı» diye geçen ayetlerin aslı «secde kıldı, eğildi» demektir. İlk İncil Yunanca olarak kaleme alındığından dolayı, Yunanca'da secde etmek ile tapınmak kelimeleri eş anlamlarda anlaşıldığından, bazı tercümeler Hıristiyanlığın da o saçma üçlük öğretisini desteklemek amacıyla bu kelimeyi, "tapınma" şeklinde tercüme etmişler. Hâlbuki İsa kimseyi kendisine taptırtmadı, tam tersine, tapınılması gereken biri var ise onun Allah olduğunu vurgulayıp, yaşantısında da bunu her zaman gösterdi. (Matta 26:38-44 Yuhanna 20:17) Kısacası secde etmek ile tapınmak aynı şeyler değildir. Aynı bir beden duruşu alınıyorsa da, bu iş aynı bir yürek tutumuyla yapılmaz. Ben çok insanın önünde saygıdan ötürü eğilirsem de, bunu aynı Allah'ın önünde yaptığım bir yürek tutumuyla hiçbir insanın önünde yapmam. Onun için de ibadette beden şeklimizin önemi yok. Çok daha önemli olanı Allah'a karşı duyduğumuz yürekten gelen sevgi ve saygıdır. Bu da ille dış görünüşten belli olmaz. İnsan otururken, yürürken, yatarken, yemek yerken, çalışırken ve de daha başka saymadığım her durumda Allah ile konuşur ve dua edebilir. Bunun yanında tabii ki sakın kapalı bir odada, saygılı bir duruşla da Allah'a ibadet edilir, toplu bir yerde de. Bunlarla anlatmak istediğim, Allah'a yaklaşmanın kesin bir bedensel kuralı ve yeri olmadığıdır. Yine dediğim gibi ille de bir kural koymak istiyorsak o da sevgi, saygı ve Allah'ın isteklerini yaparak O'nu yüceltmektir. Bunlar da dış görünüşten alınan şekillerle hemen o anda belli olmaz.

Neyse, konudan konuya uçmadan anlatmaya devam edeyim. Evet, Allah'a her fırsatta konuşarak, O'na yüreğimi açardım. İşte bazen bu durumu elimde sigara da varken yapınca, sıkılmaya başlamıştım. Yalnız saygısızlık anlamından da değil. Mesela yemek yerken içimden Allah ile konuşmak beni rahatsız etmezdi. Fakat sigara içmek Allah'ın bence de istemediği bir şeydi. Kim çocuğunu -kaç yaşına gelirse gelsin- onun sigaraya bağımlı olmasını ister? Normal insanlardan bahsediyorum. Artık paketlerin üzerinde dahi açıkça, "sigara öldürür" diye yazmaya başladılar. Allah bizim kendimizi bu şekilde ölüme itmimizi hiçbir zaman "ister" diyemiyoruz. Şahitlerin haksız, yanlış birçok tarafları vardır, ama bu sigara konusunda onlara hak veriyorum. Fakat onlar bu konuda tek din değiller. Mormonlar (bu da bir din), sigara bir yana, onlar hatta siyah çay ya da kahve içmeyi dahi günah olarak algılıyorlar. Bununla da siyah çayın, kahvenin insan sağlığına zararlı olduğunu belirtmek istiyorlar. Bazı yiyecek ve içeceklerden kaçınanlar sadece Şahitler değil, daha fanatikleri bile var, onu vurgulamak istiyorum. Evet, sigarayı bırakmalıydım. Sırf kendimi düşündüğüm için değil, önce bunu Allah'ı sevdiğim için yapmalıydım. İlk karım çok sigara içerdi. Bir keresinde "beni seviyor musun?" demiştim. "Evet" demişti. "Peki, bu sigaradan daha mı çok seviyorsun" deyince, durumu anlayıp, "saçmalama, onla bunun ne ilgisi var" diyerek konuyu savuşturmaya kalkmıştı. Bırakmasını, ya da hiç olmazsa azaltmasını istiyordum. O bitmek bilmeyen ekşi kokulu Maltepe sigaralarından içerdi. Bu da neredeyse günde bir, hatta iki paket bile olurdu. Benim de aklıma karıma sorduğum bu soru gelmişti. Demek ki eğer ben de sigarayı bırakamıyorsam, -kendi mantığıma göre- sigarayı Allah'tan daha çok seviyordum. Öyle ya, aynı mantıkla ben bunu karıma sormuştum. Hâlbuki ben genelde günde beş altı sigara içerdim. Onu da nikotin ve katran tutan ağızlıklarla. O ağızlıklar şimdiki gibi değildi. İspirtoyla kendim içini açarak temizliyordum. Askere bile giderken ağızlığı ve temizlemek için gerekli olan malzemelerini yanımda götürmüştüm. Bazen dolup da o nikotin ağzınıza bir geldi mi, ne iğrenç bir acılıkta tadı vardır bilmem bilir misiniz? Ağızlıkla içmiş olanlar bilir. O damla kadar büyüklükte bile değildir, ancak zerre kadar az olduğu halde korkunç iğrençtir. İşte ciğerlerimize bunu çekiyoruz! Bir damla nikotinin ise bir tavşanı öldürdüğünü belki de duymuşsunuzdur.

Sigara kokulu kadınla beraber olmak çirkindi. Karımın sigarayı bırakmasıyla ilgili konuda bir yerde ben kendimi de düşünmüştüm. Oysa Allah sadece bizim iyiliğimizi düşünüyor. Sigarayı bırakmam acılı ve zor oldu. Çok büyük bir sıkıntıda Allah'a yalvarırken, bir ses sanki vicdanımdan şu sözleri söyledi: "Sen uğruna daha sigarayı bile feda edemediğin Allah'tan mı şimdi yardım istiyorsun?" O gün söz verdim ve sigarayı bıraktım. Hâlâ, aradan 24 sene geçti, hiç bir tane bile içmedim. Bazen rüyalarımnda sigara içtiğimi görürüm. Korkuyla uyanırım da rüya olduğunu anlayınca sevinirim.

O zamanlar Allah'a: "Sigarayı bırakacağım" diye söz vermiştim, ama ancak bir hafta iki hafta dişimi zor sıktım. İçimden tekrar sigara içmeyi geçiriyordum. Hatta kendimi kandırıp: "Ancak söz verdim, yemin etmedim ki" diyordum. Fakat o zamanlar Şahitlerin toplantılarına gitmem bu konuda bana çok fayda sağlamıştı. Ben tam bunları düşünürken, o pazar günü konuşmacı "söz vermenin önemi" üzerinde bir konuşma verdi. "Allah söz veripte tutmayan kişinin canını arıyor" diye ayetlerle yerinden gösterdi. Allah için söz vermek çok önemliydi. Yemin etmek ile aslında aynı anlamdaydı. Yemin, Allah adıyla yapılıyor, söz ise sadece insanlar arasında kullanılan bir şey gibi gözüküyor. Fakat her ikisinde de insan tutmadığı zaman açıkça yalancı oluyor ki, bu da Allah'ın nefret ettiği bir şey. Yaptığımız birçok hatalar, günahlar var, fakat bildiğimiz kadarını kasten uygulamıyor, tam tersini yapıyorsak, bedelini de muhakkak ödemeliyiz. Genelde de bu bedel çok ağır oluyor. Dinlediğim o konuşmadan, sigara konusunda ve buna bağlı Allah'a verdiğim söz konusunda ben de artık yeterli bilgiye sahiptim. Ben hâlâ bu konuşmayı sanki sadece benim için verilmişti diye görürüm. Bütün konuşma boyunca dinlediğim şeyler ve Mukaddes Kitaptan okuduğum ispatlarla sigara içmeyi artık aklımdan iyice silmem gerektiğini öğrendim. Çünkü ben

de söz vermiştim. Konuşmayı veren kişi sıradan biriydi. İleriki yıllarda acaba o konuşmacının kabiliyeti mi beni etkilemişti diye kongrelerde falan kendisine dikkat ettim. Hayır, tam tersine, hiç de öyle yetenekli bir konuşmacı falan değildi. Fakat bu konuyla ilgili gösterdiği ayetler ve savunduğu düşünce doğrudu. Beni etkileyen de bunlar olmuştu. İlerde yetenek sahibi konuşmacılar da tanıyacaktım. Ne kadar etkili olurlarsa olsunlar, kişi kendini değiştirmeye kararlı değilse, dinleyen kişi için o konuşmacı sanki iyi bir şarkıcı gibi oluyor. Kısacası insan o sözlere yüreğinde yer vermiyor ise, etkisi de sıfır oluyor. (Hezekiel 33:31-32) Demek ki ben konuşmacıdan ziyade o sözlerden etkilenmişim. Ayrıca bu sigara konusu hiç Kutsal Kitaplarda da geçmez. Açıkça "sigara içmeyin" demez. O zamanlar zaten sigara yokmuş ki, desin. Fakat bir prensip var, o da 2.Korintoslular 7:1de: "**Bedenini ve ruhunu temiz tut**" der. Sigaranın insan bedenini temiz tuttuğu ise kesinlikle söylenemez. Bunun gibi bozuk bir yiyecek de yemek ve yedirmek doğru değildir. Çaresizlikler müstesna, ama gereksiz yere, tembellikten ötürü, ya da cimrilik etmek için bozulmuş bir eti yemek de satmak da, sigara, esrar, eroin içmek gibidir. Ya da insanlara pislik içinde hazırlanan yiyecekleri de sunmak aynı şeydir. Bu saydıklarımın ancak dozları, etkileri farklıdır. Bir bisiklet çalan da, araba çalan da hırsızdır. Araba daha değerli olduğu için o kişi ne daha çok, ne de o bisikleti çalan daha az hırsızdır. Ancak o kişilerin kanun önünde ödeyecekleri cezanın bedeli maddesel bakımdan farklıdır. Fakat bu onları hırsız olmaktan kurtarmaz. Çünkü hırsızlık, miktarı ve değeri ne olursa olsun Allah'ın prensiplerine uymaz. Nasıl ki titiz, bedenini temiz tutmaya çalışan birinin sigara içmesiyle, bu titizliğinin ve temizliğinin bir anlamı kalmayacağı gibi.

Aslında bu sigaranın sağlık problemleri yanında, kokusu da beni rahatsız etmiyor muydu? Yalnız sigara kokusu değil, yemek yaparken de, tencereye kapak kapamışsam ki, koku çıkmasın diye kapardım. Yemeğe bakmam gerektiğinde ise, tencere-tavayı camdan dışarıya sokağa doğru tutar, kapağını öyle açardım. Koca bir duman bulutu çıkınca, hep çocuk gibi sevinirdim. "Oh! Yoksa bu yağlı buhar dumanı odanın içine yayılacaktı, leş gibi kokacaktık" diye. İlerde havalandırmalar aldık, koku dışarı gitsin diye bacaya bağladık, ama yine de tam olmuyor. Çok pahalıları, güçlü motorlu olanları varmış. Bence yüzde yüz koku gitmese de insan çok aza indirebiliyor. Neredeyse yirmi beş yıldır evli olduğum karım ise bu durumlara hâlâ hiç dikkat etmez. Kapın kapalı banyoya gir, o yemek yapıyorsa kokusundan anlarsın. Bu gibi koku rahatsızlıklarını her insan aynı şekilde algılamıyor demek istiyorum. Beni sigaradan uzaklaştıran en büyük neden söz vermem olmasına rağmen, tabiatıyla sigaradan nasıl öğrendiğimi de dile getirmeye çalıştım.

Kış günlerinde, o büyük dört beş katlı yürüyen merdivenli mağazalarda, bazı insanların yanımdan geçerken üstlerindeki yemek kokusunu duyardım. Bazı Türklerin üstü genelde yağ ve sigara kokardı. Çok soğuk kış aylarında, hatta çok kişinin üstü böyle kokuyordu. Hava soğuk diye havalandırmıyorlar. Bir de Türkler çoğunlukla yemekleri evde yaptıkları için bu problem oluyor. Almanlar evde pek tencere tava şeklinde yemek yapmıyorlar. Hele bir de karı koca çalışıyorlarsa. Onlar genelde salam, sosis, ya da hazır şeyler yiyorlar. Bir de döner neredeyse her köye kadar geldiğinden, ya döner, tavuk, pizza alıp o yemek problemini de hallediyorlar. Eskiden kalmalar, ekşi lahana denilen Almanların milli yemeğini evinde kokutmazsa o zaten Alman değildir. Gençler hep işin kolayına gidiyorlar. Genelde hepsi evlerine çok pahalı mutfaklar alır, ama iş çıkacak diye korkudan birine kahve bile yapamazlar. Bu durumdan Türkler de etkilenmedi denemez. Bu hiç bir şey yapmama durumu burada yetişen yeni kuşağın da işine geldi. Onların o misafirperverliği de bu şekilde suya düştü. Aslında bu insanın içinde olmalı. Cömertlik, fedakârlık, sevmek bunlar zorla olursa, kalite bozulur. Aynı zamanda mutsuzluk verir, hem de nefrete dönüşür. Bu Türkiye'de yaşarken de böyleydi. O insanlar misafirperverliği zorla, toplum korkusundan, dedikodudan korktukları için yapıyorlardı. Kaç kişi bunu içinden gelerek, severek, mutluluk duyarak yapıyor? Ne yapacaklarsa

insanlar karşısındakine bakarak yapıyorlar. Onlara göre misafir değerli biriye, kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez kuralı geçerli. Bunun böyle olduğunun çok kişi de farkındadır. Bu yüzden de birine çok misafirperver bir şekilde değer mi verdiniz; o kişi izzeti kendi üzerine alır ve içinden "bak ben ne kadar değerli biriymişim ki bunlar bana böyle davranıyor" diye geçirir. İnsanlar o kadar bozulmuş, vicdanları o kadar dağlanmış ki; kendilerine ya hiç değer verilmez, rasgele veren biri de olduğu zaman izzeti o değer verene değil de yine kendi üzerine alır. Onlara göre her şey menfaate dayalıdır. Almanların ise durup dururken birinin ona iyi davranışı karşısında ödü kopar. Ay bu benden ne isteyecek diye rahatsız olur. Borçlu kalmasını diye de kendisine göre hemen karşılığı olacak bir şey vermeye bakar. Ya bir içki, çikolata falan gibi. Artık sen ona ne verdiysen, ya da ne yaptıysan o değerde olmasını tartarak. İnsanların birbirlerine bir şeyler vermesi, takdirini minnetini göstermesi tabii ki iyidir. Fakat bunun böyle bir yürek tutumuyla olup olmadığını zamanla hemen anlarsınız. O kişiyi hemen hemen hiç görmediğiniz gibi, bir de arada sanki buzlar vardır. Anlarsın ki senin yapmış olduğun ne olursa olsun, aslında verdiği şeyle sanki "al ve ağzın kapansın, sana da benim hiçbir borcum falan yok" demek istiyordur. Bunlar gururlu, adil Almanlar! Bir de yüzsüzleri vardır ki, onlar aynı bir nalıncı keseri gibidir. Senin cömert olduğunu sezdi mi, senden aldığı her şeyde bir de sana iyilik yapıyormuş gibi bir pozisyona girer. Yani sana selam vermesi bile kendisine göre büyük bir lütf, bir hediyedir! Bu yüzden bizim Türkler hani bazen onların bir popolarını yalamadığımız kalmıştır. Onlar da bu o Türklerin yaptıkları her içten gelen şeye kendilerini katlanmak zorunda hisseder gibi göstermişlerdir. Yani adam helva mı veriyor al ye diye, bir de ısrar mı etti, Alman da onu zar zor yutuyor gibi olur. Bazen de haklılar bu anlamsız ısrardan sıkıntı duymaya. Bunlar her iki kültür için de geçerli problemler. Türk helva verir, onu memnun etsin diye şarap da verir. Arkadan da güler yüzünü gördü mü, muhakkak bir derdiyle geri gelir! Bitmez tükenmez dertlerle. İnsan bir toplumu kötülemeye kalktı mı, eğer tarafsız ise her iki tarafın da birçok eksiklikleri olduğunu görüyor. Rengi ve şekli değişik olabilir. Fakat genelde hemen iyi ve güler yüzle davranan birinden Almanlar korkar. Ben de, dur bakalım ne çıkacak diye korkarım. Fakat bizzat ben bu durumları bildiğimden, böyle duygularıma yenilmemeye çalışmışımdır. Allah da zaman zaman duygularımıza, hislerimize göre davranmamızın çok yanlış olduğunu veya olabileceğini zaten vurguluyor. (Yeremya 17:9)

İnsanlar hep birbirlerini kötülerler. Belki de en kolay şey budur. Hiç tanımadığın bir kişi hakkında kötü olduğunu söyle, bu onun üzerinde muhakkak tutar. Fakat bu senin şıp diye her şeyi uzaktan anlayan biri olduğun anlamına da gelmez. Evet, insanlık hatalı, kusurlu ve de kötü olabilir. Bu yüzden de senin o kişi hakkındaki görüşlerin üç aşağı beş yukarı falcı kadınlar gibi tutuyor da olabilir. Fakat kişilere hep nasıl açığı var diye bir gözle bakana kadar, nasıl iyi yanları var diye neden bakılmaz? Bir insanın iyi özelliğini bulmak zordur, fakat zor olan şeyler mutluluk verir. Yıkmak çok kolaydır, fakat yapmak; zor olan yapmaktır. Bir köprü yapımında binlerce işçi, mühendis, araç gereç çalışır ve de bitirmek yıllar sürer. Fakat onu yıkmak için bazen bir kişi dahi yeterlidir. Bombaları yerleştireceği yerlere yerleştirip yıkması o kişinin birkaç saatini bile almaz. Bazen yok etmek için bir düğmeye basmak bile yeterli olur. Yapıcı olmak, bina etmek zordur, ama güzeldir; yıkmak ise kolay ve çirkindir. İnsan ilişkilerinin böyle yıkıcı bir hale gelmesi için çok uğraş verilen bir zamanda yaşıyoruz. Yıllarca olan insan ilişkileri ve dostluklar da aynen bu benzetmedeki köprü yapımı ve yıkımı gibidir. Yıllar, hatta bir ömür boyu iyi olan ilişkiler bir anda yok olup gidiverir. O iki tarafında birbirlerine karşı göstermiş oldukları fedakârlıkları, dostlukları, güzel sözleri, sevgileri, beraberlikleri, bir anda yanlış bir davranış ya da sözlerle yıkmak çok kolaydır. Yine de tamir edilebilir, ama bu bina etmek gibi zor ve zahmetlidir. Çoğu zaman insanlar bu zahmetli işten kaçarlar. Nefret, kin, gurur, öfke, çekemezlilik, kıskançlık gibi duygularını beslemek onlara nedense daha kolay gözükür.

Misafirperverlik konusunda aklıma Hazreti İbrahim geldi. Hiç tanımadığı insanların önünde eğilip yalvarıyor ve onlara: **"Kulunun yanında kalmadan geçme, ne olur biraz su getirilsin ayaklarınızı yıkayın, ağaç altında dinlenin, bir parça ekme getiririm de yüreğinizi kuvvetlendirin; ondan sonra geçer gidersiniz"** diyor Tekvin-Yaratılış 18:1-8 de. Bunlar İbrahim'in hiç görmediği, tanımadığı insanlar. İbrahim ise çok zengin biri. "Onun zenginliğini yer taşıyamıyordu" diye geçiyor kitapta. Birçok sürüleri, hayvanları, köle ve cariyeleri var. Eğer zamanımızdaki zenginlerle kıyaslayacak olursak, onların yanında İbrahim aslında çok fakir kalır. Onun o zamanki sahip olduğu üç bin, beş bin koyun, eşek, dana, bugün yalnız zengin ülkelerde değil, bizim ülkemizde de birçok insanın birikimi olan bir servettir. Şekli değişik. Koyun sürüsü yerine, bankada parası var, evi var, arabası var, emekliliği var falan. O zaman bu insanlar çölde çadırlarda yaşıyorlar. Ekmeğini hani taştan çıkarıyorlar denilen bir laf vardır ya, işte öyle kazanıyorlar. Zamanımızda parayla ince un elde etmek en ucuz yiyecek maddesi. Kalın veya kepekli un neredeyse satılmıyor bile. İbrahim'in zamanında o ince unu yapabilmek bile korkunç bir iş. Bir de onun alçak gönüllüğüne bakın, o gelenlere **"gelin bir parça ekme yiyip yüreğinizi kuvvetlendirin"** diyor. Bu arada ise hemen karısına koşup: **"çabuk ol has unlardan pide yap hazırla"** diye söylüyor. Sürüye koşup sürüden bir buzağı seçiyor ve uşağına veriyor **"genç buzağıyı kesip hemen hazırlayın"** diye emrediyor. Bütün bu sahneleri gözünüzün önünde canlandırabiliyor musunuz? Günün sıcağında, çadırının kapısında sakın sakın oturan İbrahim, bu gelenleri görünce korkunç bir harekete geçiyor. Oraya buraya koşturuyor, karısına, uşağına emirler veriyor. Şimdi hangi kadına, "hiç tanımadığım şu adamlara hemen pideler yap" diye emirler verilebilir! Verilirse de hamur yerine o kadın öyle kocayı fırına sokup, fırında pide yapmaz mı?! Yine: "Hiç menfaatin olmadığı halde sokaktan geçen bu adamlara senin bu halin ne, çıldırdın mı be adam!" demez mi? Sara gibi bir kadın bunu demez. O yüreğinden, içinden dahi kocasına "efendim" diye hitap eden biri. (Tekvin-Yaratılış 18:12 ve 1.Petrus 3:5-6.) Bu örnekler zamanımızın insanlarından, dincilerinden, hele hele kendilerinden başka kimselerin kurtulmayacağını iddia eden Yehova Şahitlerinin kadınlarının anlayışından ve uygulamalarından ne kadar farklıdır.

Dikkat ettiyseniz, "İbrahim'in bir sürü kölesi de var cariyesi de" dedik. Böyle bir şey zamanımızda olsa, içlerinde en iyisi bile bizzat kendi kalkıp da o kişileri davet etmez, kölesini gönderir ve: "Sor bakalım ne istiyorlarmış" dedirtir. Bu adamdaki saygıya, her şeyden ziyade sevgiye bakın. Sevmese zaten yapamazdı. İnsanları sevdiği kesin, çünkü kendisi de insan. Peki, karısı nasıl biriydi? Kel kör, uyuzun biri miydi? Yoksa çok muhtaçtı da hiç kimsesi olmadığından İbrahim'e zorla itaat mi ediyordu? Tam tersine. Sara, kocası İbrahim'le Mısır'a gittiklerinde, "Tüm Mısır'da bakılıştan ondan güzel kadın yoktu" diye geçiyor ayette. Hatta İbrahim karısının güzelliğinden korktuğu için, kendisini öldürüp de karısını elinden almasını diye karısı Sara'ya, "bu benim kardeşimdir de" diye tembih ediyor. Karısı da bu durumu anlıyor. Şimdiki zamanda bir koca karısına böyle bir şey söyleyecek! Bir kere o erkek kadının gözünde sıfır olur. İkincisi, kadın açar ağzını yumar gözünü. "Sen pezevenk misin be!" diye bir başlar, sonunu siz tahmin edin artık. Bunları da namuslu falan olduğu için değil, tam tersine, bu tip kadınlar erkekleri tahrik etmekte çok daha uzmandırlar. Bu moda Avrupa'da meşhurdur. Kadın karşısında huylandığı başka bir erkeği gördü mü, yanındakiyle artık bir şapmadığı kalır. Bunu da yanındaki çok sevdiği için değil, karşısındakini huylandırmak için yapar. Bunların evleri yok mu sanki. Evde ise birbirleriyle kedi köpek gibidirler. O büyük şov ya dışarıdakileri tahrik etmek için yapılır, ya da hayvansal duygularını frenlemek istemedikleri için!

İbrahim'in hakkında Tekvin-Yaratılış 12:10-20 de geçen Mısır kralının İbrahim'in karısı Sara'yı eş olarak alması, hemen Sara'nın kralın koynuna girdiği anlamı çıkmasın. Çünkü krallar birinle evlendiği zaman, bizim

zamanımızda olduğu gibi hemen o gece onunla yatakta yatmıyor. Zaten kralın bir sürü karısı da var cariyesi de. Ester kitabında 2 bap 12 de kralların usulünün böyle olduğu yazıyor. Onlar zamanımızdaki krallardan daha nefislerine sahip ve sakin miydiler bilmiyorum, fakat zamanımızın aceleciliği ve sabırsızlığı onlarda muhakkak yoktu. Bir de Allah İbrahim ve Sarayla ilgileniyor. Hem Allah da böyle bir şeye müsaade etmezdi. "Zamanımızda her şeye müsaade eden Allah, o zaman neden müsaade etmezmiş?" denirse eğer; o zaman da müsaade ediyordu, fakat seçmiş olduğu İbrahim ile Allah'ın bir planı vardı. Ayrıca bu gibi olaylar Mukaddes Kitapta Allah'ı tanıtmak için de yazıldı. Bir de böyle bir şey olsaydı, yazıda muhakkak geçerdi. Mesela bir adam Yakup'un kızıyla evlenmeden yatıyor ve onu çok seviyor. Adamın babası ve adam gelip yalvarıyorlar: "Ne olur kızınızı karı olarak oğluma verin" diye. Öyle olduğu halde erkek kardeşlerinden ikisi öfkeyle, "neden kız kardeşimizle evlenmeden önce yattı" diye, hileyle bütün o şehirde yaşayan erkekleri kılıçtan geçiriyorlar. Yani katlediyorlar, suçsuz kan döküyorlar. (Tekvin 34:18-31) Benim burada anlatmak istediğim şey, bir kadının şimdi olduğu gibi, ismini dahi bilmediği birinin koynuna girme moraline o insanlar sahip değildi. O insanlar derken, Allah'ı tanıyanları kastediyorum. Bütün bunlardan dolayı, Sara'nın Mısır kralıyla böyle bir ilişkisi olmadan önce Allah önlemini almış oldu. Yoksa o önlemin anlamı da olmazdı. Kral da bu durumu öğrenince hemen İbrahim'in karısını geri veriyor, çünkü bilmediğini açıkça söylüyor. (Tekvin-Yaratılış 12:10-20 ve Tekvin 20. Bölümün ayetlerine bakın lütfen.)

Bunun yanında, aynı zamanda yaşayıp, ahlak bakımından çok alçalmış toplumlar da vardı. Mesela Sodom ve Gomorra kentleri. Onlar şehre giren erkeği, bırakın eve davet edip yedirip içirmeyi, bir de ırzına geçmek için saldırıyorlardı. Zaten İbrahim'in bilmeden davet ettiği o insanlar da meleklerdi. Onların meleğ olduğunu ilerde İbrahim de muhakkak fark etmişti, fakat yanlarına gelip davet edene kadar böyle bir şeyi bilmediği kesin. Meleklerin görevi de, Sodom ve Gomorra'yı yakıp yıkmadan önce İbrahim'in yeğeni Lut'u ve ailesini oradan çıkarıp kurtarmak. Sodom ve Gomorra halkı ise o Meleklerle bambaşka bir tepki göstereceklerdi. Onların ırzlarına geçmek isteyeceklerdi. Onlar muhakkak İbrahim gibi değillerdi. Eve saldıran o şehir halkını melekler körlükle vurdukları halde, yazıda **"onlar kapıyı aramaktan yorulana kadar yine de bırakmadılar"** diye geçiyor. Tekvin 19:11

Gayretlerine bakın! Ben o şehrin içinde aynı o sapık halkın içinde olsaydım, haydi en geç kör olduğum zaman en azından bir şaşkınlık tepkisi gösterir, kendi derdime düşerdim. Hani bunlar, "ölüm var dönmek yok" dedikleri gibi, sapık amaçları uğruna onlara körlük bile vız geliyor. Saldırıp elde etmek istedikleri de güzel harika kadınlar değil, kıllı sakallı erkekler. Erkekler erkeklerle ilişkide bulunmak için saldırıyorlar. Demek insanlar bu kadar da sapıtabiliyor. Ancak Lût farklıydı. O, kızlarını dışarı çıkarıp: **"Alın ere varmamış kızlarım, gözünüzde onlara iyi olanı yapın, fakat bu adamlara dokunmayın"** diyor. (Tekvin 19 Babın tümü.) Evine gelen misafiri şimdi kim böyle korumaya kalkar? Kimse mi? O zaman bizlere yazıklar olsun. Demek ki insanın: "O böyle yapıyor, bu böyle yapıyor ve etkileniyoruz" demesi bir bahane. Değerli insan her yerde değerini koruyabiliyor. Biz yapmıyor isek, hiç kimse yapmıyor ise, bu bizleri de hiç kimseyi de kurtarmaz. "Ancak doğru olanı ve hak olanı yapan kurtulacaktır" diye bu Sodom Gomorra şehirlerini Allah biz insanlara örnek olsun diye kaleme aldırdı. (1.Korintoslular 10:11) Ayrıca Lût peygamber kızlarını o insanlara sunmakla, onları belki de frenleyebileceğini sandı. İçlerinde yaşayan biri olan Lût, kendi kızlarına böyle bir şey yapamayacaklarını biliyordu. Çünkü kızlar zaten o şehirde yaşıyorlardı ve eğer böyle bir maksatları olsaydı, o sapık halk bunu her zaman yapabilirdi. Kısacası, Lût kapısına dayanıp her zırt pırt diyene "alın kızlarımı, istediğinizi yapın" diye sunmuyordu. Zaten adamlarda Lût'un bu uyarı şeklindeki maksadını anlayıp, ona daha çok öfkeleniyorlar. (Yaratılış-Tekvin 19:6-9)

Demek ki birçoklarının düşündüğü gibi, İbrahim'in tutum ve davranışları hakkında, "o zamanlar zaten herkes öyleymiş" diye kimse iddia edemez. O zamanlar bazı yerlerde belki şimdikinden bile daha korkunç bir vahşet ve kanunsuzluk vardı. Bunun böyle olduğunu da okuyoruz. Ancak şimdiki

zamanımızda olduğu gibi yaygın değildi. Şimdi her şey global, yani dünya çapında oluyor.

İyiliğin arkasında hep bir bahane aranır. Yukarıda bahsettiğim gibi bir insan güler yüzlü, misafirperver, cömert, yumuşak huylu mu; tamam, onlar için muhakkak bu durumun bir nedeni vardır. Ya menfaati için böyledir, ya da muhakkak bu işin altından bir şey çıkacaktır. O kişinin hiçbir şey beklemeden, sadece doğru olduğu için ve de insanları sevmekten kaynaklanan bu davranışını anlayamazlar. Bir de kişinin aldığı eğitimi ve kültürü pek öyle misafir sevecek cinsten değilse, sevgi de onun içinde yoksa, kendisi bu sevgiyi gösterenlere karşı kötü gözle bakıp, onları aşağılamaya uğraşır. Okulda sigara içmediğim zamanlar, sigara içen arkadaşlarımla sahip olduğu kötü vicdan gibi. Bu da karşılarında gördükleri iyi özellikleri, kendileri yapmıyor diye insanların kullandığı bir yöntemdir. Eğer kendilerinden biri de kırkta bir böyle iyi davrandıysa, muhakkak negatif bir şey de olmuştur. Yani onun iyi niyeti ve sevgisi kötüye kullanılmıştır. Bu yüzden "sevgi de neymiş!" diye o hissi aşağılarlar. Kendi hissetmiyor ya, çevresinde de hep böyle görmüşse, artık bu soğukluk onun için bir kural, hiç değişmeyen bir kanundur. Ona göre de kimsede sevgi denilen şey yoktur. Maalesef genel düşünce böyle. O insanları bu düşünceye iten nedenler de var. Alçakgönüllü olup iyiliğe meyilli olan insanların da, bir tepelerine çıkılmadık kalır. Böyle iyi niyetli kişiler onların gözünde zaten sıfırdır. Zart zurt diyen insanlardan nefret ettikleri halde, onlara daha çok saygı gösterirler ve de onları örnek alırlar. İçlerinden: "Olsun, benden de nefret etsinler ama ben de itibar göreyim" diye geçirirler. İnsanlar kendilerini sevgi yoluyla değil de nefret yoluyla kabul ettirmeyi daha kolay buluyor. Öylelerini örnek alıp, onlara özeniyorlar. Kendilerini de öyle olmaya zorluyorlar.

Tam bu satırları kontrol ederken başımdan bir olay geçti. Yetmiş dört yaşındaki babam Almanya'ya, yanıma misafir olarak gelecekti. İnsan babasına "yok gelme" der mi? Böyle bir terbiyesizlik olur mu? Fakat gelmesi için vize alması lazım. Telefonlaşıyoruz ve babam bana: "Eğer siz oradan istek yaparsanız çok daha kolay ve çabuk olacağını söylüyorlar" dedi. "Olur baba, ben ne gerekiyor ise elimden geleni yaparım" dedim. İlgili daireye telefon ettik. Bize nelerin gerekli olduğunu söylediler. Aynen yazıyorum: En son üç aylığı gösteren kazanç belgesi. Oturduğun evin sözleşmesi, kaç metre kare falan olduğu. Bunları yanıma alıp gittik. Bizde de bir benim hanım çalışıyor, o da yarım gün. Fakat yaşantımız falan rahat ve iyiyiz. Hiç kimseden de bir şey istemeden ve almadan yaşıyoruz. Yetkili memur kazanç belgelerine baktı ve "bu olmaz" dedi. Kâğıtların üzerine alt alta yazdığı rakamlar ile hesaplar yapıyor. Yine durup durup "olmaz, sizin kazancınız az" demez mi! "Yani biz evimize misafir davet edemez miyiz" dedik. "Bu durumda edemezsiniz" diyor. "Hem babamız bize muhtaç değil ki. Tam tersine, varlık bakımından o bizden çok daha zengindir" dedik. "Olsun" diyor adam. Ben hanıma dönüp: "Bu da özgürlük işte, evine misafir bile davet edemiyorsun" dedim. Memur duyuyor başını da kâğıtlara indirmiş ama bana da sinirlendiği belli oluyor. "Kanunlar böyle, benim elimden gelen bir şey yok" dedi. Her devlet memurunun 'hayır' sözü bu şekilde çıkar. Bizler de sözüm ona Alman vatandaşıyız. Karım ise Almanya'da doğup büyüdü. Biz dışarı çıktığımızda ben hanıma dönüp şöyle dedim: "Aslında bu kanun sırf vize ülkelerine uygulanıyor, yani fakir ülke halklarına. Mesela bir Amerikalı köprü altında bile yaşıyor olsa, onun için bu kanun geçerli değil. Ya da hiçbir şeyi olmayan bir İngiliz, elini kolunu sallayarak gelir ve kimse ona böyle saçma sorular sormaya kendinde hak bile bulamaz. 'Cebinde senin paran var mı?' ya da, 'kimin yanında kalacaksan, o ev halkı kaç para kazanıyor?'" gibi. Zengin ülke insanları zaten misafir sevmez ve genelde misafirperver de değildirler. Onlara böyle sınırlamalar da yok. Misafiri fakir, garip sever. Fakir milletin halkı, o misafirperverdir. O da; 'paran yeteri kadar yoksa misafir de getiremezsin' diyen kanun yasağıyla karşılaşır!' Zaten insanlık aşağılanmış bir şekilde yaşıyor, bu yetmiyor mu da bir de bunu böyle aşağılık kanunlarla destekliyorlar? Hani sorduğu sorular: "Babanızın sabıkası falan var mı? Kanunsuz bir iş yaparken yakalandı mı? Aman bizden yardım falan gibi bir şey ister mi? Hiç istedi

mi?" türünden olsa anlayacağım. "Senin yeterli paran yok" diyen o devlet, bizden her sene ne kadar az da olsa çok da olsa vergi alır, hastalık sigortası, ilaç ve daha ne varsa karşılayan yine bizleriz. Misafir davet edecek kadar paran yok, ama vergiye geldi mi "o zaman paran yeterli, vermelisin" diyen devlet bu. Tesadüfen o zamanlar bu devleti yöneten parti de, sosyal demokrat partisiydi!" Dışarı çıktığımızda yine ben hanıma, "biz İbrahim'in misafirperverliğinden bahsediyoruz ama paran yoksa Alman devleti: «Misafirperver de olamazsın» diyor" diye kendi kendime söyleniyordum.

Öbür taraftan teröristler, insan katliamcıları, dolandırıcılar, sahtekârlar Almanya'ya iltica eder, bir-iki odada on kişi kalanlardan hiç bahsetmeyelim. Her birinin yastığının altında sakladığı paralar hariç, kelle başına da Almanya onlara yardım parası verir. Olsun, onlar yine o iki odada on kişi kalır. Biz çok şükür hiçbir şey istemeden, geldiğimiz günden beri elimizin emeğini dahi alamadan çalışırız ve de çalıştık. Bize de "yok sen misafir bile davet edemezsin, yeteri kadar kazanmıyorsun" derler. Hâlbuki bizzat ben Almanya'nın sırtından yaşayan nicelerini görmüşümdür. Yaşları altmışın üzerinde olup, iltica etmiş, her ay hiç çalışmadan ve bir şey yapmadan para alan insanlar. Milyonlarca insanı olan bir doğu devletinin, çalışmamış, o Alman kasasına bir kuruş faydası olmamış insanların emekli yapıp, o hiç değeri olmayan paralarını bire bir değiştiren Almanya bu. Onlar bile geldiklerinde: "Neden biz gelince bizlere işyeri açmak için geri gitmediler" diye ilk önce Türk'lerden nefret ettiler!

Dünyamızda neyi ele alırsanız alın, genelde hep terstir. Bu durumları mantık almıyor. Fakat o insanları da anlıyoruz. Çünkü biz de zaman zaman böyle düşünüyoruz, böyle davranıyoruz, böyle konuşuyoruz ve biz de onlardan ne yazık ki farklı değiliz. Fakat farklı olmamız ise mecburi. Eğer Allah'ın gözünde lütuf bulmak istiyorsak, bu dünyanın gittiği yolda gidemeyiz. Eğer gidersek kurtulacağımız çok, hem de çok şüpheli. Fark işte burada, bu bilgiyi bilip anlamakta ve kişinin kendinde muhakkak bir şeyleri değiştirme zorunluluğunu hissetmesinde. Bazıları bütün dünyayı eleştirip, onu değiştirmek ister. Hangisi daha kolaydır? Bütün dünyayı mı değiştirmek, yoksa bizzat kendimizi mi?

Yehova Şahitleri!

28 Ocak 2004 Çarşamba

Şahitlerin toplantıları benim çok hoşuma gitmişti. Düzenli, temiz ve kokusuz toplantı salonlarında kendimi rahat hissediyordum. Bir de ilginç yanı, bu toplantıdaki insanlar karışık milletlerden, Almanya'ya göre de en aşağı sınıfın insanlarıydı. Türk, Kürt, Ermeni, Arap, hatta Türkçe konuşan Almanların hepsi bir arada bu düzen ve temizliğe ayak uydurmuşlardı. Fakat genel sayıda Türkler çok azınlıkta idi. Hâlbuki Türkçe yapılan toplantıydı, nedense Türklerin sayıları azınlıkta oluyordu. Türkçe kongrelerde de durum aynıydı. Bin kişilik kongre salonunda belki de yüz tanesi ancak hakiki Türk'tü. Bu hakiki Türk dememin nedeni şu: Öbürlerinin bazıları da Türk vatandaşlarıydı, fakat hepsi daha önce hem Hıristiyanlık dininden gelmeydiler hem de aslen Türk değillerdi; mesela Ermeni, Rum, Süryani gibi. Aslında hangimizin aslı nereli?! Bir bildiğim, hepimizin Âdem ve Havva'dan geldiğidir. Burada anlatmak istediğim şey, Müslüman olup da Yehova Şahidi olan, çok ama çok az insan vardı. Bunlar da beni hiç ilgilendirmiyordu. İnsan Allah'ın gözünde değerliydi. Bir de millet ayırımı yapmanın ne demek olduğunu Almanlardan yeteri kadar gördüğümüzden, artık bu duygulardan tiksiniştik. Bu yüzden de milliyetçilikten nefret ederim dersem yalan olmaz sanırım. Daha doğrusu ayırım yaparak taraf tutmak, iyiye kötü, kötüye de iyi demek, işte bütün iğrençlik bence burada. Şahitlerde ilk görünüşte bu yok gibiydiyse de, toplumun etkisiyle Alman Şahitlerin de içinde, yabancılara küçük ve aşağı bir gözle bakma hastalığı onlarda da vardı. Ancak öbür Almanlara nazaran bu az bir etkiydi. Bu da normaldi. Çünkü kendi toplumumuzun saçma bulduğum, beğenmediğim bir sürü yanları benim gözümde de vardı. Hani Muhammed'in söylediği varsayılan bir söz vardır: "Ben Arap'ım ama Arap benden değil" dediği sözünü ben de kendime uygulardım ki, bunu neredeyse her Türkün birbirine olan nefretinde görünce, artık içimde sakladım. Türklerin hepsi adeta birbirinden nefret ediyordu. Çareleri olmadığı için birbirlerinden ayrılamıyorlardı ama sevgiden dolayı değil. Eğer bu gözle de bakacak olursak, aslında bütün dünya insanları birbirlerinden nefret ediyorlar demek de yanlış olmaz. Savundukları ve sarıldıkları şeyler birbirlerine olan sevgilerinden ötürü değil, insanlık ancak menfaat ve çıkarlarını savunup onları seviyorlar.

Hiç unutmam, Türkiye'den Almanya'ya makine almak için gelmiş olan arkadaşımın dayısı ile gezerken, hep Türklerin ne kadar güvenilmez olduğunu, sahtekârlıklarını, pisliklerini anlatıyordu. Aslında düşündüğüm zaman kötülediği şeylerin çoğunu kendisi de yapıyordu. Onu da kırmak istemedim tabii ve "ağabey aslında bilmeden belki bizler de aynı hataları yapıyoruzdur" deyince, bizimkisi hemen ne demek istediğimi anlayıp, ateşli ateşli: "Biliyorum, Türk adiyse onların en adisi de benim" demesi üzerine ne kadar kendimi tutsam da onun bu samimi sözüne çok gülmüştüm. Türkün en büyük düşmanı da bence yine Türk'tü. Bu yüzden de hiçbir devlet bizleri tehlikeli görmüyor. Bir dayanışma bir birlik olduğunu görsünler bakın, o zaman başka türlü bir nefret başlar. Nitekim Türk dincilerinin içinde böyle bir birlik olduğu için onlara karşı Alman devleti ve tüm Avrupa hemen duruş aldı. Böyle durumlarda yalnız Alman değil bütün dünya devletleri bir duruş alır. Bu, o yerde azınlıkta olan her millet ve toplum için geçerlidir. Mesela Hitler Almanya'sında Yahudilere duyulan nefret ve düşmanlık bu sebeplerden kaynaklanır. Belki de Türklerin birbirlerine olan düşmanlığı, bize bu yabancı ülkelerde bilmeden bir koruma oluyordu. Fakat düşmanlık nasıl sonuçlar getirirse getirsin çok iğrenç bir şey. Devlet için iç yüzünü bildiğinden, o millete o kadar kötü davranmıyor, fakat bu sefer toplum kötü ve nefret dolu oluyor. Politikacılarda: "Bu gibi aşırı duygulardan menfaate oylarımı" deyip bu düşmanlığa bir önlem almıyor. Hem nasıl bir önlem alsın ki. "Bu millet birbirine zaten düşman, bir de siz bunlara düşmanlık yapmayın" mı diye ilan etsin! Hem de politikacının en büyük oy

toplama kaynağı bu yoldan olursa! Ayrıca Merkel'in başa gelmesiyle tüm bu kurullarda bozulup, devletin Türklere karşı başlattığı entegrasyon adı altındaki politikayla, 1939'lardaki Yahudi düşmanlığına geri dönüldü.

Aklıma bir hikâyeye geldi. Bir ülke kralı karışık milletten insanları, -artık ne nedendense- yakalatıp ceza diye bir derin çukura attırtmış. Alman'ı, İngiliz'i, Amerikalısı, Fransız'ı olduğu gibi aralarında iki de Türk varmış. Bir zaman sonra kral hepsini bağışlamış ve "çukurun ağzındaki kapağı açın, hepsi çıkıp gitsinler" demiş. Çukur derin olduğundan, ancak biri öbürünün eline, omzuna basarak çıkıp kendisini kurtarıyormuş. Bir bir çıkmışlar. En son çukurun ağzından bir el, bir ayak, bir kafa gözükp hemen de yine kayboluyormuş. Herkes şaşkın şaşkın bakıp: "Bunlar neden bir türlü çıkmıyorlar ki?" deyince, oradan biri: "Çukurdakiler Türk, biri çıkmak isteyince öbürü çekiyor da ondan" demiş. Maalesef de millet olarak bu fıkrada olduğu gibi bir durumdayız.

İstanbul'da vapura çok binerdik. O eski vapurlar da 50'li 60'lı yıllardan kalma. Bir ara şahane yeni restore edilmiş bir vapur sefere çıkarmışlardı. Hem de klasik ve iç döşemesi falan çok güzel yapılmıştı. Sanki 1800'lü yılları anımsatıyordu. Hayran kaldığımı bilirim. Hemen daha ikinci gün vapura bir bindim ki, sanki savaş bölgesinden geçip vapura eşkiyalar girmişti. Koltuklar, minderler bıçakla kesilmiş! O cilalı tahtalar demirlerle kazanmış!!! Ne kadar öfkelenip de üzüldüğümü anlatamam.

Bu düşmanlıklar bizim ülkemizde daha ev eğitiminde başlıyor. Yine bir gün banliyö treniyle okula giderken istasyonda arkadaşımı gördüm, o da aynı vagona girdi. Tesadüfen bizden başka hiç kimse de yoktu. Arkadaşım bu duruma çok şaşırıp ve emin olmak için kompartımanın başından sonuna kadar baktı ve bana: "Sahiden de bizden başka kimse yok" dedi. Ben de "eee ne yapalım yani?" demiştim ki tam o sırada bu bir "haaaaayt" diye bağırarak koşa koşa ayaklarıyla koltuklara uçuyordu. Bütün koltuklar bunun tozlu ayak izleriyle dolmuştu. Yeşil deride de tam gözükiyordu. "Sen ne yapıyorsun çıldırdın mı?" demem üzerine soruma şaşırılmış bir şekilde soluk soluğa "kimse yok ki" diye cevap vermişti. Donuk donuk da yüzüme bakıyordu! Mantiğa bakın! Hâlbuki kötü bir çocukta değildi. O anda neden böyle bir coşkunluktan zevk aldı bilmiyorum.

Vicdan eğitimimiz ya sıfır ya da saçma, mantıktan uzak bir şekilde. Allah adıyla, ya: "Sus, yapma, günahdır, zındık, kâfir" denir; ya da armağan olarak cennetteki huriler, ceza olarak da cehennemdeki ateşler, katran kazanları verilir. Bunlar din eğitimimiz. Okuldaki meşhur Milli Eğitimimiz ise, "önünü ilikle, ayağa kalk, beni görünce el pençe divan dur, cevap verme, canın çıkmışsa da bir moruğu görünce otobüste trende ayağa kalk, yerini ver" diye öğretilir. O gencecik çocuklar, yokluğun içinden, gecekondularından, ev diyemeyeceğim deliklerin içinden sabahın köründe çıkarlar. Akşama kadar, artık hangi vicdanlının ya da vicdansızın elindeyse, en kötü, pis ve ağır işlerde çalıştırılırlar. Garibin tek oturup dinleneceği yer ulaşımındaki o taşıtlardır. Hatta arkadaşlarından en önde koşar ki, istediği bir yeri kapıp oturabilsin. Son gücüyle bunu da başarır ve oturur. Sonrada başına bir moruk dikilir. O garibin içinde artık bir sürü çekişmeler başlar. Görmezlikten mi gelsin, yoksa uyuma numarası mı yapsın? Sonunda yenilir, dayanamaz kalkar "otur amca" ya da, "otur teyze" der. O başında duran da sanki "bu kadar neden bekledin be düzrü" der gibi öyle bir bakışla bakar ki, sanki bu yerler sırf onun hakkıdır. Hâlbuki bilet alırken ikisi de aynı parayı veriyor. Bu bizim saygı anlayışımız ve o çocuklara verdiğimiz vicdan eğitimimiz. Evet, belki kalkıyor, ama nefretle. Avrupa'da ise tam tersine neredeyse bu yaşlılara hiç değer verilmez. En değer verdikleri iki şey, küçük çocuklarla, küçük köpeklerdir! Oralarda milyonda bir böyle bir olayda bir genç kalkıp da yaşlı birine yerini verdimi, o kişi çok minnet duyup teşekkür eder. Çünkü böyle bir mecburiyet ve vicdanla yetişmiyor onlar. Bu yüzden de o gencin kalkıp yerini vermesi sadece kendi inisiyatifini ve duygularını gösterir. Hiçbir mecburiyet ve toplum baskısı olmadan yaptığı için de karşısındaki bunu çok takdir eder. Onların da başka konularda, bizlerde olduğu gibi anlayamadığım, toplum baskısıyla, kişiye mecburiyet hissi verdikleri vicdan eğitimleri var tabii. Nasıl ki bizde işin içine dini Allah'ı soktuklarında kimsenin çıtı çıkmaz,

her türlü pisliği insanlar bu isimlere sığınarak yaparsa, bunlarda da milliyetçilik, vatanseverlik aynı şekilde geçerlidir. Her türlü pisliği bu sözün arkasına saklanarak yapar ve böyle de vicdan eğitimi alırlar. Bunun gibi daha neler var tabii.

Ben yaşlılara dair verdiğim örnekle saygısız olmayı mı kastediyorum? Kesinlikle hayır. Bir gün olsun böyle yer veren bir gence, o kişinin: "Aman oğlum, yavrum otur. Sizlerin sabahtan akşama kadar zaten canı çıkıyor". Ya da, "çok teşekkür ederim evladım, sağ ol" veya "lütfen kalkma oğlum ben zaten emekliyim ve dolaşmak gezmek için çıktım, sizlerin şartları daha zor" dediğini hiç ama hiç duymamışım. Sadece o süslü hanımlara, kızlara yer veren o gençler ki, bir bunu zaten severek yaparlar, onlarda: "Ay çok teşekkür ederim", ya da "mersi" der ki, bu da o çocuğa ya da o gence yeter, çünkü severek yapıyordur.

Büyüklerle saygıyı ama küçükleri de sevmeyi öğretiriz. O garibanlar ise sevginin "S" harfini görmüyordur. İçlerinde ise farkında olmadan ancak bir nefret büyür. Ne olur o yaşlı denilen kendini biraz alçaltıp minnet duygusunu, olmayan sevgisini gösterse? Bakın, şimdi işin en ilginç yanı geliyor. O çocuklar bu yokluklardan ve zorluklardan geçerek büyür, bir gün gelir kendisi de yaşlanır. Aynı şeyleri de kendisi bir başkasına yapar. Hâlbuki neden bir zamanlar kendinin istediği şeyi sen de onlara yapmıyorsun? Ya da istemediğin şeyi sen de başkasına yapıyorsun? Hiç kimse yapmıyor diye mi? İnandığın yolda tek başına ilerle, ne olur? Yansın da arkandakilere ışık tutarsın lafını da mı hiç duymadın? Yok, o da o anlık rahatını düşünür. Kısır döndü dönsün dursun. Hâlbuki en büyük iki emirden biri: "Komşunu kendin gibi seveceksin" der Allah. Kim yapıyor bunu? Matta 22:36-40 da şöyle yazar:

Onlardan biri, bir kutsal yasa uzmanı, İsa'yı denemek amacıyla O'na şunu sordu: "öğretmenim, kutsal Yasa'da en önemli buyruk hangisidir?" İsa ona şu karşılığı verdi: "Tanrının Rabbi bütün yüreğinle, bütün canınla, ve bütün aklınla seveceksin. İşte ilk ve en önemli buyruk budur. İlkine benzeyen ikinci buyruktadır: Komşunu (insanları) kendin gibi seveceksin. Kutsal Yasa'nın tümü ve peygamberlerin sözleri bu iki buyruğa dayanır." Bu sevgide hiç dil, ırk, renk, millet, yerli, yabancı, cinsiyet, din, küçük, büyük, yaşlı, genç, güzel, çirkin, akıllı, aptal ya da herhangi başka bir ayırım var mı? Cevabı kendiniz verin.

Şahitler benim sempatiyi kazanmışlardı. Bunlar bizlerin gördüğü çevrede doğal olan şeyler değildi. Fakat zamanla aynı düzen ve temizlik içinde olan daha başka dinleri de görecektim.

Şahitlerdeki gittiğim toplantılarda Mukaddes Kitapla ilgili okuduğum konular işleniyordu. Oysa dışarıda, güncel hayatta kimse bu konular hakkında konuşmuyordu. Ne bu kitabı biliyorlardı, ne de bilmek istiyorlardı. O zamanki çevremde olan arkadaşlarımda bütün düşünceleri, İncil'de yazdığı gibi, ya midelerinde ya da ayıplarındaydı. (Filipililer 3:19) Adeta bunun için yaşıyor, bunun için çalışıp, bunun kavgasını veriyorlardı. Bu duygular ise hayvanlarda da var. Peki, bizi farklı kılan neydi? Zekâ ise, zekâmızı da bu konulara kullanıyorduk. Hayvanlar ise zekâsını kullanmıyorsa, onların da içgüdüleri var. Kısacası bizle hayvanın bir üstünlüğü yoktu. Tam tersine hayvanlar bizlerden daha erdemli, daha barışçıl, daha tok gözlüler. Bazı insanlar bu "hayvan" tabirini birbirlerine hakaret olarak kullanırlar. Hayvanlar kendilerine düşen sorumluluklarında, yani tabiatla uyum içinde yaşamalarında biz insanlardan çok daha üstünler. Allah'ın hediye olarak verdiği bu yeryüzüne ait sorumluluğumuzu insan olarak yerine getirmediğimiz. Tam tersine, özellikle sırf kötüye kullandık. Ama hayvanlar için bu söylenemez. Var mı bunun aksini ispat edecek deliller?

Bizim düzenli her pazar o toplantılara katılmaya başlamamızla, bazı Şahitler de toplantı sonunda yanımıza geliyorlardı. Konuşup bizi teşvik

etmek istiyorlardı. Ben ise okuduğum ama kötü bir neden bulamadığım için onlara Kuran hakkında sorular soruyordum. Çünkü onlar bu kitabı muhakkak biliyorlar ve bana da gösterecekler diyordum. Josef'le bu konu hakkında bir iki kere konuştum. Fakat Josef hiç Kurani ne okumuş, belki ne de görmüştü. Ancak Mukaddes Kitabın dışındaki her şey onun için yanlıştı. Beni çok konularda etkilemesine rağmen, bu konuda ondan bir şey öğrenemeyeceğimi anlamıştım. Bu yüzden Türkçe konuşulan toplantıların içinde, "Kuran hakkındaki problemi bu kişiler muhakkak yaşamışlardır, bu yüzden de biliyorlardır" diye düşünüyordum. Benim için o yerler bu konudaki bilginin tam kaynağı olan yerlerdi diye bir sanı vardı içimde. Bununla birlikte, "ille de bu Kuran doğrudur", ya da "doğru olmalıdır" gibi fanatik bir düşünce ve inanç yoktu bende. Böyle bir duygum Mukaddes Kitap için de yoktu. İki kitabı da bilmiyor olmama rağmen, ne onlar hakkında "bunlar çok çok doğrudur" diye bir ön yargım vardı, ne de "aman bunları atın yanlıştır" diye ters bir düşünceye sahiptim. Hele bizim Türklerin çok yaptığı gibi, hiç elime bile almadığım bir kitap hakkında üstün bir kriter hiç değildim. İlk önce Mukaddes Kitapla başlamıştım ki, bu da belki bir tesadüftü diyelim, ondan sonra da Kuran. Mukaddes Kitabı okudukça, anladıkça sempati duyup çok hem de çok sevmiştim. Bu duygulara insan o şeyle tanışmadan zaten sahip olamıyor. Kuran ise kendisinden önce gelmiş o kitapları ancak onaylıyor. Allah bunu Arabistan'daki okuma yazma bilmeyen bir kişinin, kültürüne, üslubuna, yani anlatış tarzına göre yaptırıyor. Bu kural bütün peygamberler için geçerli olan Allah'ın kullandığı bir yöntem. Peygamberler vahiy olunan sözleri Allah'tan alıyorlar, evet ama genelde bu sözler onların kendi anlatım tarzlarıyla uyumlu oluyor. (1.Korintoslular 14:26-33) Mesela İncil'deki o ilk dört yazar; Matta, Markos, Luka ve Yuhanna dediğimiz elçiler, aynı olayı kendi üslup ve görüş açılarına uyar bir şekilde kaleme almışlardır. Allah da bunun böyle olmasını istiyor. Bakın Kuran'da bu konuda ne yazıyor:

Biz onu (Kuran'ı) senin dilinde kolaylaştırdık ki, düşünüp ibret alsınlar.
Kuran 44:58

Kuranın içindeki bilginin ise Muhammed'e ait olmadığını, her araştırmamda daha da emin olarak onayladım. Bir kişinin bu gibi hakikatleri yazması mümkün değil. Bir de işin enteresan yanı o kişi yani Muhammed, zaten hiç bir şey yazmadan vefat ediyor. Dediğimiz gibi okuma ve yazma zaten bilmiyor. Bütün bu Kuran o kişilerin ezberinde kalıyor. "Arapların çok korkunç bir ezber kabiliyeti vardır" denir. Bence bu yalnız Arap'larda değil her insan da vardır. Yeter ki insan o şartlar altında olsun. Mesela çocukken karaborsa Alman markı bozdurmaya gittiğim bir adam vardı. Okuma yazması yokmuş. Sonradan arkadaşımından öğrendim. Hatta onun dayısıymış. Dediklerine göre hafızasında yüzlerce telefon numaraları varmış. Yalnız telefon numaraları değil, isimler, adresler ve daha birçok şeyleri bu adam ezberine koymak zorunda. Başka bir şansı bu olabilir. Nedense onu da yapmıyor. Hâlbuki araba kullanıyor (ehliyetsiz), evler satın alıp, iş yerleri açıyor. Garip biride değildi. Kendine göre çok da başarılı biriydi. Türkiye'de pek herkesin arabası olmadığı zamanda bu adam Mercedes'e biniyordu. Haz. Muhammed'de tüccarmış. Okuma yazması olmasa da ezber yeteneğini kullandığı kesin. „Wetten das" diye Alman Televizyon programında bir adamın, o kalın iki ciltli telefon rehberini ezbere bildiğini görmüştüm. Hangi sayfadan kimin ismini söylersen, hemen telefon numarasını söylüyor. Korkunç bir şey. İnsanlar yeteneklerini nelere harcıyorlar diye de şaşırılmıştım. Bununla anlatmak istediğim, Kuranın Muhammed'in ve arkadaşlarının ezberlerinde olması çok normal bir şeydi. Hatim indirmek demek, aynı zamanda Kurani ezbere baştan sona kadar okumak da demektir. Hem de Arapça. Yine yanılmıyorsam yazar Aziz Nesin bu işi çok küçük yaşlarda başarmış. Altı yaşından küçük olduğunu hatırlıyorum da tam değil. Dört mü beş mi unuttum. Hayatını anlatan kitabında yazıyordu. Bu kadar küçük yaşta bir çocuk bunu başarabiliyorsa, o insanların kendi dilinde olan sözleri aklında tutması, sanırım daha da kolaydı.

Evet, Kuranın anlatım tarzı kopuk kopuktu demiştim. Zaten Allah, Muhammed ve vahiy yettiği Kuran vasıtasıyla bazı hakikatleri duyuracaksa, bu işi yaparken önceden peygamberlerine yazdırtmış olduğu o yazıları neden geçersiz kılıp bambaşka bir kitap, ya da tıpa tıp aynı bir kitabı tekrar yazdırsın? Bu yüzden de Kuran eski olaylardan ancak hatırlatma şeklinde kısa bir geçiş yaparak bahseder. Aslı zaten Mukaddes Kitapta, Allah: "Açın, okuyun" diyor. 2:4, 3:3, 5:48, 5:68, 10:37 ayetlerinde bu konuda şöyle yazıyor: (Ayetleri kısaca 2:4 şeklinde yazıyorsam, anlamı 2'inci sure yani Bakara suresinin 4'üncü ayeti demek olacak. Başka ayetlerde aynı anlamda devam edecek. Mesela 3:3 demek, 3'üncü sure olan Ali İmran suresi ve 3'üncü ayeti anlamında.)

-Biz sana da, kendinden önce inen kitapları doğrulayan, onlara gözcü olan Kuran'ı hak olarak gönderdik. Kuran 5:48

-Sana Kitabı hak ile, daha öncekileri doğrulayıcı olarak O verdi! Sure 3:3

-Onlar ki sana indirilene (Yani Muhammed'e vahiy olunan Kuran'a) ve senden önce indirilenlere (Mukaddes Kitap; Tevrat, Zebur, İncil) iman eder ve Ahirete de içten inanırlar. Sure 2:4

...De ki: "Eğer gerçekçi kişilerseniz, Tevrat'ı getirin de onu okuyun". Sure 3:93

-Bu Kuran'ın Allah'tan başkasının olduğu söylenemez. O ancak kendinden öncekileri tasdik eder ve kitabı açıklar. Sure 10:37

-De ki: "Ey kitap ehli! Tevrat'ın, İncil'in ve Tanrınızın katından size indirilen hükümlerini yerine getirmezseniz hiç bir şeye dayanmış olmazsınız." Sure 5:68

O kadar çok ayetler var ki, yazmaya kalkana kadar sizlerin de bu kitabı okumanızı tavsiye ederim. Bütün Kuran'da, Mukaddes Kitaba karşı aleyhinde en küçük bir ize, bir şüpheye yer veren konuya bile rastlayamazsınız. Ancak büyük bir doğruluk ve hak ile eleştirdiği, kritize ettiği Hıristiyan âlemi ile Yahudilerdir. Bir de imansızlar ve o zamanki Arap toplumu. Yine birçok Müslümanların iddia ettiği gibi "Mukaddes Kitap insanlar tarafından değiştirilmiştir, tahrip edilmiştir" sözü o kitapta bir defa dahi geçmez. Öyle bir şeyi ima bile etmez. Tam tersine, Kuran o kitapları hep ispat olarak kullanır. Hem Yahudilere karşı hem de Hıristiyan olanlara karşı. "Getirin de kitabınızdan gösterin" ya da "kendi kitaplarında başka bir şey bulamayacaklardır" ya da "Tevrat'ı getirin de onu okuyun" gibi sözler ile bize bu kitaplara çok güvenebileceğimizin kanısını uyandırır. Allah Kuranın Rum suresinde, 55-56 ayetleriyle çok ileriki bir zamana ait peygamberliğe, diriliş gününe, dirildikten sonraki insanların imansızlığına dikkati çekerse, neden daha önceki zamana, yani bizlerin yaşadığı zamana da dikkati çekip, "bu kitapları tahrip edecekler" diye insanlığı uyarmasın? Oysa tam tersine:

„Biz, evet Biz bu Kitabı gönderdik. Şüphesiz ki onun koruyucusu da Biz olacağız” (Sure15:9) demekle Allah Kuranda da bir teminat veriyor. Müslümanlar: "Bu teminat sadece Kuran için geçerli olup, Allah'ın öbür peygamberleri vasıtasıyla yazdırtmış olduğu kitapları içermez" derler. Hâlbuki yine, bu sefer Davut peygamber, Zebur diye bilinen Mukaddes Kitabın «Mezmurlar» kitabında (Anlamı: musiki aletiyle çalınarak söylenen ilahi sözler demek) peygamberlikte bulunarak Allah'ın ruhuyla:

Rabbin sözleri pak sözlerdir; ...Onları sen tutacaksın, ya Rab, Onları bu nesilden ebediyen koruyacaksın. Mezmurlar 12:6-7(eski tercüme) der. Kuranda geçen sözler Kuran için geçerli de, Mukaddes Kitapta geçen Allah'ın sözü Mukaddes Kitap için geçersiz midir?

Daniel Peygamber Cebrail tarafından kendisine anlatılan sözleri, peygamberlikleri anlamadığını söylediği zaman, melek ona şöyle der:

Ve ben işittim fakat anlamadım, ve dedim: Efendim, bunun en sonu ne olacak? Ve dedi: "Git, Daniel, çünkü sonun vaktine kadar bu sözler saklıdır, ve mühürlüdür." Daniel 12:8-9

Fakat sen, ey Daniel, sonun vaktine kadar bu sözleri sakla, ve kitabı mühürle; birçok adamlar araştıracaklar, ve bilgi çoğalacaktır. Daniel 12:4

Bu sözleri yazan Daniel'den 600 sene sonra İsa Mesih geldiği halde İsa hiç: "Daniel'in sözlerini 600 senede bozdunuz" demedi. Yalnız Daniel'in değil, kendisinden 1500 yıldan fazla bir zaman önce yazılmış olan Musa'nın sözlerini de "değiştirdiniz" demedi. Hâlbuki İsa insanların hata ve günahlarını hiç çekinmeden söyleyen biriydi. Böyle bir şey yapılmış olsaydı söylemeyip, o insanların bu konudaki günahlarını gizler miydi? Tam tersine, İsa hep o ayetlere dayanarak Yahudileri mahkûm etti, hatalarını gösterdi. Yine Daniel'e söylenen sözlere dikkat edecek olursak, melek orada: **"...Birçok adamlar araştıracaklar ve bilgi çoğalacaktır"** diyor. Eğer bu kitaplar değiştirilecek ise, araştırmanın da, bu peygamberliklerin de anlamı olmazdı. Ortada hiçbir hakikat yok ise, anlamı mühürlü, yani gizli sözleri bu adamlar neye göre araştıracaklar? Hem Allah bu sözleri korumayacaksa, **sonun vaktindeki** bilgiyi bozulmuş bu sözler ile insanlar nereden bulacaktı? Çünkü Daniel peygamber sonun vaktine kadar yaşamadı. **"...ey Daniel, sonun vaktine kadar bu sözleri sakla"** demesi bu işi Daniel'in yapacağını göstermiyor. Ancak Allah bu sözlerin korunacağını ve bazı yerlerdeki peygamberliklerin anlamlarının gizli kalacağını belirtiyor. Yine İncil'de İsa:

"Yer ve gök ortadan kalkacak, ama benim sözlerim asla ortadan kalkmayacaktır" der. Matta 24:35 de. İnsanlar bu sözleri bozabiliyorsa, Allah ve peygamber kulları neye dayanarak böyle vaatlerde bulunuyorlar?!

Dediğim gibi böyle birçok ayetler var. Hepsini yazmamı beklemeyin. Ancak Müslümanların iddiaları olan, "bu kitaplar değiştirildi fakat Kuran değiştirilmedi, çünkü Allah söz verdi" demelerine karşılık kısaca yazdım. Yine dediğim gibi, Kuranda söz verince Allah sözünü tutar da Mukaddes Kitapta verince tutmaz mı? Ne saçma bir mantık bu böyle. Kuran'ı Allah kendi sözü diye koruyor da, Mukaddes Kitap kimin sözü de onu korumuyor olsun? İnsan denilen yaratığın başlangıcını, kimin yarattığını, o yaratıcının insanlıkla ilgili amacını, ayrıca binlerce yıllık insanlık tarihini tarafsız bir şekilde kayda almış böyle bir kitaptan bahsediyoruz. Böyle yüzlerce, binlerce yıllık insanlık tarihini içine alan, o insanların tecrübelerini, yaratıcılarıyla ilgili başlarından geçen konularda olsun, kendi aralarında geçen konularda olsun, insanlık ve Allah hakkındaki tecrübeleri işleyen bu kitabı Allah neden silinip yok edilmesi için müsaade etsin? Yine birçok nasihat ve öğüt içeren, ilerde gerçekleşecek peygamberlikleri, birçok peygamberlerin de yaşadığı olayları bizler ders alalım diye yazdırtan Allah ki, bütün bunları:

"Ve bu şeyler misal olarak onlara vaki oluyordu, devirlerin sonuna yetişmiş olan bizlere nasihat olmak için yazıldı" (1.Korintoslular 10:11) diyerek, bu amaçla yazdırtan Allah, neden sonra bu kadar değerli bir kitabı "çöpe atın, ya da ona istediğinizi yapın" desin? Hiçbir yerde dememesine rağmen bunu bizler iddia ediyorsak, muhakkak bizlerin çöpe atması gereken bazı yanlış düşünce, duygu ve inançların olduğudur. Bu ise Allah'ın ve gerçeğin bir ürünü değildir. Yine mantıklı düşünecek olursak, eğer Allah'ın sözü bozulduysa ve hatta Allah sözü diye bir şey yoksa, çünkü bunu yalnız Müslümanlar değil, Hıristiyanlar da zaman zaman aynı iddiada bulunuyorlar; peki o zaman Allah insanlara neye göre hükmedecektir? Neye göre bizleri suçlu ya da haklı çıkaracak? Ben suçluysam da "bilmiyordum" derim ve bahanem bu olur. Allah'ın önüne herkes aynı bahaneyle gelmez mi? Böyle olmasına Allah müsaade eder mi? Adil dediğimiz Allah böyle bir şey yapar mı? Adaletsiz dediğimiz insanlık yapmıyor ise Allah neden yapsın? Hangi ülkenin kanunları vatandaşlarından saklıdır? Kimse okur ya da okumaz, uygular ya da uygulamaz, bunlar geçerli nedenler değildir. Fakat ister okumuş ister okumamış olsun, ister bilsin ister bilmesin, kişi kanunlar önünde yargılanırken "ben o kanunları okumadım, hem insanlar onu bozmuş" gibi bahanelerin o kişiyi hiç kurtarmadığı gibi, özür olarak da kabul edilmez. Çünkü bilmemek de her zaman özür değildir. Yoksa bunu herkes söyler. Eğer insan kendi çıkardığı kanunlarına karşı böyle değer veriyorsa, Allah neden bizlere verdiği kanunlara, prensiplere karşı bizden daha az değer veriyor olsun? Bütün bunların haricinde Allah bir de insana vicdan kanunu veriyor. O toplum ya da kişiler bilgisiz de olsa, sahip oldukları

vicdanları onlara iyi ile kötüyü ayırt etmekte yol gösteriyor. Allah bu yüzden de, o kitapsız ve bilgisiz dediğimiz kişilere vicdanlarına göre hükmedecektir. İncil-Romalılar 2:14-16. O vicdan da, "**Kendine yapılmasını istediğin şeyleri sen neden başkalarına da yapmadın?**". Veya "**Kendine yapılmasını istemediğin şeyleri sen neden başkalarına yaptın?**" kadar basit ve herkesin bilip anladığı şeyler.

İnancımız, onların bunların sözlerine bakarak değil de, elimizde inandığımızı söylediğimiz, "Allah sözüdür" dediğimiz o kitaplarla uyum içinde olması gerekir. Bilgisizce, Müslümanlara bakarak Kuran'ı, "Hıristiyan'ım" diyenlere bakarak İncil'i, Yahudilere bakarak da Tevrat'ı çöpe atmamız hiç de hikmetlice bir davranış tarzı olmaz. Tam tersine, onlara bakarak bu kitapların ne kadar daha güvenilir olduğunu görürüz. Çünkü onlar ellerinde bu kitapları tutarak inandıklarını vaaz edip bas bas bağırıyorlar mı? Fakat ellerindeki kitabı alıp da içine baktığımız zaman, o kitaplara göre yaşamadıklarını görmemiz, bizim o kitaplardaki sözlere daha da bir güven duymamızı bu yüzden de sağlıyor.

Düşünün bir kere, eğer bu insanlar söylenen kitapları değiştirmiş olsalardı, kendi heveslerine uygun değişiklikler yapmaları gerekmez miydi? Mesela ellerindeki kitapta, "sen düşmanını da seveceksin" (Matta 5:43-48) diye yazdığı halde, birinci ve ikinci dünya savaşları genelde Hıristiyan geçinen ülkeler arasında çıkmıştır. "Düşmanın acıkırsa yedir içir" (Romalılar 12:20) diyen İsa Mesih'in öğretisini uygulamak yerine, bunlar birbirlerini en etkili bombalarla yedirip, içirmişlerdir! Öbür dinlerdeki ayrıntılara da girecek olursam, sanırım bu kitap ne biter, ne de yazmaya mürekkep yeter. İnsanlar ellerinde tutup inandığını söylüyor diye, bu o kitabı güvenilir ya da güvenilmez yapmaz. Bu açıklamaları Şahitlerle olan tartışmalarımda, onların ve benim mantığımı daha iyi anlayabilesiniz diye de yazıyorum.

Toplantılara ilk katıldığım zamanlar bir hanım yanıma geldi. Nasıl olduysa konu yine Müslümanlıkta takıldı durdu. Ben: "Bunlar Müslümanlığa inanmıyorlar ama" dediğimi hatırlıyorum. O: "Aslında biz Müslüman'ız" dedi ve devam etti. Kelime anlamı olarak Müslüm'ün imanlı, man'ın ise adam olduğunu Müslü-man'ın ise iman eden adam anlamına geldiğini anlattı. Bana bu konuda yazılmış bir kitapçığı da vereceğini söyledi. Ben o kitapçığı okumuştum. Ne demek istediğini anladım. Aslında o da benim ne demek istediğimi anlamıştı, ama böyle bilgi düellolarıyla asıl hassas konudan kaçınmak istiyorlardı. Bence bu konudan kaçınmalarının nedeni, eğer inancını söylerlerse hem seni kaçırmaktan korkuyor, hem de karşısındakinin tepkisinden. Aynı zamanda onu kırmakta istemiyor. Ben ise kararlıyım. İstedğim sadece, gerçek neyse onu bilmektir. O hanım: "Ben kocamı çağırayım da bu konuları onunla konuşursun" dedi. Şahitler erkek kadın ilişkilerinde diğer çoğunluktaki Hıristiyanlar gibi gevşek değillerdir. Hatta evlilik dışı ilişki kurmayı, yani zina denilen şeyi yapan aralarından çıkarırlar. Kimse artık onunla konuşmaz, bir arada oturup yemek yemez falan. Bu inançları da:

Ama şimdi size şunu yazıyorum: Kardeş diye bilinirken fuhuş yapan, açgözlü, putperest, sövücü, ayyaş ya da soyguncu olanla arkadaşlık etmeyin, böyle biriyle yemek bile yemeyin. 1.Korintliler 5:11'de ki gibi ayetlere dayanır. Bu gibi emirleri insanlar çoğu zaman işlerine geldikleri gibi kullanmış. Genel anlamda bu terbiye ve sadakati insanlar birbirlerine göstermese de, bunlar her insanın kendisine uygulanmasını istediği kurallardır. Kim eşi tarafından aldatılmak ister? Ya da kim severek evleneceği eşte sadece ilk olmak istemez? Bizde erkekler evleneceği kadının kız olmasını beklerler. Eğer öyle değil ise o kadın fahişe veya namussuzdur. Ya da o bir erkek ise, kaç kadınla istediği kadar yatmış olması o erkeğe leke getirmez! Zina etmeyeceksin diyen Allah sadece kadınları mı kastetti? Böyle saçma bir kural yok. Her iki cins için de aynı ahlak kuralları geçerlidir. Erkek yaptığı zaman suçsuz ama aynı şeyi kadın yapınca namussuz ve de suçlu mu oluyor? Ben burada kadınların, kızların baskı altında olduklarını

vurgulamak istemiyorum. Onlar da, hatta erkeklerden daha da çok zina ediyorlar ve bu ruha da sahipler. Erkek çoğu zaman duygularını frenlemek istemediği, frenleyemediği için bu işi yapıyorsa da, kadınlar çoğu kez bunu zevk bile almadan yapıyor. En kapalı olanlarının bile içlerinde birbirleriyle ne yaptıklarını da karıştırmayalım. Avrupa-Amerika da ise kültürler daha bir farklı gelişmiş. Yine benim gördüğüm diyeceğim, Almanlarda yüzde yetmişten fazla kadın babasız çocuk büyütür. O kadınları buna kanunlar da iter. Çünkü birinden, hele bir de paralı birinden gebe kalmak, o kadınlar için en büyük ikramiye gibidir. Artık o erkek bir türlü yakasını paçasını kurtaramaz. O kişiye çok büyük bedel ödettirirler. Adam geçimsiz, kötü falan da değildir. Kadın daha başlangıçtan planını bu doğrultuda yapmıştır. Kanunlar da, o medeni Hıristiyan'ız diyen devlet kanunları da bu duruma yardım eder. Devletten alacakları para için, Alman kızlarının sosyal durumdan fakir olanlarının hemen hemen hepsi, bir an önce çocuk yaparlar. Devlet de, "neslimiz kuruyacak" diyerek çapulcu sürülerine çocuk yaptırıp, sıfırın altında bile aile eğitimi olmayan insanlara yeni bir nesil yetiştirir. Hem bütünüyle özgürlük varken, o kadınlar-kızlar bir evlilik sorumluluğu altında neden yaşasın ki? Ayrıca evlilik ilişkileri - getirdiği sorumluluktan dolayı- mutluluk vereceğine o insanlara sıkıcı geliyor. Kadın evinde yemek yapacağına, hizmetçiliğe gidip 10 lira kazanıyorsa, o on lirayla da dışardan hazır yemek alır, ama yine de kendi evinde bir şeyler yapmak istemez. Çalışarak, bazen hizmetçilik bile yapmaya razıdır! Çünkü onun gözünde kendi evinde yapacağı işlere o evin insanları layık değildir. Bir de bu ev işinde para kazanma yoktur. Hem çalışanların da bahanesi vardır, artık ondan su bile isteyemezsin, çünkü çalışıyordur. Bu yolla erkeklerle eşit olunuyormuş! Eğer çalışmak bu erkeklere verilmiş çok üstün bir ayrıcalık, peki çalışmayan erkekte neden nefret ederler?! Biz insanlığın ne kadar saçma duyguları, inançları, adetleri vardır. Sevgiye dayalı olması gereken ilişkilerin altından tam tersine hep menfaatler çıkar. Kim kimi sevebilir, ya da bu gerçeklerden sonra, kimin kime gerçek sevgisi olsa bile, bunu ona inandırabilir. Sevgi bu evlilik ilişkilerinde en çok kullanılan kelimedir, ama aslı astarı yoktur. Erkeklerin yüzde 90'ı, belki de daha fazlası zaten cinsel dürtülerinin esiridir. En kendini disiplin etmiş bile bu kadın konusunda bedeninin arzularına yenilmiştir. Bu konuda ne erkek ne de kadın birbirinden daha iyi, ya da daha kötü değil. Hepsi Allah'ın ahlak standartlarından uzaklar. Ruhî yardım bize bu dinlerden-devletlerden gelecekse, halimizin de böyle olması normaldir. Allah ise Davut peygamberi vasıtasıyla çok acı bir gerçeği dile getiriyor:

Anlayışlı ve Allah'ı arayan kimse var mıdır görsün diye, Allah Âdemoğulları üzerine göklerden baktı. Hepsi geri döndüler; birlikte murdar oldular; iyilik eden yok bir kişi bile. Mezmur 53:2-3 ve aynı düşünce 14:2-3 ayetlerinde de geçer.

Evet, bir kişi bile yok diyor Allah. Peki bu kabaranlar, utanmadan hangi doğruluklarına ve neye güvenerek bunu yapıyorlar? Yine neye dayanarak, utanmadan: "Biz olmazsak kurtulamazsınız" diyebiliyorlar?

Ahlak, yalnız kadın-erkek ilişkisinde değil, bütün insan ilişkileri birbirlerini aldatmaya, kandırmaya, menfaate ve sahtekârlığa dayandı ise, Allah'ın talepleri de artık insanlar için imkânsız, modası geçmiş, geri kafalı düşünceler olmuştur. Başka bir gerçekte, o insanlar ne kadar zevklerini düşünürse düşünsün, Allah'ın taleplerini saçma da bulsa, fakat oralarda yazılı olanların bizzat kendisine yapılmasından çok hoşlanır. Kendi yapmak istemez, fakat kendisine yapana da hiç karşı gelmediği gibi, öyle de olmasını ister. Sözüm ona hangi modern kadın kocasına: "Ara sıra da başka kadınlara git canım" der! Hangi erkek karısına: "Karıcığım, ara sıra başka erkeklerle ilişki kurman iyi oluyor" der! Normal insanlardan bahsediyorum. Öyle insanlar da var ki karıları kendi öz kızları gözlerinin önünde porno filmler çeviriyor ve bunu da sanat diye algılıyorlar! O insanların bu konudaki vicdanları o kadar dağlanmış ki, artık hissiz duyarsız olmuş. Bu yüzden o kişilerde biraz önce bahsettiğim duyguları beklemeyelim.

Bu örneğe tam ters hislerle, kendini Allah'a inanıyormuş gibi gösterip, karılarını baştan aşağı bir kapama içine alanları da çok. Allah'ın da bu konudaki emri işine gelmiştir. Aslında bunu kendisi için, kıskandığı ve güvenemediği için yapıyordur. Aldatılmaya tahammül edemeyecektir ve bu yüzden Allah'ın bu kanunlarını çok seviyordur. Aslında Allah'ı ise sevdiği çok, hem de çok şüpheli. O kadınların örtünmesini isteyen, cinsel duyguları tahrik edici giyinmeye karşı olan Allah; yalan söylemeye, aldatmaya, sahtekârlılığa, çekişmelere, kaba kuvvete, cehalete de karşıdır. Bu insanların ise ağızları küfür doludur. Gözleri ve yürekleri şehvetle kavrulur. Şahitler gibi kendinden olmayana karşı düşmanlık solurlar. Gerçi şunu da belirteyim, Şahitler onların yobazlıkları, basitlikleri yanında, bu konuda bazen onlardan çok medeni, neredeyse melek gibi kalırlar, o da ayrı. Bütün sevgileri ise bilmem nereleridir. Aldatılmayı gururlarına yediremezler, fakat imkânı olanların hepsi de çok kolay bir şekilde başkasının karısını koynuna aldığı zaman, kendini daha bir erkek hisseder. Bir kadının kocasını aldatıp onunla yatması kadar güzel şey yoktur. Aynı şeyi kendi karısı yapmaz mı sanır? Yapar ama haberi olmaz. İsteddiği kadar o hâlâ kendi karısını kapamakla uğraşsın. Avrupalılar ortaçağda savaşa giderken karılarının bilmem nerelerine kilit takarlarmış, anahtarı da kendinde! Kimbilir bu duyguların esaretinde onlar neler yapıyordu. Bence sahip oldukları bu güvensizlik birbirlerine karşı sevginin olmayışından kaynaklanıyor.

Bu cinsel duyguları, bu zevki biz bulmadık, ya da bu duyguları biz kendi kendimize kazandırmadık. Bu hisleri-arzuları bizlerin mutlu olması amacıyla Allah insanlığa hediye etmiştir. Ahlaklı bir biçimde, güven verici, sevgi yolunda kullanalım diye. Sağlıklı mutluluktan bahsediyorum, sapıklık, geçici zevkler mutluluk değildir. Tam tersine insanlarda kalıcı, zarar verici izler bırakır. Böyle ahlaksız zevkler ise Allah'ın mahkûm ettiği şeyler. Bu konuda ben kendimde çok suç işledim. Bilgisizlikten, cahillikten dolayı demek pardon değildir. Bunun yanında kendine tertemizmiş gibi sahte bir süs vermekte çok iğrenç olur.

Şahitlerin uygulamaları bu konuda muhakkak hoş gibi gözükse de, onların da içine girdiğinizde, karı kocanın yatak ilişkilerine kadar karışarak, hatta tek tek neler yapılıp neler yapılmaz gibi konularla bazılarını aralarından attıklarını duymam, midemi bulandırmadı değil. En komik yan da, bir ihtiyarın (toplantıdaki inanlılara önderlik eden kişi, yaşça çok genç bile olabilir) yatak odasına erotik bir tablo asmış diye, karı-koca ikisini de aralarından atmışlar. Tabloda sapık ilişkileri anımsatan görüntüler mi ne varmış. Bunun yanında, «başka bir kadınla anal ilişkide bulundu diye, o kocadan ayrılmak isteyen kadına müsaade etmemişler» diye de yazmıştım. Çünkü üreme organlarıyla ilişkide bulunmadığı için zina sayılmamış! Vay canına! Hani Türkçedeki "bu ne perhiz bu ne lahana turşusu" dedikleri gibi bir durum. Şahitlerin Amerika'daki yönetim kurulları ilerde bu düşüncelerini değiştirmiş. Fakat atılan atıldı ve gitti. Bir de bu, "bize itaat etmediğinden dolayı attığımız o kişi, bir daha hiç kurtulamayacak ve Allah onu son günde yok edecektir" inancıyla yapıldı! Onlar yıllarca verdikleri eğitimle, üyelerinin vicdanlarını "son günde Allah onu yok edecektir" diye zaten şekillendirmişlerdir. Bu atılan insanlar da, yıllarca aldıkları o çarpık eğitim ve sahip oldukları yanlış vicdanın esaretiyle, o toplumdan ayrı kalmakla çok çabuk hatalar ve yanlışlıklar yapmaya yöneliverirler. Çünkü ne yapacakları konusunda başından beri öğrendikleri şey hep emir almaktır.

Zar zor da olsa kendi kendini yönetecek kabiliyet her normal insanda vardır. Bunların en büyük marifeti ise insanın elindeki bu özelliği almaktır. Artık o insan bundan sonra her atacağı adımda, "ben ne yapayım" diye soru sorar. Zamanla da o atılan kişilerin birçok yanlışlıklar yapmaları, Şahitlerin o yönetim kurulunu çok sevindirir. "Bakın, işte biz böyle insanları aramızdan atıyoruz" diyerek övünürler. Zaten hep suçlu olanlar o en aşağıdan olanlardır. Aşağıdan olanlar ve yukarıdan olanlar diye kendilerini ayırırlar. Organizasyon bir yanlışlık mı yaptı, yanlış bir

inanca mı saplandı, ya da beklenen şeyler gerçekleşmedi mi, işte bu yukarıdakiler hiç suçlu değildir! Bir kadın midesi kaldırmıyor diye eş cinsel kocasından mı ayrılmak istedi de bunlar da "olmaz!" diye o kadını attılar, işte hep ama hep o kişiler suçludur. Yani o en aşağıdan olanlar. Kendilerinin özür dilediklerini yaklaşık yirmi yılda ben ne gördüm ne de duydum. "Son gelecek" diye ilan ettikleri tarih gerçekleşmeyince, ümit bağladıkları o organizasyona güvensizlik duyarak terk eden, bırakıp da gidenler, "neden gittiler" diye yine onlar suçludur! Bir vakitler yine o en aşağıdakilerine bu yanlış öğretiyi kendileri, hem de zorla kabul ettirmeye uğraşmışlardır. Kendilerine göre bu yalanı ilan eden değil; bu yalana inanmayan, ya da inanıp da sonradan boş çıktığını görünce bunları terk eden, işte asıl suçlu ve cehennemlik olanlar bunlardır! Aynı biraz önce erkek-kadın ilişkilerinde bahsettiğim gibi. Zinayı erkek yaptığı zaman değil de kadın yaptığında suç olması mantığı gibi. Bunlarda da o en yukarıda olanlar ne yaparsa hiç suç sayılmaz, ama o şeyi en aşağıdakiler yaparsa ölümü hak eder.

Bir zamanlar da bu Şahitler organ nakline karşıydı. Düşünebiliyor musunuz, bu dinlere yetki verirseniz senin böbreğine, ciğerine, kalbine ve daha neyin varsa ona bile karışır! Bu emirlere sadık kalmaları için çok insanları öldürdüler, yani ölümüne sebep oldular. Daha sonra yanılmıyorsam 80'li yıllarda: "Bu iş vicdan meselesidir" diyerek serbestlik ilan ettiler. Zekâya, kurnazlığa bakın. "Biz hata yapmışız" deseler, o zaman birçok konularda da hatalı olabileceklerini kabul etmek zorunda kalacaklar. Bunu lafta söylüyorlar, fakat uygulamada bu gerçeğin hiç fonksiyonu yoktur. Bir de ölen o insanların yükünü sırtlarına almamak için, bu şekilde bir ilana başvuruyorlar. "Vicdan meselesi, aslında yapmayın ama yaparsanız da siz sorumlusunuz. Yani biz geçmişte verdiğimiz emirlerde hatalı değildik" anlamında. Bu hem geçmişte yaptıklarından dolayı onları suçsuz ve temiz gösterirken, hem de kendilerini daha bir tolerans sahibi yapıyor. Bu nedenle ölümüne sebep oldukları, aralarından attıkları o insanlara karşı da özür borcundan kurtuluyorlar. Bu zekâları da Tanrısal değil ama Şeytani. Uygulamalarındaki birçok şeyler gibi. Yakında böyle bir ilanı kan alma konusunda da yaparlarsa hiç şaşmayın. Organ nakli ve daha birçok şeyler için yaptılar, kan için neden yapmasınlar? Yeryüzümüze böyle fanatikler o kadar çok çıkmış ki. O üyeler ise: "Ne olursa olsun biz sizinleyiz" derler. Onlardaki bu gayreti sakın özel bir iman olarak, sadece kendilerine mahsusmuş gibi görmeyin. Tarihte ve günümüzde böyle kafasızca, düşüncesizce, ruhsuzca fanatik bir imana sahip olanlar sadece Yehova Şahitleri değildir. Dünya neredeyse sırf öyle insanlarla dolup taşmış da, kendisini kusuyor. Bu gibi nedenlerden dolayı atılan o insanlar da büyük bir hayal kırıklığıyla, yapayalnız, sahipsiz koyunlar gibi, kurtların, canavarların yemi oluyorlar. Hâlbuki o kişinin düşmesine neden olan tökezi kendileri koymuştur. İsa bu gibileri için yerinde olan şu sözleri söyledi:

İnsanı günaha düşüren tuzakların olması kaçınılmazdır. Ama bu tuzaklara aracılık eden kişinin vay haline! Böyle bir kişi bu küçüklerden birini günaha düşüreceğine, boynuna bir değirmen taşı geçirilip denize atılsa, kendisi için daha iyi olur. Luka 17:1-2

Ben bu sözleri o zamanlar duyduğumda hiç mi hiç umursamadım. "Bu adamların kötü yanı neymiş, aralarından atmak mıymış?" diyordum ve içimden de: "Vay canına! Demek bunların arasından atılmak o kadar kötü bir şey ise bunlar ne kadar değerliler" diye içimden geçiriyordum. Hâlbuki bizler gazetelerde okuduğumuz o aşırı dincilere, kendilerine uymayan yoldaşlarının kafalarını kesenlere, kollarını koparanlara, diri diri gömenlere, bomba atanlara falan alışmışız. Bu konuda her dinin kötü baskısı vardır. Şekilleri ise kudretleri oranında değişir. Bunların yanında Şahitler ise benim gözümde çok kibardılar. En kötü yanları aralarından mı atmamış! İlerde bunun yalnız bu kadarla kalmadığını, insanlar üzerindeki baskılarının, psikolojik nasıl tahripler verdiğini bizzat kendi üzerimde bile görecektim.

Hani bir ilaç alırsınız ama yan tesirlerini okumadan. İnat gibi de o yan tesir sizin bünyenizde açığa çıkar. Öyle ya, bunun kimin üzerinde açığa çıkacağını önceden kimse bilemez. Fakat yan tesiri ortaya çıkmadığı müddetçe kişi o ilacı hiç tehlikeli görmez. Bu konuda benim o ilk umursamaz düşüncemde böyleydi. Fakat bu yan tesir, bütün dinlerdeki o uygulamalar, çıkarları, cahillikleri, bencillikleri ile insanları şekillendirmeye uğraşmaları, sadece bende değil, bütün insanlarda meydana çıkmış bir yan tesirdi. Ben ilaç diye örnek verdim, aslında onlar zehir veriyorlar. Dediğim gibi, ben bu konuda Şahitleri içlerinden sadece bir örnek olarak gösteriyorum.

Şahitler önce çevrendeki insanlarla arana buzlar koymayı sağlar. Bunu yaparken de bütünüyle haksız değillerdir. Gerçekten de benim arkadaşlarımda da olduğu gibi, onların düşünceleri daima bedensel arzular ve maddiyattı. Kısmen, üç aşağı beş yukarı bende farklı değildim. Bu gibi insanlar pek bir şey vermedikleri gibi, bir de sende olan iyi birkaç şeyi de alır. Bu tüm dünyanın bildiği bir sorun. İnsanların içinde en kötü olanı bile birilerinden şikâyetçidir. "Sevdiğim iyi bir arkadaşım hiç yok" diye birbirlerine yakınırlar. Böyle konuları insan kimle konuşursa konuşsun, aynı fikirde olan taraftarlar bulmaları da çok kolay olur. Fakat Şahitler için iyi kötü ayırımı tek bir açıdan bakılarak yapılır. Kendilerinden olmayan herkes hakkında: "Tehlikeli, güvenilmez ve kötüdür. Böyle devam edip bize gelmezse, Allah onu son günde zaten yok edecektir" diye inanırlar, inandırılırlar. Yıllarca içlerinde olan o en tecrübelileri bile, kendisinden daha iyi özellikleri olan, Şahit olmayan bir yakını hakkında böyle düşünmese de ama dışından böyle inandığını savunur.

Onlar sizden Allah ile ilişkinizdeki sevginizi, itaatinizi, imanınızı, fedakârlılığınızı, zaptı nefsinizi, paranızı, vaktinizi, hobilerinizi, aklınıza gelen daha iyi olan ve sevdiğiniz ne varsa, bütün bunları hep o yönetim kurullarının hizmetinde kullanmanızı isterler. Elinizdeki bu şeyler ile sizlerin en doğru ne yapıp yapmamanız konusunu yine onlar belirler. Bu sözleri şimdi bir Şahit okusa, "ne kadar saçma" diyerek öfkelenenecektir. Fakat olaylara samimi ve tarafsız bakabilirse, gerçek olduğunu da kabul edecektir ki, ben böyle birini görmedim, ya da çok nadirdir. Öylelerini de zaten aralarından atarlar. Yaşantısında onlarla olan ilişkisini, hayatını nasıl şekillendirdiklerini, vaktini, zevkini, fedakârlıklarını, itaatini, ne okuyup okumaması gerektiği şeylere kadar, satın alıp da alamadığı şeylere, yatak odasında karı-koca ilişkisinde bile nasıl olacağı konusuna varana kadar, onların üzerinde hâkim olarak hep bu yönetim kurullarının rolü vardır. Fark ancak, burada benim yazdıklarımı reddedip, "bunları ben onlar için değil de Allah için yapıyorum" diyen biri belki çıkabilir. "Senin Allah için doğru ya da yanlış ne yapacağına kim karar veriyor?" diye sorulduğunda ise, eğer cevap verebilirse: "Sadık ve basiretli köle" demek olur. O da Amerika'daki organizasyonlarının takma ismidir. Başka bir şey söylerse de yalan söylemiştir veya o kişi Şahit değildir. Zaten bu şartı kişi daha ilk adımı atarken, vaftiz yoluyla söz olarak ondan talep ederler. Vaftiz olup aralarına katılacak olan kişilere iki soru sorarlar. Birincisi Allah ve O'na sadakatle ilgili olup, ikinci şart ki korkunç olanı da budur, "kendilerinin yönetim kurulunu, yeryüzündeki Allah'ın tek teşkilatıdır" diye kesin kez kabul etmesidir. Kabul etmeyi zaten vaftiz etmezler ve aralarına almazlar. İçlerinden çıktıkları Katolik ya da Protestan kiliseleri de, üç aşağı beş yukarı aynı sorularla bunları vaftiz etmiştir. Hâlbuki kişinin Allah'a verdiği söz, vaftiz olmak, suya dalmak şeklinde ise, bu onun günahlarından yıkandığını ifade edip, tövbe ettiğini ve yaşamakta olacağı hayatı Allah'ın iradesine göre sürdürmek istediğini gösteren sembolik bir olaydır. (Romalıları 6:4, Efesliler 2:12 1.Petrus 3:21) Düşünebiliyor musunuz, kişinin Allah ile olan ilişkisinde atacağı bu önemli adımda, kendilerini devreye sokarak, bir de ondan söz alıyorlar ki, ilerde onun bu sözden dönmesi ne kadar zor olur siz bir düşünün. Kaba bir şekilde açıklamak gerekirse, bu sözün şekli şöyle de yorumlanabilir: "Günahlarımdan tövbe edip Allah'a inanıyorum. O'nun emirlerini tutacağıma ve şeytana da bağlı kalacağıma söz veriyorum"!!! İnanın olay aynen böyle

çapraz ve karmaşık. Allah'a ait verilecek bir sözde, yeryüzünde araya sokulacak bir üçüncü şahıs, kuruluş, organizasyon, din, sadece bu anlama gelir. Eğer bu çarpıklığa sebep olan o üçüncü şahıs bir melek de olsa, bu o anlama gelir. Bakın resul Pavlus İncil'de apaçık ne yazıyor:

Sizi Mesih'in lütfuyla çağırana bırakıp değişik bir İncil'e (Müjdeye) böylesine çar çabuk dönmenize şaşıyorum. Gerçekte başka bir İncil yoktur. Ancak aklınızı karıştırıp Mesih'in İncilini çarpıtmak isteyenler vardır. İster biz, ister gökten bir melek size bildirdiğimize ters düşen bir İncil bildirirse lanet olsun ona! Daha önce söylediğimizi şimdi yine söylüyorum: Bir kimse size kabul ettiğinize ters düşen bir İncil bildirirse, ona lanet olsun! Şimdi ben insanların onayını mı, Tanrı'nın onayını mı arıyorum? Yoksa insanları mı hoşnut etmeye çalışıyorum? Eğer hâlâ insanları hoşnut etmek isteseydim, Mesih'in kulu olmazdım. (Galatyalılar 1:6-10) Pavlus ve Allah'ın gerçek kulları insandan ziyade daima Allah'ı hoşnut etmek için uğraştılar. Bu sözler onun bir ispatıdır. Onlar kendilerini bir üçüncü şahıs olarak kul ile Allah arasına girmeyi hiçbir zaman hak olarak görmediler. Bu hakkı zaten İsa Mesih hariç Allah hiç kimseye vermedi. İsa Mesih bile, imansız, kötü ve yok edilmeyi hak etmiş olan biri hakkında: "Ben onu ne olursa olsun kurtaracağım" diyemez. Bu O'nun kendi kendini inkâr etmesi demek olur. (2.Timoteos 2:12-13 ; 1.Korintliler 11:3 ; 2.Korintliler 11:1-21 ; Galatyalılar 5:1 ayetlerine bir bakıp okuyun lütfen) Kuruldukları tarihten bu yana Yehova Şahitlerinin bu vaftiz andını defalarca değiştirmeleri de boşuna değildir. Çünkü İncil'de böyle bir şekildeki söz verme ya da ant etme talebi hiçbir yerde yazmaz ve de yoktur.

Hani bazı kurnaz satıcılar vardır. Onlar için: "Ne satarsa satsın altında bir çomak yatar" denir. Mesela bu bir gezi bile olabilir. Örneğin çok ucuz gibi gözükken bu seyahatin altında yatan çomak, o seyahati yapana mecburi kabul etmesi gereken bir tura dâhil etmektir. Biz karımla böyle bir seyahat bileti alıyorduk, daha doğrusu aldık da. Çok şükür ki bileti satan efendi bir Mısırlıydı da hemen iptal edebildik. Mesela 500 Euro'ya üç kişiye bir haftalığına Almanya-Antalya bileti satıyorlardı. Sözde her şey de içinde. Bir şart var ki o da oraya gittiğin zaman ille de bir günlük tura katılmak zorundasın. Bunu da açıkça söylemiyorlar. Ancak oraya gidildiğinde olacak bir şey. Kişi başına 90 Euro daha verilmesi lazım. Gitmek istemeyenden 89 Euro alıyorlar! Yani mecbur değilsin, gidip gitmemekte hürsün! Ama ister git ister gitme bu parayı vermeye mecbursun. Hürriyete bakın! Bilet aslında 500 değil de 770 Euro. Fakat ilk reklam nasıl ama? Aslında hesap edilince, normal fiyat gezilerinden daha da pahalıya bile geliyor. Biz bu bileti aldıktan sonra, sonunda tesadüfen fark ettik. Şahitlerin şartı da, "eğer Allah'a yaklaşmak istiyorsan muhakkak ama muhakkak beni de tanımalısın" diyor. Daha açıkçası, Allah'a giden yolda sırtına benim bütün yükümü de yüklenmelisin demek bu. Yüke rağmen gerçekten de o yol Allah'a gitse, insan gene de katlanacak, ama gitmiyor ki.

Bu problem sadece bizim zamanımızda değil, insanlık var olduğundan beri var. İsterse en küçük bir Afrika kabilesi olsun, oranın bile ruhi ileri geleni vardır. Onun da bütün işi kendi kafasına ve menfaatlerine göre o kabilenin inancını, ruhunu etkilemektir. Öyle de yönetir. Onlar ona ya büyücü der veya başka bir ismi vardır. Başka yerlerde bunların ismi ve etiketi de değişir tabii. Bişof olur, Kardinal olur, Pastör olur, İmam olur, Şeyh olur, Papaz, Haham olur vs. İsim, unvan mı kalmadı sanki. Birbirlerine eğitim ve kültür seviyelerine göre etiket yapıştırırlar. Şahitlerde bu unvanlar herkesin kendi dilinde, ama anlamı üç aşağı beş yukarı öbürleriyle aynı. Onlar "Pastör" (çoban), "Kardinal" (yüksek, en üstte), "Katolik" (evrensel) demez de; "çoban" der, "ihtiyar" der, "çevre nazırı" (gözetmeni) der, "sadık ve basiretli köle" der (Matta 24:45-51). Bir de "organizasyon" der ki, bütün dinler zaten kendi çapında organize edilmiştir. Tabii ki herkes sanatına göre bir etiket alacaktır. Kasap kendine manav etiketi vermez ya. Kötü kasap da olsa, etiketi yine o işin ismi olmalıdır.

İsa onun için böyle asalakların, kenelerin, kan emicilerin yüklerinden kurtulmak için şöyle söylüyor:

"Ey bütün yorgunlar ve yükü ağır olanlar! Bana gelin, ben size rahat veririm. Boyunduruğumu yüklenin, benden öğrenin. Çünkü ben yumuşak huylu, alçak gönüllüyüm. Böylece canlarınız rahata kavuşur. Boyunduruğumu taşımak kolay, yüküm hafiftir." Matta 11:28-30 Şahitler içlerine girenlere de utanmadan bu ayetleri okuyarak, kendilerine atfederler. Yani bize gel, bak Kitabın burasında ne diyor; işte bu biziz, bizim yükümüz hafiftir diye diye insanları inandırıyorlar.

Bunları da tabii ki size silah zoruyla yaptırıyorlar sanmayın. Aynı o simsarların seyahat bileti satması gibi, mecburiyet yoktur ama mecbursundur. Apaçık bir kaba kuvveti zaten zamanımızın kanunları müsaade etmez. Çünkü aynı onlara benzer çok daha büyük başka rakip dinler de var. Mesela Katoliklik, Protestanlık, Müslümanlık, Yahudilik gibi ki bunlarla zaten daima bir savaş içindedirler. Hem bir laf vardır "iki cambaz bir ip te oynamaz" diye. Aynı yollardan onlarda geçtiklerinden, birbirlerini çok iyi tanır. Kimin kuvveti çoksa öbürünü ezer. Şahitler başka ülkelerde, Katolik ve Protestan kiliselerine ait halktan ve kanunlardan gördükleri eziyetlerden pek çok bahsederler. Aynı kudrete Şahitler sahip olsa, inanıyorum ki kendilerinden olmayan, karşı gelen hiç kimseye yaşam ve nefes alma şansı bile tanımazlar. Dışarıya karşı sevimli, barıştan yanaymış gibi görünmeleri, kendilerinin savaşacak gücü olmamasından kaynaklanıyor. Yoksa sevgilerinden, Allah'ın emirlerini uyguladıklarından dolayı değil. Bunun böyle olduğunu, içlerinde birbirlerine karşı olan uygulamaları açıkça ispat ediyor. Çünkü birbirlerine karşı kudretleri vardır. O kudret ne ise, onu merhametsizce ve de hiç düşünmeden kullanmaktan çekinmezler. Eğer sadece kudreti seni atmaksa, etrafındakilerle ilişkisini koparmaksa, o zaman onu yapar. Bu fiziksel yaptırımı, ruhsal yaptırımı ise yoğun bir toplantı eğitimidir. Oradaki verilen eğitim insanları kendilerine, organizasyonlarına köle yapmaktır. Birbirlerine olan o dış görünüşteki sevgileri, birbirlerine olan ihtiyaçtan, yalnızlık korkusundan, yaşadıkları toplumlarda çok azınlıkta olmalarından kaynaklanıyor. Bunların sevgileri bizim ülkemizdeki ya da aynı kültüre benzer başka ülkelerdeki bahsettiğim misafirperverlik gibidir. Genelde ikiyüzlü ve yürekten değil. Yani sevgiye dayanmaz.

"Size birbirinizi seviniz diye, yeni bir emir veriyorum: sizi sevdiğim gibi siz de birbirinizi seviniz. Eğer birbirinize sevginiz olursa, benim öğrencilerim olduğunuzu bütün insanlar bununla bilecekler" (Yuhanna 13:33-34) diyor İsa Mesih. Oysa o ilk etki hariç, içlerine girdiğimde Şahitlerin sevgilerinin ne kadar menfaat ve ikiyüzlülüğe dayandığını görmek hiç de zor olmamıştı. Eğer birbirlerine karşı dikkatli olursa, bu da korktukları için, ama yine sevdikleri için değil. Zamanlarının büyük bir kısmı sadece bu toplum içinde geçiyor. O küçücük toplumdaki kişilerle olan ilişkisinde genelde kimse kimseyle arasını kötü etmek tabii ki istemez. Bu durum, Doğu Almanların batıdaki Almanları kötülemelerine benziyor. Doğudakilerde bir dayanışma, yardımseverlik vardı diye anlatır onlar. Biri gece yarısı bile gelse, birbirlerine yardım ederlermiş. Sanki bu toplumun başka çaresi mi vardı? Devlet ve şartlar onları o duruma itmiş. Bir sıkıntısı olsa, ilk yardım diye elini uzatacağı kişi komşusu. Onların da birbirlerine iyi ya da kötü demeleri bu ölçüye göredir. Her kim olursa olsun, yardım diye en iyisini yapabiliyor musun, o zaman iyisin demektir. Nasıl bir karaktere sahip olduğun, kişiliğin, düşünce ve inançların, sevgin ve nefretin önemli değildir. Önemli olan o an yardım ediyorsun ya, bitti. Onun da canı daraldı mı bu sefer o da senden yardım isteyecek. İyi ya da kötü deme ölçüleri sırf bunlara bağlı. Bu çark böyle döner gider. Fakir ülke insanların, ezilen toplumların mecburi bir ihtiyacıdır bu. Türkiye'de de insanlar birbirlerine, hiç tanımadıklarına yardım ederler. "Olsun, belki bir gün benim de ona işim düşer" mantığıyla sevmediği bir insana da, düşman gibi gördüğüne bile bunu yapabilir. İşin içinde hiç sevgi yoktur. Benliğinde o insanı kendi gibi bir insan olarak sevme duygusu yatmaz. Doğulu Almanlar yine "batıda durumlar farklı" diye şikâyet ediyor ve devam ediyor şikâyetine. "Burada gece yarısı birinin kapısını çalsan, o kişi kimbilir ne

kadar öfkelenir" diyor. Olur ya arabası bozulmuş. Batıda ise Hâlbuki durum farklıymış. Araban bozulduysa komşusu "yardım servisini çağır" diyor. Onu neden uyandırıyor? "Paran yok açsan, git devletten sosyal yardım iste. Benden borç para isteyene kadar git bankandan borç al" diyor. Batıdakiler daha bunun gibi bir sürü insan ihtiyaçlarını, el etek öpmek yerine, böyle görevleri kurumlara bağlamışlar. Tabii onlar da bunu ne vakte kadar yapacaklar o da meçhul. Doğudakinin çaresi olmadığı için yardımsever. Batıdakinin ise yardım beklentisi şahıslardan olmadığı için, kendisi de kimseye yardım etmek istemiyor. Hem bu yardım anlayışı da hep "bedava olmalı" anlamı güder. Bedavayı seven insan da az değildir tabii. İşte benzetmek caizse Şahitlerin sevgileri de birbirlerine karşı aynen böyledir. Fakat bir kişi diyebilir: "Kardeşim yardım etmek ne türlü olursa olsun kötü mü yani?" Evet, ben de ister isteyerek, ister istemeyerek de olsa yardım etmek iyidir diye bilirim ve de bu Allah'ın bir emridir. Fakat dikkati çekmek istediğim şey insanların ikiyüzlülükleri ve asıl amacın ne olduğu. Tabii ki her bana sırttan insan, beni seviyor demek değildir, bunu da herkes bilir. Her yardım eden insanın da ille de bunu sevgiden ötürü yaptığı söylenemez. Daha ileri giderek şunu söyleyeyim, kişi ölüme kadar kendini feda bile etse, onun bu şeyi ille de sevgiden ötürü yaptığı anlamına gelmez. Belki de bu sözler şimdi sizlere çok saçma gelmiştir. İlk defa okuduğumda bana da öyle gelmişti. Ben yinede ne demek istediğimi, bu konuyla ilgili ayetleri yazarak anlatmaya çalışayım. İncilin 1.Korintliler 13:1-3 ayetlerinde şöyle yazar:

İnsanların ve meleklerin diliyle konuşsam, ama sevgim olmazsa, ses çıkaran bakırdan ya da çınlayan zilden farkım kalmaz. Peygamberlikte bulunabilsem, bütün sırları bilsem, her bilgiye sahip olsam, dağları oynatacak kadar imanım olsa, ama sevgim olmazsa bir hiçim. Varımı yoğumu sadaka olarak dağıtsam, bedenimi yakılmak üzere teslim etsem, ama sevgim olmazsa, bunun bana hiçbir yararı olmaz.

Bu ayetleri çok düşünmüşümdür. Nasıl bir insan bütün varını yoğumu fakirleri doyurmak için harcar da, sevgisi olmayabilir? Bir insan bedenini yakılmak için feda eder de, nasıl bunu sevgisi olmadan yapar? Hem de bu insan iman sahibi. Öyle kuvvetli imana da sahip ki, dağları bile nakledebiliyor. Bu kişi peygamber bile olabilir, fakat sevgisi olup olmaması kendi elinde olan bir şey; mesela Yunus Peygamber gibi. Bu peygamberin tecrübesi Mukaddes Kitabın Yunus bölümünde geçer. Konu çok kısa ve derin anlamlıdır.

Allah bir şehri günahları yüzünden yok edecektir. Bunu da o şehirde ilan etmesi için Yunus'u görevlendirir. Fakat Yunus Allah'ın dediği o şehre gitmez, tam ters yöne doğru gidecek bir gemiye binip, adeta kaçır. Allah onun yolculuğu esnasında büyük dalgalar yapar. Bütün gemidekileri ölüm korkusu alır. Bu iş bizim başımıza neden, kimden geldi diye o insanlar araştırma yaparlar. Demek ki o gemicilerin yıllarca olan tecrübelerinden anladıklarına göre, bu durum tabii bir durum değildir. Yunus'a da sorarlar ve Yunus her şeyi anlatır ve ardından da ekler: "Beni denize atın kurtulursunuz" der. Adamlar daha da çok korkup, bu sefer karaya ulaşmak için kürek çekmeye çalışırlar. Fakat dalgalar daha da şiddetli olur ve sonunda Yunus'un dediğini dinleyip, onu denize atarlar. Dalgalar da durur ve deniz sakinleşir. Allah da büyük bir balık hazırlar ve bu balık Yunus'u yutar. Yunus üç gün balığın karnında kalır. O zaman zarfında Allah'a yalvarır ve tövbe eder. Balık da Yunus'u karaya kusar. Allah Yunus'a yine aynı emri verir. Yunus bu sefer gider ve şehirde ilan ederek: "Kırk gün daha, Nineve şehri yıkılacak" der. (Yunus 3:4) Sonra şehrin nasıl yok olacağını seyretmek için gider, şehrin dışında bir yerde çardak kurar. Fakat şehrin halkı ve kral bu haberi duyunca hepsi tövbe ederler. Bütün ülkede oruç ilan edilir. Ne hayvan ne insan yemek yemesin, Allah'ın önünde kendisini alçaltsın denir. Var gücüyle herkesin Allah'a dua etmesi, kötü yollarından ve zorbalıktan dönmeleri ilan edilir. "Belki Allah fikrini değiştirir de bizlere acır, kızgın öfkesinden döner de yok olmayız" derler. Allah onların tövbelerini ve kötü yollarından dönmüş olduklarını görür ve o şehre karşı yapacağı beladan vazgeçer ve o halkı başışlar. (Yunus 3:6-10)

İşin ilginç yanı ve bizim sevgiye dair konumuzla olan ilişkisi burada başlıyor. Yunus Allah'ın o şehre hiç bir şey yapmadığını görünce çok öfkelenir. Ölümü isteyecek kadar öfkeli ve bitkin bir hale gelir. Başlar isyan edip Allah'la çekişmeye. Bakın Yunus'un sözlerini tam olarak yerinden yazacağım:

Yunus buna çok gücenip öfkelenildi. RAB'be şöyle dua etti: "Ah, ya RAB, ben daha ülkemdeyken böyle olacağını söylemedim mi? Bu yüzden Tarşiş'e kaçmaya kalkıştım. Biliyordum, sen lütfeden, acıyan, tez öfkelenmeyen, sevgisi engin, cezalandırmaktan vazgeçen bir Tanrı'sın. Ya RAB lütfen şimdi canımı al. Çünkü banım için ölmek yaşamaktan iyidir.

Yunus 4:2-3

Burada Yunusun sözlerinde bir şey dikkatinizi çekti mi? Yunus aslında çok öfkeli ve Allah ile çekişiyor. Ölecek kadar onu canından yıldırان bir durum var. Bunun böyle olduğu sadece bu ayetleri okumakla değil, -o birkaç sayfalık- konunun tümü okunduğunda, Yunusun duyguları daha iyi anlaşılıyor. Yunus bu sözlerle Allah'ı neden suçladığını da söylüyor. Altını çizdiğim yerler Yunus için kötülük mü? Evet, Yunus öfkesinde Allah'ın bağışlayıcı olmasını, acımasını, çok çabuk öfkelenmemesini, engin (uçsuz bucaksız) sevgisinden ve cezalandırmaktan vazgeçmesinden bahsediyor. Bunları bildiği için de Allah'ı dinlemeden başka yere kaçmaya kalkmış. Hâlbuki öfkelenen insanlar birbirlerine kötü şeyler söylemezler mi? Fakat Yunusun saydığı bu şeylerin nesi kötü? Bize göre hiçbiri, fakat Yunus kendi gözünde Allah'ın bu özelliklerini kötü olarak görüyor. "Bu insanları neden bağışlıyorsun" diye öfkeleniyor. "Neden hem yok edeceğim dedin de yakıp yok etmedin" diye öfkesinden ölmek bile istiyor. Allah'ın aşırı sevgisinden ise sanki nefretle bahsediyor. Çünkü Yunus o halka sadece kendi görüşü açısından ve hiç sevgi duymadan bakıyor. Bu yüzden de onların yok olması, Yunus'a bir yerde sanki boşu boşuna geçen zaman ve zahmet gibi geliyor. Bir de katı kuralcı olan Yunus, o kötü insanları yok etmekten vazgeçen Allah'ın sevgisini hiç anlayamıyor. Fakat kendisi hiç emek vermediği halde bir gecede yetişen, kendisine gölge veren kabak fidanının yine bir günde yok olmasına ise çok üzülüyor. Kabak fidanını, ya da Mukaddes Kitapta yeni tercümede geçen keneotunu da sevdiği için değil, kendisini kızgın güneşten koruduğu ve artık gölge yapmayacağı için üzülüyor. (Yunus 4:10) Ayrıca Yunus'un doğru ve katı kuralcı biri olduğunu gemideki davranışından da anlıyoruz. Gemidekilere "beni atın, kurtulursunuz" diyerek aslında bu hakikati o insanlardan gizlemiyor. Yunus sadece kendini düşünen bir insan değil. Aşırı adil, doğru biri olduğu kesin, ama sevgide kıt. Fakat Allah da ona başından geçen bu tecrübeyle çok şeyler anlatmış oldu. Yoksa bunları Yunus kaleme almazdı. Çünkü Yunus'un öfkesine karşı Allah'ın sevgi mantığı çok daha üstün. Onun bu öfkesine karşın Allah şöyle cevap veriyor:

Ve RAB dedi: "Sen, emeğini çekmediğin ve büyütmediğin asma kabağına acıyorsun, o kabak ki, bir gecede çıktı ve bir gecede yok oldu; ya ben, Nineve için, o büyük şehir için acımayayım mı? O şehir ki, orada sağını ve solunu seçemeyen 120 binden ziyade insan, birçok da hayvan var." Yunus 4:10-11

Sevginin bilgiyle, imanla, peygamberlik rütbesiyle ilgisi olmadığı kesin. Peki, bir insan sevmeden kendini, hayatını nasıl feda edebilir? Ayette "bedenini yakılmaya teslim etsen" diyor. Bu kimin için kolay bir şeydir? Evet, bir insan bu kadar zor olan şeyi de yapsa, onu ille de sevgiden dolayı yaptığı anlamına gelmiyor. Peki, insan böyle bir fedakârlığı neden yapar, hem de sevmeden? Birçok nedeni olabilir. Kişi bunu sırf kendi izzeti için yapabilir. Kahramanlık, ya da doğru bulduğu için yapar. O anda başka çare görememiştir, ya da beyni yıkanmıştır, yani maniple edilmiştir. Hem böyle kahramanlıklar gösteren o kadar çok insan vardır ki. Bu konuda aklıma Müslümanların anlattığı bir hikâye geldi. Bu hikâye Kuranda falan yazmamasına rağmen çok hoşuma gider, ayrıca anlamlıdır.

Muhammed'in zamanında Müslümanlar düşmanlarıyla savaşıyorlarmış. Savaş sırasında içlerinden birinin çok cesur ve gözü pek davranışları arkadaşlarının dikkatini çekmiş. Bu adam yalın kılıç atın üzerinden,

devenin sırtından, düşmanın ensesinden girip çıkarak, ölüme sanki meydan okumuş. O zaman da gelen ayetlerden, kişiler korkaklığa değil de, kendilerini savunmak için savaşmaya teşvik ediliyor. Yine Kuran'dan okuyacak olursak, birçok korkan ve geri dönenler hakkında Allah pek de iyi bahsetmiyor. Neyse, savaşı Müslümanlar kazanır ve bazıları o cesaret göstermiş olan kişinin yanına yaklaşıp, onun bu imanına dayalı cesaretini, gayretlerini överler. Onun gibi böyle insanlar olmasa ne yapardık gibi iltifatlar ederler. O ise cevap olarak şöyle der: "Ben onu bunu bilmem, şu hurmalığı görüyor musunuz, işte o benim" der. Ve devam ederek, "biz bu savaşı kaybetseydik, benim hurmalık elden gitmişti" demesi üzerine onu orada övenlerin hepsi de öyle donup kalırlar.

Bu hikâye gerçek olmuş mu bilmiyorum. Fakat altında yatan anlamı, kişilerin ne yaptıklarına değil de, ne için yaptıklarına dikkati çekiyor. Buna eski Türkçe'de "saik" deniyor. Anlamı da yürek tutumu demek. Bir kişinin bir şeyi nasıl bir yürek tutumuyla yaptığına, saiki deniyor. Demek ki o adamın saiki, Müslümanları yok etmek için uğraş verenlere karşı cesaret göstermesi, ne Müslüman'ı ne de Müslümanlığı sevdiği için; hurmalığını, kendi menfaatlerini seviyor. Bu o adam için hurmalık, başkası için de başka şeyler olabilir.

Şahitlerin içine girdikten kısa bir zaman sonra, evinin duvarlarını kâğıtlamakta yardım etmem için Bernd bana sormuştu. "Gelirim tabii" dedim ve gittim. Ben de o zamanlar 24 yaşlarındayım. Beraber çalışırken Bernd'e bir soru sordum. "Bernd sen beni sever misin" dedim. Şimdi düşünüyorum da, demek ki o zamanlar ben bir şeylerin farkına varmıştım. Varmıştım ki böyle bir soru sordum. Bu insanların yaptıkları şeyler benim gözümde çok değerli gözüküyordu. Sevgi, yürekte gelen sevgi ise herkes de farklı bir şekilde gözükür. Bunu anlamak bazen çok zordur. Hele bir de Mukaddes Kitapları bilen bir kişide anlamak daha da zordur. Bu yüzden bu soruyu ben açıkça sordum. İçimde bir şüphe muhakkak vardı ki, onun için sormuştum. Bernd çok açık ve net bir cevap verdi. "Ben seni sevemem, çünkü sen benim kardeşim değilsin" dedi. Yani ben bir Yehova Şahidi değildim. Doğrusu bu kadar açık ve dobra bir cevap da beklememiştım! Fakat o yüreğinden geldiği şeyi söyledi. Yıllar sonra bu konu hakkında konuştuğumuzda, "bizlere öyle bir öğreti verilmişti" diyerek kendini savundu. Bence onda da, içlerinde olmayan sevginin sorumluluğunu, aldıkları eğitime verme bahanesi vardı. Çünkü olan bir sevgiyi frenlemek çok zor bir şeydir. Hatta bazen imkânsızdır. İnsan bu soruyu herkese soramaz. Bunu bana bir sınıf arkadaşım söylemişti. "Böyle sorulardan herkes kaçtığı gibi, bunlar hakkında konuşmak cesaret ister" demişti. Ben şahitlerle olan beraberliğimizden çok mutluydum. Tanıştığımızın üzerinden belki 6 ya da 8 ay falan geçmişti. Evet, aramızda Kuran hakkında olsun başka konular hakkında olsun tartışmalarımız olmuştu, ama terbiye dâhilinde ve saygıyla. Ayrıca ben onları çok da sevmişim. İlk tanıdığım gece, hiç giymediğim ve bana küçük gelen takım elbiselerimi vermişim. O an için hiç bir şey beklemeden. Neyim varsa onlarla paylaşmak istiyordum. Bu sakın sululuk anlamında anlaşılmasın. Bizler Akdeniz ülkesi insanları olarak çok çabuk sever, çok çabuk da kavga ederiz. Ben daima bu şekilde olmamasına çalıştım. İnsanları bir anlık duygularla seven ve bir anlık duygularla nefret eden biri olmaktan hep kaçınmaya uğraştım. Kısacası onlarla olan beraberliğimizi ben bu duygularla sürdürüyordum. Hem bu insanlar benim hayatımı kurtarmak için gelip, bana vaaz etmiyorlar mıydı? Sevgi olmadan bu mümkün olur muydu? Demek ki oluyormuş. Onların yaptıkları bu kapı kapı vaaz faaliyetleri, ayda bilmem kaç saat yapmaları, gayretleri, çabaları, didinmeleri her şeye dayanıyor olabilir, ama insan sevgisine dayanmıyordu. Fakat benim sevgim, Bernd'in beni sevmesine bağlı değildi. Mahalle çocukları birbirlerine sorar: "Sen beni seviyor musun?" diye. Öbür çocuk "hayır" derse o da: "bende seni sevmiyorum" der. "Evet" deseydi, sırtıp bu sefer yine "bende" diyecekti. Yani karşısındaki ne derse o da aynen "bende" diyor. Gerçek sevgi ise karşısındakinin sevip sevmemesine bağlı bir şey değildir. Hele sevginin şartı falan olur mu? Bakın Yuhanna bu konuda ne diyor:

Sevgi bundadır, biz Allah'ı sevdik değil, ancak O bizi sevdi ve günahlarımıza kefarete olarak oğlunu gönderdi. Ey sevgililer, eğer Allah bizi böylece sevdi ise, bizim de birbirimizi sevmemiz gerekir. Hiç bir vakit kimse Allah'ı görmemiştir; eğer birbirimizi seversek Allah bizde durur ve O'nun sevgisi bizde tamamlanmış olur. 1.Yuhanna 4:10

Şahitler bu "**birbirimiz**" kelimesini sırf kendilerinden olanlar olarak anlamak istiyorlar. Bu konuda birbirlerinin düşünceleri karışık da olsa, temelde uygulamaları aynen Bernd'in bana söylediği sözler gibidir. Bakalım İsa Mesih böyle mi bir örnek bıraktı? Çarmıhta çiviliyken, etrafında kendisinden nefret edenleri dahi ayırmadan:

"Ey Baba, onlara başışla; çünkü ne ettiklerini bilmiyorlar" diyor Luka 23:34'de.

Ben bu sözleri ve duyguları, "Allah'ım onlara başışla, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar" diye zaman zaman Şahitler hakkında çok kullanmışımdır. Ben de sevgi dolu iyi bir insan değilim, fakat sebepsiz yere nefret etmenin anlamını da çözemiyorum. Bana karşı iyi olan birine bir şey hissetmiyorsam bile, hatta bu durum beni sıkıyorsa da, onun bu sevgisini kırmaktansa, o kişiyi hiç görmemem daha iyidir. Madem kendi duygularımı yenemiyorum, niye benim zayıflığım yüzünden o kişi kırılınsın? Çok yıllar geçtikten sonra bu konuyu konuştuğumuzda Bernd bu sefer, "hayret, ben böyle bir şeyi nasıl söyledim" dedi.

"Bernd çok sakın, terbiyeli, herkese rahatlık veren bir kişidir" demiştim. Bu yüzden herkes onu sever ve yanında rahat eder diye de yazmıştım. Hiç kimsenin üstüne gitmez, onun yarasını deşmez, kuyruğuna basmaz vs. Ben Bernd'i tanıyan herkesin onun hakkında iyi konuştuğunu duydum. Herkes Bernd'i seviyor ama Bernd herkesi seviyor muydu? Bence hâlâ bu da onun en büyük eksik yanlarından biri. Belki de bu sevme eylemi Allah'ın en zor emirlerinden biri de onun için. Yalnız Bernd için değil, benim için, hepimiz için, bütün insanlık için bu böyle. Ama bütün problemler de bu yüzden kaynaklanıyor. Hele bazı insanlar ki Bernd de dâhil, yıllarca ne yaparsan yap, ne kadar sevip, ona ne kadar iyi ve cömert davranırsan davran, o hiçbir zaman sevmiyor, sevemiyor. Almış olduğu eğitim falan bence bahane olamaz. Mukaddes Kitapta Davut ve kral Saul'un oğlu Yonatan arasındaki arkadaşça sevgiden bahseder. Aralarındaki çok büyük bir yaş farkına ve de Yonatan'ın babası olan Saul'un Davut'la düşmanlığına rağmen yazıda: "Yonatan Davut'u ve Davut'ta Yonatan'ı çok sevdi" diye geçer. (1.Samuel 18:1-4 ; 19:1-7 ; 20:17 ve 41-42 ; 2.Samuel 1:11-12) Sevgide aslında bahane yoktur, ancak nefret bahaneler bulur.

Tanıdığım, hiç Allah'a inanmayan insanlar vardır. Bu insanlar aktif olarak birçok fedakârlıklarda bulunurlar. Yardım kurumları, toplantılar, insanların sorunları, açlıkla mücadele, Afrika'da yaşayan insanlara yardım vs. gibi. Kısacası bir sürü sosyal faaliyetler. Hâlbuki o kişi hiçbir şeye inanmadığını söyler. Ölümle onun için her şey bitecektir. Yani yaptıklarını Allah emri falan diye yapmıyordur. Böyle insanlara dikkat edildiğinde, onların bütün bunları insan sevgisinden dolayı yapmadığı da açıkça görülür. Bütün saikları insanların gözünde kendi izzetlerini aramak ve en çok da kendilerine karşı bir tatmin duymalarıdır. Örneğin ortaokulda ve lisede zengin çok kadın öğretmenlerimiz oldu. Aldıkları öğretmen maaşları onların yaptırdıkları sırf makyajlarına bile yetmezdi. Fakat yine de çalışıyorlardı. Bu insanlar öyle öğrencileri seven tipler de hiç değildi. Çalışmayı sevdiklerini de söyleyemem, ama evde boş oturmaktan nefret ettikleri ise kesindi. Hiç çalışmamak veya ev kadını etiketiyle yaşamak onları çok küçültüyordu. Yoğun bir biçimde sosyal faaliyetleri olan insanların da fedakârlıklarda bulunmalarını, sevgiye dayalı bir kural diye göremeyiz. Hem daima övülmek ve hürmet görmek onların da çok hoşlarına gider. Hayır kurumlarına yapılan yardımlarda, ellerinde tuttıkları çeklerle, gazetelerde poz poz resimlerini gördüğümüz bu insanlar, bence bu işi ille de sevgiden dolayı yapmıyorlar. Bu onların herkesten nefret ettikleri anlamına da gelmemeli. Bir insan sevgi duymuyor diye hemen tam tersi olan nefrete de sahip olması gerekmez.

Bunun yanında eğer o kişinin başlangıçta sevgisi olsa bile, dikkat etmezse bu hissi zaten çok çabuk kaybedecektir. Çünkü bu işler öyle organize

edilmiştir ki, her gün bir bantta çalışan işçinin devamlı aynı şeyleri toplaması, ya da bir araya getirmesi gibidir. Ne kadar sevgisi de olsa, içinde bulunduğu o organize edilmiş durum, kişinin içindeki bu sevgiyi alıp yok eder, monotonlaştırır. Bir insan devamlı aynı şeylerle her gün karşı karşıya geldiği vakit, zamanla artık o ilk duyarlılığını muhakkak kaybedecektir. Hele bir de fedakârlar diye, bunları devamlı belirli kişilerin yapması gerekiyorsa, bütün bunlar onlara bir gün yük haline gelip, taşınmaz olacaktır.

Bu yazdıklarımın benzer bir durum Musa'nın başına geliyor. En az o zamanki İsrail'in altı milyon civarında olduğu tahmin ediliyor. Sadece savaşa hazır 600 bin asker var. Bunların savaşa gidemeyen aileleri, çocukları, kız kardeşleri, anneleri, dedeleri, nineleri var. Hem de o zamanki aileler kalabalık. Bu rakamı tahminle en az 3 ilâ 6 milyonu diyoruz. Bütün bu insanları Mısır'dan kölelikten çıkarmakta Musa görevliydi. Musa da onların çölde bütün dertlerine, kavgalarına, her türlü sorunlarına çözüm getirecek tek insan. Bakın bir zaman sonra Musa dayanamayıp Allah'a ne diyor, yerinden okuyalım:

"Bu halkı tek başıma taşıyamam, bunca yükü kaldıramam. Bana böyle davranacaksan, eğer gözünde lütuf bulduysam lütfen beni hemen öldür de kendi yıkımımı görmeyeyim." (Çölde Sayım 11:14-15) diyor.

Musa bir tehlikenin farkına varıyor, o da içindeki sevginin yok olma tehlikesi. Çünkü Musa karakter olarak başkalarının üzerinde saltanat sürecek, onları ezecek biri değil. Bırakın o insanların üzerinde saltanat sürmeyi, tam tersine, onlara kendini adeta bir köle, hizmetçi etmiş biri. İsraililerin her bir akılsızlıklarında, hatalarında, başlarına bir kötülük geldiğinde, onun yüreği yanıyor. Allah İsrail'e öfkelenip onları yok etmek istediğinde, Musa hep araya girip, Allah'a çok da mantıklı nedenlerle o kavmi kurtarmak için adeta çırpınıyor. Allah da onun sözlerine göre davranıyor. Musa'nın böyle biri olduğunu tabii ki Allah da biliyor, fakat bizlerin de bilmesi, örnek olması için Allah kaleme aldırıyor. Yoksa bu olaylardan "insanlar Allah'ı yönetiyor anlamı" çıkmamalı. Musa için o milletin sorunları, dertleri artık taşınması imkânsız bir yük oluyor. Hâlbuki Musa isteseydi kendisini o halkın sırtına yükletemez miydi? Onun bunu yapacak bir karakterde olmadığını bütün o kayıtları okuduğumuzda zaten anlıyoruz. Ölürdü, ama yine de böyle bir şeyi yapmazdı.

Bu adamı bir düşünün. O zamanlar şimdiki gibi bilgisayar, telefon, telsiz, süratli arabalar, uçaklar falan yok. Kâğıt bile yok. Bu Musa dediğimiz insan bütün bu insanların dertleriyle bir bir ilgileniyor. Her gün, kırk sene boyunca. Şimdiki o en zengin dini kuruluşların, bilgisayar, telefon, elektronik postalar, uçarak bir günde kıtalar aşırı ülkelere gidebilme, klimalı arabalar vs. gibi şeylere sahip oldukları halde, birbirlerine yardım konusundaki bahanelerini düşündükçe...! Birbirlerinin dertlerini dinlemek, sadece dinlemek bile istemiyorlar. O zamanki halkın Musa'nın önüne getirdikleri davalar dertler bizler için bazen o kadar önemsiz gözüküyor ki. Mesela: «ailede hiç erkek kardeşleri olmayan kızların, evlenirlerse mirası nasıl paylaşacakları» konusu. Bunun cevabını Musa'nın kendisi de bilmiyor, Allah'a soruyor. Allah da cevap veriyor ve bu cevap kanun oluyor. Ne Allah ne de Musa "bu gibi bir konuyla neden geliyorsunuz" diye azarlıyor mu o insanları? Hayır, hepsini bir bir anlamaya çalışıyor. Bunlar şimdiki bizler için imkânsız gibi gözükken fedakârlıklar. Bu yazdıklarım, kendilerini peygamber ilan eden, "Allah'ın yeryüzünde kurduğu tek kanalı, biz olmazsak kurtulamazsınız" diyen o simsarlara tabii ki çok ters düşen örneklerdir. Bu konuyla ilgili ayetleri isterseniz yerinden açarak okuyabilirsiniz. Çıkış 18:13-25 , 32:30-33 .

Ayrıca Allah o kavmi yok etmek istediğinde, Musa'nın gerçek sevgisini ve o halk için olan kaygısını daha da çok görüyoruz. O zaman Allah'ın Musa'ya olan teklifi aynen şöyle:

Bu kavmi gördüm işte sert enseli (inatçı) bir kavımdır; beni bırak, onları helak edeyim, ve göklerin altından onların adını sileyim; ve seni ondan daha kuvvetli ve daha büyük bir millet edeceğim. Tesniye 9:13-14.

Allah'ın Musa'ya verdiği izzeti düşünün. Hangi devirde olursa olsun, en iyidir diye düşündüğümüz insan bile, Allah'ın bu sözleri karşısında, "Sen bilirsin Allah'ım, senin iraden olsun" demez mi? Yok ama Musa ne yapıyor? Dağa çıkıyor, kırk gün kırk gece oruç tutup Allah'ın önünde yere kapanıyor ve bu olayları sonra yine kendi sözleriyle İsrail'e şöyle anlatıyor:

"Rabbi öfkelenmek için onun gözünde kötü olanı yapmakla bütün işlediğiniz suçtan dolayı, ilk defa olduğu gibi, Rabbin önünde kırk gün kırk gece yere kapanıp kaldım; ekmek yemedim ve su içmedim. Çünkü Rabbin sizi helak etmesi için size karşı olan öfkesinin şiddetli gazabının önünde korktum. Fakat RAB bu kere de beni dinledi" diyor Tesniye 9:18-19 da.

Musa ne dedi de Allah da onu dinledi? Musa'nın sözlerini gelin yine yerinden okuyalım:

Sizi tanıdığım günden bu yana RAB'be sürekli karşı geldiniz. "RAB sizi yok edeceğini söylediği için, kırk gün kırk gece O'nun önünde yere kapanıp kaldım. RAB'be şöyle yakardım: 'Ey Egemen RAB, büyük kudretinle kurtarıp güçlü elinle Mısır'dan çıkardığın halkını, kendi mirasını yok etme. Kulların İbrahim'i, İshak'ı, Yakup'u anımsa. Bu halkın dik başlılığını, kötülüğünü, günahını dikkate alma. Yoksa bizi çıkardığın ülkenin halkı, 'RAB söz verdiği ülkeye götüremediği, onlardan nefret ettiği için, çölde yok etmek amacıyla onları Mısır'dan çıkardı diyecek. Oysa onlar, büyük güçle ve kudretli elinle Mısır'dan çıkardığın kendi halkın ve mirasıdır." Tesniye-Yasanın Tekrarı 9:24-29

İşte gerçek sevgi budur. Böyle biri için, "o severek yapıyordu" diyoruz. Onun bu yaptıkları boşa da gitmedi. Musa kendini kurban edip ille de ateşte yakmadı, ama sevgisini aktif bir biçimde gösterdi. Harfi anlamda yanan insanın ne kendine ne de başkalarına faydası olur. Bu sevgi konusuna başlarken 1.Korintliler 13:1-3'de okuduğumuz gibi, o bedenini yakılmak üzere feda eden kişinin sevgisi olmayışı, ona hiçbir fayda sağlamayacaktır. Hatta zamanımızda bu kendini yakmalar bir ara moda olmuştu. Böyle gösterilerin kime ve neye faydası oldu ya da olur, bu da ayrı bir konu. Bu olayları düşündüğümüz, derin düşündüğümüz zaman, Allahın Resulünün sevgiyi neden öyle tarif ettiğini daha iyi anlıyoruz. Ne yaparsak yapalım, en azından Allah ile olan ilişkimiz yüzeysel olmamalı. Gösteriş için, toplum korkusundan dolayı, menfaatler ve daha akla gelebilecek ne olursa olsun, yaptıklarımız sonunda sevgiye dayanmıyorsa, o kişiye bunun hiç bir faydası olmayacaktır. Şahitler saat doldurup rapor vermek için, öbürü camiye para toplamak için, kendine de üç beş kalır diye, kimileri de saçaklarını daha da çok genişletmek için neler neler yaparlar. Neden mi yok dünyada. Ama sevgi hiç birinde yok. Ben tek tek şahısları kastetmiyorum, tüm yeryüzümüzdeki bu dinlerin meyvelerinden insanlığa genelde neyin ortaya çıktığını vurgulamak istiyorum.

Şahitlerin yönetim kurullarından, şu yukarda yazılı Musa'nın özelliklerinin milyonda birini görmedim. Bana karşı değil, birbirlerine karşı. Hem de onlar Musa'yı küçük ve önemsiz biri olarak görürler. Onlara göre sözde en büyük değere layık olan İsa'dır. Doğrudur ve de haklıdır diyelim. İsa gerçekten de kusursuz, günahsız biriydi. Musa hakkında anlatılanları düşünün, ve eğer Musa böyle biriyse, bir de o zaman sizler İsa Mesih'in nasıl biri olduğunu düşünün. Ondan sonra da bu sahtekârların kendileri hakkında: "Biz olmazsak kurtulamazsınız, biz Allah'ın kullandığı tek kanalıdır" demelerini düşünerek kıyaslayın!

O uyanın mecmualarında Şahitlerin başlarından geçen tecrübeler de yazar. Başlarından geçen zor durumlarda nasıl hayatta kaldıklarından falan bahseder. Genelde benim okuduğum bu tecrübelerde, kendilerinden birinin onlara uzanmış yardım elini değil de, hep o kişilerin bizzat kendi gayretlerini görmüşümdür. Hele hele o yönetim kurullarının, hiç ama hiçbir faydalarını ne gördüm ne de duydum. Onlar kanun üstüne kanun çıkarıp, ancak aralarından da kimin atılacağı konusuna bakarlar. O aşağıdan olanlar da her

türlü hizmette, matbaalarda yazılanları basmakla meşguldür. Birbirlerine en büyük bütün faydaları bastıkları bu mecmualar. Aslına da bakılırsa tam tersine, o mecmualardaki öğretiler aktif bir faydadan ziyade sadece zarar verdiğini; evet, zarar verip o insanları ölüme itecek emirlerle, onların sırtlarına taşınması imkânsız yükler koyduklarını gördüm, yaşadım, okudum ve de duydum. Bunlar bir zamanlar Hitler gibi bir deliye önce ikiyüzlülükle yazdıkları yağcı bir mektup ki, bunu hiçbir Şahit bilmez, sonradan da o deliyi Şahitlere karşı özel bir hedef alacak kadar çılgına çeviren ikinci mektup bunların yönetim kurullarından, Amerika'dan gitmiştir. "Bakın bizim yönetim kurulumuz Hitler'e ne kadar büyük erkeklik yapmış" diye bir de utanmadan hâlâ kongrelerinde bu ikinci mektubun örneğini okurlar. Onların o zamanlar Amerika'da sırtları rahat, sözüm ona erkeklik yapıyorlar. Amaç orada yaşayanlara yardım etmek değil, yazdıkları mektuplarla ancak kendi menfaat, heves ve gururlarını arıyorlar. Hâlbuki o ölen, işkence çeken, boşu boşuna bütün halkın nefretine hedef olan o zamanki Almanya'daki Şahitlerin başından geçenleri ise, heyecanlı tecrübeler diye hâlâ yayınlıyorlar. Bu sadece Hitler Almanya'sındaki hata değil, zamanımıza kadar yıllarca Malevi'deki durumda da benzer korkunç meyveler verildi. Sevgileri yok ki hata yapmaktan korksunlar. Gelecek konularda karımdan dolayı bu konuyla ilgili Şahitlerin yönetim kuruluna gönderdiğimiz mektubu da yayınlayacağım. O mektupta bunlara 40 seneden fazla hizmet etmiş ve yönetim kuruluna kadar gelmiş, sonra da aralarından attıkları Raymond Franz'ın kitabından da alıntılar yaparak, bu konulara daha fazla yer vermeye çalışacağım.

Şahitler büyük gayretler sarf ederek kapı kapı vaaz ederler. Mecmua, broşür, küçük kitapçıklar dağıtıp, insanları kendilerine çekmek için aile buluşmaları düzenlerler. Bütün düşünceleri, gayretleri, kuvvetleri, vaaz edip kendi toplantılarına adam toplamak ve sonunda da kendilerine üye yapmak için vaftiz olmalarını sağlamaktır. Yorgun ve isteksiz olanlarının ise tek bir amacı vardır, vaaz edip saat doldurmak. Karşısındaki ister dinlesin ister dinlemesin, ister gelsin ister gelmesin, o hep kapı kapı vaaz etmeye gider. Hatta o gün için programladığı saat bitmek üzereyken çaldığı kapıdaki biri onu dinler ve sorular sormaya başlarsa, içinden "çattık" der. En kısa zamanda da bir randevu yapıp, gitmeye bakar. Bu tiplerden organizasyon da hiç hoşlanmaz. Organizasyonun amacı vaftiz yoluyla içeriye taze kuvvetler çekmektir. Çünkü yukarıda bahsettiğim gibi, vaftizde kişilerin ağızlarından aldıkları Allah'ın iradesinden uzak sözle, bir yerde o insanların ruhlarına hâkim olmaya çalışırlar. O insanlar artık aynen mayalı bir hamur olmuş, hem de artık pişmeye hazır hale gelmiştir. Artık istedikleri gibi tepe tepe kullanırlar. Bunları sadece bizim zamanımızda olan şeyler diye görmeyin. Teknik ve zaman değişmiş olsa da insanlığın yapısı değişmedi. İsa'nın zamanında da böyle dinler ve mezhepler varmış. Böyle gayretli ikiyüzlü insanlara karşı İsa çok güzel, yerinde sözler söylüyor:

"Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler (o zaman Yahudilerdeki dini bir mezhep), ikiyüzlüler! Göklerin Egemenliği'nin kapısını insanların yüzüne kapıyorsunuz; ne kendiniz içeri giriyor ne de girmek isteyenleri bırakıyorsunuz! Vay halinize din bilginleri ve Ferisiler ikiyüzlüler! Tek bir kişiyi dininize döndürmek için denizleri, kıtaları dolaşırsınız. Dininize döneni de kendinizden iki kat cehennemlik yaparsınız." Matta 23:13-15

Bundan sonra o kişiler üzerinde saltanat sürmek de kolaydır. Vaftizde verilen söz açık ve anlaşılır değil midir? O kişinin bu sözünden dönmesi için gerçekten büyük bir olay olması gerekir. Genelde en çok aralarından zina yüzünden atılanlar olur. Her sene duyarsınız, işte 300 bin kişinin ilişkisi kesildi diye, bunun yüzde doksanı zina etmiştir. Bu rakamlar 1990'lı yılların başında böyleydi, şimdi belki iki misli olmuştur. Daha sonra hırsızlık ve daha başka adı suçlar gelir. Çok az da irtidat edenler vardır. İrtidatın anlamı da, onların içinde olup sonradan onlara karşı gelmek, artık onların bazı uygulamalarını ve söylediklerini kabul etmemek

demek. Yaptıklarını eleştirip, soru sorup, kritize edenler; bunlar en tehlikelileridir. O hırsız, uğursuz, zina yapanı, hepsi bir sene iki sene sürmez yine aynı cemaate aynı toplantıya geri gelirler. Bir bakarsın kardeş olmuş olarak sanki gökten düşerler! Bir de bol miktarda küçük yaştaki çocukların ırzına geçme olayı da yine bu Şahitlerde vardır. Bunları kimse duymaz, bilmez, konuşulmaz, böyle bir şeyin düşünülmesi bile çok günahtır. Onlar üyelerinin böyle şeyleri zihinlerinden bile geçmesini istemezler. Çünkü bunlar onları korumakla görevlidirler! Ama gene de içlerinden her sene 300-400 bini itiraf edip, açık açık söyleyerek bu gibi işleri yapmıştır. Söylemeyenleri, gizli yapanları bence bu sayının iki üç mislinden çok daha fazladır. Açık açık söylenmedikçe, bu durum içlerindeki meraklı hafiyelerin gözüne de takılmadıysa, bilmek bile istemezler. Çünkü onlar bu oranlarla övünürler. "Bakın bizim aramızdaki suç oranları ne kadar az" diye. Yoksa taş attıkları o Katoliklerin, Protestanların oranlarının sayısına erişirlerse ne yaparlar! Bu saydığım suç işleyenlerin vicdanları bir gün gelir yine hepsini geri getirir. Onlar da bunlara kucak açarlar. Bir o irtidat edenler; ne zina etmişlerdir, ne hırsızlık yapmışlardır, ne küçük çocuğun ırzına geçmişler, ne de başka bir yüz kızartıcı suç işlemişlerdir. Onların en büyük suçu, soru sormak ve bunların yanlışlıklarını göstermeye uğraşmak olmuştur. Bunlar hiçbir zaman geri gelmemiştir, ve onlar da bunları hiçbir zaman geri almamışlardır. Ben bu kitabımda sadece en iyi bildiğim bir kaç örneği vereceğim. Bunların içinde bana en yakın örnek Bernd ve benim karım da var. Bernd'i, itiraf etmeliyim ki arkasından ben ittirdim. Onu: "Allah geleceği neden her zaman görmez diyorsunuz" dedi diye aralarından attılar. Bu kitapta onun ve bizim hanımın mektubunu da olduğu gibi zaten yayınladım. Bizim hanımı ise nedense bir türlü atamıyorlar, cevapta vermiyorlar! İlerde okuyacaksınız. Bunlar gibi on binlerce var. Raymond Franz'ı da, "neden irtidat eden işvereniyle yemek yedi" diye atmışlar! Muhakkak asıl nedenler başka. Asıl nedenler ise dediğim gibi bunlara boyun eğmemek. Hep "evet" değil de artık "hayır" demeye başlamak.

Ben bu yazdıklarımı çok ama çok yıllar sonra öğrendim. Hem de hiç, ama hiç onlara boyun eğmediğim halde. İçlerindeyken, onların yaptığı birçok saçmalıkları, Allah emri diye inanarak ben de uygulayacaktım. Son zamanlara kadar onların birçok kirli çamaşırlarını görüp anlamamı ise, Allah'ın bir hediyesi diye görüyorum. Şahitler kendilerinden olmayanlara karşı aşırı dikkatle davranıp, araya da korkunç bir gizlilik duvarı koyarlar. Bu yüzden onların içyüzlerini görüp anlamak zaman alır. Dediğim gibi bu yönetim kurullarının işlevi konusunda korkunç bir gizlilik vardır. Ben onları mafyalara benzetiyorum. Bunların yaptıkları şeyler Allah adamlarının yapacağı şeyler değildir ve de olamaz. Anlayamadığım şey ise biz insanların gerçekten de ne kadar aptal, tembel ve saf olabildiğimizdir. Aptalız ne yaptığımızı bilmiyoruz, tembeliz araştırmıyoruz, safız inanıyoruz. Daha doğrusu inanmak istiyoruz. İnanamasa da kendimizi inanmaya zorluyoruz. Ben bu özelliklere sahip olmamak için çok mücadele verip, severek araştırmada gayret ettim. Belki de başka her şey için evet, ama Allah konusunda araştırmadan öyle lüp diye her lokmayı yutmaktan uzak durdum. Yine de yüzde yüz başarılı olduğumu sanmıyorum.

İnsanlar o kadar çok risklere girerler ki, hem de bir hiç için bazen hayatı kendilerine zehir ederler. Arkadaşlarıyla, hiç de sevip tanımadığı kişilerle beraberken, yanındaki başka bir adamın karısına sarkıntılık etti diye, ya da yine o yanındaki başka birine haksız yere dalaştı diye, içinden hak vermediği halde onu savunmuştur. Durum ilerlerse, ölürlere ve öldürürler de. Hapislere, mezara girerler. Bazen de ömür boyu sakat kalırlar. Hep bu düşünce, "yanımdaki ne yaparsa yapsın, ben onu bırakmam" sadakatinden kaynaklanır. Yanındaki yüzde yüz haksız ve terbiyesiz olduğu halde, kişi onu savunmakla sanki ne ispat etmiştir ki? Bu mudur doğruluk, sadakat, mertlik? Bunun yanında, verdiğim örnekte olduğu gibi, hiç düşünmeden bütün bu şeylerle hayatını mahva hazır bir kişiyle Allah hakkında, onu teşvik etmek için konuşsan, anlatsan, «oku» desen, «araştır» desen bir türlü inanmak istemez. Bir yanlışlık yapmaktan ödü kopar. Sadece inanmadığı, yanlış bulduğu için değil, doğru olan şeylere inanmak, ona kendi dinine

ihanet etmek gibi gelir. Bu dinler benzetmede kullandığım gibi aynı kötü bir arkadaş gibidirler. İnsanlar sevmediği arkadaşlarının, dinlerin, devletlerin, liderlerin, politikacıların yanlışlığı uğrunda bir hiç için ölümler; doğruluğun, ebedi hayatın uğrunda nedense parmağını bile oynatmakta çok ihtiyatlı, kılı kırk yarararcasına dikkatli davranır!

Şahitler kapı kapı dolaşarak, sözde inandıkları şeyleri insanlara anlatıp, bu vasıta ile onların gözlerini açmak isterler. Dinlerin ne kadar yanlış ve kötü meyveler verdiğini ispatlamaya uğraşırlar. O dinler hakkında söyledikleri konularda çoğu zaman da haklıdırlar. Tarih boyunca savaşlarda dökülmüş toprak altındaki o kanların, din için acı ıstırap çekmiş o toplulukları, sanki ruhi bir uyuşturucu, afyon, eroin gibi insanları nasıl etkisi altına almış olmasını anlatmaya çalışırlar. Böyle yıllarca ziyaret ettikleri kişiler vardır. Onlar hakkında birbirleriyle konuşurlarken, "hâlâ o dinin içinden nasıl oluyor da çıkmıyor" diye anlamsızca kafalarını sallayarak bahseder, onları hiç anlayamadıklarını söylerler. Kendileri, peki bizzat kendileri nasıldır? Onlar o yönetim kurullarına belki de öbür bütün dinlere üye olanlardan daha anlaşılabilir bir şekilde, daha kafasızca, daha fanatik bir inatla sarılmışlardır. Hiç olmazsa öbürleri ara sıra da olsa başka bir inancı da dinler, bunlar öyle şeylere tenezzül bile etmez. Başkalarına, "al al, bizim bu kitaplarımızı, yayınlarımızı oku, onlar üzerinde çalış, altını çiz" diyen bu insanlar, başka bir dinin, ya da kendi dinlerine karşı olacak gibi gözükken bir kitabın küçücük resminden dolayı, onu eline dahi almaya çekinir. Kapı kapı herkesi düzeltmeye giden bu insanların kendilerine de aynı şey yapıldığında, karşısındakini hiç dinlemediği gibi ona tahammül bile göstermez. Bazen de bir vaazda kendi zihniyetlerine sahip fanatik bir insanın kapısını çaldıkları zaman, o kişiler bunları kovalar, arkalarından köpeklerini bırakıp, onları pencerelerden doğru azarlarlar. Onlar da: "Bu dünya insanlığı ne kadar kötüdür" diye öylelerini kongrelerinde anlatırlar.

Bu da onların hiçbir şeyi dinlemez anlamına tabii ki gelmemeli. Saçma sapan olan çok şeyleri ve kişileri dinlerler. Benim kastettiğim, onları tanıyan, mantıklı, yüreğe gidecek kadar etkili konuları konuşanlardan ödleri kopar. Onlar için bu büyük bir tehlikedir. Kendilerinin her gün yaptıkları şeyi başka insanlar yapınca neden anlamıyor veya kabul edemiyorlar?

Sakin bu sözlerimi yine bütün hepsi için geçerlidir diye anlamayın. Çok ama çok az da olsa, değerli insanların bunların da aralarında olduğu bir gerçektir. Fakat bu tüm dünya genelinde böyledir. Benim bu insanlardan bahsedişimin nedeni, ne onları çok çok iyi, ne de çok çok kötü yapmaktır. Verdikleri eğitimlerindeki "biz bambaşkayız" inançlarının doğru olmadığını ve olamayacağını anlatmak istiyorum. Bir bayrak, bir camia, bir din, bir yönetim altında yaşamak, o insanların hepsini otomatik olarak aynı yapmaz. Kişi o dine girdi diye, sana geldi diye, ille de senin gibi değildir ya. Her aynı markanda olan şeyleri kullanan kişiler aynı karakterde midir? Ancak bu reklamlarda böyle gösterilmeye uğraşılır o kadar. Hiçbir zaman da hakikat değildir. Ordular, askeriye, milliyetçilik, dinler, ya da başka organize edilmiş ne varsa bu mantığı savunur. Onlar: "Bizim içimizdeyse bizdendir, bizim gibi düşünmelidir, bizim gibi inanmalıdır, bizim gibi hoşlanmalıdır vs." der bu mantık. Hiç de doğru değildir. Onlar da bilir doğru olmadığını, ancak amaçları telkin etmektir. Ben buna kalıp mantığı diyorum. Mao'nun Çin'de herkese aynı elbiseyi giymeyi zorunlu tutması da bu mantıktan çıkar, sırf fakirlikten değil. Onlara göre ise bunlar eşitlik, adalet zart zurtudur. Aslında herkesi istediği bir kalıba sokacak ki yönetmesi, kontrol altında tutması kolay olsun. Bütün bunlar da eşit ya da adil falan oldukları için değildir. Ancak menfaatleri ve çıkarları doğrultusunda o insanlara çok daha kolay hâkim olup, üzerlerinde de daha kolay ve rahat saltanat sürebilmeleri içindir. Yine bu da Mao'nun yaptığı her şeyin yanlış olduğu demek anlamına gelmemeli. Mao olmasaydı İngiliz'i, Amerikalıyı, Avrupa'sı şimdiye kadar Çini tiftik etmiş, o ulusu afyonla ve her türlü aşığılamalarla yok etmişti.

Şahitler haftada üç kere toplanırlar. İki kere iki saat ve bir kere de bir saat. Bunun yanında yılda üç kere her biri en az iki gün süren kongreleri vardır. Bölge kongreleri genelde üç gün sürer. Eskiden bir hafta on gün süren kongreler bile yapıyorlarmış. Toplantı salonları her köyde olmadığından, en yakın gitmen gereken o salon yarım saat ya da bir saat uzaklıktadır. Tam saatinde de gidilmez ya, on-on beş dakika da erken gidilir. Toplantı bittimi de hemen kaçılmaz, ayıp olur. En az yine bir onbeş dakikayla yarım saate varan sohbetler ve eve dönüş. Kravat, ceket, etek, bluz giyinmek, süslenmek falan derken hepsi toplam sadece o gün için böyle bir toplantıya beş saatin gider demektir. Bu rakamlar genel rakamlar. Çok daha fazlası bile olabilir. Hangi ülkede olduklarına da bağlıdır. Ben Almanya'daki düzenden bahsettim.

Bir de bunlardan mümkün olduğunca çok vaaz etmeleri beklenir. Yani kapı kapı ellerinde Mukaddes Kitapla insanları toplantılarına çekmeyi hedeflerler. Eskiden öncü denilenlerin her biri en az ayda 90 saat bu işi yapmalıydı. Yine yanlış anlaşılmasın, hiçbiri mecburiyet altında değildir! Öyle zannedildiği gibi zorunluluk altında bir dine üye olmak, -çok az istisnalı ülkeler hariç- zamanımızda zaten kimse mecbur değildir. Şahitleri bu şeyleri yapmaya iten nedenlerden bazıları ya kendi çevreleridir, ya da hiç durmadan aldıkları vicdan eğitimi, beklentileri, etiket yapma merakı, başka sorumluluklardan kaçmak veya da korkudur. Yine de bunlar nedenlerden ancak bazıları olabilir. Bütün bunları da "Allah böyle istiyor" adı altında kişiye sunarlar. İnsanlarda çok kısa bir zamanda geliştirilen bu vicdanla, artık ondan da kapı kapı vaaz etmeye gitmesiyle, meyve toplaması beklenir. Meyve de vaaz ederek yeni müşteriler çekmektir. Müşteri diyorum, çünkü teşkilatları çok iyi bilir ki, yeni gelen herkes kutuya para atmada daha bir cömert davranır. İnkâr edilemez ki para da dünyadaki kurulmuş her teşkilatın, organizasyonların, devletlerin en büyük problemidir. O toplanan paralar da Şahitlerde iki çeşittir. Bir kutu o toplantı, ya da kongre salonu için olanı, öbür kutu da direk Amerika'daki yönetim kurullarına ait olanı. Ben hiç mi hiç o Amerika'ya gidecek kutuya para atmadım. Çünkü o toplantı salonlarının masrafını falan hep o içlerinde olan garibanların kendi karşılar. O Amerika'daki yönetim kurullarından bir kuruş bile alamazlar. Ya da alana kadar herhalde göbekleri çıkar. "Neden ihtiyacınız için kendi masrafınızı çıkaramıyorsunuz" diye de kafalarına çekici vururlar. Fakat bütün yapılar, satın alınan binalar maddi manevi hep o gariplerin imkânlarıyla sağlanır. İnşaatlarında bedava, iman gücüyle çalışırlar. Dışardan yabancı bir işçi bile tutulmaz. O binaların bütün mülkleri de Amerika'daki yönetim kurullarına aittir. Bu durum her ülkenin kanunu ve düzenine göre kâğıt üzerinde değişse de, asıl söz sahibi olan daima o yönetim kuruludur. Düşünün ki bunlar artık New York'ta dev yapı sahipleri arasına giriyorlar. Bu paraların ne olduğu hiç kimseye açıklanmaz. İçlerinde bile tam ne olduğunu bilen ancak elle sayılacak kadar az kişiler vardır. Raporlarında, geçmişü bir vakitte ilan ettikleri mal servetlerinin rakamları çok komiktir. Değerini o kadar kurnazca yapıyorlar ki. Mesela bir yapının satış değeri bir milyon mu, onlar bunun değerini yüz bin diye gösteriyor. Yalan da söylemiyor, çünkü o yapı ona bu paraya mal oluyor. "Allah'a hizmet ediyorsunuz" duygusuyla bütün işlerde hep kendi üyelerini bedava çalıştırmışlardır. Ancak sarf ettikleri sadece malzeme parasıdır. Mimarı, Mühendisi, işçisi bunların hepsi kendilerindendir. Tabii ki o işin masrafı da korkunç az olur. Böylece hem vergiden ve de çok şeylerden tasarruf ederler. Fakat o şey satılırken kimse duymaz. Çünkü o zaman değeri yüz bin diye gösterilen yer milyona gidiyordur. O insanlardan topladıkları paraları kafalarına göre yönetirler. Son yıllarda herkes gibi onlar da Borsada çok paralar kaybettiler. Kimbilir onların dolarlarıyla kaç milyonlar. Fazla karıştırmayalım. Bunların yanında da "neden askeri kışlanın temizlik işinde çalışıyorsun" diye dul, kimsesiz bir kadını aralarından atarlar. Çünkü onlara göre askeriye ve askerlik Şeytanın işidir. Kendileri ise borsada, savaş malzemeleri yapan firmalarla aynı yere kazanç umarak çok büyük yatırımlar yapmışlardır. Herkes gibi onlar da zaman zaman kaybederler. Fakat o dul kadına, hizmetçilik yaparak sadece geçimi, yaşamı için acil olan paranın kazancı savunmadan, askeriye den geldiği için haram diye gösterilir. Bu gibilerinin hakkında İsa Mesih:

"Evet, onlar ağır ve taşınması güç yükler bağlayıp insanların omuzlarına korlar, onlar ise kendilerinin parmağı ile kımıldatmak istemezler" (Matta 23:4) demesi çok yerinde değil midir?

Hitler gibi en sevmedikleri kişiler yaşlı, hastalıklı, problemlı, kısacası ne olursa olsun vaaz etmeye gidemeyen insanlardır. Onlar Hitler gibi bu insanları öldürüp yakamıyorsa da, pek sevmez ve ona vakit ayırmazlar. Yine dediğim gibi tek tek şahıslardan bahsetmiyorum. Bu anlattıklarım üzerlerine hâkim olan yönetim kurulunun politikasıdır. Mecmualarında "yaşlıları ziyaret edelim" falan diye teşvik etmek istemeleri pozdur. Neden? Çünkü o üyelerinin sırtlarına öyle bir yük koymuşlardır ki, o kişinin bir de yaşlı, ihtiyaçta olan birini, hangi türü olursa olsun ziyaret etmesi korkunç büyük fedakârlık ister. Ne dedik biraz önce, siz hesap edin. Haftada iki kere toplantılara gitmek, beşerden on saat. Bunların içinde giyinmesi, özel hazırlık, evde soyunması dâhil. Ayda bu yaklaşık 40 saat yapar. Yine her hafta bir saatlik kitap tetkiki (araştırması) dediklerine ise iki, iki buçuk saat gider. Bu da ayda 8-10 saat yapar. Hazırlıklar hariç ayda da en kötüsü 5-10 saatte vaaza gider diyelim. Bu beş on saat yapanları isteksiz yaşlılarıdır. Gençler evlilikte de şansları daha fazla olsun diye, ayda 90 saat olan öncülüğü seçerler. Şimdi 70 saat olmuş, benim zamanımda dediğim gibi 90 saattir. Şöyle kabaca bir hesap yapalım: 90+ 40+ 10+ =140 saat. Bir öncünün vaaz etmek ve ibadet için aylık harcadığı zaman bu. Yine bu saat sayması o öncünün evinin kapısından çıkmasından itibaren başlamaz. Ancak saatini gittiği evlerin kapı zillerini çalmaya başlayınca tutmalı! Vaaz saatini uzun araba yolculuklarıyla birlikte toplayıp yazanlara kongrelerde çok kızarlar. Toplantılar ve vaaz etmekle birlikte en kötüsünün, yani öncü olmayanın ise bu iş ayda 55-60 saat vaktini alır. Bu zamanın içinde daha kongreler, hizmet toplantıları, pazar günkü mecmua araştırması için evde ders çalışır gibi o mecmuaya çalışması, cevap vermek için önemli yerlerin altını çizmesi falan hiç yok. Yani bu hazırlıklar bu zamana dâhil değil. Bir de bunların o toplantılarında vaizlik okulları var. Sırasına göre her biri sahnede en az beş dakikalık konuşma verecek. Ben bu hazırlıkları daha hesaplamadım. Beş dakikalık konuşma vermek için bütün bir gününü, ya da bir hafta boyunca her boş vaktini verenleri de bilirim. Bütün bunların yanında bir de bu insanlar işte çalışıp geçimini temin etmeli. Eğer anne babası Şahit olup paraları da varsa, o çocuklar anne babadan gelecek yardım aşkıyla uzun yıllar öncü kalırlar. Çünkü o anne-baba: "Bakın biz nasıl çocuklar yetiştirdik" diye bu vasıtayla birbirleri arasında övünürler. Gittikleri yerde de açık bir kapı buldular mı, artık bunların en büyük kârları orada bedava yedikleri ve içtikleridir. Bu da ev sahibinin merhameti ve cömertliğine kalmış bir şeydir.

İnsanlar bazen haşaratlara benzerler. Yani şartların zorluğuna göre ayak uydurmakta ustadırlar. Tanıdıkları cömert insanların evine haftalık plana göre giderler. Aynı günde iki cömert aile ziyareti yapılmaz. Çünkü karnını doyurduğu o yerden çıktıktan sonra, bir daha başka bir yerde yemek yiyecek kadar midesinde yer kalmamıştır ki gitsin! Bu yüzden planları düzenli bir şekilde pay edecek ki bütün hafta zorlanmadan karnı doysun. Bunlarla da mutfak masrafının neredeyse yüzde 80 den fazlasını tasarruf edecek demektir. Bu anlattıklarım Türk çevrelerinde böyle. Almanlar birbirlerine bir bardak çeşme suyu bile vermezler. Kimbilir onlar da o çevrelerde başka ne yöntemler geliştirmişlerdir. İster iyi, ister kötü- tembel olsun, Şahitlerin zamanlarının büyük bir bölümü böyle geçer.

Bu şartlar altında kim artık o yaşlılara, muhtaç olanlara ziyarete gidebilir? Bir de bu söylediğimiz muhtaç olan da yine kendileri gibi Şahit olursa. Yani bu ziyareti raporda da "vaaz ettim" diye gösteremeyecektir. Onlar kendinden olmayanlara "dünyevi" der ki, öyle birine eğer rapor yazmayacaksa, zaten hiç uğramaz bile. Yağlı kapılar hariç! Rapor demek de, her Şahidin ayda bir vermek zorunda olduğu, o ay boyunca vaazla ilgili yaptığı saatler, dağıttığı mecmualar-kitaplar hakkında, kâğıt üzerinde belirttiği açıklamalar. Yine zorundadır derken bu işi hep şöyle anlayın; hani Türkçe de bir laf vardır, "ya bu deveyi güdersin ya da bu diyardan güdersin" diye, bununla da açıkçası Şahitler de, "ya bizim isteklerimizi

yaparsın ya da bizden gidersen" demektedirler. Bu her türlü, çeşit çeşit baskılar şeklinde ortaya çıkar. Hem de bunlar tatlı gibi gözükten baskılardır. İlle de kaba kuvvete falan başvurmasını beklemeyin. Mesela bir kere toplantıya gitmedin mi? Hemen telefonla, ya da bir dahaki toplantıda sorarlar. "Hayrola nen vardı? Bir şey mi oldu?" Sözüm ona da bütün bunları merak ettiklerinden, birbirlerini sevdiklerinden dolayı yaparlar. Kimse de yalan söylemek istemez ki. Hem Allah'a kulluk etmek istemiyor mu bu insan? Bu soruya, "canım o gün hiç gelmek istemedi işte" diyen Şahit ben yaklaşık 20 sene de ne gördüm, ne de duydum. Tanımadığımız bir Şahit bile söylemiş olsa duyulur, ben duymadım. Böyle bir cevap büyük bir terbiyesizliktir. Yine de böyle bir şey yapan olursa eğer, artık onun yürek tutumu sorulur, nedenleri araştırılır, gerekirse evinde ziyaret edilir. Eğer o kişide hoşlanmayacakları bir isteksizlik görürlerse, artık ona karşı hepsinin tutumları bir anda değişir. Gerekirse bir tekmeyle aralarından da uçurulur ki, öbürlerine de maya olmasın! Allah'ın kavmi bu, ona ait olmak kolay mı! Bütün bu anlattıklarımı, yönetim kurullarındaki yönetici olan yüzer yaşlarındaki o kokozlar da bilir. Her ne kadar onlar yaşlıların ziyaret edilmesini o kadar zor bir hale getirmişlerse de, o yönetim kurullarındaki kokozlara 24 saat hizmet veren birçok kadın ve erkek iman kardeşlerine cennette girme hakkı hediye edilecektir! Onlar vaaza da gitmek zorunda değildir. Çünkü yaptıkları iş her şeyden değerli ve mukaddestir!

Korkunç bir haber alma örgütüne sahiptirler. Mesela, biraz abartarak anlatayım; Afrika'daki Şahit karısına bir tokat atmış olsa, bu Avrupa'daki birçok Şahit arasında duyulur ve de konuşulur. Dedikodudan da ödleri kopar!!! Benim Kuran'a inanıp nasıl hararetle savunduğumu, bütün Avrupa'daki Türkçe toplantılara katılan Şahitler neredeyse duymuşlardır. Anlatmakla bitmeyecek kadar bir sürü ilginç yanları vardır bu dincilerin. Evet, dinciler dedim, yalnızca Şahitler demedim. Şahitler dediğim gibi sadece bir örnek. Hepsi üç aşağı beş yukarı aynıdır. Bu durumlar hepsinin gücü, kuvveti, zekâsı, kültürü ve yaptırımını oranında değişir. Bütün bunlar hep Allah adına yapılır, yaptırılır. Aklıma geldikçe ilerde bunların enteresan yanlarını yine anlatırım.

Ben bu yukarıdaki anlattıklarımınla şunu vurgulamak istiyorum. Bir kişi böyle yoğun bir dinin içine girdiği zaman, artık o kişinin özel diye bir hayatı hemen hemen hiç kalmaz. Vakti yok ki kalsın. Evet, belki insanların çok boş vakitleri olabilir, işte onları da bu yönetim kurulları ister. O yönetim kurulları ne istemez ki! Kanını, canını, bütün vaktini, koynundaki karınla olan ilişkiden, hangi işte çalışabilirsin ya da çalışamazsına kadar. Kişinin organlarından tutun, zihin-düşünce ve inanç hürriyetine kadar, ruhundan, adım atmasına, konuşmasına, saçından sakalından giyeceği elbisesine kadar. Konuşma verecek kişinin elbisesi için mecburen takım olmalıdır; her birinin kuralı vardır. Artık o insan başka bir şey düşünemez olur. Bütün aldıkları eğitim ise: "En doğru biziz, yakında son gelecek ve bizden başka Allah herkesi yok edecektir, bunu da gidin herkese vaaz edin". Yat kalk kişiyi hep bu dairede döndürürler. Dolap beygiri gibi! Bu dünyadaki bütün her şey kötüdür. Tek sığınılacak yer ise kendileridir. Allah ruhu vasıtasıyla bunlara emirlerini tek tek ve zamanında veriyordur. Bunlar yeryüzünde seçmiş olduğu tek teşkilatıdır. Hep aynı hedef doğrultusunda bu konuşmaları artık çoğalt dur. Elllerinde 1400 sayfalık Mukaddes Kitap var, konu mu yok. O kitapta yazılı bütün iyi özellikler bunlarda, bütün kötü şeyler de bunlara ait olmayan o dinlerde, insanlarda, dünyevilerdedir!

Bir insana sokaktayken ayrı yerlerde rastladığı üç beş kişi, "senin başın nerede, ben görmüyorum" deseler, o kişi hiç birine inanmasa da eve gelince aynaya muhakkak bakar. Başını yolda elliyle bir yoklar. Gülün diye söylemiyorum, bu insan psikolojisidir. Eskiden, komünistlikten önceki zamanda Çin'de komünistlere işkence yaparlarmış. Tabii psikolojik işkenceler de yapıyorlar. Mesela ölüm cezasına çarptırıldıkları kişinin üzerlerinde deneyler yapmışlar. İnfazı gerçekleştirmek için adamı koğuşundan alıyorlar. Ölecek kişi kendini nasıl hisseder, artık onu siz

düşünün. Bu adamı bir koltuğa oturtup ellerini ayaklarını, gözlerini bağlıyorlar. Etrafındaki görevliler bıçağın tersiyle, yani keskin olmayan yanıyla adamın bileklerini kesiyormuş gibi birer çizgi çekiyor. Sonra da bileklerinden aşağıya ustaca ılık ılık sular akıtıyorlarmış. Bunu da kesilen bileklerinden akan kanın hissini versin diye yapıyorlar. Bu işkenceyi yapan görevlilerde: "Ne kan aktı be! Hâlâ ölmedi mi? Ben en fazla artık bir dakikası kaldı diyorum" gibi sözlerle de o kişiyi iyice bitiriyorlarmış. O da bu duruma dayanamayıp, kalbi durup ölüyormuş. Hâlbuki hiçbir yeri kanamıyor, hiçbir yeri kesilmedi, fakat o böyle sanıyor. Bu da onu öldürebiliyor. Karşısındakilerin, "ne kadar çok kanı aktı" falan gibi onu etkilemeleriyle, kişi iyice o durumun içine sokuluyor. O da artık kanı bitti diye değil, "kanım bitti ölmem lazım" diye korkunun verdiği etkiyle kalbi dayanmıyor ve durarak ölüyor. Her bilgide olduğu gibi, ruh bilimi dünyasındaki bilgiyi de yine insanların zararına kullanıyorlar. İnsanları maniple etmek için, yani onların düşünce ve zihinlerini her türlü yolla etkileyerek değiştirmek için büyük gayretler sarf ediyorlar. Ekonomik yönden ileride olan ülkelerin dinleri, insanlar üzerinde adeta şeytanımsı psikolojik etkileme metotları kullanırlar. Cahil toplumların dinleri kaba kuvvetle yetinir. Kaba kuvvet aslında öbürlerinden daha az tehlikelidir. Kaba kuvvete başvuranlar, zaten o kişilerin ruhlarını etkileyemiyordur. Fakat sistemli bir şekilde ruhsal, psikolojik baskı uygulayanlar, o kişileri bütünüyle elde eder. Hem de hiç zor kullanma gereği bile duymadan. Aynı güneş ile fırtına örneğinde olduğu gibi. Hâlbuki ikisi de büyük bir güçtür. Dediğim gibi bu metotlar hiçbir Allah adamının yapmayacağı, başvurmayacağı şeylerdir. Çünkü Allah istese insanları etkilemesi o kadar kolaydır ki, fakat O bunu çok farklı şekilde yapar. O, karar vermekte, insanları ve melekleri hep özgür bırakır. Bu konuda da birçok örnekler var. Mesela Allah'ın Musa zamanındaki Mısır kralı Firavun ile ilişkisinde olduğu gibi. Çok kişiler bu ayetleri ya yanlış anlar, ya da anlamaz, anlam veremez. Ben bu örneği Allah'ın insanlar üzerindeki baskı şeklini göstermek için yazacağım. Amacım, biz insanların Allah'tan ne kadar uzak olduğumuzu vurgulamak. Onun bizlerden istediği ve kendisinin uyguladığı yöntemlere o kadar yabancıyız ki, bunu anlatmak istiyorum.

Allah Musa'yı İsrail halkını Mısır'da kölelikten kurtarsın diye görevlendirir. Bu olaylar yaklaşık M.Ö. 1500 yıllarında gerçekleşir. O zamanki Mısır da dünya kudreti. Yani ondan güçlüsü yok. Musa ağabeyi Harun'la bu ülkenin kralına elindeki asa ile gidip, "İsrail halkını serbest bırak" diyecek. O adam da hemen olur mu diyecek? Tabii ki hayır. Nitekim bu yolla birçok mucizevi belalarda Allah o krala boyun eğdirmek istiyor. Bunlar fiziksel birçok yaptırımlar. Irmaklar kan oluyor ve Mısırlılar susuz kalıyor. Her yeri kurbağalar basıyor. Çekirgeler bütün ülkeye zarar veriyor. Dolu yağıp birçok mal ve can kaybına neden oluyor. Tatarcık çıkıyor, ülkenin her yeri ve insanlar kaşınmaktan ıstırap duyuyorlar. Mısır'ı üç gün üç gece koyu karanlık basıyor. Krala boyun eğdiren en son belada da, Allah'ın Mısır'daki ilk doğanları vurması. Firavunun oğlu da ölüyor. Fakat her bu belalar cereyan ederken, Mısır kralı Musa'ya: "Tamam İsrail'i serbest bırakacağım, Allah'ına yalvar da bu bela üstümden gitsin" der. Musa da Allah'a yalvarır ve bela da gider. Firavun ise her seferinde sözünde durmaz ve cayar. Sonra başka bir bela daha gelir. Bakın onun caymasına neden olan ayetlerde aynen şöyle yazıyor:

...Rabbin söylediği gibi Firavunun yüreği katılaştı ve onları dinlemedi.
Çıkış 8:19

...ve bu kere de Firavun yüreğini katılaştırdı, ve kavmi salıvermedi. Çıkış 8:32

Fakat Firavun ara verildiğini görüp Rabbin söylediği gibi yüreğini katılaştırdı, ve onları dinlemedi. Çıkış 8:15

İlginç olan ayet şimdi geliyor:

Ve Rab Firavunun yüreğini katılaştırdı; Rabbin Musa'ya söylediği gibi onları dinlemedi. Çıkış 9:12

...Fakat Rab Firavunun yüreğini katılaştırdı, ve İsrail oğullarını salıvermedi. Çıkış 10:20

Bazı olaylarda Firavunun inatçılığı söz konusuysen, bazı olaylarda ise Allah Firavunun yüreğini katılaştırıyor! Ben bu ayetleri ilk defa okuyunca şaşırırdım. Hem Allah İsrail'in serbest bırakılmasını istiyor da, sonra neden Firavunun yüreğini sertleştiriyor? Biliyordum ki Allah için her şey mümkündür. Mademki öyleydi, o kralın yüreğini sertleştirilene kadar yumuşatması gerekmez miydi diye içimden geçiriyordum. Uzun zaman bunun ne anlama geldiğini anlamadım tabii. Şahitler de bilmiyordu. Bana anlayış ve hikmet vermesi için Allah'a çok dua etmişimdir. Her zaman da layık olmadığım halde verdiği inaniyorum. Bu değişikliği kişinin kendisi bilip anlıyor, eğer o kişi nankör olmazsa tabii. Yuhanna'nın dediği gibi:

...ve her ne dilersek ondan alırız; çünkü O'nun emirlerini tutuyoruz...Ve O'nun bizde durduğunu bununla, bize verdiği ruhtan, biliriz. 1.Yuhanna 3:22 ve 24b.

Evet, gelelim Allah'ın neden Firavunun yüreğini katılaştırdığına. Aslında Allah'ın bir insanın yüreğini katılaştırması ne demek?

Önce Firavunun o belalara karşı hislerini düşünelim. Muhakkak başlangıçta bu belalara karşı o ancak öfkeleniyordu. Bu adam savaşmaya ve o savaşları da kazanmaya alışmış biri. Karşısında et ve kan olan düşman var. Ne yapması gerektiğini, nasıl savaşması gerektiğini biliyor. Fakat şimdiki kendine düşman diye gördüğü şahıs Allah. Bu durumda eli kolu bağlı. Büyücülerini çağırıyor; Musa sopayı yılan yaptıysa onların da yapmasını istiyor. Onlar da yapıyorlar. Belli bir sınıra kadar, ondan sonra onlar da yapamayıp, bu işte Allah'ın parmağının olduğunu kabul ediyorlar.(Çıkış 8:19)

Allah'ın yaptığı o mucizevi belalar karşısında hiçbir insan soğukkanlı kalamaz, korkar. Hem de bunlar dünyanın hiçbir yerinde hiçbir zaman olmamış şeyler. Firavunun da zaman zaman o belanın şiddetine göre korktuğu, canının çok daraldığı oluyordu. Her seferinde değil. Çünkü bazen bu yüreğinin katılığı kendinden olurken, bazen de Allah onun yüreğini katılaştırıyordu. Bu ayetlerin hepsini aynı kaba koymayalım. Aynen yazdığı gibi anlayalım. Mesela o olay için öyle yazıyorsa öyledir, öbür olay içinde başka bir şey yazıyorsa başka bir şekildedir. Yani yazılan her cümlenin anlamı farklıdır. Bir kaç yerde Allah Firavunun yüreğini katılaştırdı diye geçiyorsa, bütün olaylarda da Allah'ın onun yüreğini katılaştırdığını anlamayalım. Nerede ne zaman yazıyor ise, ancak o zaman Allah onun yüreğini katılaştırıyor.

Bununla da Allah bir şeye karşı olduğunu gösteriyor. Allah, Firavunun korkudan dolayı yüreğinin yumuşamasıyla verdiği kararı istemiyor, bu yüzden de onun içindeki korkuyu alıyor. Korkunun etkisiyle verdiği karar Allah'ın gözünde değerli değil. Ancak yürekten gelerek, hiçbir baskı olmaksızın, doğru olduğu için ve hatasını anladığı zaman, özgür iradeyle alınan kararlar, işte bunlar Allah'ın gözünde değerli. O mucizeler ve belalar karşısında kim olursa olsun her insanın dehşete düşeceğini Allah da çok iyi biliyor. Korku ve baskı yüzünden o kişinin "evet" demesi, böyle bir karar vermesi çok doğal, fakat gerçek değil. Özgür iradesiyle, korku baskısı olmadan, yürekten gelerek o kararı vermesi ise hakiki bir karar. Allah buna çok önem veriyor. Bu yüzden de içindeki o korkuyu alıyor. Bu da onun için kitapta "Allah onun yüreğini katılaştırdı" diye geçer. Nitekim firavunu sonunda yok olmaya kadar götüren; daima inatçı, kibirli, egoist, despot, kendi beğenmiş ruhu oluyor.

Başka bir örnekte ise, İsraililer Mısır'dan çıktıktan sonra, Allah bizzat o kadar insanla bir kerede konuşur. Allah, on emir diye bilinen o emirlerin hepsini, İsrail halkının tümünün duyacağı şekilde söyler. Allah'ın sözlerini sesli olarak işittiklerinden dolayı, o insanların hepsi ölecek kadar korkarlar.

...ve kavim görünce titrediler, ve uzakta durdular. Musa'ya dediler: Bizimle sen söyleş ve dinleyelim; fakat Allah bizimle söyleşmesin, ta ki, ölmeyelim.

Ve Musa kavme dedi: Kokmayın, çünkü Allah sizi imtihan etsin ve suç yapmayasınız diye O'nun korkusu önünüzde olsun diye geldi. Çıkış 20:19-20

Musa'ya böyle korkularını dile getiren bu halk, çok kısa bir zaman içerisinde, hem de 40 günden az bir zamanda altından buzağı yapıp, Allah diye ona tapacaklardı! Bizzat Allah'ın kendileriyle konuştuğu bu insanlar böyle bir şeyi nasıl yapabildiler? Bizler için okurken imkânsız gibi geliyor, fakat unutmayalım bizler de aynıyız. Ancak kitap üzerinde okuduğumuz zaman, olayların tümüne bakabiliyoruz da ondan imkânsız gibi geliyor. O insanları anlayamıyoruz. Eğer tarafsız baktığımız zaman, aynı benzeri bir olay ve durumla karşı karşıya kaldığımızda, kendimizin de o insanlara benzediğini göreceğiz. Onların böyle bir akılsızlığı, mantık almayacak şeyi yapmalarına neden olan şey, o korkunun yüreklerinden gitmesi ile oldu. İçlerindeki o korku da onların bozukluklarından dolayı, Allah'a sevgi ve takdir hissetmediklerinden dolayı gitti. Bundan sonra o kişinin karakteri neyse yine hemen o oldu. Firavun gibi. Korku alındığı, yani yüreği sertleştiği zaman Firavun asıl karakterini o zaman gösteriyordu. Hani bir laf vardır "çingeneye başkanlık vermişler, önce babasını asmış" diye. Sakın bu sözle çingeneleri falan kötülediğim anlaşılmasın. Bu atasözü olmuş. Anlamı ise, layık olmayan birinin bir anda yükselmesiyle, açığa çıkan yürek tutumunu göstermek. Her insanın içinde neler yatar, kendisi bile bilmez. Bunu onun sahip olduğu şeyler, ya daha çok bastırır ya da daha çok açığa çıkarır.

Allah korkusu Allah'ın verdiği bir hediyedir. Kişi buna kendi kendine sahip olamaz. Ancak Allah isterse, o zaman bu korkuyu Allah o kişiye hediye diye verir. Mukaddes Kitapta İşaya, ya da yeni tercümedeki ismiyle Yeşaya diye geçen peygamber, bu konuyu Allah'a dua vasıtasıyla çok güzel bir biçimde dile getiriyor:

Çünkü Babamız sensin, İbrahim bizi bilmez, İsrail (yani atası olan Yakup'u kastediyor) bizi tanımazsa da, ya Rab Babamızsın; ezelden beri Kurtarıcımız senin ismidir. Ya Rab kendi yollarından bizi niçin saptırıyorsun, ve niçin senden korkmayalım diye yüreğimizi katılaştırıyorsun? Kulların için, mirasının sıptları için geri dön. İşaya 63:16-17

İşaya peygamber korkunun, Allah ile kul arasındaki iyi bir ilişkinin bozulmasından duyulacak korkunun değerini çok iyi biliyordu. Bu korkuyu vermesi için de Allah'a yalvarıyor. Bu dua bize aynı zamanda Allah'ın kişiliği hakkında da bilgi vermiş oluyor. İnsanlar bu korkudan uzak kalmakla sapıtsalar da, Allah hoşnut olmadığı kişilere, kendisine karşı duyulması gereken bu korkuyu vermiyor. Bir kişide bu korku olabilir. Allah'la iyi bir ilişkide olduğu müddetçe de bu korkuyu duyabilir. Fakat bu bir kere elde edildi mi, artık ebediyen o kişide kalacak diye bir kural da yok. Ne zaman ki kişi Allah'tan uzaklaşırsa, o korku da onu bırakacaktır. Denildiği gibi bu ancak bir hediyedir. Hediyeysi ise Allah istemeyene zorla vermez. Bu korku sizce kaç kişide vardır? Bizlere verilmeye çalışılan Allah korkusu, sadece cezalandırıcı, yok edici, kör, topal, sakat bırakan, fiziksel şiddete dayalı bir korkudur. En çok da o dinlerdeki söz sahipleri, bizzat kendileri insanları bu şeylerle korkutmaya çalışırlar. Korkuttukları şeyleri ise kendileri yapıp, Allah'a mâl ederler. Bunu da o dinin bilmek isteyen her üyesi bilir.

Aslında Allah korkusu, çok sevdiğin, aynı zamanda saydığın bir kişiye duyduğun duygular gibi olmalıdır. Onu kırmaktan, yersiz yere öfkelenirip de kaybetmekten, her ne nedenle olursa olsun o ilişkinin bozulmasından duyulan bir korku gibi olmalıdır. Her korkunun altında şiddet aramayalım. İnsan çok sevdiği karısından, kocasından korkar. Bu korku şiddetten kaynaklandığı için değil, ilişkilerinin bozulması kaygısından kaynaklandığı için duyulan bir korkudur. Hatta insan küçücük çocuğundan bile korkar. Ona hüzün vermesin diye çoğu zaman elinden geleni yapması bu yüzdendir. Yoksa ne kadın ne de çocuk o kişiyi dövüp, sakat bırakıp, kör edecektir. Verdiğim örnekteki bu korkular şiddetten dolayı değil, sevgiden, barıştan, iyi ilişkilerin bozulmasından dolayı duyulan bir korkudur. İşte Allah'ın arayıp

da değer verdiği korku türü böyle sevgi ve saygıya dayanmalı. Yeşaya Peygamber de bu korkuyu duymak ve ona sahip olmak için Allah'a yalvarıyor.

Bir açıklama daha yapmalıyım. Korku derken bunun da çeşitlileri var. Korku vardır, o kişiye acı ıstırap verir. Bu korku hiç de öyle bina edici değildir. Allah'tan aldığımız korkuda ise, ıstırap çekmek yerine Allah ile olan iyi ilişkisinin bozulmasından çekinilir. Suç işlememesi için de bu korku ona bir korunma olur. Mesela insanlar yüksekten korkar. Bu korku sağlıklı bir korkudur, o insanı korur. Küçük çocuklarda böyle duygular yoktur. Bir buçuk yaşlarındaki bir çocuğu bıraktığın takdirde uçurumdan bile gider atlar. Atlarken bir de güler. Çünkü bu gibi korkular onda daha gelişmemiştir. Bu da o çocuğa tabii zarar verir. Bu yüzden çocukların arkasında daima bir gözetmenin olmasına dikkat edilir. Kısacası anlatmak istediğim şey, her korku kötü değildir, tam tersine sağlıklı dediğimiz türden olan korkular bizleri korur. Allah'ın verdiği korku da böyle. Her şeyden ziyade eğer bu bir hediye ise, insan bu hediyeden zevk almalıdır. Çünkü bana acı veren şey hediye olmaz. Ya da ben en azından onu iyi bir hediye olarak görmem. Nehemya peygamber Allah'a duasında bunu şu şekilde dile getiriyor:

"Ya Rab, yalvarırım bu kulunun duasını, ve senin isminden korkmaktan zevk bulan kullarının duasını kulağın işitici olsun." Nehemya 1:11

Demek ki bu korkudan insan zevk almalı. Herkesin bu korkudan zevk alacağı da söylenemez. Çok insanlar bu duyguları sıkıcı, esaret gibi görüyorlar. Allah da tabii ki onlara bu hediyeyi zorla vermeyecektir. Allah korkusu ancak değerini bilenler, isteyenler için bir hediyedir, herkes için değil. Nasıl ki çok zevk alarak birlikte olduğumuz kişilerle ilişkilerimizin bozulmasından korkarsak ve bu korku bizi rahatsız etmezse, hatta tam tersine bundan zevk duyar, ilişkilerimizi daha da bir sağlamlaştırmak için adımlar atarsak, bu da öyle. Allah korkusu deyince insanlar şaşırıyor. Dinler, dinciler bu sözler ile hep bağınazlık* yapıp, insanları ezme ve kendi amaçları ve menfaatleri doğrultusunda baskı altında kullandıklarından dolayı, bu sözlere karşı artık insanlarda iticilik toplanmış. Bu yüzden Allah korkusundan bahsedildiğinde, insanlar bu duygudan nefretle uzaklaşıyorlar. (*bağınaz: bir inanışa körü körüne bağlı olup ondan başka bir şey düşünmemek)

Bunun yanında da, her korku ise faydalı değil dedik. Doğru olanı yapmaktan korkan insanlar da var. Hakikati söylemek yerine korktuğu için yalan söylemesi. Bu da sağlıklı, Allah'ın hoşlandığı bir korku değil. İncil'in yazıldığı sıralarda, İsa'nın takipçilerine çok kötü davranıldı. Öldürüldüler, işkence gördüler falan. Onlar da korkular ama bu korkularını yendiler ve doğru olanı inkâr edip bırakmadılar. Allah muhakkak onların çektikleri acılardan zevk almadıysa da, gösterdikleri sevgiye dayalı iman ve kendisine olan bağlılıklarından muhakkak çok hoşlandı. Zaten doğru olanı yapma korkaklığından Allah nefret ediyor. İncil'in en son kitabı olan Vahiy'de böyle korkaklar hakkında şöyle yazıyor:

Galip olan bu şeyleri miras alacak ve ona Allah olacağım, o bana oğul olacak. Fakat korkaklara ve iman etmeyenlere, mekruhlara, katillere, zina edenlere, büyücülere, putperestlere ve bütün yalancılara gelince, onların hissesi, ateş ve kükürtle yanan göldedir. İkinci ölüm budur. Vahiy 21:7-8

Düşünebiliyor musunuz, Allah'ın indinde korkaklık aynen bir büyücülük, putperestlik, katillik, zina etmek gibi. Fakat bu sağlıklı olmayan dediğimiz bir korku türüydü. Her ne nedenle olursa olsun hakikati söylemeye, doğru olanı yapmaya karşı duyulan korku, işte bu çok iğrenç. Büyük acılar ve işkenceler altında olan insanları anlıyoruz da, gerçeği satmak ve doğru olanı yapmaktan kaçınmak, çoğu zaman sıfır denecek kadar değerler ve menfaatler için oluyor.

Firavunun korkusu da sağlıklı bir korku değildi. Başına gelen o belalardan duyduğu korkudan ötürü Allah'a boyun eğiyordu. Bunun doğru olmasına rağmen, Allah indinde makbul değildi. Çünkü bu onun yüreğinden, içinden gelen bir karar değildi. Nitekim Allah bu korkuyu ondan aldığı zaman, Firavun Allah'a karşı sanki bir aslan kesiliyordu. Allah'ın ise burada yapmış olduğu şey,

kişinin asıl yüzünün ortaya çıkmasını sağlamak. Yoksa çok kişinin anladığı gibi "Allah kişiye daha da bir katı yürek veriyor ki, o da Allah'a karşı gelsin" anlamında değil. Sanki iyi olan birinin içindeki iyiliği alıp da kötülük yerleştiriyor! Allah hiçbir zaman böyle bir şey yapmaz ve tenezzül etmez. O'nun istediği en önemli şey yaratıklarının özgür iradesiyle kendisini sevmesi, inanması ve itaat ederek mutlu olmasıdır. Allah'ın yollarında yürümek isteyen; bunu özgür ve hür iradesiyle, Allah'ı severek yaparsa makbul olacağını bilmelidir. Bizlerin dinlerden görmeye alıştığımız zorbalıklar, baskılar, yaptırımlar, Allah'ın değil, ancak insanların metodudur.

Dinde önderlik yapanların, o "en aşağıdan" dedikleri cahil halkın özgür olmasından ödleri kopar. Şahitlerin yönetim kurulu bu üyelerden "ayak takımı halkı" diyerek bahsediyorlarmış. (Raymond Franz'ın kitabında yazıyor) O yönetici dindarlar için ortaçağda zaman zaman halkın değeri bir domuzdan daha da değersizmiş. Çünkü onlara göre domuz karnını doyuruyor. Eğer o halktan bir menfaati yoksa domuz kendisine göre bu yüzden daha değerlidir. Bu konularla daima anlatmaya uğraştığım şey, Allah'ın sevgiye ve özgür iradeye verdiği değeri göstermek. Bütün kötülüklerle birlikte Allah'ın Şeytana bile müsaade etmesi, bu iki özelliği insanın kullanıp kullanmayacağına bağlı. Bunlar dünyanın ve dolayısıyla Şeytanın daima bizlerin elinden almaya uğraştığı şeylerdir. Özgür irade ve sevgi. Çünkü Allah bu iki özelliğimizi kendisine yaklaşmakta kullanmamızı en çok isteyendir. Dinler ise bu duygularımızı köreltmeye ve de yok etmeye en çok uğraşanlardır. Bu gayreti hiç yorulmadan, gevşemeden gösterirler. Onların bu gayretlerine, kuvvetlerine, yaptırımlarına karşı ne zaman pes eder de yılırsak, işte o zaman kaybettik demektir. Bu insanlar Allah adıyla gelerek, aslında Allah'a düşman olan şeyleri bizlerden talep etmekle, bir yerde bizim zararımızı arıyorlar. Aynı şeyleri kendilerinin de yapmaları, bu o şeylerin doğru olduğu anlamına gelmez. Aslına bakacak olursak, en başta oturup emir yağdıranlardan hiç biri, söylediklerini genelde bizzat kendisi de yapmaz. Mesela Şahitlerin yönetim kurulu üyeleri çoğunlukla ne vaaza, ne kitap tetkikine, ne de toplantılara giderlermiş. Yaparlarsa da çok ama çok nadir, belli olaylar üzerinde buluşmak için toplantılara katılıyorlarmış. Kapı kapı vaaz etmeleri parmakla sayılacak kadar azmış. Bunun böyle olduğunu yine Raymond Franz kitabında yazıyor. Anne ve babası Şahit olan Raymond Franz 40 sene de aktif olarak Şahitlere hizmet vererek yaşamış. Bazı şeylere hayır demeye başlamış ve apar topar aralarından atmışlar. Kısacası Franz özgür iradesini, Allah'a ve gerçeklere duyduğu sevgi özelliklerini kullanmış, bütün suçu bu. Onların her dediklerine "amin" dememiş. İnsanların en sevmedikleri bir kelimeyi kullanmış: "**Hayır**" demiş. Aynı şeyler bizlerin de başına geliyor ve daha da beterlerinin gelecek olduğunu Allah peygamberlerine söyletmiş. Peygamberlikler, son günlere yaklaştığımızda kötülüklerin daha da artacağından ve Allah'a sevgi duyan insanlara çok eziyetler edileceğinden de bahseder. Fakat her zaman şu sözlerle cesaret bulalım. Allah, Musa öldükten sonra görevlendirdiği Yeşu'yu şöyle yüreklendiriyor:

"Kuvvetli ol ve yürekli ol; çünkü kendilerine vermek için onların atalarına ant ettiğim diyarı, miras olarak bu kavma sen böleceksin. Ancak kulum Musa'nın sana emrettiği bütün kanunlara göre yapmaya dikkat etmek için kuvvetli ol, ve çok yürekli ol; yürüyeceğin her yerde başarılı olasan diye, ondan sağa yahut sola sapma. Bu kanun (şeriat) kitabı senin ağızından ayrılmayacak, ve onda yazılmış olanın hepsine göre yapmaya dikkat edesin diye, gece gündüz onu düşüneceksin; çünkü o zaman yolunu açacaksın ve o zaman başarılı olacaksın. Sana emretmedim mi? Kuvvetli ol ve yürekli ol; yılgınlığa düşme; çünkü yürüyeceğin her yerde Allah'ın Rab seninle beraberdir." Yeşu 1:6-9

Bu teşvik edici sözlerle Allah bizlere teminat veriyor, daima bizimle beraber olacağını söylüyor. Eğer O'nun yollarında yürürsek, emirlerini tutarsak. Fakat doğru olanı yapmaktan, kim olursa olsun karşımızdakinden

korkar ve yılırsak, o zaman Allah'ın Yeremya peygambere söylediği şu sızleri de aklımızdan çıkarmayalım:

"...Ve sen belini kuşat da kalk, ve sana emredeceğim her şeyi onlara söyle; onlardan yılma, yoksa seni onların önünde ben yıldırırım." Yeremya 1:17

Kimdi bu Yeremya peygamberin yılmaması, korkmaması gerekenler? Kâhinler, dini önderler, kral, yöneticiler ve kendi halkı. Yeremya'ya da en büyük tepki dindar olanlardan ve yöneticilerden gelecekti. Allah'a kulluk ettiğini söyleyen dindarlar, maalesef Allah'ın peygamberlerine daima onlar düşman olmuştur. İnanmıyorsanız Mukaddes Kitapları açıp okuyun. Peygamberlerin son günlerle ilgili sızleri bizim şimdiki zamanımıza da çok uyuyor. Bütün bu zorluklar gerçekten de biz yaşarken başımıza gelebilir. Bu imanı ve sevgiyi göstermek kolay değil, ama imkânsız da değil. Ayrıca başka bir çaremiz de yok. Kendimizi Allah'ın kulları Yeşu'ya ve Yeremya'ya söylediği bu sızlere göre yaşamaya istekle ve sevinçle zorlamamız da şart. Tabii eğer kurtulmak ve gerçekten mutlu olmak istiyorsak.

Zor Durumlar ve Hikmet

13 Şubat 2004 Cuma

Bernd ve Schmid'le tanıştıktan sonra bir ay içinde Şahitlerle çok hızlı ve yoğun ilişkimiz oldu. Bu çocuklarla ki, aynı yaşlardaydık, beraberliğimiz bizim için arkadaşlık gibiydi. Yani biz onlarla hoşlandığımız için beraber oluyorduk. Hiçbir beklentimiz, çıkarımız, ne benim ne de biraderimin vardı. Benim birader zamanla oradan bir kızla evlenirim diye düşünmüşse de, bence buna kötü bir menfaat denemez. Demek ki bizim birader Şahitlerin zina konusuna ciddiyetle bakmalarına değer vermiş. Bunlar her erkek ve kadının aradığı özelliklerdir diye zaten biliyoruz. Ayrıca bekâr birinin de eş araması suç ise...! Öbür taraftan da düşünüyorum da, Allah'a karşı hiçbir sevgi ve O'nu tanıma merakı duymayıp da sadece evlenmek için, arkadaşlık için Şahitlerle beraber olmak bence en büyük kafasızlıktır. Bizim birader de bunlarla böyle akılsızca bir başlangıç yaptı. Bu durumu kendi hariç herkes de fark etti!

Şahitlerle beraberken ben daha ilk günler bir şeyin farkına vardım. Mesela benim içim ruhi konular hakkındaki sohbetleri aşırı arzuluyordu. Allah bilgisi, araştırmak, konuşmak, tartışmak falan görüş açımı genişletiyordu ve korkunç zevk alıyordum. Bu konulara karşı kendimde çok büyük bir açlık hissediyordum. Fakat Bernd ve Schmid hiç de öyle değildi. Örneğin benim birader sorular soruyordu, çok da mantıklı ve cevabını benim bile o zamanlar bildiğim sorular. Ne diyecekler diye bunlara bakıyordum. "Bravo çok iyi bir soru" diyerek cevapsız bırakıyorlardı. Ben ise soru bizim biraderin zihninde açık kalmasın diye cevabını veriyordum. Fakat bizim birader benim bildiğim şeylerden hiç hoşlanmazdı ve hep: "Sen sus da bunlar konuşsun" derdi. Onun bana karşı olan bu duygularını ben çoğu zamanlar sabrım yettiğinde normal karşılardım.

Bir anneden üç kardeşizdir ama huy olarak üçümüz de birbirimize hiç benzemeyiz. Çoğu zaman birbirimize karşı kediler köpekler gibiyizdir. Yaşlarımız neredeyse ellili yıllara geldi, hâlâ öyleyizdir. Biraderimle aramız hep böyle geçmiştir! Belkide her kardeş gibi dersem, daha doğru olur. Aynı ailenin çocukları birbirlerine karşı nedense düşman gibi olurlar. Hem de bu nefret, kıskançlık ve çekememe duyguları çocuklara sanki doğuştan veriliyor. Evet, bunlar aslında doğuştan aldığımız iğrenç özellikler ama maalesef kendimiz de geliştiriyoruz. Herkeste dozu değişik, o kadar. İsa Mesih'in de dediği gibi, "bir peygamber kendi evi halkının dışında itibarsız değildir". İnsan peygamber de olsa, kendi evi halkı tarafından hor görülüyor. Fakat yabancılar o kişiyi bu gözle görmüyorlar. Hazreti Davut'un ağabeyleri de aynı şekilde Davut'u çekemiyorlar. Ben birbirini seven kardeşler çok ama çok az görmüşümdür. Neyse bu konulara girmeyeyim yoksa anlamsız yere kitap çok uzayacak.

Schmid ve Bernd bizleri ziyaretlerinde sanki bir iş yapıyor izlenimini uyandırıyorlardı. Bazen gece yarısı ikilere kadar beraber oluyorduk. Bunlar zaten iki arkadaş bir odada kallyorlarmış. Saat gece yarılarını da geçince, bu gece bizde kalın diyordum. Bu çocuklar o kadar bitkin bir şekildeydiler ki, bitkin ve isteksiz. Schmid yayılıp koltuktan düşecek gibi neredeyse yere doğru ayaklarını uzattığında, biz biraderle birbirimizi dürterdik. Bazen de Schmid'in yüzü gözü kendinden geçmiş bir halde televizyon seyrederdik. Ben onu böyle görünce, "istersen git bir yüzünü falan yıka Schmid, sıkılma, kendi evin gibi davran" derdim. Ne diyeyim, olur ya yabancı evde çocuk sıkılır. Gerçi oturması kalkması sıkıldığını göstermese de, yine de kendi evinde gibi olmaz diye düşünüyordum. Bizim eve gelindiğinde ise genelde Bernd, "ben bizimkilere bir uğrayayım" der, söylediği saatten ya üç dört saat geç gelir, ya da hiç gelmezdi. Çünkü bir arabayla geldiklerinden, Bernd gelmediği zamanlar Schmid mecburen bizde yatardı. Schmid bu duruma kızardı. Bizler de hoşlanmıyorduk. Bir kere Şahitlerin içine girmiştik. Hata ise herkes yapıyordu. Ben ise onların yapmasına çok şaşırıyordum. Görünüşte çok alçak gönüllü, sözlerde hikmet sahibi ve Allah bilgisiyle

dolu gibi gözükten bu adamların, böyle basit şeylerde açık vermeleri beni çok şaşırtıyordu. Hem bu insanlar Avrupalı, yani Alman. Biz Türk'üz. Yani biz Avrupalıların gözünde basit, cahil, az gelişmiş, kafasız insanlarız ya! Eğer öyle ise bunlar bizden üstün özellikler göstermeliydiler. Sakın bizim onlarla böyle yazdığım gibi ırkçı bir düşünceyle falan beraber olduğumuzu sanmayın. Hiçbir zaman ırkçı bir düşünceye sahip değildik. En azından bu bizzat benim için böyleydi. Eğer ayırım yapıyor ve dikkat ediyorsam, o da Allah hakkında söyledikleri, ilan ettikleri şeylerdi. Ayrıca ayda 90 saatlerini vaaz etmeye adanmış bu gençlere haliyle bir ayırım yaparak bakıyordum. Hem de büyütle. Ben de Allah'ı seviyordum, fakat bunlar önüme çıkınca şaşırdım. Dediğim gibi hem de benden bir iki yaş küçüktüler. Yaptıkları fedakârlık benim gözümde büyüktü. Ancak bu onları ve yönetim kurullarını tanıyana kadar sürdü. Tanımak da o kadar uzun sürmüyor. Bu çocukların yaptıkları işi zorla, bir baskı altında yaptıklarını görmemek için körden de beter olmak gerekirdi. Kendi kendilerini zorluyorlar. Kendilerini de o toplum zorluyor. Bu sefer yaptıkları o değerli işin kalitesi dışardan seyreden için sıfır oluyor. Fakat o garip saatinde bakıyor, "kaç saat vaaz ederek beraber oldum" diye. Dediğim gibi, ay sonu rapora yazacak ya. Siz her ay doksan saat kapı kapı dolarsanız! Ondan sonra da sevinç bekleyin! Böylelikle de insanları Allah'a kazanacaksınız. Tam tersine, bence bunları gördükten sonra o kişi gelecekte de gelmez, kaçar. Çünkü örnek alması gereken akıbetleri bunlarsa, "aman kardeşim sağ ol, istemem" demez mi? Demeyenleri de var muhakkak. Onlar olaylara kesinlikle başka açıdan bakıyorlar, görüyorlar ve de algılıyorlar. Bunların sayıları yaklaşık yüz yılda dünya çapında yaklaşık 6 milyon olmuş. Bazılarına göre çok, bence yaptıkları bu kadar faal işe göre çok az.

Başlangıçta aynen bende olduğu gibi, muhakkak bu çocuklar da bu işi çok değerli görerek başladılar. Baskı zaten var. Eh, kim Allah'ı sever de O'nun iradesine hizmet etmek için bütün vaktini, canını bile vermez? Sevmiyorsa bile kim "ben Allah'ı sevmiyorum" diyebilir? İnsanlar üzerindeki baskı dolu duyguları tanımayanlar bu yazının anlamını da bilemez. Kişide bu duygular araştırmaya başlayınca zamanla gelişiyor. Herkeste değil tabii. Fakat bir kişi yaptığı şeyler hakkında emin olarak: "Ben Allah'ın istediğini yapıyorum" diye içinden geçirmesi, o kişiyi mutlu etmez mi, vicdanını rahatlatmaz mı? Ayrıca bir dine ait olacak, hem de yoğun bir şekilde çalışarak. Adeta gecesini gündüzüne sadece bu çevrede geçecek. Bunlar günde on dört saat çalışan uykusuz akort işçileri gibi. Görünümü ne kadar bitkin ve yorgun olursa, bir o kadar da sevinç duyuyor. "Bakın, bu iş için ben nelere katlanıyorum" der gibi. Müslüman Avrupa'da seccade yayıp TIR kamyonlarının, oto parkların arasında kendisine kim bakıyor diye etrafını süzerek namaz kılar. Bence iki olayda da hissedilen duygular aynıdır. Hâlbuki ona bakanların, hiç de onun düşündüğü gibi bir gözle bakmadıklarını bir bilse! Kişinin kendisi maalesef bunu bilmiyor. Veya biliyor, ama aldığı eğitim sayesinde etrafındaki o kötü gözleri hiç umursamıyor.

Türkiye'de dini çevrelerde o küçücük çocuklara da zorla neler yaptırıyorlar. Vicdan zoruyla, baskıyla, tehditle, dayakla; sözüm ona Allah'a hizmet ettirilir. Tabii bu yalnız Türkiye'de değil, din baskısı her yerde mevcut. Arap ülkelerinde Cuma günü camiye gitmeyen erkeği polisler sokakta görürse, sopayla kovalarmış! Din baskısı altında büyüyen o çocukları da bir görerseniz, ne çok gayretler gösterirler. Fakat hepsi hüznüldür, mutsuzdur, zorla, nefretle yaparlar. O içinde bulunduğu dini toplumun pusulası artık ne tarafa çevriliyse, o hedefe doğru koşar durur. Milim şaşmaması lazım. Çünkü pusulada da milim şaşarsan, gideceğin yolun mesafesine bağlı olarak, bu bazen hedeften binlerce kilometre uzakta bir yerde olursun demektir. Böyle öğretirler, böyle inandırıyorlar. Ne kadar çok hedeflerin olduğunu artık siz düşünün. Çünkü bu dinlerin hedefleri hiçbirinin milimi milimine aynı değildir. Pusulayı eğer milimlere bölerek 360 tane yaparsanız, dünyamızdaki bu dinlerin inanç farklılıklarını sanırım hiçbir pusulaya sığdıramazsınız. Yeryüzümüzde binlerce din ve mezhepler var. Hepsi de: "Sadece biz doğruyuz" diye bağırıyorlar. O 360 tane milimleri de yüzlerce

mikro milimlere bölmek lazım ki, her bir dini ekstra o milime sığdırabilelim!

Hepsi de korkunç paracıdır. En çok sevdikleri şey maddiyattır. Aynen İsa'nın dediği türden dinciler.

Küçük sineği süzerek ayırırlar fakat deveyi yutarlar. Matta 23:24

Vermekten ziyade almayı çok severler. Kafaları hep bu doğrultuda çalışır. İşini de mümkün olduğunca ustaca yapmak için her hokkabazlığa çekinmeden girerler. Bizim birader anlatıyordu, bu durumlar onun da en çok çektiği sıkıntıydı. Öfkeyle: "Bunlarla beraber nereye gitsem, çıkarıp da hiç beş kuruş vermiyorlar" derdi. Çünkü bana o kadar değil, ama ona daha çok umut bağlamışlardı. Peki, bu ne umuduydu? İçlerine mi çekme, yoksa kaçırma mı? Onların sözlerine göre çekme, davranışlarına göre ise kaçırma. Yine bizim birader: "Benim yediğim şeylerin değil, kendi yedikleri şeylerin parasını versinler" diyordu. "Haydi, birini falan idare ediyorum, bir de öbürleri geliyor" diye diye yanar dururdu. "Bir kere iki kere üç kere falan değil ki, daima ve ebediyen bunlar böyle" diyordu. Bir keresinde yine böyle birinin evine hemen kapıdan girip de bir şey mi ne alıp çıkacaklarmış. O Şahit olan da lise sonda öğrenci, anne babasının yanında kalıyor. Cebinde de öbürleri gibi akrep taşıyan cinsten. Bizim birader de onu çok idare etmiş. O çocuk da evden çıkarlarken aceleyle masadaki elmalardan iki tane almış. Odada da sanki kimse yok gibi. Fakat içerden sert bir ses: "Sen elma hakkını yedin!" diyince annesine, "evet evet tamam" diye kekeleyip elmayı yerine koymuş. Birader: "Ben kıpkırmızı oldum" diyordu. Bu gencin anne-babası da Şahit! Genç dediğim öğrenci olan o çocuk da Almanya'nın lise sonuncu sınıfına gittiğini siz düşünün. Almanya'da lise toplam 13 senedir, eskiden bizdeki gibi 11 değil. Bu da onun en az 20.21 yaşlarında olduğu zamandı. Belki bizlere Şahitler yüz kere geldiyse, zarla zorla ancak birkaç kere gitmişimdir, o da ayıp olmasın diye. Ne yapıyorlarsa, ne kadar zorla yaptıklarını hem biliyordum, hem de belli ediyorlardı. Görev diye yapıyorlar, hiç öyle severek değil. Yalnız Şahitlerin içindeki Türkler pek böyle değildi. Türk toplantıları, ya da Türkçe konuşan bu toplantıların içindeki Türkler, öyle sineği mineği ayırıp deveyi yutan cinsten değildiler. Fakat bir emanet de verdinmi giderse gelmez, o da ayrı bir konudur.

Sıcak bir günde tanıdığımız Şahitlerin düşününe gitmek için hazırlık yapmış bekliyorduk. En sevmediğim şey de düşününe gitmektir. Adet yerini bulsun diye yapılan şeylerin hiç birini sevmiyorum. Belki de düşümler bana öyle geliyordu. O gün başka Şahitlerde bize gelecek ve beraber gideceğiz. Geldiler, ama uzak yoldan geldikleri için hemşiremiz yolda terlemiş! "Ay ben böyle gidemem" dedi. Düşünde giysin diye bizim hanım en güzel elbisesini verdi. Oldu da, hem de tam. Gidiş o gidiş. Ne elbiseyi ne de o Şahidi bir daha görmedik dersem yalan olmaz sanırım. Gördüysek de, "hani bizim elbise" demeye biz utandık. Bize ziyarete gelecek Şahitler, gelmeden bir gün önce telefon açar, kendilerine nasıl yemek yapmamız konusunda talimatlar verirlerdi. Bu insanlar o kadar yüz­süz de olabiliyorlardı. Kendi arzularına göre olan yemekte karar kılınır ve gelecekleri zaman o yemek yapılırdı. Bunlar da Türk toplantılarındaki kardeşler!! Dediğim gibi, hep almayı daha çok seven ve bundan da mutluluk duyan bir kavim. Bazıları bize gelirken elleri boş gelmesin diye, üzerindeki tarih 6 ay, bir sene geçmiş çikolata ya da şekerlemeyle gelirdi. Arkalarından olduğu gibi açmadan çöpe sokardım. Bunlar da Almandı, en az 50 yaşlarında ve cemaatin de ileri gelenlerinden. Bu ileri gelenlerin biriyle konuşmamızda: "Allah her zaman geleceği görür" dedim diye, öfkeyle ayağa kalkıp paltosunu karısına doğru atıp "haydi kalk gidiyoruz" diye erkeklik yapmıştı. Karısı durumu kurtarmıştı da, yine bu erkeği yerine oturtmuştu! Benim onlar adına utançtan sırtımdan sular akıyor, gözümde ise çok küçülüyorlardı. Şahitlerle böyle basit olayların binlercesinden sadece bir kaçını anlattım. Dişlerimi sıkıp, kendimi tuttuğum çok olaylar yaşadım. Onların yaptığı bu basit, iğrenç, bayağı davranışlar, belkide en kötü dünyevi dediklerinin dahi tenezzül etmeyeceği türdendi. Çok basit ve daha bir sürü mide

bulandırıcılarını yazmaya dahi utandım. Ayrıca bunlar dünyada her gün rastlanılan şeyler. Belki de neredeyse her insanın yaptığı şeyler. Devletler, milletler para için birbirlerini yiyiyorlar ve her türlü entrikaları çeviriyorlar. Evet olabilir. Fakat bu insanlar, hem de bütün dünyayı kötöleyen bu insanlar böyle davranıyordu. Ayrıca, Allah'ın kendilerinden başka kimseyi kurtarmayacağını söyleyen bu insanların böyle olması apaçık sizce nedir? Ben ise böyle şeyleri hiç umursamazdım. Umursamazdım derken, bunu o kişinin şahsiyetine verirdim, ait olduğu dine değil. Olur ya yamuk insan her yerde vardır diye düşünüyordum. Hem yüzde doksan dokuzu böyle yamuk da olsa, bunlar bence adi, bayağı suçlardı.

Bizim de o aralar gırtlığa kadar borçlarımız vardı. Böyle yaşayan insanın borcu olmaz mı? Herhalde annemden aldığımız eğitimden olacak, eli açık alışmıştık. Borçlu yaşamının çok ama çok acısını çektim. Yine de kimsenin bir şeyini bedava alacağım diye çok şükür ki hiçbir zaman tenezzül etmedim. O zamanlar hiç beş kuruşum olmadığı gibi, o genç yaşta toplam 50 bin mark borcum vardı. Bir limon ağcımız da yoktu. Çok şükür hâlâ da yok ya! Akli ermeyenler, "bu borçlar nasıl olabilir" diye bunu yanlış anlar. 15 bin markı askerlik borcuydu. Ben gelince 10 bine indirdiler ve ben de hepsini ödemediğim, taksitide başladığım için çok şükür ki o kanundan faydalandım. Fakat iki ay askerlik, uçak, yol, askerdeki masraflar ve kaybettiğin iş ki, ben işimi bir yerde de bu yüzden kaybetmişim, bunlarla beraber en az yine 15 bini buldu. İşe başladığım zaman arabam eski püsküydü. Ya çalışır ya çalışmazdı. Mecbur işimi kaybetmeyeyim diye küçük, ucuz ama yeni olan bir araba almıştım. O da Ford Fiesta. O zaman onlar 12 bin mark falandı. Evliliği Türkiye'de, düşün falan yapmadan gerçekleştirdik. Gelinliği bile ev sahibimizin kızı vermişti. Yine de eşyalar falan bütün bunlar bir yılın içinde benim omuzlarıma bindi. Bir de yabancı ülkedesin ve parayı kazanman için hayvandan çok daha fazla güç sarf etmen bekleniyor. Alman gibi çalışacaksan adamlar seni niye işe alsın. Hepsindeki mantık böyle. Alman onunla zevk alıp konuşur, beraber içki içip sohbet eder falan, ya senle ne yapsın? Yani hiç menfaati yok. Alman birbirini anlar, korur, idare eder. Birbirlerini insan diye görürler. Fakat bizleri kiraladıkları hayvanları gibi görüp, zaman zaman öyle de davranıyorlardı. Türklerin çoğu bunun farkında değildi. Çünkü kendi ülkesinde birbirlerinden de aynı şeyleri görmüşlerdi. Almanın da ne dilini ne de suyunu bilmediği için böyle idare olunuyordu. İçlerinde efendi olup da bu durumları fark eden Türkler zaten hemen geri döndüler. Bazıları ise Alman kızıp geri döndü, memleketinde gördüğü şeylerden pişman olup yine geri geldi. Böyle insanlar ise genelde kabuğuna çekilip, toplum, cemiyet ilişkileri hiç yok denecek kadar çok sınırlı yaşadılar. Fakat ben Almanların birbirlerine yapamayacağı şeyleri, saygısızlıkları, sahtekârlıkları, haksızlıkları Türklere yaptıklarını görünce, demek ki bir insan istedi mi böyle adi de olabiliyor diyordum. O efendilik, saygı, mantık, gösteriş, her insanda olduğu gibi demek ki bunlarında çoğunda pozdu. Bizimkilerde de yalan, pislik, bayağılık yok değildi. Hepsini mi? Onu, yirmisi böyleyse, arada da sekseni aynı kaba giriyordu ki, bu oran genelde tam terstir. Almanlar birbirlerine karşı farklılar, çünkü birbirlerinden korkuyorlar. Bizler ise azınlıkta sahipsiziz, bu yüzden neden, kimden korkacak? Durum böyle oldu mu da o insanın asıl yüzünü görüyorsun. Yani davranışlarını adamına göre denilen cinsten yapıyorlar. Babam da hep: "Adamına göre davranılır oğlum" derdi. Bu o zamanlar benim gözümde de mantıklıydı. Oysa Almanlar için adamına göre davranmak, sadece senin Türk veya yabancı olmana bağlıydı. Sen nasıl özelliklere sahip olursan ol, hiç önemi yoktu. Ne kadar efendi olursan, dürüst olursan ol, güzel, temiz ve iyi de olursan da ol. Ancak çevrende bu durumu fark eden bazı Almanlar menfaati için, onun da kimsesi olmadığından dolayı, sana lütuf diye selam verir. Hâlbuki bu, "adamına göre davranırım" diyen mantığa Allah çok farklı bir gözle bakıyor. Kral Süleyman vasıtasıyla şöyle diyor:

"Bana ettiği gibi ona öylece öderim, Adama işine göre öderim deme."
Süleyman'ın Meselleri 24:29.

Zengin denilen bu ülkede böyle yükler altında yaşıyorduk. Araban var binemiyorsun, elbisen var giyemiyorsun, yemen, içmen hep saatle. Arabaya işe giderken binebiliyordum. Çok istiyordum şöyle bir gezmeye gitmeyi. Aldığım elbiseleri giymeyi. Odun hamallığı yapmaktan giyemiyordum ki. Genelde cumartesi günlerinde de çalışırdım. Bir pazar günü vardı ki zaten canım çıkmış, o gün de ancak dinlenmeye bakıyordum. Modern kölelikti bu. Ben bununla yaptığım işleri falan küçük görmüyorum, fakat sahip olduğumuz moral, çevre hiç yok gibiydi. Aslında kimsemiz yoktu. Türkler birbirleriyle kahvelerde buluşuyorlardı. Başka yerlerde ise çok paraları gidecek diye korkuyorlardı. Hem o istenmeyen atmosfer de onları sıkıyordu. Genellikle gittikleri yerler ya kendilerinin çalıştırdığı, ya da işleri yürümeyen Yunan kahveleriydi. Bu yerlere bir girdin mi koku derilerine kadar işler. Hele mevsim kışsa ki, Almanya'nın mevsimi genelde hep kıştır, her yer kapalı olduğundan, eve gelince bir makine dolusu çamaşır çıkarırsın. Hâlbuki evden tertemiz çıkardım. Böyle yerlere çok kısa bir zaman gittim. Hiç zevk alamadım. En kötü yanı koku ve pislikti, başka problemim olmuyordu. Gerçi sigara kokusu en temiz gözükken Alman restoranlarında da insanın üstüne siniyordu. Yine o zamanlar kumar gibi kötü bir alışkanlığa sahip olsam da, o yerlerde de neredeyse zaten sırf bunun için bir raya geliniyordu. Temiz ortamlar olsaydı belki ben de giderdim. Oraya giden Türklerin, demek ki onların da insana ihtiyaçları vardı. Türkleri diskoteklere falan almıyorlar, onlara kapıyı bile açmıyorlardı. Ben bu terbiyesizliğe çok öfkelenirdim. Hatta sonraları duydum ki, kapılara Türk fedaileri koymuşlar. Bunu da Almanlar kendilerine leke gelmesin diye yapıyorlar. Hitler'in zamanında Yahudileri Yahudilerin elleriyle kırdırdıkları gibi. Ben bu durumları kendi iş yerim olana kadar da anlamadım.

İlerde biz de küçük bir lokanta, ama çok küçük bir yer açtık. On kişilik masası vardı. İki kişi de ayakta yiyebilecek gibiydi. En kötü müşterilerim Türkler, en iyi problemsiz olanları da Almanlardı. Türk zaten sende ekmek içi bir döner yemeğe geldi mi, sanki sende döner yemek için değil de dükkânını satın alacakmış gibi bir havayla içeri giriyor. Bu bence cahillikten, görgüsüzlükten kaynaklanan bir durum. Adamlar çok nadir dışarıda yemek yiyor. Onda da artık vereceği üç kuruşun üzerine titriyor. Fakat bu insanlar hiç çekinmeden kumar oynayıp, bir aylık maaşına zar atarlar ve de kaybederler. İçleri de yanmaz. Fakat bir ekmek içi döner, ya da marketten alacağı peynir ekmek gibi şeyler için o kadar müşkülpesent olurlar ki! Ayrıca o benden beter odun hamalı olan insanları da bir türlü memnun edemezsin! Bir de senin her şeyini bilmek ister. Neye inanıyorsun, memlegat nire, kaç kilo döner takıyorsun, ne kadar malın var gibi soruların cevabından hoşlanmazsa, sağ olsun var olsun bir daha sana gelmez de! Hangi birini anlatayım. Ev sahibimiz de Türk'tü. Onunla yaşadığımız sorunları, problemleri, mahkemeleri, hiçbir müşterimizden, kimseden görmedik. Almanya'da 35 senede toplam dört kez mahkemeye çıkmam gerekti. Üçü sırf bunlarla ilgili davadaydı. Bir buçuk metre boyunda olan karısı vitrinin önünden geçerken küfürlerle bize lanetler okurdu! İşçi Türkler gayrik Almanya'da ev sahibi oldu, kolay mı!

Bunlar al birinden vur öbürüne denilen durumlar. Ben kendimi ne Türk ne de Alman olarak değerlendirmiyorum. Eğer kendimde ille de bir değerlendirme yapacaksam, bunu sadece insan olarak yapıyordum. Bir zamanlar Almanların etkisiyle, sanki Türklerin avukatlığını üstlenmeye kalkmıştım. Fakat savunmaya kalktığım müvekkillerimin çoğu rezaletti! Hepimiz, ya da bütün insanlar ister istemez herhangi bir ülkede doğuyoruz. Bu onu otomatikman ille de o ülke insanların her yamukluğunun savunucusu yapmaz ki. Aslında hiç birimizin diğerine karşı bir üstünlüğü yok, onun için Allah başışlayıcı olmamızı emrediyor. Çünkü O, olaylara daha net bir açıdan bakıp, bizleri de çok iyi tanıyor. Başışlayıcı olmazsak, sevgimiz olmazsa, işte böyle şimdiki dünyamızın halinde oluruz. Uzun uzun tariflere bence gerek yok.

Ben bu konuları ayrıntılı anlatıyorum ki, o anki halimizi zihninizde daha iyi canlandırabilesiniz. Beni ve bizleri daha iyi anlamanızı sağlayabileyim. Bizim durumumuz bu haldeydi ve kimsemiz de yoktu dedim. Bu Şahitlerden Alman olanlarının durumları, bizle kıyas edilemeyecek kadar

iyiydi. Onlara da gökten para yağmıyordu, ama doğal olarak bizim yüklerimize de sahip değillerdi. Kendi ülkeleri, evleri, anne babaları, nineleri, teyzeleri, var da var. Bizde de böyle sülaleler vardır da, hiç birinin faydası yoktur. Tam tersine, olursa zararları olur. Alman gençlerinin her ölen bir yakınından kendisine bir şeyler kalır. Başka bir fayda da, en azından kendi ülkesinde yaşamak onları bizlerden çok avantajlı yapıyordu. Almanın en fakiri, çocuğunun geleceği için sigorta, para, başka bir sürü birikimler için önceden hazırlıklar yapar. Bununla hayata atılırken, o gençler ehliyet, araba gibi eksikliklerini karşılarlar. Bir de meslek edindi mi, artık o meslek üzerinde çalışmaya hiç yüksüz başlar. Aldığı para borçsuz harçsız eline kalır. Bundan sonra kaç ev yapıp satın alacaksa onları düşünür. Artık hep yığmayı düşünecek. Teyzesi ölür para kalır, ninesi ölür para, eşya kalır. Anne babası ölürse her şeyi ona kalır. Bizde de ancak borçları kalacak da biz ödemek zorunda olacağız diye ödümüz kopar. Yaşarlarken de hep maddi destek sağlaman gerekir. Bu millet olarak değil, belki de bizzat sırf bizim için geçerli bir durumuydu bilemiyorum. Millet olarak desem de herhalde yanlış söylemiş olmayacağım. Biz elimizdeki o üç kuruşu da onlara yardım olsun diye gönderiyorduk. Alman için böyle sorunların hiç biri yoktur. Tam tersine, onlar daima anne babalarından alırlar. Hem Alman kimseye karşılıksız bir şey vermeyi de hiç sevmez. Bence yine her insan böyle. İçlerindeki fark, güçsüz-amatörce olanı veya güçlü-profesyonelce olanı şeklidir.

Fakat Almanya da kazancını kimse hediye vermedi ki. Adamlar savaştı kaybetti, yine uğraşıp didinip, çalışıp yükseldi. Amerika da enselerinden hâlâ gitmedi. Bu, onlara ancak para ve haraç verdikleri anlamına gelir. Amerika bu, zaten almazsa savaş açar! Fakat başka bir gerçekte, Almanların sahip oldukları bu zenginlik Amerika'nın sayesinde oldu. Sırf Almanların çalışkanlıkları, yetenekleri ve kafaları sayesinde değil. Hem öldürdükleri insanların dişlerine, kuşlarına kadar soyan adamlar bunlar. O maddiyat nerelere kayboldu dersiniz? Eğer o savaş sonrası Rusya rakip olarak Amerikanın karşısında olmasaydı, Almanya şimdi en fazla bir Çekoslovakya kadar bile olamazdı. Daha doğrusu eski doğu Almanya ne ise ancak o kadar olurdu demek çok daha doğru olur. Muhakkak bu yatırımlarda Amerika da menfaatini düşündü, ama sonunda Almanya kazançlı çıktı. Amerika'yı kızdırmaya devam ederlerse, Almanların işi biraz zor. Bir zamanlar Osmanlı böyleymiş. Ondan önce Bizans var, Roma İmparatorluğu var, Babil'i, Asur'u, Mısır'ı var. Hepsi aynıymış. Şimdiki Amerika farklı mı olsun! Hepsinin de sonu gelmiş, öyle ya da böyle hiç biri ebedi değil.

Bernd ile Schmid de bizdeki o dinci çocuklar gibiydi. Benim bu konularda çok ateşli olmama karşın, "daha yenisin de ondan böylesin" diyorlardı. Bu sözleri hep kafamda süzer, düşünürdüm. Demek ki zamanla benim de sevincim gidecekti. Zamanla ben de bunlar gibi bu işi zorla mı yapacaktım? O zaman Allah'ın gözünde bunun ne değeri olurdu ki? Allah adamları, İbrahim, Yakup, Musa, Davut, Eyüp, Nuh, resuller ve daha ne kadar peygamber varsa, bu insanlar da mı zamanla Allah'a karşı olan coşkulu yüreklerini kaybettiler? Böyle dindar geçinen insanların aslında başlangıçtan beri Allah ile olan ilişkilerinin hep sıfır denecek kadar az olduğunu çok yıllar sonra öğrenecektim. Yaptıkları işler, fedakârlıklar, gayretleri ve daha ne yapıyorlar ise hep kendileri gibi olan insan içindi. Allah ile uzaktan yakından ilişkileri yoktu. O kullandıkları "Yehova" ismi sadece bir tılsım, etiket, ağızlarında bir sakız gibiydi. Allah'ı Allah olarak tanımıyorlar, Allah olarak sevmiyorlar ve O'nun hoşlandığı şeylerden hoşlanmıyorlardı. Varsa yoksa dediğim gibi insan emirleri ve onlara itaat, hepsi bu. Bunların da böyle olduğunu yıllar geçtikten, aralarından çıktıktan sonra eski Şahitlerin kendileri itiraf ediyorlardı. Onlar itiraf etmese bile, benim onlarda gördüğüm işler de bu anlattıklarımın tamı tamına uyuyordu. Zaten insan tüm bu dünya dinlerinden hangisine mensup olursa olsun, eğer Allah'ı yürekte gelerek bütün gücüyle severse, o dinlerle büyük problemlerin içine otomatik olarak, ama muhakkak girer. Bu durum birbirine uymayan vidayla somun gibidir. Ne kadar uğraşılsa da onlar birbirlerine uymazlar. Ben ise onlar gibi olmaktan korktuğumdan, sevincimi de kaybetmemek için, zaten büyük bir zevkle okumayı bitirdiğim Mukaddes Kitabı tekrar okumaya

başladım. Bu sefer tümünü o bir yılda bitirdiğim kitabı okumam altı hafta sürdü. Günde ortalama sekiz saat falan okuyordum. Okumuş olmak için değil, zevkle, anlamak için okuyordum. Hem de ilkinden çok daha büyük bir zevkle. Çalışmayıp işsiz kalmama hiç üzülmedim. Mukaddes Kitap her şeye bedeldi. Onunla sanki insan hiçbir şeyi aramıyordu. Mukaddes Kitapta Allah vardı, O'nun sözleri vardı. Bu ise benim için korkunç büyük bir şeydi. Oradaki yazılar ve anlamları insan düşüncesi değildi. Kurani da okumuştum. Tam o sıralar Kuranın yanlış mı olup olmadığını, insandan mı yoksa Allah'tan mı geldiğini araştırıyordum. Bazen para sıkıntımız da beni çok zor durumlara düşürüyordu. Hele bir de çevrendeki insanlar sıkıldığını anladıkları zaman, daha da bir korkunç oluyorlar.

Hemen evimizin karşısında karımın çalıştığı bir Alman lokantası vardı. Devamlı mesai saatlerini arttırmaya başladılar. Günde sekiz saat diye başladığı o iş 10 saate yükseldi. Bunun yanında da aldığı para daha da azalıyordu. Yani saate maaşına 10 mark veriyorsa, yaptığı o mesai diye geçen saatler için 5 mark veriyordu! Hâlbuki tam tersi olması gerekirdi. Ne koparırsa kâr diye biliyorlardı. Kopardığı insanlarda bizleriz. Onlar sözde kendi köyünde sevilen, ileri gelen kişilerdi! Bence çoğu beş para etmez adamlardı. Karımın o işten çıkması için çok uğraştım. Utanmadan bir de bizi tehdit etti. İki kilometre uzakta bir hastanede çalışması için müracaat eden karımı işe aldılar. O hastanenin yöneticisi de bunun arkadaşıymış. "Bir ay sonra oradan dönüp mecbur bunlara geri geleceğimizi" söylüyorlardı. Yani bizim hanımı bu işten attırtmak için o arkadaşına baskı yapacaktı. Sonrada bizim hakkımızda, "bak ben atıldım, ne olur sen beni yine işe geri al" diye yalvaracağımızı ima ediyordu. Pardon şunu da belirteyim, ülkeleri birbirine karıştırmayalım. Burada Türkiye'den falan değil Almanya'dan, Almanlardan bahsediyorum. Ben de işin bu kadar açık olduğunu duyunca, karıma daha başlangıçta bu durumu o işe girmeden açıkça söylemesini tembih etmiştim. Bu insanlar bu kadar basit ve adide olamazlardı ya. Eğer böyle bir durum varsa hiç başlama bile diye de uyarılmıştım. Yapacağı işte şeflik, doktorluk, cerrahlık, profesörlük, yöneticilik falan değil, hizmetçilik! Onda dahi menfaatleri ve anlamsız nefretleri uğruna bu insanların ne kadar çirkinleştiklerini görüyorduk. Dediğim gibi buradaki satırlarda yazılan yerler Almanya'ydı, Türkiye'yi, ya da Almanların kötüleyip küçük gördükleri başka ülkeleri okumuyorsunuz. Bu gibi çirkinlikler dünyanın her yerinde var. Var da, kendilerini çok öven insanların o övgüye layık işlere sahip olmadıklarını anlatmaya çalışıyorum. Karım hastaneye girdiği o işte hâlâ çalışıyor, fakat hepsinin nefreti bana karşı oldu. Aynı zamanda ellerinden geldiği kadar karımın ilerlememesi için de her şeyi gizli ve açık yaptılar. Hemşire yardımcısı olmak için hastabakıcıların başı bizim hanımı işe almasıyla hastanede büyük olaylar çıktı. Hastabakıcıların şefi ve 10 hastabakıcı işten çıkıp gitti. Tabii biz sahnenin arkasında nelerin döndüğünü tam bilmiyorduk. Bildiğimiz, bizim hanımın bir hafta sonra başlaması gereken hemşire yardımcılığı olan yeni işinde, o işe alınmasını bu hastanenin baş yöneticisi iptal etti. Hem de hiçbir neden göstermeden. Ayrıca sözleşmeler bile yapıldığı halde. Bizlerin bu dünyadan fazla bir beklentisi olmadığı için böyle şeylerin üzerinde durmuyorduk, daha doğrusu duracak da gücümüz yoktu.

İlerde o hastanede hasta bakıcı okulu açıldı ve bu sefer ben müracaat ettim. Görevli kadın beni işe alacağını söyledi. Fakat diplomamı tercüme ettirmeliydim. Ettirdim de. Yine kliniğin şefi, yani karımın eski işinden çıktığı, bizi tehdit eden lokantacının arkadaşı bunu duyunca hemen karşı gelmiş. "Önce üç ay bedava çalışsın, o zaman okula belki alırım" demiş. "Eğer bu kural her öğrenci için geçerliyse ben de çalışırım, yok ama sadece benim için geçerli ise böyle bir şeyi neden yapayım?" dedim. O basit lokantacı arkadaşının tehdidi doğru çıktı. Bir de o parasız günlerimizde diploma tercümesine verdiğim para boşa gitti. Zaman zaman ne basit ve çirkin olur şu insanlık. Çok öfkelenmeme rağmen, ilerde böyle bir işe başlamamış olmama da çok sevindim. Kendim bir iş yeri açtım ve o hastanede çalışarak umduğum, hatta 25 senede biriktiremeyeceğim parayı Allah bana 3 senede verdi.

Aradan çok yıllar geçti ve bizim hanım çalıştığı o yerde ön işçi oldu. Yapan da yeni gelen kısım şefi kadın. Bizim hanım bu işi severek hiç de problemsiz yerine getiriyordu. Tesadüfen konuşurken kendisine sordum, "sen bu sorumluluğun karşılığında ne alıyorsun?" diye. Çünkü sabah beşte işe gitmeyecek olan işçi bizim eve telefon açıyordu. Pazar günü olsun, ne zaman olursa olsun, iş saatleri dışında da genelde hastanenin o işle ilgili problemlerine bakması gerekiyordu da ondan sordum. İş yerindeki sorumluluğunu da işin içine daha katmadım. "Hiç" dedi. Karımı bazen hiç anlayamam. Bu yüzden de anlamsız bir şekilde kafamı salladım. Bizimki gidip bu durumu söylemiş. Durumun ne olacağı belli olmadığından ancak maaşına, o da iyi çalıştığı için yüzde 7'lik bir prim verelim demişler. Durumlar belli olana kadar. Bunu da söyledi diye, ancak on ay sonra aldı. Yine de herkese vermeleri gerekeni değil de kafalarına göre bir şey verdiler. Ama çalıştığı o 10 ay yine hediye oldu. Aradan 3 sene daha geçti. Yine bir ara ben bu konudan bahsettim, "bu sana yaptıkları normal değil" dedim. Araştırıp baktık ki o iş için bunlar herkese verileni vermemişler. Bunu yapan personel şefi, Türklere olan nefretinden (genelde her Alman gibi), karakterinden, basit, frenleyemediği duygularından ötürü böyle yapıyor ve karımı o rütbeye bir türlü layık görmüyordu. Rütbede hani rütbe olsa! Bütün işin arkasında da çaktırmadan duran hastanenin o baş sorumlusu var. O eski çalıştığı lokanta geldi aklıma. Normal saat ücreti on markken mesai yapınca beş marka düşmesi gibi. Koskoca Alman hastanesi de tasarrufa en aşağıdan olan temizlik işçisinin sırtından, bizden yapmaya kalkmadı ya! Bizim hanım dört ay devamlı bu durumun ne olacağını sordu. O baş yöneticilerine kadar gitti. Hepsi bizim hanıma hak veriyorlar ama parasını vermiyorlardı. Geçen geçti artık diyerek göz yummasını istediler. O personel şefi bir kereliğine mahsus 350 Euro vermeyi teklif etti. Hâlbuki bu işi kendisi dört senedir yapıyor ve gasp ettikleri hakkı 3000 Euro'dan fazlaydı. Gittiğimiz avukat da bize bir palavra atıp "aslında kanunen iki sene bile geriye gidilene bilirmiş" dedi. O da çok yıllar çalıştığı için. Aslında avukatımızla hastanenin niyetleri bize çok güzel bir kazık atmamış. Amaçları bizlerin bilgisizliğinden faydalanmak oldu. Ne kadar terbiyeyle, efendilikle, alttan alarak söylediysek de hiç biri, "bu kadının hakkını neden vermiyorsunuz?" demedi. Mecburen işi bu söylediğim sahtekâr avukata havale ettik. Bir de hakkımızı alması için tuttuğumuz o avukata çalıştığımız bir aylık maaşı da vermek zorunda kaldık. Haklı da haksızda çıksak bu para gidecekmiş ve geri alamazmışız. Fakat Klinikte görevli o işten sorumlu olan kişinin yaptığı her ne olursa olsun, zararını Klinik ödüyor. Ne güzel değil mi? Ben bu olaylar olurken tam bu kitabın düzeltme işleriyle meşguldüm. Koskoca, sadece şu beş senede 47 milyon Euro'luk restore çalışmalarına para soğan hastane, en aşağıda çalışan işçisinden her ay çaldığı üç beş kuruşu kâr biliyor. Hani memnun olmasalar, ya da kötü bir işçileri olsa, yine de hak veremem ama belki anlarım. Tam tersine, bizim bildiğimiz 17 sene de ilk defa, gösterdikleri başarıdan dolayı bütün temizlik işçilerini yemeğe götürdüler. Demek ki yaptıkları işlerinden çok memnunlar ki böyle bir hediye veriyorlar. İleride, yazdığımız yazılardan dolayı da sırf bizi yalancı çıkarmak için yine yemeğe götürdüler. Sanki hep öyleymişler de "siz yalan söylüyorsunuz" der gibi.

Zamanla da anladık ki tuttuğumuz avukat Klinikle birlikte iş yapıyormuş. Klinikteki sendika başkanı da tabii ki Kliniğin söz sahipleriyle birlikte çalışıyor. Bunların da ikisi sıkı fıkı arkadaşlar. Birinci duruşmadan sonra avukattan kurtulmak için teşekkür edip artık bizim davamıza bakmamasını istememize rağmen, yalvar yakar bir türlü davayı bırakmadı. Bizim iyiliğimizi düşünüyormuş ve bize ille de yardım edecekmiş! Hâlbuki ortaya attığı davadaki asılsız ve yalan istekleri ile biz ilk duruşmada daha da zor duruma düşmüştük. Bu sefer kendimiz üç sayfalık bir savunma yazdık. Madem bu adam ille de bizim davaya bakacaksa, şartımız bizim savunmamızı mahkemeye sunması olsun bari dedik. O da hiç problemsiz kabul etti. Bizler aslında çok aptalızdır. İyi niyetle aptallığı çoğu zaman birbirlerine karıştırmışımızdır. İş hiç uzatmadan anlatayım. Bizim avukatla Kliniğin sendika başkanı anlaşıp işi o kadar kötü bir sonla bitirdiler ki. Bizim hanım sonunda beş kuruş alamadığı gibi, dört seneden fazla yapmış olduğu o işi dahi inkâr ettiler. Beş yüz elli kişilik personelin bildiği ve kısım

şefinin yazılı olarak onayladığı işi yapmış kişiye, "sen bu işi yapmıyordun ve sen bu mevkide değildin" diyerek anlaşma yapıp mahkemeden çıktık. Sonuç olarak bizim avukat mahkemede onlarla onların menfaatine yönelik bir antlaşma yaptı, hem de bizim paramızla. Haydi, o personel şefi içindeki bayağı duygularla, yabancılara karşı bir nefretle, milliyetçilikle bütün bunları yaptı ve yapıyor, ya o kadar ondan daha üst ve alt yetkililer buna ne diyor? Aralarından bazılarına mahkeme tutanaklarıyla birlikte yazışmaları içeren belgeleri birer mektup şeklinde dağıttık, sonra ne oldu? Hepsi seyirci, çıtları çıkmıyor. Hatta olay bir Türk'e yapıldı diye çoğu da memnun. Bütün o dört-beş yüz kişilik personelde bir tek Türk de yok. Tek bir bizim hanım, o da Türk asıllı Alman. O baş yönetici bu dağıttığımız mektuplardan sonra karımı çağırıp: "Bir daha böyle mektuplar dağıtmayın, hem hastanede ucuz evde oturuyorsunuz" deyip utanmadan bizim hanımı tehdit etmiş. Hâlbuki oturduğumuz evin kirası maaşımızdan kesiliyor. Ne bir kuruş hediye ediyorlar, ne de başkalarından ucuza oturuyoruz. Herkesten ne alınıyorsa bizden de o alınıyor. Hatta bizlere bir türlü vermek istemedikleri evi, pisliğinden dolayı kimse aylarca tutmadığından, boş durmasın diye bize vermeye razı olmuşlardı da evi öyle tutmuştuk. Nisan ayında taşındığımız o evin bütün kış boyu boş durduğu müddetçe yanan kalorifer parasını da sahtekârlıkla ve yine böyle sözlerle bizden almışlardı. İki ay boyunca evin pisliğini temizlemiştik ve o zaman eve 13 bin mark masraf etmiştik. Yine herkes bu duruma da seyirci kaldı. Adamlar bizim için neden kılını kıpırdatsın ki! Ben de bizim için yapsınlar demiyorum ve de beklemiyorum, doğru olduğu için, bu sebepsiz nefretlerin hiçbir anlamı olmadığı için, adil olunması için bir şeyler yapmalılar diyorum. Hastanede Türk pasaportlu bir kişi bile şu anda çalışmıyor. Geleni de kaçırmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Adamlardaki nefrete, kine, çekemezliğe, en çok da basitliğe bakın. Kimler kimlerle ne için uğraşılıyor! Bu da yine her yerde böyle ve insanlık her yerde iyi olan şeyi yapmaktan ödü kopuyor. Bununla korktukları şeyden kurtulduklarını mı sanıyorlar? Hayır, aynı ya da başka benzeri bir olay onların başına da geliyor, ya da gelecek. Belki de daha beteri. İnsanlar kendilerini satıp, bu yüzden de fahişe durumuna düşüyorlar. İşleri güçleri yetkilerini kötüye kullanıp, insanları zor durumlara düşürmek. Bunlarla da öfke üstüne öfke, gazap üstüne gazap yığıyorlar. Bütün bu sahtekârlıkları yapan bu adamlar da sonradan odalarına çam ağacı dikip, altında oturarak birbirlerine hediyeler dağıtıyor, İsa'nın doğum gününü, Noel'i kutluyorlar! Bunlar da dünya meşhuru dine ait Hıristiyanlar!

Avrupa ve Fransa başta olmak üzere insan haklarından çok bahsederler. Fransa ki yüzyıllarca kolonileri olup o milletlerin kanına kadar emmiş bir Fransa. Din, dil, ırk ayrımı yapmadan her insan ve özellikle azınlıkların haklarının hararetle korunmasından yana olan Fransa ve Strasburg Mahkemeleri! Bunlar binlerce kilometre uzaklıktaki milletlerin işlerine bomba koyarak burunlarını sokarken, hemen yanı başındaki komşusuna neden bakmaz?! Önce kendisini görsün de sonra yanındakine bakar mı diyeceksiniz? Haklısınız. Türkiye'de insan hakları yokmuş! Gelin görün Almanya da var, hem de ne kadar çok!

Eskiden Almanların kanunları hiç olmazsa adaletten yanaydı, şimdi o da bitti. Doğu-batı birleşmesiyle birlikte yepyeni bir nesil türedi. Rüşvet alan, yabancıya özellikle kötülük yapan, vatanını koruyor düşüncesiyle eğri büğrü kararlar veren, nefret dolu, adaletten uzak savcı, avukat ve hâkimleriyle ülke doldu taştı. İçlerinden biri doğruluktan yana olup, adil olduğu için bir yabancıyı savunursa, onu da vatan haini ilan ediyorlar. Birbirleriyle çekişmeden birlik içinde konuştukları tek konu, yabancılara ve bilhassa Türkleri kötülemek vardır. Bunu yapmayan her Alman kendilerine göre vatan hainidir. Benim bildiğim hep Hitler suçluydu, zamanımızdaki bu düşünce ve ruh acaba nereden geliyor?! Şimdi Almanya'da kriz varmış da onun için böyleymişler! Ben Almanya'ya geldiğimde 10 yaşındaydım bu adamların içinde nefret vardı, 45 yaşına geldim yine, hem de daha da çok var. Şimdi de bir yerde hiç Türk yoksa bu sefer doğu Almanları kötülüyorlar! Türk'ten Almana hiçbir zaman zarar gelmedi ama tam tersi hep olmuştur. Bunların başına en büyük belayı yine içlerinden çıkacak ırkçı bir vatansever getirirse şaşmayın. Gerçi Hitler bunların içinden de çıkmamıştı, adam

Avusturyalıydı. Böyle belaları bunlar kendi içlerinden çıkaramazsa, bu sefer dışarıdan ithal ederler.

Her zaman Allah'a duam, eğer bir suçum olursa dahi insan eline düşmeyeyim diyedir. Cezamı Allah versin. Bunu da kral Davut'tan öğrendim. Allah peygamberini Davut'a gönderip, onun önüne işlediği suçundan dolayı üç tane ceza şekli koyuyor ve seç diyor.

Rab şöyle diyor: Senin önüne üç şey koyuyorum; kendin için onlardan birini seç de sana onu yapayım. Ve Gad (peygamber) Davut'a gelip ona dedi: Rab şöyle diyor: İsteddiğini al: ya üç yıl kıtlık; yahut düşmanlarının kılıcı sana erişerek seni sıkıştıranların önünde üç ay bitip tükenmek; yahut da üç gün Rabbin kılıcı, ve Rabbin meleği İsrail'in bütün sınırlarında harap ederek memlekette veba. Ve şimdi bak beni gönderene ne cevap götüreyim.
1.Tarihler 21:10-13

Davut çok zor durumda olmasına rağmen hikmetlice karar veriyor ve diyor:
Çok sıkılıyorum; şimdi Rabbin eline düşeyim, çünkü O'nun rahmetleri pek çoktur; insan eline düşmeyeyim !.Tarihler 21:14

Ben de kendim için hep böyle olsun diye dua ediyorum. Fakat Davut'a olduğu gibi Allah bana da seçme hakkı verecek mi? Layık mıyım ki? Bu kararı da muhakkak Allah vereceği için mutluyum, çünkü O hem adil hem de merhametlidir..

Yazmaya çalıştığım bu olaylar ile nasıl bir yaşam mücadelesi vermemiz gerektiğini anlamamızı istiyorum. İnsanlar başlarına gelen olaylardan ve zor şartlardan daima yakınırırlar. Mukaddes Kitapları okuyun, araştırın dendiğinde, hep bir bahaneleri vardır. Hiçbir bahanenin bizi Allaha yaklaştırmaktan uzak tutamayacağını vurgulamak istiyorum.

Yine yıllar önceki bir olaya da değinmeden geçemeyeceğim. O başlangıçta, Bernd ve Schmid tanışmasından kısa bir zaman sonra hiç beklenmedik ters bir olay oldu. Kendimize bir yatak ısmarladık. Bizden önceki Türk kiracılarının giderken bıraktıkları yatağın yayları patlamış, artık vücudumuza batıyordu. Yatak bir hafta sonra gelecek ve parasını vereceğiz. Ben bankaya gider parayı alırım diye düşünüyordum. Paramız yoktu, bankadan borç alacaktık. Hep veriyorlardı, fakat bu sefer vermediler! Elli kilometre çevremizde aramadığımız banka kalmadı, hiç biri bize bu yatak parasını vermedi. Hayret ettim. Ne yapacağım diye çok sıkıldım. Bankalara da o zamana kadar hiçbir küçücük sahtekârlık, yalan, ödemediğimiz borç falan olmamış, ama vermiyorlar. Bahaneleri benim işsizliğimmiş! "Ah kafasız ben! Neden parayı eline almadan önce ısmarlarsın" diye kendi kendime kızıyorum. Yatağın gelmesine iki gün mü ne kaldı. Bizde de ne bir umut ne de para vardı. Yataktan falan geçtim, hatta nefret ettim, ama yatağı getiren adama ne diyeceğiz! Hiçbir çaremiz olmayınca en son ümit benim aklıma Bernd ile Schmid geldi. Büyük bir utançla onları aradım ve durumu anlattım. Parayı verirlerse, borç bitene kadar güvensinler diye hem anlaşma yapacaktık hem de pasaportlarımızı onlara verecektik. Her ay belli bir para vererek, üç ayda da geri ödemek şartıyla. Bernd, "arkadaşımla konuşayım, sonra yine ararım" dedi. Sonra bizi aradılar ve vereceklerini söylediler. Biz ise sıkıntıdan dokuz doğuruyorduk. Çok sevinmiştik, hem de şaşırmiştik. Daha yeni tanıdığım bu çocuklardan borç istemek aklıma mı gelirdi. Bernd'i gördüğümde utançtan rezil oldum. O da bana yolda demez mi: "Biz zaten senin böyle iyi olduğunu görünce ben, 'muhakkak altından bir şey çıkacak demiştim' " diye! O zaman ölmeyi, arabada yanında otururken yok olmayı ne kadar çok istemişimdir. O utançla yaşadım ve ölmedim. Hâlâ aradan neredeyse 20 sene geçti, ikisine de minnet duyarım. Biz onlardan aldığımız parayı dediğimiz gibi üç ayda ödeyip bitirdik. Sağ olsunlar var olsunlar. Bilmiyorum ama beraber olduğumuz müddetçe de ben onların yaptığı bu iyiliği hiç unutmadım. O yatak da hayatımda en nefret ettiğim yatak oldu. Altı ay geçmedi, bütün evin eşyasıyla, özellikle de o yatakla birlikte evi bir Türk'e devrettik. Evden çıkarken sadece özel eşyalarımızı aldık. O evi devralan çocuğa her şeyi, ama her şeyi sattık. O paranın bir kısmıyla borç

ödeyip, bir kısmıyla da Amerika'ya, Şahitlerin yönetim kuruluna, "Kuran da Allah sözü, siz yanılıyor olamaz mısınız?" demeye gidecektim!

İşte herkeste olduğu gibi bizim de para sıkıntılarımız oluyordu. Buna rağmen parayı hiçbir zaman bir efendi gibi görmemeye çalıştım. Hep bir hizmetçi gibi gördüm. Zaten tüm bu konuları açarak anlatmamın nedeni de bu. İnsanların paraya her şeyden çok değer vermeleri. Herkes biliyor paranın yaptırım gücü olduğunu. Kişinin istediği şey ne olursa olsun, elinde para varsa karşısındakini ona: "Evet, olur, tamam, yaparız, emredersiniz" falan dedirttiriyor. Hiç artık uğraşmana gerek yok, ver parayı al istediğini. İnsan bile olsa, satın mı almak istiyorsun, bu kâğıtlar için kendini satan o kadar çok insan var ki. Belkide satmayan var mıdır demek daha doğru olur. Bu para konusunda Napolyon herhalde en açık sözlü bir devlet adamıymış. Aynı zamanda asker olduğu için de politika yapma gereği duymayıp, bu problemi açık açık söylemiş. Bu adam hep para sıkıntısından bahsetmiş. Paranın bir güç olduğunu, onun için yaşandığını ve her çirkinliğin kökünde yatan nedenin şu ya da bu şekilde para olduğunu bilmeyen mi var. Allah'ın kulu Süleyman bu konuda çok hikmetlice sözler söylüyor. Orada:

Çünkü hikmet siperdir, gümüş de siperdir; fakat bilginin üstünlüğü şudur ki, hikmet kendi sahibini yaşatır. Vaiz 7:12

Bu ayetler beni şaşırtan ayetlerdi. Paranın ne olduğunu, yaptırım gücünü, insanların ona ne kadar değer verdiğini Allah da biliyor. Bunu da insanı düşündürücü bir biçimde kıyaslayarak dile getiriyor. Hikmetle gümüşü, yani zenginliği kıyaslıyor. Hikmetin, yeni Türkçe de bilginin sözlük anlamı ise, **şeylerin sebebini bilmek**. Yani ne, neden oluyor. Bu her şey için geçerli. Yağmurun yağmasından, tabiat olaylarından, insan psikolojisine kadar, o şeylerin sebebiyetlerini bilip anlamak. Bir yerde de bu, ne yaparsan onun akıbetini, getireceği sonuçları da kestirebilme bilgisi demek oluyor. Sanki basiret gibi. Aynı zamanda hikmet sadece kör bir bilgi de değil. Şeylerin sebebini bilen bir bilgide otomatik olarak anlayış da oluyor. Bir insan hikmetli olabilir, fakat ille de bu onun her konuda hikmetli davranacağına garantisini vermez. En basit bedeninin arzularına, hem de bile bile yenilen nice hikmetli adamlar vardır. Tarihte ve günümüzde böyle örnekler o kadar çok ki. En belirgin açık örnek ise, bunları yazan ve bilen hikmetli Süleyman. O da aldığı çok kadınlardan ötürü saptı ve yaşamının sonlarında Allah'a karşı suç işledi. O konuda hikmetsizce davrandı. Bu konu 1.Krallar 11:1-14 de yazar. Onun bu konuda hikmetsizce davranışı, yine o kişinin hikmete sahip olmadığı anlamına gelmez. Kısacası, bir şeye sahip olmak başka bir şey, o şeyi amacına uygun kullanıp kullanmamak ise başka bir şeydir. Ne bilge adamlar vardır, onların öğütleriyle büyük yenilmez ordular fethedilmiştir. Bu adamların bizzat kendileri, verdikleri bilgece öğüde uygun belki fiilen hiçbir şey yapmazlar. Kılıç, ya da başka bir silah aleti bile tutamazlar. Onlarda bu yetenekler yok diye, hikmetsiz ve boş öğütçü de denilemez tabii. Ya da Yunus peygamberi düşünelim. "Beni gemiden atmazsanız kurtulamazsınız" dedi. Bu o gemidekilerin kurtuluşu için hikmetlice bir öğüttü. Yunus, dalgalar, fırtına ve denizin kabarmasının sebebini anladı. Hikmeti tarif ederken "şeylerin sebebini anlamak" dedik ya. Demek ki Yunus da kendince hikmetli bir adamdı. Fakat verdiği bu hikmetlice öğüdü kendi yerine getiremiyordu. Örneğin o denize kendisi atlayamıyordu. Ancak onların atması gerekiyordu. Kendi yapamıyor, cesareti yok diye o adama hikmetsiz biridir denir mi? Verdiği öğüt hikmetsizceydi denilir mi? Bu örnekler böyle olmadığının bir ispatı ki, daha benzeri çok örnekler var.

Hikmetin başlangıcı Rab korkusudur; emirlerini yapan her adamın iyi anlayışı vardır. Diye yazıyor Mezmurlar 111:10, Tevrat'ın Zebur diye bilinen kısmında.

Bu sözlerden bir ayırım yapılmalı. Bir kişi hikmet sahibi olur da, ona uygun davranmazsa, buna anlayışsızlık deniliyor. Bazı insanlar da hikmetli olmayı, o kişilerin yaşamlarındaki başarılarına göre değerlendirirler. Çok başarılı gibi gözükten insanlar vardır. Bunlar ilerlemiş ve çok yükselmişlerdir. Fakat bırakın hikmeti, ayrıca bunlar akılsız insanlardır. Belki birkaç konuda yeteneklidirler. Veya o insanların arkasında hikmetli

kişiler vardır. Onların ilerleyip çok yükseklere çıkmalarının en büyük nedeni ise yeryüzümüzün Şeytanın hâkimiyetine verilmiş olmasındandır. Böyle adaletsizlikler ve ters olaylar dünyamızın her yerinde yaygın. O kişilerin yükselip büyümelerini sağlayan en büyük nedenlerden biri, kendilerinin sevgi ve merhamet duygularını belki de hiç kullanmamalarıdır. Bu onların egoist, bencil ve gaddar olmaları da olabilir. Savaş, mücadele, entrika yetenekleri ağır basabilir. Yakınlarının imkanlarından faydalanmak olabilir vs.. Şimdi babası başkan olan birinin çocuğu, geçimi için ne tarlada patates toplar ne de çöpçülük yapar. Bu insanların yükselmesi de hikmetlerine bağlı değildir. Başka bir sürü nedene bağlı olabilir ama onun hikmetine, bilgeliğine değil. Hem hikmet bir insanı çok zengin, ahım şahım bir duruma getirir diye de bir kural yoktur. Aslında hikmet sahibi olan biri, zaten parayı da mutluluk olarak görmez ki, elde etmek için kendini ona köle etsin.

Hikmetin kaynağı Allah'tır. Yine bu, her hikmetli insan Allah'a inanıyor demek değildir. Allah nasıl ki bütün yeryüzünde yaşayanları yedirip, içirip, doyuruyorsa; güneşini, iyilerin ve kötülerin üzerine doğduruyorsa, hikmeti de arayan insanlara veriyor.

Bir ayakkabı boyacısı Allah'a iman eder ve varlığına inanır. Bunun yanında bir profesör, birçok konularda bilgisi olduğu halde Allah'ı ve varlığını inkâr eder. Bu onun ayakkabı boyacısından daha az bilgili olduğu anlamına gelmez. Fakat sadece bu Allah'a inanma konusunda kim daha hikmetlidir? Ayakkabı boyacısı değil mi? Ayakkabı boyacısı diyoruz, ama yine bilgisine göre değil. Allah hakkında profesörün bilgisi o ayakkabı boyacısından çok çok daha üstündür. Ancak yukarıdaki ayete uygun olarak profesör bu konuda anlayışsız davranır. Biri inandığını söylediği kitaptan bir sayfa bile okumamışken, öbürü sadece o konuda sayısız kitaplar okumuş, araştırmıştır. Aslında profesör şeylerin sebebini biliyor, fakat inanmıyor. Bu da onun bu bilgiyi değersiz görüp, gerektiği gibi değerlendirmediyi gösterir. Onun bu hikmeti kendine fayda konusunda bir yerde boş ve anlamsızdır. Çok zahmet ve emek vererek elde ettiği o hikmetin kendi gözünde hiçbir değeri yoktur. Öbür taraftan çok ama çok az bir bilgiyle Allah'a inanıp iman eden kişiye «hikmetli» denirken, imansız o profesöre «hikmetsiz» denir. Çünkü elindeki sahip olduğu şeyin değerini bilmemek de hikmetsizlik, akılsızlıktır. Bu yüzden Süleymanın Meselleri 23:23'de:

"Hakikati satın al, ve onu satma; hikmeti ve terbiyeyi ve anlayışı da" diyor.

Para bir emek karşılığında kazanılıyorsa, parayla satın aldığımız şeyler aslında bizim emeğimizle aldığımız şeyler demektir. Hikmet de emek karşılığında elde edilir. Okumak, araştırmak, düşünüp kafa yormak, gözlemler, bütün bunlar emek ve zaman ister. Bu vasıtayla insan bir yerde hikmeti satın almıştır. Hem bir şeyi satın almak için ille de para vermekte gerekmez. Gerçeği öğrenmek bazen çok zahmetli bir iştir. Bir şeyin aslını, iç yüzünü öğrenmek, emek, sabır, gayret, cesaret ve çoğu zaman da sevgi ister. Çok insanlar, gayretleriyle, fedakârlıklarıyla, bütün yürekleriyle Allah'a hizmet etmek ve O'nun tarafından kabul görmek için öyle yaşam sürmüş ve bu uğurda adeta savaş vermiştir. Fakat daha sonra gelen başka bir bilgiye dayalı gerçekle, o kişi yıkılıp alt üst olur ve Allah'ı da bırakır. Bütün o elde ettiklerini bir anda sanki çöpe atar. Bu da öğrendiği başka bir gerçeğin yüzünden olmuştur. O öğrendiği yeni gerçeği inanıp da bir türlü kabul edemez. Bu yüzden sahip olduğu eski değerlerle birlikte hepsinin bir anda yıkılıp yok olması, aslında başlangıçtan beri onun gerçeğe, hakikate verdiği değeri farkında olmadan en alt seviyede tutmasından kaynaklanıyordur. Belki de bu "hakikat" kelimesini en çok kullanan biridir, fakat değerini bilmemiş ve elde etmek için uğraşmamıştır. O hakikat diye öğrendiklerini, kendi bir şey yapmadan hep hazır almış. Bu öğrendiklerini çevresine de yayması, onu bir papağandan üstün kılar mı? Anlatıyor ama aslını kendi de bilmiyor ve belki de anlamıyor. En fazladan sansa sansa bildiğini sanıyor. O başkalarına da sunduğu bu şeyi kendisi olduğu gibi kabul etmiştir, o kadar. Onun kendisine bu konuda bir şey yapması, araştırması, soruşturması, tartışması yasaklanmış dahi olabilir. Bir de böyle insanların Allah'a olan bağlılıkları şartlı olur. Allah'a bir

verde şartlar, kurallar koyarlar. "Bak, eğer şu şöyle ya da böyle olursa, o zaman ben de sana inanmam" der gibi. Sanki akıllarınca Allah'ı tehdit ederler!

Yine aklıma ister istemez Şahitler geldi. Onlar, sizin hakiki gerçeği değil, ille de kendilerinin sundukları gerçeği kabul etmenizi isterler. Elleriindeki "oku" dedikleri Mukaddes Kitap için de, "sen onu anlayamazsın, onu sadece bizim yönetim kurulumuz anlar" derler. Bu vasıtaıyla gerçeğe giden yolları tıkamış olurlar. Ortaçağda kilise tarafından birçok kitapların ve gerçeklerin yasak olması, bu felsefeden kaynaklanır. O çağın korkunç sefilliği, yobaz taş beyinli dincilerin ürünüdür. Şahitlerin de üyeleri böyle bir havaya kendini bayağı kaptırmıştır. Dıştan yeni bir şey duyduklarında, çoğunluk karşı geliyorsa, o da karşı gelir. Hâlbuki pek öyle bu konuda ne bilgileri vardır, ne de sevgileri. Hele hele bu uğurda savaş verir ve nasıl olur da sonradan haksız olduğunu görüp anlarsa, bu sefer inandığı öbür şeyleri de fırlatır atar. Çünkü artık küsmüştür. Her ne kadar hayatında daima alçakgönüllü olmayı vaaz ettiyse de, fakat gerçek onun kabul ettiğinden farklıysa, bu sefer öbürünü kabullenmesine gururu asla müsaade etmez. Bakın dikkat edin, kabul ettiği diyorum, inandığı demiyorum. Çünkü onların imanları şahıslara dayanır, kendi araştırmalarındaki bilgilere değil. O şahıslar neyi kabul etmesi gerektiğine onu eğitmiştir. Kabul etmezse zaten hiçbir zaman içlerine almazlar. Gurur da bu sebepten araya girip, ilerde o kişiye tökez olur. Kendi gayretleriyle, araştırmada baskı görmeden öğrenmiş insanların başka yenilikleri kabullenmeleri çok daha kolay olur. Bu yazdığım bilmece, felsefe gibi düşünceleri hayatında yaşamamış insanlar pek anlamazlar. Ne zaman ki insan hayatını anlamlı kılmak isteyip de, herhangi bir gerçek ya da inanç uğrunda mücadele vermeye başlarsa, böyle problemler de o kişilerin önüne sık sık çıkacaktır.

Bunları, hakikatin ve hikmetin hiç de öyle kolay elde edileceğini düşünmeyin diye yazıyorum. Zamanımızda sanki bu değişti mi? Bilgi edinmek eski zamanla kıyaslanamayacak kadar kolay olmasına rağmen, birçok başka engellerin varlığı da inkâr edilemez. En basitinden kendi hayatımıza bakalım, bunun böyle olduğunu göreceğiz. Hangi Türk veya Müslüman eline Mukaddes Kitabı alır, okur, araştırır da tepki görmez? Hangi Hıristiyan eline Kur'anı alır, okur, araştırır da tepki görmez? Bir istisna olarak o kişi: "Ancak ben bu kitapların inanılmazlığını, ne kadar saçma olduğunu araştırıyorum" derse o zaman başka. Fakat her toplumun görünmeyen, kâğıtta yazmayan çizilmiş bir yolu vardır. Görünmez gibi olan o çizgi toplumların kanun kitaplarında geçmez de onun için ona «görünmez çizgi» denir. Fakat o çizgiyi aştın mı tepki görürsün. Bizim ülkemizde de, Avrupa'da da kanunlar önünde inanç hürriyeti vardır. Fakat bu o toplumun çizdiği çizgi değildir. O hürriyet kâğıtlar üzerinde kalır. Toplumun kendi kuralları, kanunlarından farklıdır. Bizim ülkemizin kanunları da üç aşağı beş yukarı Avrupa ülkelerindeki gibidir. Fakat toplum olarak çizgimiz, üzerinde yürüdüğümüz yol çok farklıdır.

Örneğin Almanya'daki kanunlar yabancı düşmanlığına karşıdır. Bu kanunları yapanlar bile toplumun o kurallardan ayrı olan çizgisini bildiklerinden, oy toplamak için halkın bu duygularını kullanırlar. İstedikleri kadar karşı gelen kanunlar çıkartsınlar, bu kanunlar toplumun çizdiği çizgiyi kolay kolay etkilemez. Ancak onları korkutur, o kadar. Onlar da başka yollar düşünüp, onu yine uygularlar. Suya sabuna dokunmadan bu ülkede yıllarca yaşayan bizlerin, Alman halkının nefretiyle ilgili konularda neler yaşadığımızı sizlere zerre kadar da olsa anlatmaya çalıştım. Uygulamaları, duyguları, davranış şekilleri, hep ama hep bu çizgi doğrultusundadır. Bu çizginin ismine siz isterseniz nefret deyin, merhametsizlik deyin, bencillik-menfaat deyin, kuralcılık deyin, kalıp düşünce deyin, inanç deyin, ya da kibarcası kültür deyin muhakkak tutar. İlerlemede, gerçekleri öğrenmede, terbiyede, anlayış sahibi olmakta ve hikmet elde etmekte, genelde bu çizgiler insanlara hep engel olmuştur. Her kültürün iyi yanları da vardır kötü yanları da. Hikmeti, gerçeği, Allah'ı aradığınızda bütün bu kültürler, ne kadar iyi de olsa hepsi engel olacak özelliklere sahiptir, bunu kesinlikle unutmayın. Onların kafalarına göre gittiğin müddetçe, ayak

uydurduğun müddetçe, suya sabuna dokunmazsan ne âlâ. Fakat o toplumların boş inançlarına, saçma olan gelenek ve adetlerine soru sormaya başladığınız zaman tepki de başlar. Onun için, Süleyman bu şeyleri elde etmenin zorluğunu bildiği için, **"aman onları satma"** diyor.

Hikmet konusunda ve Allah'ın yeryüzünde Şeytana büyük yetki verdiğini gösteren bazı ayetler: Eyub 21:7-14, Eyub 32:9, Vaiz 4:13 , Luka 4:6, Araf suresi(7.) 13-15, Hicr suresi(15) 33-37, Sad suresi(38) 71-87

Rab korkusu, hikmet budur; Ve kötülükten çekilmek anlayıştır. Eyub 28:28

Hikmet konusunda mesela Süleyman'ın meselleri çok güzel bir kitaptır. Hikmetin değerine ve kaynağına değinir. Lütfen açıp yerinden okuyun. Ben sizlere bu kitapları açmakta zahmet olmasın diye o yerleri zaman zaman olduğu gibi yazıyorum. Fakat hepsini de yazamam ki. Bilgisayarları olanlar için PDF dosyası şeklinde hazırladığım ayetlerin üzerine gidildiğinde kendi kendine açılıyor. Çok büyük bir kolaylık olduğunu ben de görüyorum. Yine de bazı yerleri bizzat kendiniz kitaptan açarak okursanız, inanıyorum ki şimdiye kadar hiç bilmediğiniz, okumayı dahi aklınıza getirmedığınız bu kitaplara karşı sempati duyacaksınız; zaman zaman da yılgınlık. Sizin kendinizin de yaptığı iyi olan şeyleri bu kitaplarda okurken sevinç ve teşvik hisleriyle dolarken, yine belki de doğduğunuzdan beri, sanki tabiatıyla yaptığınız şeylerin Allah tarafından kötü olarak görülmesine ise yılgınlıkla bakacaksınız. Fakat Allah'ın o üstün taleplerinden yılmayın. Kendinizin eksik olan o yanları sizleri yıldırmasın. "Çünkü insan neye yenilirse onun kölesidir" diyor İsa Mesih. (Yuhanna 8:31-32) Eğer günahınıza, korkaklığınıza, tembelliğinize, arzularınıza, alışkanlıklarınıza yenilirsenez, o zaman onun kölesi oldunuz demektir. İyi olanı, doğru olanı yapmaya karar verip, bu özellikleri üzerinize alırsanız, o zaman da yavaş yavaş Allah'ın kölesi oluyorsunuz demektir.

Tekrar bu para sevgisi konusuna dönecek olursak, bu konuda İsa Mesih açık ve net ayırımlar yapıyor. Önce şöyle söylüyor:

"Yeryüzünde kendinize hazineler biriktirmeyin. Burada güve ve pas onları yiyip bitirir, hırsızlarda girip çalarlar. Bunun yerine kendinize gökte hazineler biriktirin. Orada ne güve ne pas onları yiyip bitirir, ne de hırsızlar girip çalar. Hazineniz nerede ise, yüreğinizde orada olacaktır." Matta 6:19-21

Bu sözlerle İsa, maddiyat peşinde koşup, bu yolu kendine hedef edinmiş olanlara karşı aslında hikmetlice öğüt veriyor. Bu değerlerin peşinde koşacağınıza, ruhi değerlerin peşinde, yani sizleri yaratanla iyi bir ilişkinin peşinde koşun diyor. Daha sonra bu para sevgisine ait şu sözleri söylüyor:

"Hiç kimse iki efendiye kulluk edemez. Ya birinden nefret edip öbürünü sever, ya da birine bağlanıp öbürünü hor görür. Siz hem Tanrı'ya, hem de paraya (mommona) kulluk edemezsiniz." Matta 6:24

Allah bu kadar kesin bir ayırım yapıyor. Para sevgisi olan bir insanda Allah sevgisinin de olması adeta imkânsız demektir. Uluslar, milletler, dinler, organizasyonlar, ordular, şahıslar hep onun peşinde koşuyor. Bu, "paralarımızı artık sokağa atalım" demek anlamına gelmemeli. Dediğim gibi parayı efendi de yapmayalım. Onu sırf kendimize hizmet etmesi için bir hizmetçi gibi görmek de egoistliktir. İyi bir hizmetkâr, bu hizmetini sınırlamaz. İbrahim peygamberin parasıyla, canıyla, bütün yüreğinden gelerek hiç tanımadığı insanlara nasıl hizmet ettiğini okuduk. Sahip olduğumuz zenginliği bu örneklerle uygun kullanarak yaşayalım. Başkasının bizi enayi, aptal görmesine yenilmeyelim. Cömert olmak Allah'tan gelen bir hediye, bir lütuftur. İsa, "vermek almaktan mutludur" dedi. Bu mutluluğu arayalım. Her şey bitip, iş isten geçtikten sonra o biriktirdiklerimizi nereye götürebiliriz? Sağlığımızda, gençliğimizde, yaşlanınca da, her zaman

hikmetlice cömert olmaya çalışalım. Süleyman bu konuda bazı acı gerçekleri de şu sözlerle belirtiyor:

Bir adam ki, Allah ona zenginlik, mal ve izzet verir, ve dilediği her şeyden canı için eksik bir şey yoktur, fakat ondan yemeğe Allah kuvvet vermez, ancak onu bir yabancı yer; bu boştur ve kötü bir derttir. Vaiz 6:2

Bu ve buna benzer hakikatleri herkes kabul etmelidir. Önemli olan zenginlik midir? Eğer kişi o zenginliğin tadını çıkaramıyorsa. Bütün zenginlerin ortak problemi mutlu olmak değil midir? Fakir için bu gibi şeyler o kadar büyük problem olmazken, zenginlerde çok daha belirgin bir şekilde açığa çıkar. Fakir çocuklar arkadaşlarıyla, yokluğun, çöplerin içinde çok mutluken; bilgisayarların, her türlü elektronik oyuncakların ve bolluğun içindeki yalnız olan çocuk çok mutsuzdur. Bir de böyle çok şeyleri olan kişiler, ister çocuk ister büyük yetişkin olsun, paylaşmaktan da ödleri kopar. O yalnız olan çocuğa arkadaş getirirseniz, kısa bir zaman içinde de hemen geçimsizlik başlar. Fakirin, garibin durumu böyle değildir. Onlarda da geçimsizlik yok mudur? Tabii ki vardır, fakat birbirlerine muhtaçtırlar, bu da onları birbirlerine bağlar. O her şeyi olan, "benim sana ihtiyacım yok" deme imkânını kullanır. Fakirin böyle bir imkânı yok ki kullansın. Olursa hemen o da kullanır, bu da başka bir gerçek. Mutlu mu olur? Hayır, zaten burada anlatmak istediğim, zenginliğin mutluluk getirmediğidir. İnsanlar peşinden koştukları şeylerin, ağızlarının sularını akıtarak anlattıkları o zenginlerin servetlerini, erişilmesi zor olduğu için değerli gibi görüyorlar. Maddi zenginlik zor elde edilebilir, fakat güzel olan o kişinin ruhunun, gönlünün zengin ve cömert olmasıdır. Her şeyi var olup da, cimri, pinti bir insanın zenginliğinden kime ne fayda, ya da mutluluk vardır. Reklamlar da bile artık ilan ediliyor, "her şey paylaşıldıkça güzeldir" diye. Zenginlerin de tek başına yaşamadıkları kesin. Fakat genelde hepsinin etrafı dalkavuk doludur. Onun hoşuna gidene yapmak için uğraşır, menfaatleri için onun gözüne girmeye çalışırlar. Sanki bu o zenginlere mutluluk mu verir? O artık ne yaparsa yapsın, başkalarının kendisine nasıl ikiyezli davranacaklarını da zaten ezber biliyordur. Avrupa-Amerika'daki kadınlara verilen haklardan dolayı, o zenginlerin canına bir o kadınlar okuyor. O ne derse kadın zittini yapıyor. Emir vermeye alışmış ve bunu da o dalkavuklar alıştırmış ya, kadının ise hakları aynı mı ki sana dalkavukluk yapsın? O bir de çocuk yaptı mı, sen düşün artık. O düşündüğü düşmanları dışarıdan gelecek diye tetikte beklerken, hiç ummadığı bir yerden, koynundan çıkıyor. İşte dünyamızın kısır döngülü zenginlikleri ve mutlulukları da böyledir. Ben yüz binlerce olan kördüğümünden bir iki örnek verdim. Sevginin, birbirimizi sevmenin değerini bilmediğimiz müddetçe, her türlü dert ve belaların başımızdan ayrılacağını da beklemeyelim.

Sevgi olan yerde sebze yemeği, düşmanlıkla yenilen besili öküzden iyidir. Süleyman'ın Meselleri 15:17

Ben burada bazı ayetler ile ancak Allah'ın para sevgisine ve cömertliğe nasıl baktığını göstermeye çalışıyorum. Bu bilgilere sahip olan dindarlar ise tam ters bir davranış, tutum ve yüreğine sahiptirler. Sıradan bir insan, bütün bunları bilen insandan daha cömert ve merhametlidir. Bunun yanında bir dindarın, Allah'ın yolunda uğraş veren insanların, paraya verdikleri o aşırı değer insanı şaşkırtır.

Bu para toplama, ya da ihtiyaç durumu Musa'nın ve başka peygamberlerin, ya da kralların zamanında da ortaya çıkıyor. Mesela yine Musa'dan örnek verecek olursak; Allah'ın emrettiği ibadet çadırının çölde yapılması için malzemeye ihtiyaç vardı. Hem de en iyisine. Musa da bunu ilan etti. Kimse zorla değil, gönlünce verecekti. Fakat halkın getirmesiyle ortaya bir problem çıktı. Bakalım bu problem neymiş, nasıl yazıyor yerinden okuyalım.

...Makdis hizmetinin işi için, onu yapsınlar diye, İsrail oğullarının getirmiş oldukları bütün taktimiyi Musa'nın önünden aldılar. Onlar her sabah kendisine yine gönüllü taktimeler getirdiler. Ve bütün hikmetliler,

makdisin bütün işini yapanlar, her biri yapmakta olduğu kendi işinden geldiler; ve Musa'ya söyleyip dediler: "Kavm, Rabbin yapın diye emrettiği iş için lüzumundan fazla getiriyor. Musa emretti, ve ordugahta, gerek erkek, gerek kadın makdisin taktimesi için artık iş yapmasınlar diye ilan ettirdiler. Ve kavm getirmekten alı kondu. Çıkış 36:3-6

Ben bu ayetleri okuyunca hayretlere düşerim. Yapılması gereken bir iş vardı ve bu iş için de halkın maddi manevi her türlü yardımı gerekliydi. Baskı, mecburiyet olmadığından halk bunu sevinçle yapıyordu. Ortaya bir sorun çıktı, halk gereğinden fazla getiriyormuş!!! Hemen o milyonlarca insanlara ilan ediliyor, "Aman! Artık yeter, getirmeyin" deniyor! İnsan bunları okuyunca o: "Biz olmazsak asla kurtulmazsınız" diyenlere hem öfke dolu oluyor, hem de acı acı içinden gülüyor. Hiçbir zaman ben bu: "Para toplamıyoruz, ama kongrelerde de paramız yok" diye ilan edenlerden, camiye yardım toplayanlardan, kiliseye bağış yapın diyenlerden, "yeter artık kutulara para atmayın, ihtiyacımızdan fazla getirmeyin" dediklerini bir kere bile olsun duymamışımdır. Acaba bütün dünyada siz böyle bir şey duydunuzsa bana da lütfen söyleyin. Bırakın şimdiki zamanı, siz tarih boyunca böyle bir şey hiç duydunuz mu? Hepsi bu dünyanın aç gözlü kurtları gibi ve de doymak bilmez cinslerinden. Fazla mı geldi, sırtarak: "Allah'ın bereketi, Yehova kavmini bereketledi" derler. Bereket de kendi saçaklarının genişlemesi, ezici güçlerinin kuvvetlenmesi demektir. "Oh!" diye sözde kendini garantiye alacak. Yine bir zaman için. Sonra yine kongrelerde, toplantılarda, camilerde, kiliselerde, sinagoglarda (Yahudilerin ibadet yeri) para toplamak için bezirgânlarını başırtacak. Musa böyle yapmadı. O gelen değerli şeylere onların gözüyle bakmadı. Halkı durdurdu. Oysa zamanımızın dinleri, o fazla gelen paralarla borsalarda oynar ve kaybederler. Değerleri neredeyse milyonluk olan son model daha çok matbaa makineleri alırlar. Arabalarının modellerini daha sık değiştirirler. Eğer hâlâ da arttıysa ki çok artar, onunla da binalar satın alırlar. Yehova kavmini bereketledi ya! Kavmin halini sorup da o yoksulluktan kıvranan üyelere beş kuruşluk yardım yapıldığını ben ne gördüm ne de duydum. Ancak içlerindeki inisiyatif sahibi kişiler bizzat kendi imkanlarıyla ne yaparsa yapmıştır. Bir de bunlar sözde eski Yugoslavya'ya yardım ettiler. Orada da ayırım yaparak yine kendilerine, herkese yapmadılar. Yardımı da o yönetim kurulu yine bu en alttakilerin sırtından yaptırdı. Kendi hazinesine topladığı kuruşa bile bu şeyler için elini sürmeden. O yönetim kuruluna giren bir daha zaten çıkmıyor ki. Aynı Roma Katolik kilisesi gibi. Dünyanın en büyük servetinin onlarda olduğu söyleniyor. Bu da kendilerinin ve herkesin ilan ettiği bir gerçek. Yine dünyanın en büyük menkul ve gayrimenkul serveti bu Roma Katolik kilisesininmiş. Yani nakit para ve mal serveti. Mücevherleri, yakutları, pırlantaları, altın, mercan, yakut işlemeli o muhteşem elbiseler de yine bunlarda. Bunlar ortaçağda da böyleydi yine böyle. Kimsenin önüne kuru bir lokma ekmeğe dahi atmazlar. Daima, "ver ver" diye isterler, onları bir türlü paraya da mala da doyuramazsın. Musa nerede bunlar nerede. Kendilerini ise Musa'dan çok daha üstün görürler. Musa da kimmiş. İyi gariban biriymiş, ama biz ondan çok daha bilgiliyiz, çok daha imkânlarımız var... "Aslında salağın tekiymiş" diyecekler de yüzleri tutmuyor.

Bizde de bir insanın kabiliyeti, zekâsı anlatılırken "cin gibi adam" ya da "kadın" denir. O cin gibi olan kişinin yaptığı kurnazlıklar, nasıl zengin olduğu, insanları nasıl kafeslediği anlatılır. "Valla altından donunu alır da anlamazsın" diye toplumumuzda böyle kişileri öve öve hikâye ederler. Öbür taraftan dürüst, namuslu, cömert, herkese merhamet eden kişiler hakkında, "saf aptalın tekidir, hiç bir şeyi de yoktur" diye o kişiyi yerle bir ederler. Köylerde, mesela çocuklar hakkında anne babalar çocuklarını anlatırken, biri için, "çok uyanık, zehir gibi maşallah. Buna ben hiç para mara vermem, ne istersem getirir" diye onu över. O çocuk ise bu övünme karşısında gururla sırtır. Öbür yanındaki kardeşi ise arkadan ne geleceğini biliyordur ki başı yerde, ama somurtuk. Onun için de: "Bu salak, hiçbir işe yaramaz. Geçen gün manavın elmasını çalarken, bir de yakalanmış. Hiç beceremez. Adam olmayacak canım. Bak öbürü öyle mi, manavı götürse manavın ruhu duymaz". O küçücük 7-8 yaşlarındaki çocuğun cebinde iki üç

tane cep telefonu vardır. Annesi bu durumdan çok memnundur. Hatta öbür salak olanı, bir olayda doğruyu da söylemiştir. Ya da bu «salak» dediği hakkında, tesadüfen birinin cebinden düşürdüğü şeyi arkasından koşarak geri vermiştir. Yok canım yok, bu adam olmayacaktır. Hiç uyanık değildir. Toplum olarak bölge bölge de olsa bu eğitimi aldığımızdan, bir insan doğru olup, bunları yapmasa bile, küçülmesin diye çevresindekilere bunları yapıyormuş gibi gösterir. Aslında utanç verilecek şeylere toplumların ahlak çöküntüsüyle övünç vermeye başlaması böyle yavaş yavaş hiç anlamadan gelişiyor. Zihinlerde bunlar sinsice büyüyor. Sonra da bu insanları en başımızdakilere kadar getirip yükseltiyorlar. Öyle ya, Şeytan temiz, dürüst; yani onlara göre aptal, işini bilmeyen birini mi başa getirecek? Akıllı, uyanık insanlar lazım ona! Musa da, halk çok getirdi diye bu yüzden: "Aman durun! Artık getirmeyin!" diyor. Tövbe tövbe, ne işini bilmeyen adammış şu Musa! Fazla mal göz mü çıkarır yani !!!

Ben bu örneği evde anlatırken karım: "Eskiden insanlarda bir göz tokluğu varmış" diye hemen atladı. Böyle konular yıllarca evimizde konuşulduğu halde, velhasıl bizim hanımın görüşleri bir başkadır! Önce şaka mı ediyor diye yüzüne baktım. Hâlbuki Musa'nın zamanındaki o halk, açgözlü, söz dinlemeyen, asi, nankör ve daha her türlü zamanımızın bozukluklarına sahip bir toplum. Bütün başlarına da ne geldiyse zaten bu sebeplerden ötürü geliyor. O kadar söylendiği halde bir adam savaşta dayanamayıp elbise ve altın gibi şeyleri çalıp, çadırının içine gömüyor. Bu yüzden de Allah İsrail'i bırakıyor ve onlar da düşmanlarının önünde bozguna uğruyorlar. Ancak nedenini yine Allah söylüyor da, açgözlülüğü sayesinde o kişi ve ailesi hep birlikte yok olma cezası çektikten sonra millet kurtuluyor. (Yeşu, 7'inci bölümün tümü) İyi özellikleri gayette normal gibi görmeyelim. Bu hiçbir zaman normal değildi. Ne İbrahim'in, ne Musa'nın, ne İsa'nın, ne de Muhammed'in zamanında. Şimdi zamanımızda da durum farklı değildir. Eğer bir insanın iyiliği yer ve şartlara göre değişiyorsa, onun iyiliği zaten boş değil midir? Gerçekten de iyi ve doğru olan biri, bu özelliğini her zaman, her yerde ve her şartlar altında yansıtmalıdır. Hiç kimse hatasız değildir, savunduğumuz nokta bu değil. O çok değerli olan insanlar da zaman zaman kendilerini hatalar ve günahların içinde bulmuşlardır. Fakat bu insanlar daima kendi kendilerini imtihan edip, terbiye etmişler. Bunu da bir ömür boyu yapmakla. Mezmurlar kitabında Davut:

"Beni dene, ya Rab, beni imtihan et" diyor. (Mezmurlar 26:2) Böyle söyleyebilen kaç kişi var? Kimde var böyle bir yürek? Davut söyledi. Allah'a ve insanlara karşı, yüreği, tutum ve davranışları tertemiz, lekesiz olması için özen gösterdi. Böyle insanlar da sokakta, köşe başlarında tesadüfen her zaman rastlanılır cinsten değil. Bu yüzden Allah onların yürek tutumlarını, Allah ile olan ilişkilerini, yaşantılarını, suçlarını kaleme aldırdı. Çünkü bütün bunlar bizlere nasihat olsun diye yazıldı. (1.Korintoslular 10:6-13) Şöyle ki, onlara bakıp ders alarak, onların koştukları aynı hedefe, Allah'a doğru koşalım. Onlar da bizler gibi günahkâr insanlardı. Bizler gibi aynı insandan, Âdem ve Havva'dan türediler. Allah: "Onlar yaptıysa siz de yapabilirsiniz" demek istiyor. Bizlere peygamberleri erişilmez, sanki insanüstü varlıklar gibi tanıttılar. Bunlarla Şeytan cesaretimizi kırmak, «hiçbir zaman sizler öyle olamazsınız» diye inanmamızı istediği için böyle. Bu yüzden de Müslümanlar Muhammed'in günah işlediğine kesinlikle inanmak istemezler. Hâlbuki onun günahları hakkında Kuranda açıkça yazdığı halde. (Sure 47:19 ; 66:3-4 ; 40:55 ; 48:1-2) Hıristiyanların İsa'yı Allah yaptıkları gibi, sözde böyle yapmakla Müslümanlar da Muhammed'e saygı gösterip onu koruduklarını mı sanırlar? Allah böyle olayların kaleme alınmasını, o insanları küçültmek, onlara karşı güvenimizi yıkmak için mi yazdırttı? Tam tersine, onların bu eksikliklerinin kaleme alınması, onların ve o yazıların daha güvenilir olduklarını gösteriyor. Her şeyden ziyade bizler de onlar gibi olalım diye Allah insanlığa cesaret veriyor. Yoksa Allah amacını bildiren sözleri meleklerle gönderip biz insanlığa veremez miydi? Onlar da: "Alın ve bu emirleri kanunları tutun" diyemez miydiler? Eğer bu kitapları melekler vasıtasıyla almış olsaydık ve oralarda onların tecrübeleri geçseydi, o

zaman bu yolda yürümeye hangimizin cesareti olurdu? En azından ben kendi adıma: "Allah'ım, ben onlar gibi olamam ve onların yaptığı şeyleri yapamam" derdim. Fakat Allah böyle yapmıyor. Çünkü bizleri seviyor ve insanlığa yardım etmek istiyor. Bizlere verdiği hür irade vasıtasıyla, kendi isteklerini yapmaya teşvik etmek için, bizleri yüreklendirmek istiyor. Bizler gibi hataları, öfkeleri, sevinçleri, zayıflıkları, arzuları, iyi kötü ne varsa, ama bize benzer olan insanları görevlendiriyor. "Bunların yaşamlarına bakın ve sizler de bunlar gibi olun" diyor. "Onlar yaptıysa siz de yapın" demek istiyor.

De ki: "Ben size, Allah'ın hazineleri bendedir, demiyorum; geleceği bilirim de demiyorum; ben bir meleğim de demiyorum. Ben ancak bana vahyolunana uyuyorum." De ki: "Hiç kör olanla, gören bir olur mu? Hiç düşünmüyor musunuz?" (Enam Suresi) 7: 50

Hâlbuki Allah'ın Muhammed'e söylettiği bu iyi ve hikmetli niyetini insanlar bir türlü anlamamıştır. Bu yüzden Hıristiyanlar İsa'ya, Yahudiler Musa'ya, Müslümanlar Muhammed'e Allah'tan daha çok bir zaaf duyarlar! Hatta daha ileri gidip taparlar da. Hıristiyanlar İsa'yı kadiri mutlak Allah ile aynı seviyeye koyar. Allah-İsa-Mukaddes Ruh diye üç Allah'ın varlığına inanırlar. Bu peygamberleri insanüstü varlıklar olarak yüceltip, öyle de görme isteği Muhammed'in zamanındaki Araplarda da varmış. Bakın, o halk inanmak için Muhammed'den ne taleplerde bulunmuşlar.

Dediler ki: "Biz sana asla inanmayız; ta ki bize yerden bir pınar çıkarıp akıtasın;

Yahut senin hurma fidanlarından veya üzüm çubuklarından bir bahçen olsun da içinden bol sular ırmaklar akıtasın.

Yahut ileri sürdüğün gibi gökyüzünü parça parça üzerimize düşüresin; yahut Allah'ı ve Melekleri karşımıza getiresin.

Yahut senin altından bir evin olsun; yahut göklere çıkasın; ve bize okuyacağımız bir kitap getirmedikçe, göklere çıktığına da inanmayız." De ki: "Tanrımın şanı yücedir! Ben bir insan, bir Elçi'den başka neyim?"

Ve insanların-Kendilerine doğru yol kılavuzu geldikten sonra onları imandan alıkoyan sebep onların şöyle söylemeleridir: "Allah bir insanı elçi olarak mı gönderdi?" (İsra),17:90-94

İşte aynen Kuranda geçtiği gibi, insanlar böyle düşünüyorlar. Muhammed'in bizler gibi insan olmasına yalnız şimdi değil, o zamanki iman etmeyenler de karşı gelmiş ve anlayamamışlar. Bu yüzden de inkâr etmişler. Peygamber diye gözlerinde canlandırdıkları kişiler, ancak onların hayal ürünü olan saçmalıklardı. Arapların su sıkıntısı o zamanlarda varmış. Bu yüzden içlerinin çektiği, arzu ettiği şeylerin içinde hep bol sular, ırmaklar vardır.

Yahudiler de İsa ile ilişkilerinde benzeri tutumlara sahipmiş. Onlar bu konuda daha tecrübeliler. Çünkü neredeyse bütün peygamberler İsrail'den çıkmıştır. Tecrübeleri, bilgileri Araplar gibi basitçe değil ama yürekleri ve davranışları daha bir beter.

Ferisiler çıkıp onunla çekişmeye başladılar; onu deneyerek ondan gökten bir alamet istediler. O da ruhunda derin bir ah edip dedi: "Niçin bu nesil bir alamet arıyor? Doğrusu size derim: Bu nesle bir alamet verilmeyecektir. Markos 8:11-12

Alamet istedikleri, inanamadıkları şahıs, körlerin gözlerini açıyor, topalları, sağarları, felçli, kötürüm, anadan doğma hastalıklı ve sakat olan insanları iyileştiriyor. Gözlerinin önünde üç defa ölüleri diriltiyor. İki-üç balık ve birkaç parça ekmele, iki kere binlerce insan doyuyor ve arta bırakıyorlar. Bütün mucizeleri yazamam, o zaman İncil'i tekrar yazmam gerekir. Böyle şeyleri yapan insandan bu halk mucize istiyor! Adamların yürekleri artık etten değil taştan olmuş, gözleri ise görmüyor. Aslına bakarsak harfi körler İsa'yı gördü ve ona iman ettiler. Bunların ise ruhları kararmış, ruhi gözleri ise ne görüyor ne de hissediyor.

O kadar ardı ardına gelen mucizelerle birlikte bizzat Allah'ın milyonlarca insanla bir kerede konuşması, ve daha sayılamayacak kadar bir sürü olaylara rağmen, sanki Musa'ya inandılar mı? Peki, bu insanlar ne yapmıştı? Önceki konularda bahsetmiştik, Musa 40 gün dağda Allah ile konuşurken altın bir buzağı yapıp ona taptılar diye. (Çıkış 32. babın tümü) Bütün bu kutsal yazıları okuduğunuz zaman, ardı arkası kesilmeyen böyle olaylar vardır. Bu kitaplar biz insanlığın Allah ile olan ilişkisinde ne kadar bozuk, imansız, itaatsiz, laf anlamaz ve kötü olduğumuzun örnekleri yazar. O kadar nesiller boyunca, çeşitli zamanlarda da bu hep maalesef böyleymiş. Çok az istisnalar var. Bu yüzden hakiki Allah'ı aramak için uğraş verdiğimizde büyük taraftarlar aramayalım. O taraftarları çok olanlar, aynı miktarda Allah'tan da bir o kadar uzaklar. Yine bu kitapları okuyacağınız zaman, inanan ve iyi işleriyle Allah'a makbul kişilerin genelde o toplum tarafından itilip, kovalanıp, hapse atılıp, kafaları kesilip öldürüldüklerini okumanız sizi şaşırtmasın. "Bunlar sadece o zamanmış" diye düşünmeyin. Çok daha korkunç bir zamanda yaşıyoruz, bunu da unutmayın. Allah bize bu kitaplar vasıtasıyla kendisine iman edip hayatımızı ve kendimizi değiştirmekle, hanlar hamamlar, servetler ve dostlar bolluğuna sahip olacağımızı söylemiyor. Hayallerimizdeki beklentiler içine dalmadan, her şeyi açıkça yazdığı gibi anlayalım. Allah ile kayıtsız şartsız bir ilişkiye sahip olalım. Atatürk'ün istiklal savaşında ve büyük nutkunda, millet, vatan ve bayrak için beklentilerini hep okuduk, duyduk. Bu beklentiler bütün dünya ordularında da var. İnsanlardan kayıtsız şartsız ölüme gitmek beklendi ve hâlâ da bekleniyor. Atatürk'ün en sevdiğim yanı dincilerle, safsatayla ilişkisi olmayışıdır. O inandığı, yürekte inandığı şeyi yaptı. Samimi ve doğrulukla millete bir şeyler vermeye uğraştı. Bu yabancı ülkelerde onun: "Ne mutlu Türk'üm diyene" sözlerini çok anımsamışımdır. Atatürk iyi ki Türk'ün bu günlerini de görmedi!

Bizden kayıtsız şartsız ölüme gitmek beklenirken ki, bunu politikacılar bekleyecek, peki Allah beklemesin mi? Hem Allah: "Kimseyle savaşın, onları değiştirin, sizler gibi inanmaları için harp ilan edin" falan da demiyor. Ancak doğru olarak inandığınız, yaptığınız şeyi, korkudan ötürü satmayın diyor. Onlar ise zaman gelecek ki Allah'a inanlara karşı harp ilan edecekler. Biz onlarla savaşma yetkisine yine sahip değiliz. Bizler için savaşacak olan Allah ve O'nun göksel orduları olacak. İncil'in Vahiy kitabında ve öbür peygamberliklerde bunun böyle olacağını anlamamak için bilmiyorum acaba ne olmak lazım. Zamanımıza kadar yapılan haksızlıkları, savaşları, katliamları falan görüyor ve duyuyoruz. Bir hiç ya da sadece para için yapılan bu savaşlar uğrunda ölüme mi gidilirdi? Her savaş veren Atatürk'ün verdiği savaşı da vermiyor ki. Çünkü onun amacı soymak, toplamak, çalmak, katletmek değilmiş. Ben burada sırf Atatürk'ü savunmak için değil, fakat her devlet adamının kötü olmadığını ve içlerinde az da olsa gerçekten çok samimi olanlarının da var olduğunu belirtmek istiyorum. Dinciler Atatürk'e küfrederek. Zaten küfreden o dinci de ne olduğunu belli etmiştir. Millet olarak Atatürk'ü ya göklere çıkarırlar, ya da laf söyleyeni hapse atarlar. Bu mu Atatürk sevgisi? İşleriyle Atatürk'e benzeyen belki de hiç kimse yoktur. Hep lafta. Peygamberlere de böyle davranırlar, ama öldürdükten sonra! Sonra da onları ilahlaştırıp taparlar. Onun ismini dahi ağızına alırken aptes almanı emrederler. Hâlbuki işleriyle bu insanlardan o kadar uzaktırlar ki. Eğer birini sevip yüceltiyorsan, onun yaptığı işleri de yap da bari inandırıcı olsun.

Zaten bu birilerini aşırı yükseltip, onların isimleri arkasına sığınan insanlar, sabun köpüğü gibi boş havalara sarılıyorlar. Takdir ettiğin biri varsa, o senin yüreğinde, içindedir. Sen onu örnek almak istiyorsan, neden bu işi yaparken reklama ihtiyaç duyuyorsun? Bu yüzden birbirlerinin kafalarını koparıyorlar. Neden? O kişi Allah'a, Muhammed'e iman etmiyormuş da ondan. Ya da adam karısının veya bir kızın elini tutmuştur. Belki de ramazan ayında oruç tutmamıştır. Eh, adamı bıçaklamak, kafasını koparmak, bomba koymakla onu inandırırısın artık! Kendisi korkmuş ve ne yapıyorsa zorla yapıyor ya, bu sefer başkalarının hürriyetini kıskanıyor. Bu bütün

dinlerde böyle. Sözüm ona birbirlerini teşvik ediyorlar, ya da o dini yöneticilerin kafasına göre böyle yapmakla o insanları dizginde tutuyorlar. Birbirlerine ellerinden gelen her türlü baskıyı yaparlar. Bunu sadece o cahil Müslümanların mı yaptığını sanıyorsunuz, çok aydın geçinen Hıristiyanlar daha da beterdirler. Bu baskılar ile ne demek istiyorlar? Allah'ın sevgiye ne kadar değer verdiğini okuduk ve okuyoruz. Kendisini arayanların, bu işi istekle ve severek yapması gerektiğini binlerce senedir peygamberleri vasıtasıyla anlattı. Peki, bu baskı uygulayan, savaş açan o dindarların amacı ne? Allah'ı mı sevdirmeye uğraşıyorlar? İşlerine bakıldığında, onlar insanları Allah'tan nefret ettirmek için çalışan Şeytanın kullandığı maşalar.

Şahitlerde bir kişi toplantıya gitmezse ve geçerli bir nedeni de yoksa artık ona düşman olurlar. Hâlbuki o toplantıya gitmek çok güzel, değerli, eşsiz bir şey ise; aslında neden kaçırdı bu güzel şeyi diye üzülmesi gerekmez mi? Hâlbuki onlar bu nefretlerini açıkça belli ederler. Öbürü de korkar, istemese de yine o toplantıya gelir. Orada uyusa da, anlamasa da ama yine de gelir! Adı, gelmiş olmaktır. Uyunmayacak gibi de değil ki be birader. Ben o uyuyanlara karşı gelmiyorum, ille de burada olmalısın diye baskı yapanlara karşı geliyorum. İsa kime zorla "ille de beni dinleyin" dedi? Ben burada toplantı dedim, siz camii deyin, öbürü kilise desin, öbürü ibadet yeri desin, sinagog desin vs. hepsi aynıdır değişmez.

Belli bir gün belli bir yerde, ağaçlarda meyveler tam o saatte altın olacak diye hayalinizden bir düşünün. Gelip de tam o yerde ve saatte toplayanın meyvesi hep saf altın olarak kalacak. O zaman geçerde toplanmazsa, meyvenin altın özelliği de geçiyor diye var sayalım. Kim gitmez oraya? Gelmedin diye sana baskı yaparlar mı? Tam tersine, hatta "iyi ki de gelmedi" demezler mi! Böyle bir menfaatte bunu kimseye duyurmaz bile. Haydi, çok iyi niyetli ve o kişiyi seviyor diyelim ve de duyurdu. Bu sefer o da: "Gelmedin, bak ne kadar çok servet kaçırdın" diye onun hakkında üzülmesi gerekmez mi? Bu sadece bir örnek. Dinciler ise bırakın altını, sözüm ona ebedi hayata giden yola götürüyor seni. Hangisi daha değerli? Ebedi hayat mı, altınlar mı? Onların işlerinden altına daha çok değer verdikleri kesin olarak anlaşılıyor mu? "Yalan" mı diyor biri? Peki, toplantıya, ibadete gelmeyene neden diş biliyorsun? İnsan altın toplamaya gelmeyene diş biler mi? Bu örneklerle insanların neyi daha çok sevinç duyarak ve neye daha çok değer vererek yaptıklarını anlayasınız diye yazıyorum.

İsa'ya gelenler ise, ya hep sevinçle geldiler, ya da düşmanlık için fırsat kollamaya. İşin ilginç yanı zorla gelen hiç yoktu. Düşmanı da dostu da severek, isteyerek geliyordu. "Neden gelmedin" diye kimse kimseyi zorlamıyordu. Fakat insan bir şeye yenilip de, o işi zorla yapıyor ise, bu sefer yapmayanın hürriyetini kıskanıyor. Onun bu hürriyeti kullanma cesaretinden, umursamazlığından, serbestliğinden nefret ediyor. Kıskanıyor ve belli de ediyor, hem de her türlü şekilde. Artık gücü ve cesareti neye yeterse o yaptırımını da uyguluyor.

Adamın teki ramazan ayında ibadet diye kızgın güneşte bütün gün oruç tutmuş. Canı bitmiş kıvranıyor. Karşısındaki şapır şupur bir şeyler yiyip, soğuk şeyler içiyor! Beyni dönüyor, ya küfrediyor, ya bıçaklıyor, ya da artık öfkesinden ne yapabilirse onu yapıyor! Oruç tutmayana nefretle bakıyor. Hepsi kendi gibi olsa, bu azap o zaman daha bir kolay olacak diye düşünüyor da ondan. Yani yaptığı o şey neyse, onu bir azap gibi gördüğü için nefretle dolu. Sevinçle yapsa, bu duygular onun yanından bile geçmeyecek. Tam tersine, herkes yiyip, içip oruç tutmasa da, o oruç tutmakla kendisinin kuvvetli iradesinden imanından dolayı sevinip, öbürlerine de zayıflıklarından veya imansızlıklarından dolayı acıyıp, merhamet duyacaktır.

Yıllarca Şahitlerin toplantılarına gittim. Bir gidiş tam 100 km. idi. Çocuğum oldu, elimde bebek çantasıyla yalnız yine gittim. Bana gelip ikiyüzlülükle: "Buralara o kadar yoldan geliyorsun, çok iyi" falan gibi sözler söylüyorlardı. Ben ise, "bunu ben kendim için, severek yapıyorum"

diyordum. Tek zorlandığım yan onların bana olan nefretleriydi. Her beni gördüklerinde neden geliyorum diye çoğunun öfkelenediklerini fark ediyordum. Aralarına sanki hırsız gibi girer hırsız gibi de çıkardım. Bunlar onların her dediklerine "evet" demediğim içindi. Sonunda da herkesi benimle konuşmaya yasak koyana kadar, birçok yıllar bunların aralarına girdim. Onların birçoğunun zorla yaptığı şeyi ben severek yapıyordum. Çünkü benim içimdeki sevinci almalarına müsaade etmemiştim. Onlar dediğim gibi, kişinin böbreğine, kalbine, kanına kadar karışıp ona hâkim olmaya uğraşırlar. Öbür şeyleri siz düşünün. Yani siz onlar için ancak bir kukla olursanız, o zaman iyisiniz demektir. Ne var bu iyiliğin sonunda? Sahte sırıtan birkaç yüz görmek için mi kendimi satacaktım? O yaptı diye ben de mi yapmalıyım? Ben ise yaptıklarımla, yüreğimde ve vicdanımda memnun olan Allah'ı hissetmekle çok, ama onlardan çok daha mutluydum. Bu memnunluk ise başkalarından hazır olarak aldığım, "şunu şöyle yaparsan böyle olursun" dedikleri bir kalıbın içinde verilmemişti. İçlerine afyon çekmiş gibi o insanlar sahte bir hayalin peşinde bir yerlere ibadet diye gidiyorlar. Tutundukları kişiler ise yüzer yaşlarına gelmiş, altını ıslatan yönetim kurulları üyeleri! İşte bunlar onların imanı, gücü ve sevinci. Amacım o yaşlı insanlarla alay etmek değil. Eğer ille de alay edilecekse, ben o insanlarda kurtuluş umanlarla alay ediyorum. Sanki onları üzerlerinden bir çektiler mi, "ne yapacağız?" diye şaşkına dönecekler. Çünkü o yüzer yaşlarında altını ıslatanlardan öyle bir eğitim almışlardır. Başkalarının gölgesine sığınarak, kendi sorumluluklarından kaçtıklarını sanıyorlar. Böyle şeylere Allah müsaade etmeyecek. Herkes kendini kendi adına ispat etmeli, kendi adına tanıtmalı ve de kendi adına hesap vermeli. Hiç şüphemiz olmasın, muhakkak böyle de olacak.

İşin sonu şudur; her şey işitildi; Allah'tan kork, ve onun emirlerini tut; çünkü insanın bütün vazifesi budur. Çünkü iyi olsun kötü olsun, her gizli şeyle beraber her işi Allah hükme götürecektir. Vaiz 12:13-14

